הארץ

640 שקל. יום ג' ו' בכסלו תשמ"ו, 19 בנובמבר 1985 Vol. 71/20228 NOVEMBER 19, 1985

שיגור אקספרס BURLINGTON AIR EXPRESS

הדרך המהירה והבטוחה ביותר לשיגור מסמכים לכל פינה בעולם.

פרס: ישראל מסכימה לריכוך תנאי ארה"ב לשיתוף אש"ף במו"מ

מקורבי שמיר: לא ידוע על הסכמה של הממשלה לשינוי בהתחייבות ארה"ב להתנית שיתוף אש"ף במו"מ בהכרה בזכות קיומה של ישראל ★ ראש הממשלה בוועידת נעמ"ת: ישראל הלכה דיה לקראת חוסיין — עתה עליו לבוא

מאת דן מרגלית
כתב הפרלמנטרי של "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, גילה אתמול הבוקר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי ישראל הסכימה שארה"ב תשנה את תנאיה להשתתפות אש"ף במשא ומתן המדיני במזרח התיכון. לבקשת ירדן, בידרה ארה"ב אם תיאות ישראל, שהתנאים האמריקאים להשתתפות אש"ף יהיו כאלה: הכרת אש"ף בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338; שאש"ף יחדל מן הטרור; ושאש"ף ייכנס למשא ומתן ישיר עם ישראל.

התנאי האחרון הוא חידוש. שכן מאז 1975 פועלת ארה"ב עם התחייבותו של הנרי קיסינג'ר, שארצות הברית תתבע מאש"ף כי יכיר בזכות קיומה של ישראל. הדגש היה על המילה "זכות". הוי־תור על ההכרה בזכותה של ישראל לטובת סתם משא ומתן ישיר יקל — להערכת האמריקאים וירדן — על אש"ף.

סופר הפרלמנטרי של "הארץ" מעיד, כי ישראל מעולם לא הסכימה לתנאים האמריקאים להשתתפות אש"ף, לא בנוסח אשר תבע מהפלסטינאים הכרה בזכות קיומה ולא בנוסח הנוכחי של נכונות למשא ומתן ישיר.

פרס הסביר אתמול לחברי ועדת החוץ והביטחון, כי ישראל אינה זקוקה כלל להכרת יאסר עראפאת בזכות קיומה. לדבריו, הנו תנאי בשפל ולכן ויתרה ישראל עליו.

מקורבי שמיר: לא ידוע

סופר המדיני של "הארץ" מוסר, כי מקורבי שר החוץ יצחק שמיר אמרו אמש, כי ידוע להם שגורמים מסויימים בממשל האמריקאי בנסיון לשחוק את ההסכם בין ישראל לארה"ב בנושא אי ההכרה באש"ף. לדבריהם לא תסכים ישראל לשינוי בהסכם זה ולשמיר לא ידוע דבר על הסכמה כביכול של הממשלה לשינוי כלשהו. הדגשת זה שעליו דיבר ראש הממשלה בכנסת. לדבריהם באחרונה ישנה תופעה של שתיקה בהסכמים, כפי שארע סביב מסמך טורון.

(סוף בעמוד 2)

שמיר מתנגד לביקור עזר וייצמן במצרים

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, מתנגד לביקורו של השר עזר וייצמן במצרים והוא ישוב וימנע באמצעות הקבינט את יציאתו לקהיר, אם אמנם יבקש רוה"מ לאשר את הדבר. ממשרד החוץ נמסר אתמול, כי שמיר סבור שכל מגעי החוץ של ישראל צריכים להעשות דרך המשרד. עד כה לא נתקבלה במשרד החוץ שום הודעה על הזמנתו של וייצמן לנהל מגעים עם מצרים.

השר וייצמן סירב אמש להגיב בנושא. שמיר טוען כי מדינה אחרת אינה רשאית לקבוע מי יהיה בן השיח שלה למגעים מדיניים. אם מצרים מעוניינת בשיפור היחסים — טוען שמיר — הדבר צריך להעשות על־ידי משרד החוץ. לדעתו, נסיעתו של וייצמן אינה אקטואלית. אך אם תתקבל הזמנה רשמית, היא תתקל בהתנגדות בליכוד.

סופר "הארץ" מציין, כי וייצמן קיבל הזמנה פתוחה משר החוץ המצרי איסמת עבדול מגיד לבקר במצרים זו הפעם הראשונה מאז כינון הממשלה. במשרד החוץ טוענים, כי עד כה נמנע שר החוץ המצרי מלהזמין את עמיתו המצרי, כמקובל ביחסים בין מדינות ידידותיות. מקורבי השר שמיר טוענים כי הזמנתו של וייצמן באה לפצות כביכול את ישראל על קבלת הפנים יוצאת הדופן שלה זכה מנהיג אש"ף יאסר עראפאת, עליה מחה שמיר בשבוע שעבר באגרת למגיד.

מנכ"ל משרד החוץ המצרי האחראי ליחסים עם ישראל עבדל חלים בדוואי ימונה בקרוב לשגריר מצרים באו"ם. בדוואי ביקר בארץ כהסוואה לביקורו הלילי של יועץ הנשיא עוסמה אלבז והיה שותף למגעים בנושא טבה ובנושאים אחרים.

בתשובה לבקשת רבין לבדוק נוסח ההחלטה במועצת הישובים בדבר אי־חוקיות החלטות הממשלה:

זמיר: החלטות מועצת יש"ע גובלות בפלילים

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר קבע אתמול, כי הדברים שנאמרו בהחלטות מועצת הישובים ביו"ש ועזה, שסורטו ותכל עזה גובלים בפלילים.

במכתב ששיגר ליועץ המשפטי למערכת הביטחון, עו"ד משה קוכנובסקי, בעקבות בקשתו של שר הביטחון, יצחק רבין, לבדוק את נוסח ההחלטה שהתקבלה בישיבת מועצת הישובים ביו"ש ב־4 בנובמבר, קבע פרופ' זמיר: "לא אתייחס למשמעות של דברים אלה מן הבחינה המדינית, החברתית או המוסרית, אך לא אוכל שלא להתייחס למשמעותם מן הבחינה המשפטית. אין שום יסוד לקביעה הזמנית בנוגע לאי החוקיות של ההחלטות של "כל שלטון בישראל" ו"כל ממשלה בישראל" ואין אלא לתמוה על גוף ציבורי שמאמץ דברים המורים ומסוכנים כאלה באופן בלתי אחראי".

פרופ' זמיר הדגיש, כי חוקיות החלטות הממשלה נתונה לבחינה מתמדת של הרשויות המוסמכות לכך, כלומר היועץ המשפטי לממשלה ובג"צ. הוא מוסיף, כי "אם כל גוף ציבורי יטול לעצמו את הסמכות לקבוע, כי החלטה זו או אחרת של הממשלה הינה בלתי חוקית ולכן לא יכיר בה, עלול הדבר להוביל להרס שלטון החוק, לפירוק המסגרת החברתית ולהתמוטטות אושיות החברה".

היועץ המשפטי הוסיף כי ב־8 בנובמבר שיגר אליו יו"ר מועצת יש"ע את נוסח ההחלטות של הנהלת מועצת יש"ע שהתקבלו ב־7 בנובמבר וציין, כי החלטות אלה הן המחייבות בשם הציבור. לדעת הפרופ' זמיר החלטות אלה, אף כי אין בהן הסתייגות מפורשת מן ההחלטה שהתקבלה ע"י מועצת יש"ע ב־4 בנובמבר, אינן חוזרות על הקביעה בדבר אי־חוקיות של תכנית או החלטות אלה או אחרות של ראש הממשלה או של הממשלה.

פרופ' זמיר הטעים כי "מן הראוי להזהיר את מועצת יש"ע מפני הסכנה הטמונה בעמדה שבאה לידי ביטוי בהחלטת מועצת הישובים ב־4 בנובמבר".

בנק ישראל שוקל חזרה לשיטת חיוב ריבית רבעונית

מאת שלמה מעוז
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חשבונות הלקוחות יחוייבו בריבית אחת לשלושה חודשים במקום אחת לחודש. בבנק ישראל בוחנים אפשרות זאת בחיוב, בכוונה לחזור לנוהג שהיה ערב העפלת האינפלציה לשיעורים בלתי נסבלים. נגיד בנק ישראל, ד"ר משה מנדלבום, עמד להחליט על שיבה לחיוב ריבית רבע שנתית, אך מדד חודש אוקטובר הגבוה מהצפוי שיבש התוכנית ועתה ממתינים בבנק ישראל לירידה נוספת בריבית והתייצבות. ח"כ דן תיכון כבר העלה דרישה זו בפני שר האוצר יצחק מודעי.

המעבר לחיוב ריבית חודשי, אשתקד, בעקבות ההיפראינפלציה, נדרש לאחר שחיובי הריבית הרבע שנתית הגיעו לסכומי עתק שהכבידו על הניהול העסקי של הבנקים ויכולת השליטה המוניטארית של בנק ישראל. ריבית רבעונית באינפלציה גבוהה הקשתה גם מבחינת הביטחונות לבנקים שמצאו עצמם מדי רבעון מול לקוחות שחובם תפח ללא יכולת שליטה ומעקב. גם ערך הריבית בסוף התקופה איבד מערכו בעוד שבריבית חודשית הערך הריאלי של תשלומי הריבית של הלקוחות גבוה יותר.

בבנק המרכזי אומרים, כי הפעלת ריבית רבעונית על־ידי בנק ישראל ומערכת הבנקאות מותנית בהמשך התכנסות האינפלציה ורגיעה במשק. מהלך כזה יצביע על התייצבות כללית במשק, מעבר לעניין הטכני של החיובים.

במשרדים הכלכליים ובלשכת ראש הממשלה התקיימו דיונים גם בנושא מעבר לחיוב מחזורי כרטיסי אשראי אחת לחודש במקום פעמיים. נושא זה נבדק בזהירות, היות והממשלה אינה יכולה לכפות זאת על חברות האשראי. בזמן המעבר מחיוב חודשי לדו־שבועי התריע הממונה על ההגבלים העסקיים את חברות האשראי מתיאום לתקופת האשראי. ח"כ תיכון אומר, כי יפעל כי חברות האשראי יחזרו לשיטת החיוב החודשית.

הושג הסכם להשוואת תנאי שכר השוטרים לאנשי הקבע

נשות השוטרים ממשיכות לשבות — טוענות כי ההשוואה אינה מלאה ★ מאשימות המפכ"ל באלימות ★ קראוס: "פיניתי בדחיפות קלות את הנשים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בתום מו"מ ממושך בין נציגי משרד האוצר לבין מנכ"ל משרד המשטרה גד אביגד, ועל רקע התגברות הפגנות נשות השוטרים והתסיסה במשטרה, הושגה אתמול הסכמה בעניין תוספת השכר לשוטרים להשלמת ההשוואה בין שכר השוטרים לבין שכר משרתי הקבע בצה"ל. על פי הסיכום, יקבלו השוטרים עד אפריל 1986 — בשני שלבים — תוספת של כ־7 אחוזים לשכרם. בכך תתוקן הסטייה מהצמדת השכר בין השוטרים לאנשי הקבע בצה"ל. החלק הראשון של תוספת השכר ישולם לשוטרים כבר במשכורת נובמבר. עדיפות לתשלום התוספת תינתן לשוטרים שמשכורותיהם נמוכות.

מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס אמר אמש בשיחה עם סופר "הארץ" כי הוא מקווה ובטוח שהרוחות במשטרה ירגעו עכשיו ושלא תהיה יותר הדרדרות במצב ובפעולות המחאה של נשות השוטרים, לאחר שהשיגו את מבוקשן. נשות השוטרים הודיעו אמש, כי ימשיכו לשבות, משום שאין עדיין בהסכם החודש

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: זאב גלמור, הממונה על ההגבלים העסקיים במ־ב"ח
על: רכישת דלק בכרטיסי אשראי
(עמ' 2)

★

צה"ל הרעיש מטרות מחבלים מחוץ לאזור הביטחון
(עמ' 3)

★

פרס: אני קורא למנהיגי בריה"מ: שלחו את עמי
(עמ' 3)

★

בג"צ לא כפה הנחת הצעות־חוק גזעניות
(עמ' 3)

★

פרס יוועד עם קוהל בינואר
(עמ' 3)

★

נמשכים מאמצי ההצלה בקולומביה
(עמ' 4)

★

פפנדריאו לא מקבל את התפטרות שר הפנים היווני
(עמ' 4)

★

פשרה בעניין מיזוג סולל־בונה־חברת עובדים תאוחד זרוע הבניה ★ עדיין מאוזנים נפרדים
(עמ' 5)

★

משרד הבריאות התיר מכירה חופשית של אפטלגין
(עמ' 6)

★

ערבי נידון למאסר על מכירת מרווה משולשת
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). בהיר עד מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 14—24, רמת הגולן 15—26, נהריה 16—27, צפת 14—23, חיפה 17—29, טבריה 16—28, נצרת 15—28, עפולה 13—31, השומרון 14—25, תל אביב 16—29, נמל התעופה בן־גוריון 15—29, יריחו 16—32, עזה 16—27, באר־שבע 14—29, אילת 18—31.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בשקלים
יציג	1478.2	+5.5
נוסעים	1769.4	+6.6
שחור	1580.0	+10.0

בגליון זה 14 עמודים

רייגן וגורבצ'וב יפתחו דיוניהם בפגישה בארבע עיניים

מירוץ החימוש, סכסוכים אזוריים וזכויות אדם במרכז פסגת ז'נווה

פעילת זכויות אדם שיבשה מסיבת עתונאים של הרוסים

הנשיא רייגן והזוג גורבצ'וב לפני פגישתם בז'נווה. (צילום: ...)

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ"

ז'נווה. (מיוחד ל"הארץ") נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, ומנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב ייפגשו הבוקר בשעה 11 לפי שעון ישראל לשיחה ראשונה במסגרת שיחות הפסגה. שני האישים ישוחחו בארבע עיניים במשך כחצי שעה לפני שימשיכו בדיונים במסגרת מורחבת של משלחות שני הצדדים.

במסיבות עתונאים נפרדות אמרו אתמול נציגי ארה"ב ובריה"מ, כי יפעלו להגיע להבנה בנושא המרכזי של השיחות — בניסיון להשיג הסכמה על דרכים להגבלת מירוץ החימוש הגרעיני. אולם הצדדים הרוסים הדגישו, כי אינם תומכים להגבלות כאלה אך ורק תמורת נכונות אמריקאית להתחייב שלא להציב מערכות הגנה נגד טילים בחלל. האמריקאים מצידם הדגישו, כי יעלו בשיחות גם את ההתערבות הסובייטית באפגניסטן והפגיעה בזכויות האדם בבריה"מ.

בנושא האחרון אמר שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, כי אי כיבוד זכויות האדם בבריה"מ מטיל צל כבד על השיחות. הוא התייחס באופן מיוחד גם לדיכוי היהודים בבריה"מ.

תקרית אירעה במסיבת עתונאים של הדובר הסובייטי, כאשר עתונאית הולנדית, שהיתה בעבר פעילת זכויות אדם בבריה"מ, אירינה גריוונינה ביקשה את רשות הדיבור. הדובר הסובייטי סירב להמשיך במסיבת העתונאים כל עוד גריוונינה תהיה נוכחת באולם. בסופו של דבר, עזב הדובר את המקום, ודיבר עם העתונאים בחדר צדדי. בימים האחרונים הציגה גריוונינה לרוסים שאלות מביכות על גורלם של פעילים למען זכויות האדם הנתונים בדיכוי מצד השלטונות הסובייטיים.

מנהיג בריה"מ גורבצ'וב אמר עם הגיעו אתמול לז'נווה, כי אכזבה לשחרר את העולם ממירוץ החימוש הגרעיני. הוא לא הזכיר נושאים אחרים. רייגן וגורבצ'וב התקבלו אתמול לשיחות נפרדות אצל נשיא שוויץ פורגלר.

ברונפמן מקווה לגמישות

נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, אמר כאן אמש, כי עודו מקווה לגמישות סובייטית בעניין יהודי בריה"מ. הוא הזכיר, כי בסוף חודש פברואר תערך ועידת המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ועד אז עדיין תתכן החלטה רוסית לתת למספר גדול של יהודים לצאת את בריה"מ. עם זאת לא שלל ברונפמן אפשרות, כי מוסקווה מטעה את דעת הקהל, ופועלת במטרה בלעדית לשפר את הדימוי שלה במערב.

ברונפמן הוסיף, שלא ידוע לו על כך ששמעון פרס יתחייב כביכול לוותר על רמת הגולן בתמורה להסכמה סובייטית לאפשר יציאה של יהודי בריה"מ.

איזווסטיה פסימי

פרשנו הבכיר של האיזווסטיה אלכסנדר בובין כתב כי הוא פסימי לגבי תוצאות מפגש ז'נווה. אך גורבצ'וב החליט לנסוע לז'נווה כדי לא להחמיץ אפילו סיכוי קל שבקלים להגיע להסכם עם רייגן על הצלת שלום העולם.

שבעה מול שבעה

ז'נווה (ע"צ). 14 אישים, שבעה מכל צד, יישבו היום מול אלה בדיוני ועידת הפסגה.

בצד הסובייטי ישתתפו, מלבד מיכאיל גורבצ'וב, האישים הבאים:

אדוארד שווארדנדזה, שר החוץ, יורשו של אנדריי גרומיקו במשרד החוץ נחשב כאחד מנאמני גורבצ'וב.

גיאורגי קורניינקו, סגן ראשון לשר החוץ, מומחה לענייני אמריקה.

אנטולי דוברינין, שגריר בריה"מ בארה"ב, הוא מהווה את חוליית הקישור העיקרית בין הקרמלין והבית הלבן.

בוריס יעקובלב, ראש מחלקת התעמולה בוועד המרכזי. הוא היה שגריר באוטאווה בעת ביקורו של גורבצ'וב בקנדה ב־1983. הוא נחשב כאיש אמונו וסבורים כי צפויים לו תפקידים בכירים יותר.

אלכסנדר אלכסנדרוב, יועץ המזכיר הכללי. אדם מבריק אך בלתי מתבלט, שדעתו בעניינים בינלאומיים היתה בעלת משקל רב לגבי כל המנהיגים הסובייטיים מאז ברז'נייב.

ליאוניד זאמיאטין, ראש המחלקה להסברה בינלאומית בוועד המרכזי, תפקיד שאותו יצר ברז'נייב ב־1978 המקביל לזה של דובר הקרמלין. הוא ידוע באמנותו להתחמק משאלות מביכות.

בצד האמריקאי, יישבו ליד הנשיא רייגן, ב־4 ישיבות המליאה, היועצים הבאים:

ג'ורג' שולץ, שר החוץ, הנחשב כמצדד בדו־שיח עם מוסקווה והמסוכסך תכופות עם עמיתו במשרד ההגנה, הנ"ל קספר ויינברגר, שאיננו חבר במשלחת האמריקאית.

רוברט מקפרליין, יועץ הנשיא לענייני ביטחון. איש זה ששירת בעבר בחיל הנחתים, היה ב־1983 שליחו המיוחד של רייגן במזרח התיכון.

דונלד ריגן, מזכיר כללי בבית הלבן. ריגן, בנקאי שכיהן כשר האוצר בתקופת כהונתו הראשונה של רייגן, הוא המומחה הכלכלי במשלחת האמריקאית.

ארתור הרטמן, שגריר ארה"ב במוסקווה זה 4 שנים. דיפלומט מקצועי זה כיהן בעבר כשגריר בפריס.

ג'אק מאטלוק, חבר מועצת הביטחון הלאומית, בה הוא משמש כמומחה לענייני בריה"מ. היה שגריר בפראג ומילא שלוש פעמים תפקידים בשגרירות במוסקווה.

גב' רוזאן ריג'ווי, סגנית שר החוץ לענייני אירופה. כיהנה בעבר כשגרירה במזרח גרמניה, ונתמנתה רק ביולי לתפקידה הנוכחי.

פול ניץ, יועץ מיוחד של הנשיא לפירוק הנשק, ישתתף רק בישיבה של יום שלישי אחר הצהריים שתוקדש לפירוק הנשק.

פעילות למען יהודי בריה"מ בשולי הפסגה

פאריס (ע"צ וע"ר). פעילות נרחבת מתנהלת בז'נווה ובמקומות אחרים למען הגירת יהודי בריה"מ, בשולי ועידת הפסגה האמריקאית־סובייטית.

חמישה יהודים סובייטיים שלא הורשו לעלות, הפנו קריאה אל מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב ואל נשיא ארה"ב רונלד רייגן. החתומים על קריאה זו קוראים לגורבצ'וב "להעניק חופש לכל אסירי ציון ואפשרות הגירה לסמורבים, ובראש וראשונה לאלה הממתינים יותר מעשר שנים לאשרת יציאה". הם גם הביעו את התקווה כי פיסגת ז'נווה תסייע לפתרון בעיית ההגירה ולכינון היחסים הדיפלומטיים בין ישראל ובריה"מ. על הקריאה חתמו אידה נודל, לב פודמן, ולדימיר צוקרמן, ישעיה וגרגורי גולדשטיין.

נוסח קריאה זו הוברח ע"י הק.ג.ב. מידי אחד החתומים עליו. הוא פורסם ביום שני ע"י ועדת הסולידריות עם יהודי בריה"מ בפאריס. פודמן הודיע על כך טלפונית לועדה בצרפת.

מספר ארגונים ציוניים מארה"ב ואירופה ניצלו את הפסגה כדי לנהל מערכה פעילה למען הגדלת הגירת היהודים מבריה"מ.

5,000 תומכי אש"ף בגדה שלחו עצומה לפסגת ז'נווה

מאת יהודה ליטני,
סופר "הארץ"

העתון המזרח ירושלמי אל־פג'ר פירסם בגיליונו אתמול עצומה שנשלחה בשם אישים, ראשי עיריות ומועצות, ראשי איגודים מקצועיים ואירגונים בשטחים לרונאלד רייגן ומיכאיל גורבצ'וב בז'נווה. רדיו מונטה קארלו מסר, כי 5000 איש בשטחים חתמו על עצומה זו. היוזמה למשלוח העצומה באה מפעילים מרכזיים של אש"ף, תומכי עראפאת, בשטחים. נאמר בה, כי אש"ף הינו הנציג החוקי היחיד של העם הפלשתיני, הוא אשר מבטא את רצונותיו על בסיס זכות השיבה, זכות ההגדרה העצמית והקמת מדינה עצמאית בהנהגתו.

ראשי שתי המעצמות מתבקשים להתחשב בעמדת תושבי השטחים התומכים באש"ף ומבקשים לשתפו בכל המאמצים המדיניים לפתרון הסיכסוך. העצומה משבחת את עמדת בריה"מ בנושא הפלשתיני ומגנה את עמדת ארה"ב וישראל המתכחשות לדברי העצומה לזכויות העם הפלשתיני ומנסות למחוק את זהותו. עוד נאמר בעצומה כי הבסיס המינימלי לכל הסדר מדיני לפתרון הבעייה הפלשתינית הינו החלטות ועידת פאס והחלטות המועצה הלאומית הפלשתינית ה־17 ברבת עמון. בהתייחס להתקרבות הנוכחית בין ירדן לסוריה כותבים מנסחי העצומה כי הם "מתנגדים לכך שיחסי מדינות ערב יבואו על חשבון אינטרסי העם הפלשתיני". להלן נאמר כי ההסכם שבין ירדן ואש"ף הוא צעד המכשיר את הדרך לכינוס ועידה לשלום.

עיריית ת"א נגד מינוי מהנדס ערבי לנציג משרד התחבורה בוועדה עירונית

נחלה שכר פעיל פוליטית בין ערביי יפו ומחזיק לטענת גורמים בעירייה ב"דעות אש"פיסטיות"

מאת חיים הנדוורקר,
סופר "הארץ"
בתל אביב

עיריית תל אביב פועלת לסיכול מינויו של מהנדס ערבי תושב יפו, לתפקיד נציג משרד התחבורה בוועדת התחבורה העירונית. זאת, עקב פעילותו הציבורית־פוליטית בקרב ערביי יפו. וכן — לטענת גורמים בעירייה — בשל דיעותיו האשפיסטיות.

המהנדס, נחלה שכר, הוא מועמד של משרד התחבורה, שבחר בו כמחליף למהנדסת המייצגת אותו כיום.

לאנשי עיריית תל אביב הכרות עם שכר, על רקע פעילותו בארגון "רביטא". המוגדר כארגון המבקש לשמור על זכויות הקהילה הערבית ביפו. בעיריית תל אביב רואים בגוף זה גוף קיצוני הקרוב בדיעותיו לאש"ף.

בתגובה רשמית נאמר בעירייה, כי כיוון שבשיגרה היא נוהגת לחוות דעתה לגבי מינויים לגופים או ועדות משותפות לה ולמשרדי הממשלה. העירייה חוותה את דעתה כי יש מועמדים טובים יותר לתפקיד מאשר נחלה שכר. ואולם גורמים בכירים בעירייה הוסיפו באורח בלתי רשמי, כי המידע שברשות "הארץ" לגבי הרקע לבקשת העירייה נכון.

הדובר משרד התחבורה יחיאל אמיתי מסר בתגובה, כי לא הגיע כל פניה מעין זו מעיריית תל אביב. בלי להתייחס לעניין ספציפית, אמר אמיתי כי משרד התחבורה לא יפלה עובדים על רקע לאומי.

שכר עצמו סרב להגיב.

סופר "הארץ" מציין כי עיריית תל אביב אינה יכולה לכפות את דעתה על משרד התחבורה בעניין המינוי. כרגע נמצא שכר בחפיפה עם קודמתו בתפקיד. הוועדה עצמה היא ועדה טכנית, המייעצת לרשות התימרור העירונית בה משתתפות המשטרה, הקואופרטיבים לתחבורה, נציגי איגוד המוניות, ומשרד התחבורה. בראשה עומד ראש אגף התנועה בעירייה.

הרוצח בראס בורקה הועמד לדין צבאי

המשפט מתנהל בדלתיים סגורות ★ אם יורשע צפוי השוטר לגזור דין מוות

סואץ (ע"צ וע"ר). השוטר המצרי, שהואשם ברצח שבעה ישראלים בראס בורקה בסיני בחודש שעבר, הועמד לדין בפני בית משפט צבאי.

סנגוריו אמרו, כי המשפט, המתנהל בדלתיים סגורות החל בשבת האחרונה וכבר היו שתי ישיבות בענייני נוהל. המשפט מתקיים במטה צבאי ליד סואץ, יתחדש בשבת הבאה.

עשרה עורכי דין התנדבו לסנגר על השוטר סולימאן חאטר, ללא תשלום.

הסניגוריה טוענת, כי אין זה מסמכותו של בית המשפט לדון את חאטר וכי משפטו נוגד את החוקה.

התביעה האשימה את חאטר ברצח בכוונה תחילה של שבעה ישראלים וכוונה להרוג שניים נוספים.

אם יורשע בדין הוא צפוי לגזר דין מוות.

הרשות לניירות ערך מתלוננת במועצת רואי החשבון על משרד סומך־חייקין

בעקבות אי אזכור ערבות טתה לאתא במאזן שצורף לתשקיף ההנפקה של טתה ★ רואה החשבון: טעות טכנית, אך הערבות צוינה בתשקיף

מאת יהודה שרוני
סופר הארץ לענייני כלכלה

הרשות לניירות ערך הגישה לפני מספר שבועות תלונה למועצת רואה החשבון כנגד משרד רואה החשבון סומך חייקין. התלונה נוגעת לטיפול המשרד במאזן חברת טתה.

בתשקיף ההנפקה שהוגש לרשות לניירות ערך של חברת טתה צויין כי החברה נתנה ערבות בלתי מוגבלת לחובות חברת אתא, הנמצאת בהליכי כינוס נכסים. ברם עובדה זו לא הוזכרה בדו"חות הכספיים שהוגשו מאוחר יותר על־ידי החברה לרשות.

מתן ערבות בלתי מוגבלת הינו פרט מהותי לגבי משקיע השוקל רכישת מניות בבורסה.

סומך חייקין הינו משרד רואה החשבון הגדול בארץ, המטפל במאזני חברות ציבוריות. המשרד מטפל בין השאר בחברות כלל, אלסינט וחברות ציבוריות נוספות. בשנה האחרונה נמצאו מספר טעויות במאזנים של חברות ציבוריות, שבוקרו על־ידי משרדי רואי חשבון.

סומך: כי שעובד עושה טעויות

רואה החשבון גד סומך מסר בתגובה ל"הארץ", כי כל מי שעושה עבודה עושה גם טעויות. לדבריו, הטעות שבה מדובר הינה טעות טכנית בלבד, והפרטים על הערבות שנתנה חברת טתה לאתא הופיעו בתשקיף במצורף. לדו"חות הכספיים שהוגשו לאישור בכתב ע"י המשרד לחתימים. הוא מסר, כי רואה החשבון שעשה את הטעות הועבר בסניף והוא הביע על כך צער עמוק.

סופר "הארץ" מציין כי הרשות לניירות ערך הגבירה בעת האחרונה את הביקורת על הדו"חות הכספיים, וזאת בעיקר בגלל העלייה ברמת הסיכון העסקי בחלק מהפירמות.

שוק ההון יהודה שרוני

אגרות החוב ממשיכות לעלות

שערי אגרות החוב צמודות המדד ממשיכים לעלות בבורסה. אתמול עלו השערים של האגרות ארוכות המועד מסוג גליל.

בשוק המניות היתה מגמה מעורבת עם נטיה לירידות שערים. בבורסה הסבירו את התמונה השלילית בשוק, זה בנטייתם של סוחרים לממש רווחים לאחר עליות השערים של הימים האחרונים.

פעילות ערה ביותר היתה אתמול במק"מ. היקף הפעילות הסתכם ב־9 מיליון דולר, אך רמת התשואה לפידיון נותרה ללא שינוי משמעותי. בנק ישראל ינפיק היום שתי סדרות חדשות של מק"מ האחת, ל־30 יום והאחרת ל־60 יום.

נותרו עוד 10 ימים של הטבות

6% מענק צמוד
ב"יכח למתמיד" או "מענק מדד נוסף".

0.7% הכנסה חודשית צמודה לדולר
ב"יכח חולר" להכנסה חודשית".

6% מענק צמוד גם ב"יכח צמוד דולר" וב"יכח דולר-מדד".

שלושת התוכניות למתמידים 4 שנים בחסכון.

פנה ליועץ ההשקעות בסניפך, והתאם לעצמך השקעה.

בנק לאומי

ראיתי שמעתי

שלמה ארגוב מבקר במשרד החוץ

לראשונה מאז פציעתו החמורה, ביקר אתמול שגריר ישראל לשעבר בבריטניה, שלמה ארגוב, במשרד החוץ. זה זמן רב מבקש ארגוב, לא רק לבקר במשרד, אלא גם לקבל משימות מיוחדות. הוא התקבל על־ידי המנכ"ל, דוד קמחי, וכמה מעובדי השגרירות בלונדון, ששירתו לצדו עד ניסיון ההתנקשות בחייו. הביקור עורר התרגשות רבה במשרד, ואף שר החוץ יצחק שמיר ירד ממשרדו שבקומה השנייה אל לשכת המנכ"ל.

שגריר־לשעבר שלמה ארגוב

פקידים במשרד החוץ, הנוהגים לבקר את ארגוב בבית־החולים, מספרים שהוא מראה עניין רב במהלכים המדיניים, ומבקר ביקש להתארח במשרד שממנו נפרד עם צאתו ללונדון.

א.לם

הרצל הוא הערצל

תזה המדינה, בנימין זאב הרצל חתם את שמו בעברית לא כדרך שמקובל בידינו. אלא: הערצל. עובדה זו מתבררת מגלויה, ועליה דיוקנו של הרצל, העומד נשען על מעקה המרפסת של מלון "שלושת המלכים" בבאזל. הגלויה הונפקה לרגל חג החנוכה כ"ג בכסלו (ה־12 בדצמבר 1903), ועליה חותמת הדאר "דינה סופיה זאלה" (אולמי סופיה), מוטבעת על בול "ציון" המפורסם שהוצא על־ידי הקרן הקיימת.

הרצל חתם על הגלויה בעיפרון. זה אחד הפריטים הנדירים הידועים לנו. הגלויה תימכר במכירת בולים פומבית ב־4 בדצמבר על־ידי הד"ר יוסף והאלף מרחוב בת, המחיר ההתחלתי הוא 600 דולאר.

במכירה, אלף וחמש מאות פריטים, ביניהם גם כתבי־יד ומכתבים מקוריים של הלורד בלפור, שלום עליכם, ומסמכים מתקופת השואה.

חיים גלאון

שיטת ה"אינסטנט שאילתא" תופעל בקרוב

הממשלה קיבלה את הצעתו של השר משה שחל, להנהיג את שיטת השאילתא המהירה בכנסת. ה"אינסטנט שאילתא": שר יקבל שאילתא עד השעה 12 בצהריים, ויהיה חייב לענות עליה עד השעה 4. אם, מסיבה כלשהי, ייבצר ממנו להשיב, יצטרך להסביר בכתב לראש הממשלה מדוע לא השיב.

הכוונה היא לצמצם את מספר ההצעות הדחופות לסדר היום, שחברי־הכנסת מגישים אחרי שהם מופיעים חדשות או קוראים עיתונים, ובכך הם מכבידים על עבודת הכנסת והממשלה.

כן הועלה רעיון לשדר בשידור חי בטלוויזיה, יום אחד בשבוע, את השאילתות ואת התשובות, כשהשרים משיבים ממקום מושבם.

א.לם

הצעה שאי אפשר לסרב לה

מצבי לחץ כלכליים מעוררים את הבוזו, כך אומרת המוסכמה. דוגמה טובה לכך הוא הד"ר בני מורג, שהגיש הצעה למשרד הבריאות, ולדעתו היא תביא יעול וחיסכון ושחרור מהיר של חולים מבתי־החולים.

הד"ר מורג כותב, כי עקב הקיצוצים, נאלץ המשרד להימנע מרכישת ציוד מודרני, וכבר ניכרים ניצני השימוש בתרופות זולות יותר. אי לכך, הוא מציע לאמץ את רשימת התרופות המפורסמת בעיתון הרפואי שהופיע בעיר בשנת 1798: "אין ספק שהורה לשימוש בתרופות אלו אכן תאפשר לבתי־החולים הממשלתיים שלא להרוג מהתקציב הקיים", כותב הד"ר מורג.

במש הצעה שאי־אפשר לסרב לה, וכדאי שהנוגעים בדבר יתנו עליה את דעתם. ולא רק זאת: הד"ר מורג, העובד בבית־החולים ביבא, קיבל לאחרונה את פרס ביבא. פרס זה מופיע, ביחד עם צרור ברכות, בכתב העת "לוחץ דם". שם הוא מפרט את הצעתו.

לא מצוין כאן אם הרופא קיבל את הפרס על עבודתו הרפואית, על עצותיו המועילות לשיפור המצב הכלכלי. על חוש ההומור שלו או כל הדברים גם יחד.

יהושע נבו

ערבים נוצצים למיח"א

אחרי שני ערבים נוצצים, של אופנה איטלקית זוהרת, פעלולי בימה, הרבה אחמ"ים (ובמיוחד אחמיו"ת), הכל לטובת מיח"א, ארגון למען ילדים חרשים, התיישבו אתמול פעילי הארגון, ברשות ראומה וייצמן, לבדוק את השורה התחתונה. התוצאה: עשרים אלף דולר, למטרות חינוכם ושיקומם של ילדים חרשים בגיל הרך. הסכום אינו כה גדול, אבל בהתחשב בהוצאות הגדולות, בעיקר אם שהיתה לרוכשי הכרטיסים והבעש שהעניין עובד – אנשי מיח"א מרוצים.

בצד ההכנסות, שנרשמו מכרטיסי כניסה שנמכרו ב־50,000 אלף שקל כל אחד (לערב הראשון) וב־35,000 אלף שקל לערב השני, הושגו תרומותיהם של: תנובה (גבינות), כרמל מזרחי (יינות), אלסיקה (חבילות שי), מלון הילטון תל־אביב, שבו נערכו תצוגות האופנה (אירוח הצוות האטלקי, שבו 35 איש) הדוגמניות והדוגמנים האיטלקים שהופיעו בהתנדבות. למה הם מקווים לכבוש את השוק הישראלי. על מידת הסיכויים אפשר, אולי, ללמוד ממחירי הדגמים שהוצגו. שמלת ערב נוצצת מחירה כ־10,000 דולר.

לאה פורת

בעריכת עידית רוזנבלום

שרון: עלינו לחשב את צעדינו בזהירות רבה

מאת בני לנדאו
כתב "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). השינויים המתמידים בגבולה המזרחי של ישראל מחייבים אותנו להיזהר רבה. הבהיר אתמול שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון בנאום בלוס אנג'לס.

שרון, שהיה אורח הכבוד בארוחת הערב השנתית של מפעל "הבונדס" שנערכה בסנצ'ורי פלאזה, רמז כי הדי־דוק הקשרים הגובר בין ירדן, סוריה, עיראק ועריב הסעודית מחייב עירנות יתר. "תמיד טענתי והטפתי כי יש להקשיב בתשומת לב לדבריהם של הערבים". אמר שרון. "ראשי ממשלות סוריה וירדן, בפגישתם האחרונה, דיברו ביניהם על שחרור השטחים הכבושים. בין עיראק וסוריה – שתי מדינות עוינות לשעבר – חלה התקרבות רבה. עלינו לחשב את צעדינו בזהירות. יחסי הציבור הם דבר חשוב, אבל השפעתם עלינו היא לטווח קצר בלבד. ואילו כלום השפעל לנו ביטחון הוא לשנים רבות".

ועדת ביקורת המדינה תדון במחירוני הרכב

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

הוועדה לביקורת המדינה תדון היום באופן בו נקבעים מחירי רכב משומש ובשאלה האם יש להסתמך דווקא על חוברת מסויימת בקביעת מחירים אלה.

חברים בוועדה מתכוונים לשאול, מדוע מסתמכים בשוק התחבורה חברות הביטוח דווקא על חוברת המחירים של השמאי לוי יצחק. יו"ר הוועדה לביקורת המדינה הוליס לקיים דיון זה בעקבות פניות רבות אליו בנושא כאלה שהטילו צל על אמינותה של בעל החוברת.

עם זאת הביעו אמש חברים בוועדה תמיהה על החלטתו של היו"ר לדון בנושא וטענו, כי על הוועדה לדון אך ורק בנושאים שנבדקו על ידי מבקר המדינה ולא לקיים דיונים בנושאים אחרים.

מתהדק שיתוף פעולה גרעיני בין מצרים לפקיסטאן

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

מקורות מהימנים בקרב המנהיגות הצבאית בסעוד לעיתון "אלרעי אל־עאם" כי מתהדק שיתוף הפעולה הגרעיני בין מצרים לבין פקיסטאן. נמסר, כי דיונים שנערכו לפני כשבועיים בין הנשיא מובארק לבין נשיא פקיסטאן התהדקו על האמצעים לפיתוח שיתוף הפעולה הגרעיני בין שתי המדינות. הדיונים נכחו בארבע עיניים.

לאחר הדיונים נחתם הסכם בין שתי המדינות על התועלת ההדדית שיפיקו שתי המדינות ממפעלי מחקר גרעיניים במצרים ובפקיסטאן.

מגעים סודיים מצרים־לוב־סוריה

קהיר, (ע"מ). "צאות־אל־שבאב" מוסר, כי בימים האחרונים נערכו מגעים סודיים בין מצרים, לוב וסוריה כדי לדון באפשרות לשים קץ לחילוקי הדעות בין 3 המדינות ובחידוש היחסים ביניהן.

אלג'יריה: לא נחדש יחסים עם מצרים

אלג'יריה הבהירה, כי אינה מתכוונת לקבל, החלטה נפרדת לחידוש הקשרים הדיפלומטיים עם מצרים, מוסר רדיו מונטה קרלו.

אלג'יריה אומרת, כי מנהיגה הדגיש לאחרונה שהחלטות בדבר חידוש היחסים עם מצרים לא יתקבלו אלא במסגרת פסגה ערבית.

צפויה פסגה לובית־עיראקית

כוויית (ע"מ). "אלוטן" הכוויתי מוסר ממקורות מוסמכים בבגדאד, כי קיימת אפשרות לקיום פיסגה עיראקית־לובית בקרוב. מקום הפיסגה טרם נקבע, אך מספר בכירים עיראקים צופים כי תתקיים [illegible].

שליח הארכיבישוף מקנטרברי חזר ללבנון

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). טרי וייט, השליח המיוחד של הארכיבישוף מקאנטרברי, שב אמש במפתיע לביירות, לאחר שהיה בת יממה אחת בלבד בלונדון. שובו של וייט, המנסה לשחרר את בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון, כנראה בידי קבוצת ה"ג'יהאד המוסלמי", מעורר ניחושים רבים, אך הכנסיה שומרת על שתיקה מוחלטת בנושא.

כאשר נחת וייט בלונדון ביום ראשון בערב, הוא הודיע על תוכניתו לנסוע לוושינגטון ולג'נבה כדי להמשיך במאמציו. את טיסתו השניה לביירות מפרשים כאן כפריצת דרך שתאפשר לנציג הכנסיה לפגוש את החוטפים ואולי את החטופים עצמם.

בהודעה, שפירסם אתמול ארגון הטרור הלבנוני "הג'יהאד האיסלאמי" נאמר, כי אחד מארבעת בני הערובה הצרפתים המוחזק על־ידי הארגון בלבנון "חולה קשה".

בתוך כך נמסר, כי איש כמורה נוצרי בכיר בלבנון ואחיינו נהרגו אתמול בידיות במזרח לבנון. הבישוף של העיירה זחלה אמר, כי זהו נסיון לחתור תחת מאמצי השלום במדינה שסועת קרבות זו.

(ע"צ) המועצה העליונה של הקהילה היהודית בלבנון דרשה אתמול את שיחרורם של 6 יהודים שנחטפו באביב השנה ואת שיחרורם של כל החטופים.

במשפט על הברחת נשק:

עד תשע שנות מאסר לחוטפי אכילה לאורו

יישפטו בראשית השנה הבאה על רצח

מאת תלדה ליבנימה
מספרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). בית המשפט המחוזי בגנואה דן אתמול לתקופות מאסר שונות את ארבעת חוטפי אניית הטיולים אכילה לאורו, ואת מוחמד עבאס, בן דודו של אבו עבאס מנהיג חזית השחרור הפלסטינית – כולם באשמת הכנסת נשק לאיטליה ללא רשיון והעלאתו על האניה.

מוחמד עבאס נדון ל־9 שנות מאסר באשמת העברת נשק שכלל שימש לחוטפים (4 רובי קלצ'ניקוב, 8 פצצות, 360 כדורים) באניה חבוי במטען לגנואה, ואילו האחרים נידונו על העלאת הנשק על האניה. יוסף מאג'יד אלמולקי מפקד הקבוצה (שרצח את התייר היהודי האמריקאי קלינגהופר) נדון ל־8 שנות מאסר. פסאייר עבדל עטיף ל־7 שנות מאסר. בססאני אל־אשקר, ל־6 וחצי שנות מאסר. בעניינו של אחמד אל־אסר הקלו השופטים מפני ששיתף פעולה מלאה עם החוקרים והוא נידון ל־4 שנות מאסר בלבד.

במשפט שנפתח אתמול הודו הנאשמים ובמשך שהנשק הובא מטונים במכונית רגו שהוטענה על האניה. נמסר לארבעת הנוספים שכבר היו בגנואה ב־27 בספטמבר. במלון בעיר ובו התכנית המקורית היתה לבצע מעשה חבלה מרים באשדוד ובי בסביבה שלא הובהרה וצצה בפרוס־בעיר שינו ארבעת הנאשמים את התכנית המקורית והשתלטו על אכילה לאורו. כל חמשת הנאשמים ביקשו את בחילת העם האיטלקי על חטיפת האניה ועבדתם זו משתלבת יפה עם הצהרתו של ראש הממשלה בפרלמנט לפני כעשרה ימים, לפיה אבין קראקסי אליבות של עם ללא מולדת נגד הכובשים.

המשפט על החטיפה עצמה ועל רצח קלינגהופר ייערך רק באביב.

תגובת הולנד לעמדת קראקסי

הברייה בעה, סופרת "הארץ" בהולנד, מוסרת: בהגיבו על הצהרת ראש ממשלת איטליה בטינו קראקסי, בנושא אש"ף הסידור, אמר דובר ממשלת הולנד השבוע כי ממשלת הולנד פוסלת כעיקרון השגת יעדים פוליטיים באלימות.

יוסי יזרעאלי מבקש למנוע הצגת "עוץ לי גוץ לי" בתיאטרון העממי

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

הבמאי יוסי יזרעאלי מבקש מבית המשפט המחוזי בתל אביב צו שימנע מן התיאטרון העממי להעלות את הצגה "עוץ לי גוץ לי", על פי מחזהו של אברהם שלונסקי, אותה עיבד וביים לפני 20 שנה בתיאטרון הקאמרי. יזרעאלי מבקש שהמפיק הנוכחי, אברהם דשא מהתיאטרון העממי, המתכוון להעלות את ההצגה בחנוכה ב"היכל הספורט" בתל אביב, יימנע מלהשתמש בשמו של יזרעאלי ללא רשות, ואם יטען דשא שמדובר בהצגה אחרת, מבקש יזרעאלי לצפות בחזרות. באמצעות עו"ד דניאל מירקין מבקש יזרעאלי כי אם לא יינתן צו המונע את ההצגה תיערך עימו התחשבנות.

המפיק אברהם דשא אמר אתמול לסופר "הארץ", כי קיבל את הזכויות מכל מי שהיה צריך. "את הטקסט קיבלתי מהתיאטרון הקאמרי, את הזכויות לשימוש בטקסט מבעלי העיזבון של שלונסקי וכן את הסכמתם של התפאורן המקורי דוא ויילינגר והמלחין דובי זלצר. אין זכויות על בימוי, ואת ההצגה שלי מביים יוסי כרמון (שחידש בעבר את הפקת "עוץ לי גוץ לי" בקאמרי מספר פעמים, מ.ג.ת). ההצגה שונה גם בליהוק והיקף ההפקה. יזרעאלי רוצה כסף והולך להטריד אותי בגלל שביים את ההצגה לפני 20 שנה".

דשא אמר גם, כי פעם אחת השתמשו במודעה בצילום קליף הפרס בו צויינה ההצגה של יזרעאלי כהצגה מקורית הטובה ביותר מטעם המועצה לתרבות, ועשה זאת כדי לפאר את ההצגה ואת אלה שהיו קשורים עימה בעבר.

דשא עומד להגיש כתב הגנה באמצעות עורך דינו אלכס זק. הדיון אמור להתקיים ביום ב'.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: זאב גלמור, הממונה על ההגבלים העסקיים במסו"ת

על: רכישת דלק בכרטיסי אשראי

נתערב אם יתברר שהדבר נעשה בניגוד לחוק

שמעתי שחברות הדלק הנהנות ממעמד מונופוליסטי, אינן מרוצות מכך. שתחנות דלק מכבדות כרטיסי אשראי של לקוחותיהן ועלולות לנקוט צעדים נגדן. האם זה לא מצדיק את התערבותך?

חברות הדלק הגדולות פועלות כמו קרטל. אבל מבחינת החוק זהו קרטל חוקי והן פועלות כדין. כמובן, שזה לא מתיר להן לנקוט סנקציות כלשהן נגד תחנות דלק, שבשל תחרות עם תחנות אחרות, מכבדות כרטיסי אשראי של לקוחותיהם. לי לא ידוע על לחצים כלשהם שהופעלו על תחנות דלק. כמובן, שאם יתברר לנו שחברות הדלק פועלות בעניין זה בניגוד לחוק, נתערב.

כלומר, כל עוד לא תשתכנע מעל לכל ספק שמופעלים לחצים על תחנות הדלק, הרוצות לשפר את השירות ללקוחות, לא תתערב?

מבחינת ההגבלים העסקיים הצטרפות של תחנות הדלק להסדר זה או אחר, היא לברכה, אם היא מביאה תועלת לציבור הצרכנים. אבל עלי להיזהר בקביעה אם יש בפעולה כלשהי של חברות הדלק משום הפרה של החוק, כל עוד לא תיבדקנה כל העובדות.

עובדה שעד כה היו תחנות דלק שכיבדו כרטיסי אשראי שאפשרו ללקוחות לקבל אשראי של שבועיים ואולי עינה עם־ת הפרוטוקול. מדובר על הרעת תנאי הקניה, ע"י מתן אשראי לזמנים בלבד ע"י 30 תחנות דלק נוספות.

אינני מאמין שחברות הדלק ירצו לנקוט אמצעים כלשהם נגד תחנות שמוכרות דלק באשראי. כי הן עושות זאת מתוך שיקולים עסקיים וכדי להגדיל את המחזור.

האם אין לחברות הדלק אינטרס שהתחנות השייכות להן תמכורנה כמות גדולה יותר של דלק מזה המסופקת ע"י החברה המתחרה?

לכאורה יש. לכל חברת דלק צריך להיות אינטרס שהתחנות שלה תמכורנה כמות גדולה יותר של דלק. אבל באופן מעשי אינני בטוח שזה כך, כי מכסות הדלק הן קבועות. מבחינה זו יתכן שנוח לחברות הדלק שיהיה שקט והתחרות תהיה רדומה.

היה תקדים לכך שנקטתם צעדים נגד חברה שניצלה את מעמדה המונופוליסטי לרעה?

היו מקרים בהם התערבנו. כך למשל דרשנו להוציא צו, שיחייב חברה שיש לה מונופול בייצור נייר, לספק נייר גם לחברות קטנות, שנמצאות בתחרות עם חברות הבת של החברה שיש לה מונופול. היה מקרה נוסף בו מצאנו שהיה ניצול לרעה של כוח מונופוליסטי בענף המעליות. ע"י צו חייבנו חברה שיש לה מונופול לספק חלפים גם לחברות, שאין שייכות לה.

פרס

(סוף מעמוד 1)

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) מיהר לברך בוועדת החוץ והביטחון על השינוי. לדבריו, ההסכמה הישראלית לשינוי כזה היא איתות כי אם תהיה פעם נכונות אש"פית למשא ומתן כזה – יתכן שישראל תשתתף בו, למרות שלפת עתה ישראל שוללת כל שיתוף כזה לפי כל נוסח אמריקאי. ישו כתוש.

ח"כ דן מרידור (ליכוד) ראה בשינוי שחל בעמדה של ישראל כלפי הנוסחה האמריקאית שינוי – לרע, הוא חמור, כי התביעה האמריקאית מהערבים להכיר בזכות קיומה של המדינה היהודית היתה קשה לערבים. אסור היה, אמר מרידור, לשמוט התחייבות אמריקאית זו מן היד.

שני הסכמים על הליווי

חלק מרכזי בדיון עסק בוועידה הבין־לאומית. ח"כ אהוד אולמרט (ליכוד) אמר לפרס, כי אם אכן היתה עיסקת חליפין בינו לבין חוסיין, להוציא את אש"ף מהמגעים המדיניים תמורת ליווי בין־לאומי שאינו יותר מאשר מס שפתיים – כי אז עשה ראש הממשלה מהלך נבון ויש לברכו על כך; אולם אם יתברר כי הליווי הבין־לאומי אינו הסוואה אלא מהלך מהותי – "כי אז אתה בצרות". על כך השיב פרס לאולמרט: "אילו נניח היה הסכם ביני לבין ירדן שהכל קד־מופלאג' – היכולתי לגלות דבר כזה כאן?"

פרס רמז למעשה לקיומם של שני הסכמים: הבנה עם ירדן בדבר אופיו של הליווי הבין־לאומי, והבנה־התחייבות אמריקאית מפורשת, כי אם ינסו הסובייטים או אחרים להעניק לוועידה הבין לאומית משמעות בעלת תוכן – תגיב וושינגטון על כך בשלילה ותמנע זאת.

פרס מסר כי ירדן מבקשת מאש"ף תשובה בכתב לתנאיה לשיתופו במשא ומתן, ולהערכתו ספק אם אש"ף יקבלם. הליווי הבין־לאומי לא יהיה תחליף למשא ומתן הישיר. לישראל גישה אמביוולנטית לגבי ירדן וסוריה. מכל מקום ישראל לא תסכים בשום פנים לנהל משא ומתן עם משלחת ערבית מאוחדת אלא עם כל מדינה ערבית ריבונית – בעניניה.

פרס אמר לחברי הוועדה כי בתשובה לאמריקאים אמר כי אילו נאלצה ישראל לבחור בין תנאיה להשתתפות הסובייטים בליווי הבינ־לאומי היתה מעדיפה את העליה על פני חידוש היחסים הדיפלומטיים, אך היא תובעת את שני הסעיפים. הוא אמר, כי בשיחות גורבאצ'וב עם וילי ברנדט גילה המנהיג הסובייטי הבנה לבעיה היהודית. יש מקום לאופטימיות בקשר לאיחוד משפחות.

בין ישראל לסובייטים יש הבנה כי אם תהיה עליה – עליה להגיע ישירות לישראל.

הסובייטים מתלוננים כי עליהם לדלל את המגע עם ישראל בגלל ההדלפות היוצאות ממנה.

מובארק מבקש חידוש המו"מ

ראש הממשלה מסר כי הנשיא מובארק ביקש את חידוש השיחות עם ישראל. נציגו, מוחמד באסיוני נפגש עם נציגי המשפחות שקרוביהן נרצחו בראס בורקה. משלחת מנכ"לים תצא למצרים (לכך התנגד אליהו בן אלישר מהליכוד), שמעדיף משא ומתן באמצעות השגרירים הישראלים בקאהיר ובוואשינגטון, ופרס השיב כי הם במינהלה). מובארק תובע מערפאת לחדול מהטרור, להכיר בהחלטות 242 ו־338 ולנהל משא ומתן ישיר. זה תואם גם את עמדת המלך חוסיין. ישראל הביעה התנגדות להסכם מובארק־ערפאת.

פרס מסר כי אש"ף נוטה להעביר את מיפקדותיו לעירק, ובגדאד מבקשת לקבלן.

ראש הממשלה אמר אמש בוועידת נעמ"ת־ארה"ב בתל־אביב, כי ישנה הלכה דיה לקראת חוסיין ועתה עליו לבוא למשא ומתן יחד עמה עם נציגים פלסטינאים, אך ללא אש"ף.

המעלות של אל על

	מעמ' מינימום	מעמ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	17	27	בהיר	14	24
אתונה	15	20	גשום	11	18
בוקארשט	−1	3	גשום		
רומא	8	11	גשום	8	10
ז'נבה	0	3	מעונן	−1	1
ציריך	0	3	מעונן		
פרנקפורט	−3	0	מע.חלקית	−3	3
וינה	−8	−3	מע. ושלג	−3	−1
פאריס	−2	1	מעונן	−2	4
אמסטרדם	−1	1	גשום	−8	−1
בריסל	−3	1	מעונן	−8	2
מדריד	2	13	מע.חלקית	−1	14
לונדון	2	5	מע.חלקית	1	3
קופנהאגן	−1	0	גשום	1	3
שטוקהולם	−2	1	מע. ושלג	−2	0
ליסבון	5	15	מע.חלקית	7	16
ניו־יורק	7	13	מעונן	6	16

דומינגו קורא לספרד לכונן יחסים עם ישראל

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

הטנור הספרדי הנודע, פלסידו דומינגו, פנה אתמול בסוף מסיבת העיתונאים שקיים בתל אביב לקונסול ספרד בישראל וקרא לספרד לכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל, בה התחיל את הקריירה שלו לפני 23 שנים. ברצונו על תכניותיו, שרבות מהן הוא מבטל לאחרונה כדי לערוך קונצרטים למען נפגעי רעש האדמה במקסיקו בה נפגעו גם בני משפחתו. סיפר דומינגו שבינואר ובפברואר יופיע בתיאטרון בולשוי במוסקווה ובקנדי סנטר בוושינגטון בתכנית אופראית עם זמרים רוסים ובביצוע הסימפוניה התשיעית של בטהובן והיה בקונצרט זה "מסר של שלום" בהמשך לפגישת הפסגה בג'נבה, לצד העזרה לנפגעי מקסיקו.

דומינגו הגיע לישראל לימים שבהם היה חופשי מהסרטת האופרה "אותלו" בכרתים, בבימויו של פרנקו זפירלי והפקתו של מנחם גולן. סרט זה נעשה בתקציב של כ־10 מיליון דולר הקלטת פס הקול עבודה, בניצוחו של לורין מאזל, הושלמה כבר. דומינגו וגולן סיפרו שככל הנראה ישתפו פעולה בשנה הבאה בסרט אופראי נוסף, ככל הנראה "האלמנה העליזה", וגולן מנסה להודתים לסרט זה גם את ברברה סטרייסנד.

דומינגו דיבר בהתרגשות על 280 ההופעות האופראיות שעשה בראשית דרכו באופרה הישראלית בהנהלתה של אדיס דה פיליפ, שהכינו אותו מזמר מתחיל לטנור מנוסה. למרות שכשבא היה משכבע שהחוזה שלו הוא בלירות שטרלינג ואילו המשכורת שולמה בלירות ישראליות. הוא שר כאן גם בעברית, הכיר כאן את אשתו ואמר כי "אני חייב הרבה לישראל ולתל אביב". הוא הביע צער על סגירת האופרה הישראלית. על אף הבעיות של מוסד זה, בסרט גובשה פעילות אופראית חליפית בישראל ובתשובה לשאלות ניסה להתוות דרכים לחידוש אופרה בישראל.

דומינגו חזר להופיע רק לפני כשבועיים, לאחר ששהה במקסיקו וקולו היה בסכנה בשל תנאי האויר. הוא מנסה עתה לצמצם את הופעותיו ולקיים קונצרטים למען נפגעי מקסיקו. בישראל יופיע ככל הנראה בקונצרט עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית בפארק הירקון בתל אביב. ויתכן שיצלם כאן קונצרט לטלוויזיה שנועד למען "וראייטי", לקראת חג המולד או חג הפסחא. כן נתבקש לקיים קונצרט למען קרן אדיס דה פיליפ והביע תקווה שניתן יהיה לקשר זאת עם פעילותו למען מקסיקו.

הושג

(סוף מעמוד 1)

הצמדה מלאה של שכר בעליהן לשכר אנשי הקבע.

אתמול הפגינו נשות השוטרים בכניסה למשטרת בית־שמש. שעה שביקר שם המפכ"ל. לטענת הנשים, פגע המפכ"ל באחת המפגינות, ועיקם את ידה. דובר המשטרה דוחה אמש את הטענות. הוא ציין, כי המפכ"ל יחד עם הקצינים שהיו עימו נאלצו להדוף את הנשים שחסמו את הכניסה לתחנת המשטרה בבית שמש. זאת כדי לפנות את הכניסה. "עם כל הצער הכרוך בדבר לא היה מנוס מפעולה זו משום שמדובר היה בהפגנה בלתי חוקית שגרמה להפרעה במקום". אמר דובר המשטרה.

רב ניצב קראוס עצמו, ששוחח עם סופר "הארץ" אמר, כי נאלץ לדחוף מפגינות שחסמו את הכניסה לתחנת המשטרה ואף הורה להוציא לחופשה קצין משטרה שסירב לפנות את המפגינות.

לדבריו, "חסימת תחנת משטרה היא פעולה בלתי חוקית, וכאשר יש במקום כזה אנשי משטרה עליהם לוודא את קיום החוק. ניסיתי – סיפר קראוס – להפעיל את השוטרים והקצינים שהיו בחצר תחנת המשטרה. אמרתי לאחד הקצינים: "בבקשה לפנות את הכניסה ואז הוא ענה לי: 'אני מצטער. אינני מפנה בכוח את הנשים'. הודעתי לו שהוא יצא מיד לחופשה עד שיובררו הפרטים בקשר אליו.

כמפכ"ל – המשיך קראוס – ראיתי עצמי מחוייב לשמש דוגמה לקיום החוק וגם אני פיניתי בדחיפה קלות את הנשים.

רב־ניצב קראוס אמר עוד כי הוא רואה בחומרה רבה את מה שקרה ברחבת בניין ראש הממשלה ביום ראשון כאשר נשות שוטרים פרצו פנימה להגר.

אל עולי האניות "פסיפיק" "מילוז" "אטלנטיק"

לציון 45 שנה לעליתנו נקיים **כנס ניצולי "פטריה"** בהשתתפות דור ההמשך.

הכנס יתקיים ביום שני י"ב בכסלו תשמ"ו 25 בנובמבר 1985.

בשעה 14.30 נתכנס לאזכרה בבית הקברות הישן של חיפה בחלקת קדושי "פטריה".

בשעה 16.00 יתקיים מפגש רעים במרכז הקהילתי ע"ש "פני קפלן" רחוב הרותם 1 שער עליה חיפה.

אנחנו מבקשים להעביר דמי ההשתתפות לכיסוי ההוצאות בסך 3.500.– שקל לאיש בשיק לפקודת חשבון 152721 בנק הפועלים סניף מספר 605 ע"ש החבר עדי פלקנשטיין בית יצחק מיקוד 42920.

אם יש לכם חברים או מכרים הנמנים על אנשי "פטריה" אשר את כתובתם איננו יודעים אנא מסרו לידיעתם הזמנה זו – תודה.

להתראות!

הצוות המארגן

אביבה אשל קבוצת דברת טלפון: 065-99445
עדי פלקנשטיין בית יצחק טלפון: 053-37736
עלי איתן צור שלום טלפון: 04-732604
דוד הרפז טבעון טלפון: 04-932187

בית התפוצות על שם נחום גולדמן

ערב העיון בהונגרית:

בעיות מוסריות בפרשת קסטנר

שהיה אמור להתקיים היום, יום שלישי, 19 בנובמבר

מתבטל

קואופרטיב דן

משתתף בצער העובד

פאר משה והמשפחה

במות

האב ז"ל

עובדי המחלקה לעבודה סוציאלית

בי"ח הדסה ירושלים

מתאבלים על מותה של

הדי וולף ז"ל

ושולחים תנחומים לכל המשפחה

למשפחת קרלינר

ולעיריית קרית־ביאליק

משתתפים באבלכם וכואבים על מותו של

צבי קרלינר ז"ל

ידיד ואיש רב פעלים

מצר מפעלים (1974) בע"מ

ומשפחות: קינרייך, קלינג ולכטמן

יקירתנו האשה הצדקת ומרבת הצדקה

מרת אסתר מלכה ניסל

(לבית פולצ'ק)

החזירה את נשמתה ליוצרה

ההלויה תצא היום יום שלישי ו' בכסלו תשמ"ו 19.11.85 בשעה 14.00 מבית הכנסת "איצקוביץ" (רח' רבי עקיבא פינת הרצל, בני־ברק) לבית העלמין זכרון מאיר.

יושבים שבעה בבית משפחת ניסל
רח' אצ"ל 37, הרצליה פיתוח

המשפחה האבלה

למשפחה
ולתושבי קרית ביאליק

משתתפים בצערכם במות

צבי קרלינר ז"ל

אדם יקר ותומך נלהב בחינוך המקצועי

אורט ישראל | אירגון אורט העולמי

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו הותיק

מקס לוין ז"ל

ומשתתפים בצערו של חברנו

יצחק לוין והמשפחה

אגד – ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד
אזור הצפון

התאגדות הישראלית לברידג'

מתאבלת על מותו של

יצחק (קזי) סירקין ז"ל

לשעבר נשיא ההתאגדות

ומביעה תנחומים כנים למשפחתו

לחבר משה בית דגן
מ"מ מזכ"ל הסתדרות הפקידים

משתתפים בצערך הכבד במות עליך

אמך ז"ל

ההנהלה והעובדים
"קרן מקפת"
מרכז לפנסיה ותגמולים

לחברנו עורך־הדין
יהודה ליפשיץ ובני ביתו

אתכם באבלכם במות האם

שושנה ליפשיץ ז"ל

חוה ופסח אנדרמן
אילנה ודוד אס
ריבה ואריה ברנוביץ
פרוזה ואריה וסרשטרום
ג'ני ועו"ד ידין ירון
הניה ומוטקה ספקטור
בנימינה וטולי קוגן

בכנסת

בשם הממשלה, הכנסת והעולם היהודי כולו, אמר שמעון פרס

"אני קורא למנהיגי בריה"מ — שלחו את עמי!"

ישיבת הזדהות מיוחדת של הכנסת, בהשתתפות נשיא המדינה ★ נכח גם נציג שגרירות ארה"ב ★ פרס: אין זה עימות פוליטי אלא אנושי, ערכי הסטורי עם הרוסים

באולם המליאה

עמוס בן ורד

"בשמי, ובשם הממשלה, בשם כנסת ישראל ובשם העולם היהודי כולו אני קורא למנהיגי ברית המועצות: זכרו את סבל היהודים. את המשפחות השסועות, את הילדים ללא אם, את געגועי הנשים לבעליהן האסורים — שלחו את עמי" אמר ראש הממשלה שמעון פרס בישיבת הזדהות מיוחדת של הכנסת, עם יהדות ברית המועצות.

הישיבה נערכה במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, שופטים מבית המשפט העליון, מבקר המדינה, נגיד בנק ישראל, וכן נכח נציג שגרירות ארה"ב. לעומת זאת נעדרו כל חברי סיעת חד"ש.

פרס אמר, כי שלוש פעמים במאה האחרונה היו מיפגשים חיוביים בין העם הרוסי לבין העם היהודי. פעם ראשונה — כאשר המהפכה הרוסית רקמה על דגליה את שלילתה של האנטישמיות; פעם שנייה — כאשר ברית המועצות התייצבה במלחמת העולם מול התוקפנות הנאצית והיתה באותה חזית אידיאולוגית וצבאית; פעם שלישית — כשאנדריי גרומיקו (היום נשיא בריה"מ) הכריז באו"ם כי "שאיפותיו של חלק חשוב של העם היהודי בעולם, קשורות בארץ ישראל ובעתידה של הארץ הזאת... אין לשלול מן העם היהודי את הגשמת שאיפותיו הלאומיות".

פרס ציין, כי ישראל נמצאת עתה בוויכוח עם הרוסים כעם יהודי וכמדינת ישראל. יהודים נשלחים לבתי סוהר שם מפני שהם עומדים על זכותם להישאר יהודים. 15 אסירי ציון ריצו את עונשם הלא־צודק ועדיין לא ניתן להם לצאת. 21 עדיין אסורים. זהו עימות אנושי, הסטורי, ערכי — לא עימות פוליטי. אין רוח יכולה לדכא רוח, אמר פרס, והביע את אמונתו שיבוא יום וזכר העקשנות הרוסית יורם ואז תבוא אלינו ישירות עליה גדולה של כמיהה ומסירות.

בעד סיסמת ישירות

ראש הממשלה חזר ואמר, שהוא בעד סיסמת ישירות מברית־המועצות לישראל, מאחר שמדובר לא בסתם הגירה מברית־המועצות אלא בעלייה של יהודים לארץ יעודם. עוד אמר, כי הממשלה תפעל הן בדרכים דיפלומטיות והן בעידוד דעת הקהל בעולם להמשיך במאבק למען חיים יהודיים ליהודים בברית־המועצות וזכות היציאה לאלה שירצו לעזוב. יש לו יסוד להאמין, כי נושא זה עומד על סדר יומם של המנהיגים בדומה כמו על סדר יומנו. בשם הממשלה איחל לריגן ולגורבצ'וב, שוועידת ז'נווה תעלה יפה ותפתח פתח לשלום בעולם.

יו"ר הכנסת שלמה הלל הביע את תקוות העם להרפיית המתיחות בעולם, ועמד על גורל היהודים בבריה"מ. "לא נוכל לקבל ולהשלים עם כך שבדורנו זה, שידע את השואה, יחוסו קהילות יהודיות שלימות באירופה כבני ערובה לתעתועי שיקולים ורוחות פוליטיים מפוקפקים", אמר הלל. הוא פנה אל הנשיא ריגן בשמו של רוב הבית הזה לסייע ליציאה

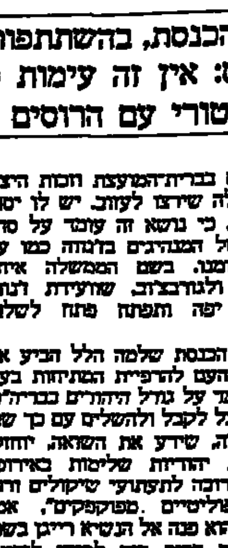

שמעון פרס אתמול בכנסת

משם. "אין הדעת סובלת, שמעמדה הדימויי של ברית־המועצות יזכו לשיפור ולשיקום בעיני העולם החופשי, בלי שתיסגר תחילה מן הפגיעה הגסה כלפי היהודים החיים בתוכה".

ח"כ מרים גלזר־תעסה, יו"ר ועדת העלייה והקליטה של הכנסת, טענה שעל ארה"ב לדבר עם ברית־המועצות בשפת עובדות כלכליות, כמו בשנות ה־70 כאשר היה "דטאנט" וניתן ליהודים לצאת. אסור שהנושא יטופל ב"שולחן המזרח־תיכוני".

רק העורכים נחקרו

בעקבות פירסום המאמר "המפרי־לטאורה" בבטאון "אלף־יוד" ומאמר בעקבות זאת בבטאון "המצע", לא הורה היועץ המשפטי לחקור את עו"ד אליקים העצני מקריית־ארבע, ולא אנשים אחרים, אלא את עורכי שני הבטאונים האלה בלבד — אמר שר המשטרה חיים בר־לב בתשובה על שאילתה בעל־פה של יוסי שריד (ר"צ).

שריד הסתמך גם על דברי ראש הממשלה לפני 10 ימים שלא רק עורכי אלף־יוד יוחקרו, אלא כל מי שיש לו יד בנסיון להמריד, — והוא הזכיר בהקשר זה, בנאום בכנסת, את העצני. שריד איזכר גם את דברי היועץ המשפטי עצמו באמצעי התקשורת, בהם התייחס בחומרה לדברי העצני. להעצני יוחסה אמירה, שמסירת אדמות יו"ש כמוה כבגידה.

בר־לב השיב, כי המשטרה מקבלת הנחיות בהקשר זה אך ורק מן היועץ המשפטי, ולא מחבר כנסת או ממישהו הנואם בכנסת (הכוונה כנראה גם לראש הממשלה), וזה נוהל תקין. על שאלה בנושא אחר מפי בני שליטא (ליכוד — ליברלים) — האם קריאה לא לשרת בצה"ל היא במסגרת הקונסנזוס הלאומי, או שהיא בבחינת המרדה, השיב בר־לב: "אני לא אם המשטרה תחליט מה נורמה ומה לא".

קשיים במאה שערים

המשטרה לא תתייחס אל שום שכונה ושום מקום בארץ כאילו הוא אקס־טריטוריאלי אמר שר המשטרה חיים בר־לב בתשובה על שאילתה בעל־פה של מרדכי וירשובסקי (שינוי) שהתייחסה לאלימות הגוברת של החרדים בשכונת מאה שערים בירושלים ולחוסר הפעילות של המשטרה נגד תופעה זו.

וירשובסקי הזכיר אלימות נגד גובי מע"מ, נגד שוטר, נגד עובדי עירייה ועוד, הוסיף שאין אוכפים את החוק בשכונה זו כמו בשאר מדינת ישראל. עוד אמר, כי לפי ידיעות מפי קצין משטרה בכיר יש לחרדים מערכת משוכללת שבאמצעותה הם מסוגלים לסכל כל פעולה משטרתית, ולא מזמן הופצו שם כרוזים נגד כל המסייע "למשטרה הציונית ימח־שמה".

בר־לב הודה שיש עשרות מקרים של הפרת הסדר בשכונה זו, אבל אמר שהמשטרה נכנסת אליה מתי שהיא רוצה. באחרונה אף הגבירה את נוכחותה שם, כדי להשרות אווירת ביטחון על מבקרים וכדי לתת הגנה מיוחדת לעוברי ציבור. במקביל היא פועלת למניעת עבריינות ובכלל זה עושה פעולות מודיעין. יעילות האכיפה אינה כמו במקומות אחרים, בגלל אופי האיזור, השקפת העולם ואורח החיים של החרדים, בגלל הקושי לזהות אותם שכן הם דומים במראם זה לזה ועבריינים מחפים זה על זה.

ועדת הפנים של הכנסת תדרוש ועדת חקירה על היעלם ילדי תימן

ביקשה משר הבריאות להורות לבתי"ח לבדוק חינם רקמות של הורי ילדים תימנים הנעדרים

ועדות וסיעות

דן מרגלית

ועדת הפנים של הכנסת בראשות דב שילנסקי מהליכוד, החליטה פה אחד לדרוש להקים ועדת חקירה שתבדוק את היעלמם של ילדי תימן בימי המדינה הראשונים. הוועדה ביקשה משר הבריאות מרדכי גור, להורות לבתי החולים לבצע חינם בדיקת רקמות להורי הילדים התימנים הנעדרים כדי שבבוא היום ניתן יהיה לזהות בוודאות את הורי הילדים.

ח"כ בני שליטא המתנגד עקרונית להקמת ועדות חקירה אמר, כי במקרה זה יש לכך הצורך.

שופטים בריטוס ופוליטיקה

יו"ר ועדת הפנים, דב שילנסקי, העלה אתמול הצעה שתאסור על שופטים בדימוס לתת פומבי לדעותיהם בנושאים פוליטיים גם עם צאתם לגמלאות. הוא דיבר על השופט בנימין כהן שהתבטא, כי אנשי גוש אמונים הם "עוכרי ישראל" בתכנית "יש שאלה" בטלוויזיה. שופטים בדימוס מתבטאים בין היתר גם כיושבי ראש הוועדות המקצרות תקופת מאסר של אסירים. איך יתכן שאיש שהתבטא על גוש פוליטי ימשיך בתפקיד כזה?

הלל בעד כהנא

יושב ראש הכנסת שלמה הלל היה אתמול היחיד בנשיאות, שהצביע בעד הצעה לסדר יום של מאיר כהנא (כך), על מצבם הכלכלי של יושבי בקעת הירדן ורמת הגולן. הוא הציג את הנושא ברוח חיובית. איש לא התנגד. הנושא עבר. אך אז אמר סגן היו"ר דן תיכון (ליכוד) להלל: "אתה תומך בכהנא רק מפני שאתמול ביקרת בבקעת הירדן". בסיבוב הבא ירדה הצעת כהנא מסדר היום.

שלושה לא חתמו

שלושה מחכ"י מפ"ם — יאיר צבן, חייקה גרוסמן, ויקטור שם־טוב — וכן דוד ליבאי מהמערך, נמנעו לחתום על העצומה שהוגשה לשגרירות ארצות הברית למען יהודי ברית המועצות. ח"כ צבן הסביר אתמול, כי מן הראוי שיוזמת העצומה מרים גלזר־תעסה (ליכוד) תבסס את נוסח הפנייה על החלטת הכנסת שהתקבלה על דעת כל הסיעות הציוניות ולא תיסמה מפנה. הוא אמר כי התנגד לפנייה לנשיא ארצות הברית שהוגדר בעצומה כמנהיג דגול ונערץ של העולם הדמוקרטי החופשי. צבן הסביר: "אסור שיהודי רוסיה הוא שהופכים אותם לעניין מעצמתי. למה לא פונים ישירות למיכאיל גורבאצ'וב?"

איסור פגישות עם אש"ף — למליאה

ועדת החוקה בראשות ח"כ אלי קולס הביאה אתמול על שולחן מליאת הכנסת לקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק האוסרת מפגשים עם אנשי אש"ף, במעט ללא תיקונים. ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) הביע מחאה על היעדרם הבולט של נציגי המערך מן הדיון בשלבו הסופי.

בוועדת הכנסת נמשך הדיון בהצעת ח"כ מיכה רייסר (ליכוד) לתקן את חוק חסינות חברי הכנסת שיקבע מה סמכויות היועץ המשפטי לממשלה. לדבריו, אין להשאיר את המצב הקיים לפיו כל ח"כ מכל סיבה שהוא מבקש להסיר את חסינותו של ח"כ אחר. לדעת ח"כ מיכאל איתן יש להגביל את הזכות להגיש בקשה כזאת לפנייה של שלוש סיעות, לפחות.

בג"צ דחה בקשת כהנא לכפות הבאת הצעותיו לדיון בכנסת

פסק־הדין שניתן לפני שבועיים — הצהרתי ולא אופרטיווי ★ 2 הצעות־החוק: הגבלת זכויות אזרח לא־יהודי ומניעת התבוללות

(ע). בית המשפט הגבוה לצדק דחה אתמול את בקשתו של ח"כ מאיר כהנא, לכפות על יו"ר הכנסת להניח אל שולחן הבית שתי הצעות חוק, שבג"צ קבע לפני שבועיים כי ניתן להניחן על שולחן הכנסת.

בג"צ קבע, כי פסק הדין שניתן לפני כשבועיים היה פסק דין הצהרתי ולא אופרטיווי. באותו פסק־דין, קבע בג"צ, כי ח"כ כהנא יוכל להניח על שולחן הבית שתי הצעות־חוק פרטיות: אחת האומרת כי אזרח שאינו יהודי יוגבלו זכויותיו במדינה, והשניה, הדנה בדרכים למניעת התבוללות. יו"ר הכנסת לא הניח על שולחן הכנסת את הצעות החוק ועל כן פנה ח"כ כהנא לבג"צ לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט, וביקש לכפות על יו"ר הכנסת להניח את שתי הצעות החוק.

בא כוחו של כהנא עו"ד מאיר שכטר טען כי השינוי בתקנון הכנסת המורה ליו"ר הכנסת ולסגניו שלא לאשר הצעת חוק שלדעתו היא גזענית או שוללת את קיום ישראל כמדינה יהודית — עדיין לא אושר ועל כן לא ניתן להחילו על הצעות החוק של כהנא, שהוגשו לנשיאות הכנסת לפני כשנה.

פסק־הדין הקודם — הצהרתי

שופט בית־המשפט העליון אהרון ברק שכתב את פסק־הדין בעניינו של כהנא לפני שבועיים, ישב גם בראש ההרכב שדן בבקשתו של כהנא אתמול. יחד עימו ישבו השופטים שלמה לוין ומרדכי בן דרור, והם הצטרפו לפסק־דינו בהסכמה.

בפסק הדין של השופט אהרון ברק נאמר, כי פסק הדין שניתן לפני שבועיים היה פסק דין הצהרתי. בהחלטתם לא התייחסו השופטים ישירות ליו"ר הכנסת אלא דנו בסוגיה אם בזיון בית־המשפט תקף גם באשר לפסקי־דין הצהרתיים. הם התייחסו לפלוני שאינו ממלא אחר פסק דין הצהרתי של בית משפט וקבעו: "ניתן לומר על פלוני זה כי בהתנהגותו יש פעולה שלא כדין, אך ניתן לומר עליו כי בהתנהגותו זו שלא כדין אין הוא מבזה את בית המשפט".

עורך את העמודה: חיים טל

עובדי בי"ח רמב"ם ישבתו מחר 4 שעות

מאת יהושע גלברע, סופר "הארץ" בחיפה

העובדים בבית החולים רמב"ם בחיפה (לא כולל רופאים) עומדים להפסיק את עבודתם מחר בשבע בבוקר למשך ארבע שעות. הסיבה, כפי שנמסר מטעם ועד העובדים, הפעלת 26 מיטות במכון האונקולוגי בבית החולים במקום 16 כמתוכנן.

טעות שלנו

בידיעה אתמול על הקמת ועד ציבורי למען פלאטו שרון נפלה טעות: טוביה ספיר לא הסכים להיענות לפנייה אליו להשתתף בוועד.

אסותא

נולדו ל:

יהודית וליבה קרניול — בת

ישה וגרשון וולקוביץ — בן

שולמית ומשה סבר — בן

פנינה ויעקב סיטון — בן

רות וישראל שמול — בן

יונה ומשה שלום קרפ — בן

אילנה ובנימין חזיז — בת

אקו"ם בע"מ

מזכירה לציבור המשפטנים המועד האחרון להגשת

עבודה משפטית בנושא זכויות יוצרים לפרס היובל של אקו"ם

הוא 31.1.1986

תקנון הפרס ניתן להשיג במשרדי החברה רח' רוטשילד 118, ת"א טל. 240115

רוב מורי האזרחות לא הוכשרו למקצוע בעוד שמעמד הדמוקרטיה בקרב הנוער — מתרופף

מאת גילי גנולר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

רוב המורים המלמדים אזרחות לא הוכשרו במיוחד להוראת מקצוע זה. רק כ־25 אחוזים מהמורים לאזרחות, שהם בוגרי סמינרים, ורק 60 אחוז מהמורים לאזרחות שהם בוגרי אוניברסיטאות — התמחו בהוראת מקצועות בתחום מדעי החברה. שיעור נמוך ביותר של מורים נוטל חלק בהשתלמויות באזרחות.

ממצאים אלה הם מסקר שנערך בכיתות י"ב בכמאה בתי ספר. הסקר נערך על ידי שושנה קניאל, מהאגף לתוכניות לימודים במשרד החינוך וממצאיו הוגשו לשר החינוך יצחק נבון.

לפי הסקר, רק 8 אחוזים מהמורים ציינו שהתלמידים אוהבים את המקצוע, או שאין להם בעיות מיוחדות בהוראתו. כ־12 אחוז מהמורים הסבירו את הקשיים בחוסר ספרי לימוד מתאימים. כ־42 אחוזים טענו כי הקשיים נובעים ממיעוט שעות הוראה.

58 אחוזים מהמורים הגדירו את מעמד מקצוע האזרחות בבית הספר "בינוני". כ־33 אחוזים מהם הגדירו אותו כמקצוע יוקרתי וכ־9 אחוזים אמרו שהוא נחשב למקצוע פחות־ערך.

במקביל לסקר האגף לתוכניות לימודים, הוגשה בימים אלה לשר החינוך הצעה של ועדת מומחים, בראשות עמנואל גוטמן בעניין הצורך לעדכן את תוכנית הלימודים באזרחות לכל הגילים. ההצעה באה, בין השאר, בעקבות התחושה שחלה התרופפות במעמדה של הדמוקרטיה בציבור ובעיקר בקרב הנוער.

שר הקליטה תוקף טענות אהרון שהמשטרה לא מתערבת באלימות כלפי אתיופים בשל הטבילה

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

שר הקליטה יעקב צור תוקף בחריפות רבה, בשיחה ל"הארץ", את יו"ר מחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית, חיים אהרון, על דבריו אתמול, כי המשטרה מסרבת להתערב במרכזי הקליטה בנושא אלימות חברי הקבוצה האתיופית, המאבקים נגד עמדת הרבנות הראשית, ונגד המסכימים להיענות לדרישה לטבול. אהרון אמר אתמול את הדברים בתגובה לפרסום הדו"ח הסודי, ב"הארץ", שלשום, דו"ח אשר פירט שורה של מקרים שבהם ננקטה אלימות והושמעו איומים כלפי התומכים בטבילה לצורך גיור, בקרב בני העדה.

"נעשה נסיון מדעש חסר אחריות ציבורית על ידי מר אהרון, מעשה שיש בו הטלת דופי בעדה שלמה והשמצה של עדה שלמה, כמי שהיא מתקשה להשתלב ולהתמזג בה. השיטה שבה הופכים בכל פה מעשים קשים או איומים אלימים בודדים להבללה על קבוצה שלמה — יש בה טעם של עלילה ציבורית", אמר צור. הוא הוסיף כי לסיכום ידיעתו היו עד היום רק שני מקרים, שבהם נעצרו ליום או יומיים שני אנשים מהעדה.

שר הקליטה מגלה עוד כי "מר אהרון תבע במכתב רשמי מראש הממשלה שמעון פרס להכניס את המשטרה למרכזי הקליטה — אולם אין זה מקרה שהמשטרה לא היתה מוכנה לראות קבוצה שלמה כחשודה. שוחחתי על כך עם ממלא מקום המפכ"ל ניצב קרתי ואנשיו, הם לא ראו בסיס לתביעה זו, אם כי אמרו שיבדקו כל טענה שתעלה לגופה".

כאלף איש הפגינו אתמול אחה"צ מול הקונסוליה האמריקאית ברחוב אגרון בירושלים, בקריאה למנהיגי ארה"ב ובריה"מ לפעול למען שחרור יהדות בריה"מ. המפגינים צעדו מקבר רחל עד לירושלים, ובעצרת הנערכה ברוח הקריאות לשחרור את יהדות בריה"מ. בה קראו למנהיגי שתי המעצמות לדון במפגש הפיסגה בג'נווה על שיחרור אסירי ציון הנימצאים במחנות הכפייה בסיביר ועל יציאת אלפי היהודים המסורבים בבריה"מ. בעצרת דיבר גם עולה מאתיופיה אשר הביע את הזדהות עולי אתיופיה עם מאבקם של יהודי בריה"מ לעלייה ארצה. (צילום: רחמים ישראלי)

צד"ל הרעיש מטרות־מחבלים מחוץ לאיזור הביטחון

פגזי תותחים וטנקים נחתו גם סמוך למחנה הפליטים ראשדייה ולכפרים מנצוריה ובויט

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

טנקים ותותחים של צבא דרום לבנון הרעישו אור ליום אתמול מטרות מחבלים מחוץ לאיזור הביטחון. חיילי צד"ל ירו לעבר אזורים שונים בגיזרה המערבית של לבנון, בין השאר נחתו פגזים סמוך למחנה הפליטים ראשדייה וכמו כן נפלו פגזים בסמוך לכפרים מנצוריה ובויט. זו הפעם הראשונה זה זמן רב, שחיילי צד"ל מפגיזים מטרות שונות מחוץ לאיזור הביטחון.

הירי בא כנראה בתגובה לירי ולשש התקפות של מחבלים בלילה הקודם באיזור הביטחון, שבה לא היו נפגעים.

צד"ל לא יתיר ביקור הצלב האדום בחיאם

מפקד צבא דרום לבנון לא יאפשר גם בעתיד ביקור של הצלב האדום הבינלאומי במחנה מעצר של צד"ל סמוך לכפר אל־חיאם שבאיזור הביטחון. מקורות בצד"ל הסבירו, כי מדובר בפושעים לבנונים וכמו שהצלב האדום לא מבקר עבריינים בבירות, כך גם לא יבקר הוא את העצורים בידי צד"ל. במחנה המעצר הנוכחי למעלה מ־100 עצורים רובם משתפי פעולה עם אירגוני מחבלים. הצלב האדום פנה בתלונה לישראל בטענה, כי מתפקידה לאפשר ביקור של הצלב האדום במחנה זה.

מתנגדים לשיחות נאקורה

סופרו המדיני של "הארץ" מוסר:

נשיא לבנון אמין ג'מייל ומנהיגי העדות הגדולות ראשיד כראמה ונביה ברי הודיעו לעוזר של מזכיר האו"ם, ז'אן קלוד איימה, כי הם מתנגדים לחידוש שיחות נאקורה. איימה מסר על כך אתמול למנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי.

קמחי הבהיר, כי ישראל דואגת לביטחון יושבי הצפון ותמשיך לנקוט פעולות שתבטחנה ביטחון זה.

סופר "הארץ" מציין, כי ישראל מסרבת לקיים שיחות עם לבנון במסגרת ועדת שביתת הנשק שפעולתה הופסקה ע"י הלבנונים. היא דוחה גם הצעות להעביר את השליטה ברצועת הביטחון לידי כוחות יונפי"ל.

פרס יוועד בינואר עם קוהל

במסגרת מסע ראש הממשלה לאירופה, שיכלול ביקורים רשמיים גם בלונדון ובהאג ★ ביקור פרס בגרמניה — הראשון בדרג זה מאז 1975

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה שמעון פרס יבקר בחודש ינואר הקרוב בגרמניה, ויוועד עם הקנצלר הלמוט קוהל. על הביקור הוחלט סופית רק בימים האחרונים והוא ייתקיים במסגרת מסעו של פרס לאירופה, שיכלול ביקורים רשמיים גם בבירות בריטניה והולנד.

סופר "הארץ" מציין כי ביקורו של פרס בגרמניה יהיה הביקור הראשון של ראש ממשלה ישראלי במדינה זו מאז ביקר שם יצחק רבין בשנת 1975. קוהל ביקר בארץ לפני כשנתיים בתקופת כהונתו של יצחק שמיר כראש ממשלה והזמינו לביקור גומלין בבון.

יעלה נושא הנשק לסעודיה

בשיחותיו בגרמניה יעלה פרס את נושא אספקת הנשק לסעודיה ונושאים כלכליים שונים. בבון, כמו גם בלונדון ובהאג יבקש פרס את תמיכתם של ראשי מדינות אלה בעמדותיה של ישראל לקראת צירופן של ספרד ופורטוגל לשוק האירופי המשותף. פרס מתכוון גם להמשיך במאמצים שבהם החל במסעו הקודם לארה"ב ולצרפת ולצמצם את התמיכה באש"ף ולקבל את תמיכתם של ראשי שלוש המדינות ביוזמת השלום הישראלית.

ידון בוועידת לוכסמבורג

הנרייטה בוער, סופרת "הארץ" בהולנד, מוסרת: בביקור עבודה שיערוך ראש הממשלה שמעון פרס בסוף ינואר בהולנד, ידון עם עמיתו ההולנדי ר. ליברס ועם שר החוץ ואן דר ברוק בתוצאות הוועידה של ארצות השוק שתיערך בדצמבר בלוכסמבורג, על סדר יומה של הוועידה יהיו בין היתר שאלות המזרח התיכון. מאמסטרדאם ייצא ראש הממשלה לביקור בלונדון.

בעקבות משפטה של השדרנית הלנה נגד שרי רז:

המנהלים ברשות השידור יוכלו להעביר מתפקידם עובדים שיפגעו בכללי האתיקה

במהלך השנה האחרונה הגיעו לטיפולו של מנכ"ל הרשות למעלה מ־20 חריגות אתיות

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

למנכ"ל רשות השידור ולמנהלי הרדיו והטלוויזיה, תהיה מעתה סמכות להעביר מתפקידו כל עובד שיעבור על כללי האתיקה המקצועית בשידור — החלטה על כך קיבלה אתמול ועדת האתיקה של הרשות, בראשותו של משה עמירב.

הנושא עלה בעקבות דיון בפרשת משפטה של הלנה עמרם נגד הכתבת שרי רז, במהלכו התברר כי למנהלים ברשות אין סמכות להשעות עובד או להעבירו מתפקידו. יו"ר הוועדה, משה עמירב, ציין כי אין אף מוסד בארץ, שבו סמכות הניהול כה רופפת, עד שמנהלים "לא רק שאינם נוקטים סנקציות, אלא לעיתים גם מתביישים לומר לעובד, כי טעה בשיקול הדעת".

עוד הוחלט, כי מעתה תקבל הוועדה ותפרסם דו"חות על חריגות בתחומי האתיקה והטיפול בהם ברשות השידור.

במהלך השנה האחרונה, הגיעו לטיפולו של המנכ"ל למעלה מ־20 חריגות אתיות.

עוד הוחלט לקבוע את ידיעת תדריך "נקדי" (קובץ תקנות אתיקה שחיבר סמנכ"ל הרשות, נקדימון רוגל), כתנאי לקידום ולהעלאה בדרגה.

ח"כ מתי פלד (המתקדמת): מפעל ישראלי מתכוון למכור גדר־מערכת לדרום־אפריקה

(עתי"ם). ח"כ מתי פלד (המתקדמת) טען אתמול כי מיפעל בישראל מתכוון למכור גדר מערכת לדרום אפריקה. לדבריו שהתה בארץ בשבוע שעבר משלחת רכש מדרום אפריקה שבפניה הודגמה גדר מערכת. פלד תובע היום לקיים על כך דיון דחוף בכנסת.

מורת־רוח בוועדת הכספים על שרשות השידור פועלת ללא תקציב

מאז 1 באוקטובר 1985 אין לה תקציב מאושר

מאת יהושע מאירי, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברים בוועדת הכספים של הכנסת הביעו אתמול מורת רוח על כך שרשות השידור ממשיכה לתפקד ללא תקציב מאושר מה־1 באוקטובר 1985. אתמול התקיימה בין החברים בוועדה התייעצות בלתי רשמית בה נטען כי רשות השידור מבזה את הוועדה בכך שמתעלמים מהחלטותיה.

יו"ר ועדת המישנה לרשות השידור ח"כ יורם אריזור יכנס את הוועדה כדי לדון בעניין זה. הוא גם פנה ליועץ המשפטי של הוועדה כדי שיגיש חוות דעת בנושא והאחרון הודיע כי ישקול פנייה בעניין ליועץ המשפטי לממשלה.

סופר "הארץ" מציין, כי עניין תקציב רשות השידור אמור היה לעלות להצבעה חוזרת, על פי בקשתו של ח"כ חיים רמון. אך משהתברר כי לפי שעה יש רוב בוועדה נגד אישור התקציב לא נעשה דבר.

20 מיליון דולר חוב לבזק

שלמה מעוז סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: רשות השידור והטלוויזיה הלימודית חייבים ל"בזק" כ־20 מיליון דולר, פי שלושה מריווחי החברה. שר התקשורת אמנון רובינשטיין אמר אתמול בוועדת השרים לענייני כלכלה כי אם גופים אלו לא ישלמו חובותיהם ל"בזק" תפסיק החברה את שרותיה להם. לא ייתכן כי הציבור יסבסד את רשות השידור והטלוויזיה הלימודית באמצעות "בזק", אמר רובינשטיין. שר האוצר יצחק מודעי תמך בדרישת שר התקשורת.

שר האנרגיה משה שחל אמר, כי יורה לחברת החשמל לנקוט בצעדים משפטיים נגד חייבים, כולל חייבים ציבוריים. החובות לחברת החשמל הם כמיליארד שקל.

המטבח השקט של דניש

היישר מן התנור של דניש, מגיע אליך "המטבח השקט": קו חדש של מטבחים באיכות בינלאומית ובמחיר תוצרת הארץ.

מחירים תוצרת הארץ, איכות תוצרת חוץ

דניש, שרכשה נסיון רב בעבודה עם חברות מפורסמות בעולם, מייצרת היום את "המטבח השקט" בארץ ומביאה במחיר הגון.

דניש 13: את קונה את המטבח הטוב ביותר מתוצרת הארץ, ומשלמת עד 13 תשלומים שקליים שווים, לפי תקציבך החודשי, באמצעות כרטיסי האשראי ויזה ודיינרס קלוב.

לדוגמה: מטבח קומפלט המכיל 15 יחידות. יחידה עליונה 365 סמ', ובגובה 72 סמ', יחידה תחתונה בצורת ר'יש. כולל ארונות אחסון (מדפים), מגירות סכום, מדפים נשלפים לאחסון סירים, מגירות אחסון לבקבוקים וכו'. יחידה לכיור כפול ושתי יחידות מתקן ייבוש כלים.

רק 557,500 ש"ל לחודש.

האטם השקט והאלגנטי

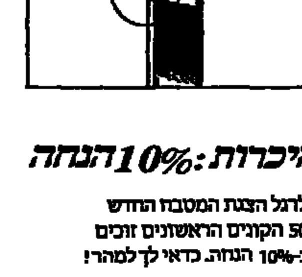

בלעדי לדניש:

בעיצוב חדש, הוסיפו מומחי דניש פסי גומי עדינים למסגרות ארונות המטבח; הדלתות נסגרות בשקט ובאלגנטיות, ונמנעת חדירת אבק פנימה.
- מסילות טלסקופיות למגירות, לשליפה שקטה וקלה.
- "מסד" (סוקל) נשלף, הסוקל על הנקיון.
- לבחירתך קשת של צבעים בגוונים אופנתיים ובסגנון אירופאי.

מבצע היכרות: 10% הנחה

לרגל הצגת המטבח החדש 50 הקונים הראשונים זוכים ב־10% הנחה. כדאי לך למהר!

- גם נגרים פרטיים מוזמנים לחזות בתצוגה.

ייעוץ והרכבה ע"י מומחי דניש

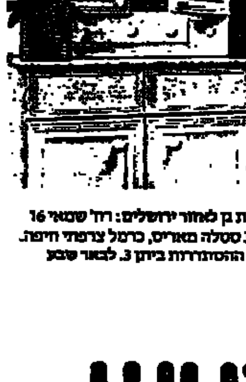

יתרון חשוב של "המטבח השקט" הוא - דניש. את קונה בחברה גדולה ואמינה ומקבלת מטבח שהוכן במיוחד עבורך. כמו אצל נגר פרטי... לרשותך - ייעוץ מקצועי בבחירת הצבעים, המידות והסגנון. תכנון לפי גודל מטבחך והרכבה מושלמת באמצעות המומחים של דניש.

דניש 13 — 13 תשלומים שקליים שווים

אולמי תצוגה מרכזיים:
לאזור תל אביב וגוש דן: ז'בוטינסקי 104, רמת גן. לאזור ירושלים: רח' שמאי 16 ירושלים. לאזור חיפה: רח' טשרניחובסקי 35 סטלה מאריס, כרמל צרפתי חיפה. לקריות ואזור הצפון: צומת קרית אתא, שד' ההסתדרות ביתן 3. לבאר שבע והדרום: רח' חברון 4 באר שבע.

להתראות

דניש

הוסף דניש לחיים זה שווה את המחיר

ספורט

חדשות חוץ

בקריאות לצוות הרפואי, מחיש מתנדב ילד מכוסה בוץ אותו הוצ... מהמפולת, לתחנת עזרה ראשונה בארמרו בשבת (תצלום א"פ)

נמשכים החיפושים אחרי ניצולים מן הבוץ בארמרו

כתבים דיווחו, על 2,500 ניצולים לכודים בבוץ או בבתים וגרמו לשינוי ההחלטה להפסיק את החיפושים ★ מאות "ילדי בוץ" נותרו ללא משפחות

בוגוטה (אי־פי ע"ד וע"צ). גיאולוגים אמריקאים אמרו שהבחינו בגידול במספר העדויות סביב הלוע העשן של נבדו־דל־רואיז והביאו ציוד־לייזר מתוכנן לבדוק אם צפויות התפרצויות נוספות של הר הגעש. הציוד הורכב אתמול על הר הגעש, שמלועו מוסיף להיתמר עשן.

פקידי ממשלת קולומביה אמרו כי הממשלה תמשיך לחפש ניצולים בשטח שהוצף בוץ בהתפרצות שאירעה ביום ד' שעבר, אולם אחד השרים אמר: "לא נותר איש להציל". בהודעה רשמית נמסר אתמול כי 50 אלף איש נותרו ללא קורת גג.

רשת תחנות הרדיו הגדולה בקולומביה — קרקול — פנתה אתמול בקריאה לממשלה ובה נאמר שכתבים המשוטטים בשטח מסרו על 2,500 ניצולים המוכבים בבוץ, או שנלכדו בבתים שהוצפו ותחת הריסות. מ... שעה הודיע אחד מעוזריו של הנש... בליסאריו בטאנקור בתגובה על כך... לא ייפסקו נסיונות ההצלה. ו... הוחלט לחדש את החיפושים ... ניצולים, לאחר שהוחלט קודם ל... להפסיקם.

ראשי פעולת החילוץ ב... החליטו שלא לפנות יותר גופות ... ניסיפים לאוורים אוכלסים כדי ל... התפשטות מחלות מדבקות כמו ... פוס, קדחת צהובה ומלריה.

אלפי משפחות בקולומביה ... כי הן מוכנות לאמץ ילדים ש... יתומים כתוצאה משואת הטבע ה... אה הזאת. העיתונים ... הכינוי "ילדי הבוץ". ... לראשונה ברדיו קאראקול ש... רשימה של זוגות נשואים המ... לאמץ ילדים מיד.

שר הפנים היווני התפטר בעקבות הריגתו של מפגין

הנער בן ה־15 השתתף שלשום בהפגנה אנרכיסטית ברחובות אתונה ★ פאפנדריאו סי... לקבל ההתפטרות

מעשי האלימות בבירה היוונית אתונה (ע"צ וע"ד). שר הפנים היווני אגממנון קוציוודאס, הגיש את התפטרותו בעקבות מותו של נער בן 15, שנורה ביום א' בערב בידי שוטר, במהלך התנגשויות בין אנרכיסטים וכוחות ביטחון.

גם סגנו, תאנאסיס צוראס התפטר. שלושה מפקדים של משטרת אתונה הושעו בעקבות הריגת הנער מיכאל קלטוס. ראש הממשלה אנדריאס פאפאנדריאו הגדיר את מותו של הנער כמעשה ...

מעשי האלימות ברחובות אתונה התחדשו אמש, בעקבות התקרית שבה נורה הנער, והפעילה המשטרה רימוני גאז כדי לסלק 30 סטודנטים מבנין הכימיה באוניברסיטה שעליו הש... טו.

יחידות משטרה לפיזור הפג... שמו מצור על הבנין ואחר כך ה... סולמות של כבאים אל הגג ו... חדרו לבנין וסילקו את הסטוד... לרחוב. שם עצרום.

השוטר, שירה בנער בן 15 ... לחקירה על ידי התובע של אתו... שוטרים טענו כי הנער ... קלטואס וחבריו תקפו מכונית ... וה בפצצות תבערה ושוטה ב... אולם מפגינים טענו כי נורה בנפ...

מאוחר יותר נמסר, כי ... הממשלה פאפנדריאו לא קי... התפטרויותיהם של שר הפנים ו...

לוח החדש יש לך עסק עם קונים רציניים!

לחברה לציוד רפואי
דרושה
מזכירה
אנגלית, עברית כולל הדפסה
נא לפנות בכתב ל:
לת.ד. 11223 תל־אביב 6111

פולגת
לבוטיק בגדי עור ובוטיק בגדי ספורט בחיפה — דרושים
מנהל/ות
מוכרים/ות
ידיעת שפות זרות — יתרון.
04-664606, 04-668284

ויישי־ישראל בע"מ
למפעל המייצר רכיבים אלקטרוניים מדוייקים — דרוש
טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה
למחלקת אחזקה
הכישורים: 5 שנות נסיון בתחזוקת ציוד אלקטרוני וציוד אלקטרו־מיכני הכולל מחשבים. אפשרות למשרה חלקית בשעות 16.45—20.4. מועמדים מתאימים יפנו אישית או בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם, למחלקת כח אדם, רחוב האומן 3, אזור התעשיה חולון.
58814

הלוח החדש ירושלים

קבלנים מציעים
דירות בשכר חודשי
4 חדרים ויותר
דירות מרוהטות
וילות ובתים
1-1½ חדרים
2-2½ חדרים
3-3½ חדרים
דירות בדמי מפתח
חנויות
מחשבים
הצעות עבודה
מכוניות למכירה

דרום

2-2½ חדרים
3-3½ חדרים
4 חדרים ויותר
הכרזות

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א—1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על־פי דין.

לחברה תעשייתית גדולה
באזור המרכז
דרוש
כלכלן
לביצוע: בדיקות וניתוחים כלכליים ★ ניתוח מחירי "שעת עבודה" ★ עריכת תקציבים ★ רצוי נסיון של 3—5 שנים בפעילות דומה בתעשיה, וכן נסיון קודם בעבודה עם מחשב.
המעוניינים יפנו לטלפון 03-608164, או בכתב לת.ד. 274 חולון.

הארץ הלוח החדש מעריב
בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.
המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א, מיקוד 66186. ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים לקבלת מודעות: 371222 (רב־קווי) בלבד.

דירות

קבלנים מציעים
וילות ובתים

ת"א־יפו

2-2½ חדרים
דירות בשכ"ח
3-3½ חדרים
דירות מרוהטות
4 חדרים ויותר
דירות בדמי מפתח
ביקוש דירות

גוש דן

2-2½ חדרים
3-3½ חדרים
4 חדרים ויותר
דירות מרוהטות
דירות בשכ"ח

חולון בת־ים

2-2½ חדרים
דירות בשכ"ח
דירות מרוהטות
3-3½ חדרים
4 חדרים ויותר

למשרד אדריכלים בצפון ת"א
דרוש/ה
אדריכל/ית
7 שנות נסיון.
טל. 03-454126/7/8

איזור השרון

3-3½ חדרים
דירות בשכר חודשי
4 חדרים ויותר
דירות מרוהטות

עסקים

מוזרות ומטפלות
עובדי מתכת
הנהלת חשבונות
מוכרים/ות
חשמלאים/ות
ביקוש עבודה
פקידים/ות
תנויות
מבני תעשיה
משרדים
מגרשים
שרותים
אולמות
נשק ותחמושת
רפוי והרזיה
אמנות ועתיקות
הלוואות
יהלומים
חקלאות
וידיאו טייפ
קיט ונופש
טרקטורים
הודעות

מכוניות למכירה

סימקא קרייזלר
פולקסווגן
אמריקאיות
פז'ו
אודי
פורד
אופל
פיאט
אוטוביאנקי
רנו
אלפא רומאו
ב.מ.וו.
וולבו
אופנועים וקטנועים
טנדרים
שידוכים
לנציה
מסחריות
סובארו
סיטרואן

מציעים למכירה

כלי נגינה
חיות בית
מקררים
רהיטים
רוצים לקנות

חיפה

הצעות עבודה

נתניה

4 חדרים ויותר

הצעות עבודה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

בתגובה על התבטאויות כלפי ארמלי וטורק

ההתאחדות הרחיקה את קירט מהנבחרת הלאומית

סווירי: לא נאפשר לנגע להתפשט

כדורגל

מאת משה הר־נעש
סופר "ספורט הארץ"

מזכירות ההתאחדות לכדורגל הח־ליטה אתמול על הרחקת שלמה קירט מהנבחרת הלאומית בתגובה על התב־טאויותיו כלפי שני הכדורגלנים הערביים של הנבחרת, ריפעת טורק וזאהי ארמלי – פרשה שחוללה סערה ציבורית גדולה.

לאחר ישיבת המזכירות פורסמה הודעה רשמית, בה נאמר:

"ההתאחדות לכדורגל בישראל מג־נה ומוקיעה בצורה חריפה וחד־משמ־עית את התבטאות השחקן שלמה קירט בעניין השחקנים הערביים בנבחרת ישראל. לדעת ההתאחדות אין כל מקום להתבטאות מסוג זה מצד שום איש, ובמיוחד מצד שחקן בנבחרת ישראל. בהתאחדות לכדורגל בישראל משולבות קבוצות ערביות ודרוזיות בצד קבוצות יהודיות, ובסגלי הנבחרות שלה משתתפים שחקנים בני מיעוטים על פי כישוריהם הספור־טיביים בלבד, כפי שנבחרים כל השח־קנים של הסגלים השונים. ההתאחדות סבורה ששחקן המתבטא כפי שהת־בטא שלמה קירט אינו ראוי להימנות עם סגל הנבחרות הלאומית ואינו ראוי ללבוש את מדיה".

יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סוירי אמר אמש: "מבחינת ההתאחדות לכדורגל, קירט אינו שייך עוד לנבחרת הלאומית. הקפדנו תמיד כי הכדורגל בפרט, והספורט בכלל, יהיו נקיים מסממנים מהסוג הזה, ואנו רוצים שזה יישאר כך גם בעתיד".

שלמה קירט

תגובות נבון ואופק

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון הביע אתמול את ביטחונו, ששחקני הכדורגל בישראל וציבור חובבי הספורט אינם מסכימים להתבטאויותיו של קירט. "בכל הנראה צריך ללמד את קירט כמה מושגי יסוד באורחות הדמוקרטיה".

יצחק אופק, יו"ר הוועד האולימפי ומזכ"ל הפועל, הביע שאט נפש מדבריו של קירט ואמר, כי הוא חושש שזו טיפת הגועל הראשונה המלכל־כת עתה גם את זירת הספורט. "רוח הספורט, אותה מייצגים מוסדות הספורט, אינה סובלת ולא תסבול התבטאויות גזעניות", אמר אופק.

שוייצר: אשקול אם להחזיר את אביטן

אחרי אסיפת שחקני הקבוצה ביום חמישי

מאת משה הר־נעש
סופר "ספורט הארץ"

מאמן הפועל תל־אביב דוד שוייצר עשוי לתת לחלוץ שלום אביטן הזדמנות נוספת להישאר בקבוצה. בינתיים הושעה אביטן מכל פעילות עד ליום חמישי. כזכור החליט המאמן שוייצר להרחיק את אביטן מהפועל תל־אביב בעקבות תלונות שהשמיע הכדורגלן על אי־הכללתו בהרכב הפותח בדרבי בשבת נגד מכבי, בו הבקיע את שער היתרון.

אתמול גילה אביטן חרטה על דבריו, אך כאמור הושעה עד מחרתיים על ידי המאמן. "אמרתי לאביטן כי ביום חמישי יבוא לאסיפת הקבוצה ויאמר מה שיש לו לומר בפני כל השחקנים. לאחר מכן אחליט אם יישאר בקבוצה. אשקול לתת לו הזדמנות נוספת", אמר שוייצר.

הבלם אהוד אשש החמיץ 13 בטוטו

מאת רוני דיאמנט,
סופר "ספורט הארץ"
בירושלים

פסיקתו בדקה ה־90 של השופט צבי שריר על בעיטת 11 מטר לחובת בית"ר ירושלים בשבת בחיפה גרמה עוגמת נפש כפולה למבצע הבעיטה, הבלם הירושלמי אהוד אשש וגם למנהל הקבוצה הבית"רית, אברהם לוי.

אולם רק במוצאי־שבת הבהיר לשניים, כי לאותה החלטה של שריר תהיה השלכה ישירה על מצבם הכלכלי. לוי ואשש הצליחו לנחש בשבת במשפם הטוטו 12 מתוך 13 המישחקים – מלבד מישחק קבוצתם בחיפה.

"לוי ואשש שלחו טופס משותף בו הימרו – על ניצחון בית"ר ירושלים.

צרפת – היריבה הראשונה של ישראל בטורניר הנוער

נוער

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של ישראל תתמודד ב־27 בדצמבר עם צרפת בפתיחת טור־ניר הזרוף הבינלאומי, שיהיה בסוף החודש הבא. לאחר מכן תתמודד ישראל – לפי הסדר – עם שוויץ, שוודיה, קפריסין ורומניה. מישחקי הפתיחה והסיום של הטורניר יהיו באיצטדיון רמת־גן. מישחקים אחרים בטורניר יהיו גם בפתח־תקווה, בשער־ים, בקריית־גת, ביבנה ובנתניה.

גדעון כהן, מאמן נבחרת הנוער, הביע רשמית הסכמה עקרונית למינוי גיורא שפיגל כמנהל נבחרת הנוער.

הנושא יועלה לאישור רשמי בהתאח־דות, בשבוע הבא.

היום תקיים נבחרת הנוער מישחק אימון שבועי.

הערב חנוכת מגרש האימונים של בית"ר

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת העתודה בכדורגל תתמודד הערב ב־6.00 עם נבחרת בית"ר במישחק הניגי, שיחנוך את מגרש האימונים החדש של בית"ר תל־אביב.

כדורגל

בן־שיטרית במדי שעריים – השבת נגד באר שבע

מאת סופר "ספורט הארץ"

החלוץ מיקי בן־שיטרית הגיע אתמול לתחנה החמישית בדרכו ככדורגלן. אחרי שהחל את הקריירה במדי מכבי חיפה, העבר לשמשון תל אביב, למכבי תל אביב, למכבי פתח תקוה ומאתמול ישחק עד סוף העונה למכבי שעריים.

העברתו של בן שיטרית נעשתה על טופס השאלה ממכבי פתח־תקוה. בת־חילה ביקשה שעריים לרכוש את בן שיטרית, אלא שבהתערבות מרכז מכבי הוחלט כי הכדורגלן רק יושאל לעונה זו לקבוצת הפרבר הרחובותית.

בן שיטרית רשאי לשחק כבר השבת במדי שעריים במישחקה הביתי עם הפועל באר־שבע.

אולי כבר העונה: 4 יורדות, רק 2 עולות באנגליה

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). התכנית המהפכנית לשינויים בליגה האנגלית, עשויה להתממש כבר לקראת העונה הבאה. מאחורי התכנית עומדים המועדונים הגדולים, וההצעה היא שכבר בתום עונה זו ירדו לליגה השניה ארבע קבוצות (במקום שלוש) ורק שתיים יעלו מהליגה השניה לראשונה (במקום שלוש).

הצעות אחרות: תוקפא לשנה העליה מהליגה השלישית לשניה. מועדונים שקבוצותיהם יעלו לליגה הראשונה יצטרכו לשחק באיצטדיונים שתכולתם לפחות 20 אלף צופים. מועדוני הליגה השלישית והרביעית יהיו בפיקוחה של ליגה נפרדת.

● במשחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורעף ניצחה הפועל בעמק את אסא באר שבע 3 – 0 (15 – 5, 15 – 5, 15 – 5, 15 – 1).

48 שעות לפני המישחק נגד שוייץ

הנבחרת תבחן הערב כוחה נגד הפועל חולון

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדורסל המשיכה אתמול באימוניה, לקראת המישחק נגד שוייץ ביום חמישי, במסגרת המישחקים המוקדמים על אליפות העולם לנבחרות.

גם אתמול לא התאמן הקפטן מיקי ברקוביץ', החולה בשפעת. לא ברור אם ברקוביץ' ישחק נגד שוייץ. היום תתמודד הנבחרת מול קבוצת הפועל חולון. באולם אוסישקין בתל אביב, בו יערך המישחק ביום חמישי. נבחרת שוייץ תגיע לישראל הערב.

בברמינגהם יהיה הערב מישחק רעים בין נבחרות מערב־גרמניה ואנגליה שתהיה יריבתה של ישראל בשבוע הבא בלונדון. מאמן נבחרת מערב־גרמניה רלף קליין יעביר מידע למאמן הישראלי צבי שרף על הנבחרת האנגלית.

כ־2,000 כרטיסים נותרו למישחקי מכבי בבית־הגמר

רק כ־2,000 כרטיסים נותרו אתמול בערב בתום היום הראשון למכירת הסטיים למישחקי מכבי תל־אביב בבית הגמר של גביע אירופה לאלופות.

חובבי כדורסל ניצבו אתמול מחוץ למשרד הכרטיסים "הדרך" בתל־אביב כבר החל בחמש בבוקר. המכירה התנהלה במשך שעות ארוכות ותי־משך היום. ההערכה היא, כי כל הכרטיסים יאזלו היום או מחר.

יו"ר אליצור קרית־אונו מודה:

דני ברזילי שעיר לעזאזל

המאמן המודח: חיפשו את הפתרון הקל

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

על ההחלטה הרשמית לפטר אותו מאימון אליצור קרית־אונו, שמע דני ברזילי מעיתונאי, שביקש את תגו־בתו: "זו הפעם הראשונה שאני שומע על כך. ידעתי שמדברים ודנים, אבל לא ידעתי שזה המצב", אמר ברזילי אתמול, "אני כואב. חיפשו את הפיתרון הקל והדרך הזו אינה הוגנת. אם אני מבין נכון זה מתנהל זמן רב. עכשיו אני מתחיל לקשר כל מיני דברים. מה שמצחיק אותי זו העובדה שארבעה מאמני צמרת בחרו בי למאמן הסיבוב הראשון (בסקר "במעגה"). אינני מופתע, מכיוון שבכל קבוצה יש אוהדים ומקורבים. בקרית־אונו הרגילו לנצח וכשהגיע המשבר – לא עמדו בלחץ. בניתי את הקבוצה הזו והעליתי אותה מליגה א' לליגה לאומית. אני נמצא במועדון 6 שנים. היום ברור לי שצירופו של מייק פייגנבים באמצע העונה, פגע בה. גזן ווילי הפסיק להתפקד ומייק הרס אותנו. הוא כמו ארס. קיוויתי שיוחזר לכושר, אבל זו היתה טעות".

את מקומו של ברזילי יתפוס אברהם חמו, מאמן הנבחרת לשעבר, שבשנים האחרונות לא אימן בליגה הלאומית. הוא יעביר את האימון הראשון ביום א'. בקרית־אונו מקווים ששני הזרים, ווילי ובובי האלאס, יחזרו בסוף השבוע מארה"ב. מייק פייג־נבים נמצא גם הוא בארה"ב ולא ברור אם יחזור לישראל.

יו"ר הנהלת הקבוצה, דוד קפלינ־סקי, מודה שהאשם העיקרי בפרשה אינו אחר מאשר הוא עצמו: "דני בר־זילי הוא שעיר לעזאזל. אני תיפקדתי כמו מנהל של קבוצה בליגה ב', בשעה שהקבוצה בליגה לאומית. במצב שנוצר לא היתה ברירה. יש קצר מוחלט בתקשורת בין המאמן לשח־קנים. רק טיפול בהלם יכול לעזור ולכן הבאנו מאמן ממכבי. אם נרד ליגה זה יהיה הסוף של הכדורסל בקרית אונו. כל זמן שניצחנו, לא טיפלנו בבעיות, אבל כעת המצב התמיד ולמרות שההנהלה אשמה לא נותרה ברירה. דני אינו סתם מאמן והיה לי קשה מאד להחליט על פי־טוריו, אבל אנחנו צריכים בזה. אם היה מסתדר אחר שהיה מסכים להחליף אותי, הייתי מתפטר מזמן. בשלב זה אין".

דני ברזילי יקבל את מלוא משכורתו, לעונת 85/86. הוא המאמן השני שמפסיק העונה את עבודתו. מאמן הפועל רשל"צ, גרשון דקל, התפטר לאחר המחזור השלישי.

הכוכב של שוייץ

זה כוכבה של נבחרת שוייץ בן שטוקלאפר בן ה־27, שגובהו 1.86 מ', אמריקאי־שוויצי הנ־חשב קלע ממדרגה ראשונה. אשתקד בג'נווה קלע 31 נק' נגד ישראל. הוא כוכבה של קבוצת וואיי שהעפילה לרבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע. בניצחון 84–79 על פאנאתינאיקוס באתונה קלע 41 נקודות.

גם פורטלנד נחלה הפסד ביתי ראשון

ניו־יורק (אי־פי). מילווקי באקס הנ־חילה אתמול הפסד ביתי ראשון לפורטלנד טרייל בלייזרס אחרי 18 ניצחונות רצופים, שנמשכו עוד מהעו־נה שעברה, 117–104. מישחק הגנה מצויין במחצית השניה שהביא לסגיר־תו של קלייד דרקסלר (20 נק' לפני ההפסקה ורק 4 לאחר מכן) היה הגורם לניצחון הבאקס. טרי קאמינגס קלע 27 נק' למנצחים וקיקי ואנדוויי 30 נק' לפורטלנד.

הלוס־אנג'לס לייקרס זכו בניצחון עשירי כשהנחילו הפסד חוץ שביעי העונה לניו־ג'רזי נטס 138–119. מייק מקגי 26 נק' ו"מג'יק" ג'ונסון 21 נק' ו־15 אסיסטים הובילו את הלייקרס לניצחון.

למאמן אליצור נתניה דרושים 9 ימים בשבוע

יוסי הדרי: אינני יוצא מעורי ★ המקום הריאלי שלנו בדירוג הוא 4–5

מאת גיא צוקר

ליוסי הדרי, מאמן קבוצת אליצור נתניה, חסרים מדי שבוע יומיים כדי לגמור את השבוע. בין עבודה במפעל המשפחתי – קולנוע כוכבים, הדרכה בבית־ספר לכדורסל, שהיה עם הגירוג תלנושים, נער – הוא מספיק גם לאמן את אליצור נתניה, הקבוצה המפתיעה ביותר עד כה בליגה הלאו־מית בכדורסל.

המאמן בן ה־39 "דוחק כן הצלחה", כדבריו, אך עתה נדמה שהצלחות מתקרבת אליו: מעולם לא ראיין כתביפות גדולה כל כך, בכל אמצעי התקשורת. ויש השואלים "איפה היית עד עתה?"

"התחלתי לאמן בשנת 1970 בעין דור בזמן ששיחקתי בעפולה. בשנת 1974 ירדה עפולה לארצית ועין דור עלתה לאותה ליגה. הייתי חייב לבחור והחלטתי לעזוב את המשחק לטובת האימון. אימנתי את עין דור ואז עלינו עפולה ללאומית. ביקשו ממני לאמן את הקבוצה בליגה הלאומית והסכמ־תי.

חשש מירידה

"אימנתי שנתיים קבוצה ששיחקה עם ישראלים בלבד. אחר כך הורדתי לליגה הארצית, לקבוצת מעוז חיים, בקעת בית שאן. לאחר 4 שנים שם חזרתי לשנתיים לעפולה, כשבעונה האחרונה תפסנו את המקום השני. אימנתי שוב בארצית, ואז הגיעה העונה הנוכחית. קיבלתי שתי הצעות: מבית"ר תל אביב ומאליצור נתניה. אמרתי לעצמי: להשאיר את ת"א בליגה זה לא משהו מיוחד, אבל אם נתניה תישאר בליגה זה יהיה הישג".

כשהדרי מוציא מפיו את המלים האחרונות, הוא עושה זאת בלווית בת צחוק קלה. גם אותו משעשעת המחשבה שבנתניה חששו לפני פתי־חת העונה מירידה. ארבעת שחקני העור הבכירים כדורסל וינגאודר וגם צורות: "ידעתי שאם כל אחד יעשה כרצונו לא נגיע לשום מקום. לקחתי אותם לשיחות אישיות והסברתי להם שהיינים לעשות קבוצה מאוסף השח־קנים. גם לגבי הזרים לא הייתי בטוח. מאמן בכיר בליגה אמר לי שג'ימי הל הוא שחקן בינוני ולא ידעתי אם להחתים אותו. גם מהתנהגותו של טרי פייר חששתי. לתחילי טימס הדבקה תודות של שחקן לא קבוצתי. בתחילת העונה הייתי חותם על דירוג באזור המקומות בין 5 ל־8".

לא בבתי קפה

פתיחת העונה אישרה את החששות. נתניה נבצעה בבית למכבי רמת גן. אחר כך באו הניצחונות על הפועל תל אביב: הפועל חולון ויותר. קבוצות המגורות, להוציא את מכבי ת"א. הקבוצה שהיתה נושא לבדיחות (כשיש שמבחים תפוליו...) טיפסה עד למקום השני. אך הדרי גם כעת אינו מוכן לחשוב בגדול. "המקום הריאלי שלנו הוא 4–5, ולא המקום השני. ברור שאשמח מאד לסיים במק־ום זה, אבל צריך להרגיע עכשיו את השחקנים. אני מתכוון לקיים איתם שיחות אישיות, בעיקר בגלל המצב החדש של ההצלחה הבלתי צפויה. אמצעי התקשורת, ואני לא בא בטר־ענות מכמקוסים עכשיו ציפיות והעבודה לא תהיה קלה".

הצלחה־האוהדים־ציפיות – זו הנוס־חה המתממשת כעת בנתניה. בכל מישחק האולם מלא וההנהלה מעמידה לרשות האוהדים אוטובוסים, ללא תשלום, לנסיעה למשחקי החוץ. בסוף השבוע ייצאו השחקנים לסוף שבוע באילת – מתנת אוהד נאמן. יוסי הד־רי נשאר מחוץ לעניינים הללו. "אינני מסתובב בנתניה. אני לא טיפוס של בתי קפה. בשעות הבוקר אני עובד במפעל ומיד לאחר האימונים והמישחקים אני נוסע לעפולה".

יוסי הדרי

שבוע של 9 ימים

"למרות שזו העונה הפלאה ביותר שהיתה לי, אני יושב טוב על הקרקע ואינני מאבד כיוון. ברור שאנשים ישכחו הכל אם נפסיד ולכן אינני יוצא מעורי. לא עניתי לניל גילמן שהציע לי לאמן את הקבוצה גם בשנה הבאה. אם ההנהלה תרצה לדון בכך, אשמח לשמוע. יש לנו התלהבות של עולה חדשה ועכשיו נראה איך נוכל לשמור עליה."

אחרי הכדורסל, כשהוא חוזר הבי־תה, יש אשה ויש ילדים, אבל לא תמיד נותר לו כוח, ואז מהרהר יוסי הדרי, בעיקר, באותו שבוע המיוני, בן תשעה ימים. בעתיד הקרוב, כך נראה, לא יספיקו לו שבעה ימים בלבד.

המעפיל – חניתה הערב במחזור ה־6

מאת סופר "ספורט הארץ"

המישחק המרכזי בליגה הלאומית בכדורעף יפגיש הערב במחזור השישי את האלוף המוליך ללא איבוד נקודה, הפועל המעפיל, עם הפועל חניתה/ מטה אשר, המדורג שלישי עם 9 נקודות.

יתר המישחקים: הפועל עין שמר/ ברקאי – הפועל עין המפרץ, הפועל העוגן – אליצור תל אביב, הפועל שער העמקים – הפועל בת ים, הפועל שריד – הפועל כפר סבא, הפועל רמת אביב – הפועל קרית אתא. השעה הראשית – 19.00.

גביע קוראץ'

גם המישחק נגד רומא באוסישקין

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב לא תוכל לשחק מול בנקו רומא בהיכל הספורט ביד־אליהו. ראשי הקבוצה רצו לארח את האיטלקים ביד־אליהו, במסגרת משחקי רבע הגמר של גביע קוראץ'. אך בבדיקה שערכו התברר: שהאולם תפוס לאחר פרו ימים ת"א במשחקי חודש דצמבר. הפועל תל־אביב ישחק אם כן במגרשה הביתי: אולם אוסישקין.

סימאק ניצחה את רומא 107–96

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). היריבות של מכבי והפועל תל־אביב התמודדו כאן במחזור השמיני בליגה האיטלקית בכדורסל, בו ניצחה סי־מאק מילאנו את בנקו רומא 107–96.

גיבור הניצחון היה הבין־לאומי חובבו פרמייה, שקלע 46 נקודות. קלעים בולטים אחרים: שוף 17, מנגין 16, בזלי 12. לרומא: פלאורס 21, ג'ילארדי וחבאיה 19 כ"א, ראוסינס 15.

סימאק מובילה את הטבלה עם 14 נקודות (הפסד אחד), בעוד שרומא מדורגת רביעית עם 12 נקודות (שני הפסדים).

המשטרה השתמשה בגז מדמיע בסנטיאגו

פארגוואי עלתה וחגגה, אוהדי צ'ילי השתוללו

קדם־עולמי

סנטיאגו (שרות "ספורט הארץ"). פארגוואי היתה כאן לנבחרת ה־21 שהבטיחה מקומה בטורניר גמר הגביע העולמי, כאשר סיימה בתיקו 2–2 עם צ'ילי. במישחק הראשון ניצחה פארג־וואי 3–0 והיא מצטרפת לבראזיל, אורוגוואי וארגנטינה כנציגות יבשת דרום־אמריקה.

צ'ילי הובילה בדקה ה־13 משער של הוגו רובין אבל שטינה הישווה כעבור תשע דקות. חוליו רומרו העלה את פארגוואי ליתרון 2–1 בדקה ה־39. שוער פארגוואי רוברטו פרנאנדס עצר כדור 11 מ' בדקה ה־60 אבל צ'ילי השוותה בדקה ה־79 ע"י הורדה מגניס. כמה דקות לאחר מכן הורחק הצ'יליאני היטס.

עם שריקת הסיום התפרעו אוהדי צ'ילי, השליכו למגרש בקבוקים, ידו אבנים ועקרו מושבים. המשטרה נאלצה להשתמש בגז מדמיע לפזר את המתפרעים. בעוד הפארגוואים חוגגים בחדר ההלבשה את הופעתם הרביעית בטורניר הגמר – לראשונה מאז 1958.

מחר הולנד־בלגיה

עתה נותרו עוד שלושה כרטיסים לגמר. אחד מהם ייקבע מחר כאשר הולנד תארח במישחק חוזר את בל־גיה, שניצחה במישחק הראשון 1–0. באותו ערב יהיה בגלאזגו המישחק הראשון בין סקוטלנד ואוסטרליה (הגומלין ב־4 בדצמבר במלבורן), בעוד שב־29 בחודש יתקיים מישחק הגומ־לין בין עיראק לסוריה (בראשון 0–0).

בקר נוצח גם בזוגות בלונדון

לונדון (אי־פי). בוריס בקר נחל אכזבה נוספת בטורניר הטניס באולם וומבלי כאן. אחרי שנוצח במישחק הגמר ביחידים ע"י איוון לנדל, נכנע גם בגמר לזוגות. בקר שיתף פעולה עם היוגוסלבי סלובודן ז'יבוינוביץ' והם נוצחו ע"י אנדרס יארויד (שוודיה) וגי פורז'ה (צרפת) 7–5, 6–4, 6–4.

קארל־היינץ רומניגה מבקיע את השער השני לזכות מערב־גרמניה בתיקו 2–2 עם צ'כוסלובקיה במינכן (צילום רדיו איי־פי)

טניס שולחן

המאמן קראוס ביקש לשחררו ופיזור הנבחרת

מאת יצחק לביא,
סופר "ספורט הארץ"

שבועיים לפני נסיעתה המתוכננת של נבחרת ישראל בטניס שולחן לאליפויות הפתוחות של סקנדינביה ופינלנד, התעוררה בעיה אצל שניים מבכירי השחקנים: האלוף יוסי בוגן ודודו פולאק. בעקבותיהן יש אי־בהירות לגבי מעמדו של המאמן החדש, זאב קראוס, שביקש לשחררו מתפקידו לאחר שביטל ביום חמישי את אימון הנבחרת והודיע על פיזורה.

העניין התעורר בעקבות מישחקי הדירוג התקופתיים שהיו ביום רביעי שעבר, בהם ניצח השחקן הצעיר גיל ברכה (חבר הסגל הלאומי) את בוגן 2–0 ואת פולאק 2–1. אלא שבוגן נוצח גם בבית המוקדם על ידי אוזיה יעקב, 0–2 ונכנע לאלכסנדר רודליס באותה תחנה.

המאמן קראוס מתח בעיקר בקורת על יוסי בוגן וקבל על כושרו הירוד, אולם התרעם גם על פולאק, והתגובה הודיע על פיזור הנבחרת עד לבירור הפרשה.

חדשות המשק

פשרה בדיוני חברת העובדים בתמיכת מזכ"ל ההסתדרות

במקום מיזוג כפי שהוצע – איחוד זרוע הבניה של סולל בונה ושכון עובדים

מעבר לכך יפעלו שתי החברות בנפרד ★ בשלב זה תגיש כל חברה מאזן נפרד ★ ועדה חדשה תקבע הדרך ליישום האיחוד

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הוועדה המנהלת של חברת העוב־דים החליטה אתמול על פשרה בין הצדדים במיזוג בין סולל בונה לחברת העובדים לבין המתנגדים לצעד זה. הוועדה החליטה רק על איחוד זרוע הבניה של חברת העוב־דים, על פי הצעת פשרה שגיבש מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו בה תמך מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

למעשה, הוחלט כי שתי החברות ימשיכו לפעול בנפרד. אך זרוע הבניה תאוחד. זרוע זו כוללת, בנוסף לסולל־בונה ושיכון עובדים, גם את חברת דיור שהיא בת של סולל בונה ואת חברת יובל גד שבבעלות קונצרן כור. האחרונה תשתלב בזרוע החדשה בשלב מאוחר יותר.

מאזן נפרד עד להקמת חברת גג: סולל־בונה ושיכון עובדים ימשיכו להכין כל אחת מאזן נפרד אך בעתיד תוקם חברת גג שתכין מאזן מאוחד. בשלב זה עדיין לא ברור כיצד ייושמו בפועל ההחלטות שהתקבלו. אתמול הוחלט להקים ועדה חדשה – בנוסף לוועדת אולניק, ששימשה בסיס להחלטות שהתקבלו. הוועדה החדשה תהיה מורכבת מבן רבינוביץ' שהוא מנכ"ל חברת העובדים, שישמש כיו"ר שלה, גיורא גוית יו"ר הנהלת בנק הפועלים, עמירם סיוון ויצחק לבינסקי.

הוועדה תקבע את הדרך ליישום האי־חוד תוך התחשבות בהערות שהושמעו בדיונים בנושא זה, או במלים אחרות – תוך התחשבות בהסתייגויות שהוש־מעו. גם שיקולי המיסוי תרמו להחלטה, לא לפעול בדרך של מיזוג.

בהנהלת סולל בונה הביעו קורת רוח מההחלטות שהתקבלו. שיקלו על פעילותה של הקונצרן. המאזן המאוחד שיהיה מכופף מהמאזן של סולל בונה לבדה, יקל על בנק הפועלים שהוא הנושה העיקרי של חברת סולל בונה.

הערכות ארגונית חדשה בסולל בונה

הנהלת סולל בונה קיבלה החלטה על הערכות חדשה הכוללת, בין היתר, צמצום לחצי של מספר הסגנים מ־20 ל־10, בנוסף להחלטה על איחוד ומיזוג יחידות. בכך הכל מבקשים בסולל בונה להביא לחיסכון של 10 אחוזים ויותר בעלויות השכר.

הזכיה הגדולה בביה"ד לעבודה משמשת תקדים לעובדים רבים

3.2 מ' ד' דמי פיצול לעובדי בל"ל ועובדי בנקים אחרים מתארגנים

1,000 דולר לעובד בממוצע כבר קיבלו השבוע הזכאים לכך בבל"ל

מאת יהושע גלבוע סופר "הארץ" בחיפה

הזכייה הגדולה ביותר בארץ בתחום משפט העבודה, נפלה השבוע בבית הדין האיזורי לעבודה בחיפה בתביעה משפטית נגד בנק לאומי לישראל, בסכום של 3.2 מיליון דולר, אשר יחולקו השבוע בין עובדי בל"ל הזכאים.

לתביעה זו אופי תקדימי ונודע שעובדי הבנקים האחרים כבר־ינה מתארגנים כדי לתבוע אותן זכויות לעצמם.

התביעה המשפטית מתייחסת לרכיב השכר הנקרא "דמי פיצול", המשתלם לאותם מעובדי הבנק העובדים בעבודה מפוצלת, כדי לפצותם על אי הנוחות והטירחה הכרוכים בפיצול זה ועל האיחור בחזרתם הביתה לאחר יום העבודה. גובה דמי הפיצול הוא תשלום של שעה נוספת בעד כל שעת פיצול. אם לעובד היו שתי שעות פיצול (הפסקה) ביום – הוא יקבל תשלום נוסף של שתי שעות נוספות באותו יום.

2500 עובדים הגישו שתי תביעות משפטיות: הראשונה תכלול את "דמי הפיצול", בחישוב התוספת השנתית, והשניה, את "דמי הפיצול" בחישוב שכר שעות.

במשך כשנתיים ימים, התנהל המשפט בנושא זה, שכלל ערעור בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, ובסופו התפשרו הצדדים על ידי תשלום חד פעמי של שלושה מיליון דולר שישולם בעד העבר לפקידי הבנק ועוד 200 אלף דולר למורשי החתימה. כל עובד זכאי כבר קיבל השבוע, כ־1000 דולר בממוצע. מלבד זאת סוכם שהבנק יכלול את מרכיב "דמי הפיצול" באופן שוטף ולעתיד בדמי התוספת והשעות הנוספות מאז 1.2.85 ואילך.

פרט מעניין בפרשה זו, שגם "דמי ארוחות" אשר כל עובד פיצול מקבל בעד כל יום של עבודה בפיצול ייכלל בדמי התוספת השנתית ובשכר השעות הנוספות שלו. "דמי ארוחות" ניתנים, עקב ההנחה שהעובד אינו מגיע לביתו בהפסקת הפיצול ונאלץ לאכול ארוחתו בחוץ.

את הנהלת בנק לאומי ייצגו ארבעה עורכי דין: ד"ר אמנון גולדנברג, נחום פיינברג, ראובן בכר ואפרים אלישנסקי. עובדי בל"ל ייוצגו בידי עו"ד ישראל גיל.

לפי הוראת בית המשפט המחוזי לכונס "מניות בלאס":

שמות "אנשי הקש" שהחזיקו במניות בנק הספנות יועברו לידי הבנק

אחזקת גופים במניות בנק הספנות עבור דוד בלאס הגיעה ל־49%

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בית המשפט המחוזי בתל־אביב נענה אתמול לפניית בנק הספנות, והורה לכונס "מניות בלאס" עו"ד דוד גולדשטיין, להעביר לבנק את שמות "אנשי הקש" שהחזיקו את מניות הבנק עבור דוד בלאס.

אחזקתם של הגופים שהחזיקו במניות בנק הספנות עבור דוד בלאס הגיעה ל־49% מהון המניות של הבנק. פניית נציג בנק הספנות עו"ד חיים אינביג לבית המשפט, נעשתה לאחר שהרשות לניירות ערך דרשה מהבנק, לצרף לתשקיף ההנפקה נתונים אלה, כתנאי לגיוס סכום של 3.5 מיליון דולר.

נציג הרשות לניירות ערך הד"ר שמעון וייס, טען בבית המשפט, כי אספקת אינפורמציה זו חיונית למש־קיעים שצריכים לשקול, האם לרכוש את הזכויות שבהנפקה, או לא.

מתפרץ לדלת פתוחה

שופטת בית המשפט המחוזי חנה אבנאור קבעה, כי בנק הספנות מתפרץ למעשה לדלת פתוחה, משום שכונס הנכסים של "מניות בלאס", עו"ד גולדשטיין, מחזיק את המניות בנאמנות, והוא חייב להגיש לתאגיד את כל האינפורמציה הדרושה לשם מילוי חובותיו כתאגיד.

יחד עם זאת, השופטת לא הסירה את צו איסור הפירסום שניתן לפני מספר חודשים על הפרשה כולה. גור־מים משפטיים סבורים כי משמעותה של החלטה זו היא, כי פירסום שמות "אנשי הקש" הינו אסור, ורק הרשות לניירות ערך תוכל לצרף שמות אלה לתשקיף ההנפקה. החלטת בית המש־פט המחוזי מאתמול תאפשר לבנק הספנות להוציא אל הפועל את תכניות גיוס ההון עד סוף השנה.

מחירים מירביים חדשים לסופגניות

בין 350 – 600 ש' לפי משקל

מאת לאה פורת
סופרת "הארץ"

משרד התעשייה והמסחר הוציא אתמול צו הרחבה למחירים המיר־ביים של סופגניות שפורסמו לפני כשבועיים. הסיבה לכך – מידע שהגיע למשרד שיש קונדיטוריות המשווקות סופגניות במשקלים לא שגרתיים וגובים מחירים יותר גבוהים מהמותר.

להלן המחירים החדשים:

סופגניות שמשקלן עד 70 גרם – המחיר המירבי 350 שקל בחנויות מכולת ובמרכולים ו־400 שקל בבתי קפה ובקונדיטוריות. סופגניות שמשקלן 70 עד 100 גרם – 450 שקל בחנויות מכולת ו־500 שקל בבתי קפה; סופגניות שמשקלן 100 גרם ויותר – 550 שקל בחנויות מכולת ו־600 שקל בבתי קפה.

היטל 20% – גם על כרטיסי הפלגה באניה מישראל

לעומת זאת בטלים היטלים על שירותים מיובאים ושירותי־קרקע – לגבי הפלגה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

כרטיסי הפלגה לחו"ל יהיו חייבים מעתה בהיטל בשיעור 20 אחוז, בדומה להיטל בשיעור דומה על כרטיסי טיסה לחו"ל. עד היום היו כרטיסי ההפלגה פטורים מתשלום היטל זה, שהוחל רק לגבי רכישת כרטיסי טיסה לחו"ל.

מחוזר שיפה פנימי, שהוחל אתמול בהפצתו בין סוכני הנסיעות והתיירות עולה, כי על פי החוק החדש, היטל על שירותים מיובאים שנכנס לתוקפו ב־13 לנובמבר, הושווה כרטיס הפל־גה בכלי שייט, מבחינת תנאי ההיטל המוטלים עליו, לכרטיס טיסה. לעומת זאת בטלים על פי החוק החדש, לגבי הפלגה בכלי שייט, ההיטלים על שירותים מיובאים ושירותי קרקע.

סוכני הנסיעות והתיירות הונחו אתמול להשתמש בשלב זה בטופס המיועד לכרטיסי טיסה, כדי לשלם את ההיטל החדש לגבי כרטיסי הפלגה. בעקבות השינויים יתבעו בהמשך נהלים ופרוייקים חדשים על ידי אגף המכס והמע"מ במשרד האוצר.

50 מושבים בגליל – ללא גרעינים ותערובת בשל חובות של מיליוני ד'

המשביר המרכזי הפסיק האספקה ★ 5 מיליון מטילות ופטמים עלולים למות תוך ימים

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

המשביר המרכזי הפסיק את אספקת הגרעינים והתערובת ל־50 מושבים בגליל, בשל חוב כספי המצטבר למיליוני דולרים. כלל חובות אירגון מושבי הגליל הם יותר מ־20 מיליון דולרים. מארגון הקניות נמסר כי 5 מיליון מטילות ופטמים ימותו בתוך ימים אחדים משום שהחקלאים אינם יכולים להאכיל את העופות.

רחמים יקותי, יו"ר ארגון מושבי הגליל אמר, כי הממשלה הבטיחה 90 מיליון דולר כדי להציל מושבים מהתמוטטות כספית, אך עד עתה הממשלה לא הזרימה את הכסף. יקותי הסביר כי קיים ויכוח בין שרי החקלאות והאוצר בכל הקשור לגודל הסיוע שיש להעביר למושבי הגליל. "אנחנו נמצאים עמוק בתוך הבוץ" אמר.

המראות ונחיתות

המראות

ב־0540 פאן אמריקאן (115) לפא־ריס ניו־יורק וסאן פרנציסקו, ב־0645 טי־ו־דאבליו־איי (803) לפאריס ניו־יורק וסאן פרנציסקו, ב־0715 טאוור אייר (031) לבריסל וניו־יורק, ב־0740 אל על (541) לאתונה, ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך, ב־0800 אל על (323) לפאריס, ב־0805 אייר פראנס (139) לפאריס, ב־0810 קל"מ (526) לאמס־טרדאם, ב־0830 אל על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק, ב־0900 אל על (385) לרומא, ב־0915 אל על (345) לג'נווה, ב־0930 אל על (347) לציריך, ב־1010 ארקיע (911) ללונ־דון, ב־1025 אל על (315) ללונדון, ב־1045 אל על (377) לקופנהאגן, ב־1335 מרסק־אייר (808) לקופנהאגן, ב־1400 אל על (581) לאיסטנבול, ב־1420 אוסטריאן אייר ליינס (712) לוינה, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפראנקפורט, ב־1645 סאות־אפריקן אייר ליינס (265) לרומא, ליבסון ויו־הנסבורג, ב־1650 שטרלינג (696) לקופנהאגן, ב־1700 מרסק־אייר (906) למלמו ושטוטגארט, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1745 פין אייר (3150) לאתונה והלסינקי, ב־1925 דן אייר (1821) ללונדון, ב־2020 אל על (443) לקהיר, ב־2225 דן אייר (1813) ללונדון, ב־2330 אל על (005) לאמסטרדאם, שיקאגו ולוס אנג'לס.

נחיתות

ב־1205 מרסק־אייר (807) מקו־פנהאגן, ב־1235 אל על (542) מאתונה, ב־1245 סאות־אפריקן אייר וייס (264) מיוהנסבורג ליסבון ורומא, ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1355 טי־ו־דאבליו־איי (880) מסנט אנטוניו, ניו־יורק ואתונה, ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי־ו־דאבליו־איי (800) מסאן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1545 שטרלינג (695) מקופנהאגן, ב־1555 אל על (010) מניו־יורק ומונטריאול, ב־1555 אל על (210) ממיאמי ומונטריאול, ב־1600 מרסק אייר (905) משטוטגארט ומלמו, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1645 פין אייר (3149) מהלסינקי ואתונה, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1725 קל"מ (525) מאמסטרדאם, ב־1730 אל על (586) מרומא, ב־1740 אל על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם, ב־1810 סקנדינביאן אייר ליינס (773) מקו־פנהאגן, ב־1820 סייפרוס אייר וייס (428) מלרנקה, ב־1825 דן אייר (1820) מלונדון, ב־1845 אל על (324) מפאריס, ב־1855 אל על (582) מאיס־טנבול, ב־1900 אל על (346) מג'נווה, ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1910 אל על (348) מציריך, ב־2000 אל על (358) מאמסטרדאם ופרנק־פורט, ב־2010 אולימפיק מאתונה, ב־2030 בריטיש אייר וייס (576) מלונ־דון, ב־2115 ארקיע (912) מלונדון, ב־2155 אל על (316) מלונדון, ב־2230 סאבנה (245) מבוקארשט, ב־2340 אל על (444) מקאהיר.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל בטלפון 03־381111.

קבוצה משווייץ תשקיע בפרוייקט תיירותי באילת 3.5 מיליון ד'

המדובר במלון־דירות ★ הפרוייקט – בעקבות הפיכת העיר לאיזור סחר חופשי

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קבוצת שניידראמנט מנהלת מו"מ מתקדם כדי לשתף קבוצת משקיעים שווייצרית שבראשה רפאל כהן מלכ־חה בפרוייקט תיירותי באילת, בעקבות הפיכתה של אילת לאזור סחר חופשי.

קבוצת שניידראמנט הינה בשותפות של ה"ה יצחק (איזל) שני ויוסי ראאמנט. בבעלות הקבוצה 100 דונם באילת סמוך למלון חוף האלמוג. עם הקבוצה שותף ב־26 אחוזים גם איש העסקים האילתי אריה דגן.

המשקיעים משווייץ אמורים להש־קיע בפרוייקט כ־3.5 מיליון דולר כאשר הם ישתתפו רק במימון ובפר־ויקט הבניה. המו"מ בין הקבוצה השווייצרית לקבוצה הישראלית אמור להסתיים בעוד שבוע בשווייץ. הקבו־צה הישראלית רכשה את הקרקע מהמינהל תמורת מיליון דולר לפני שנים אחדות.

בדעת היזמים להקים מלון דירות בן 300 דירות שיימכרו בשיטת ה"טיים שרינג". לקבוצת שניידראמנט בעלות על פרויקט אחר, "לב הגליל" בטבריה שם בנו בנוסף לדירות הנופש גם מלון דירות ובו 210 חדר. 160 מכלל הדירות נימכרו ו־40 דירות אחרות מיועדות להימכר בשיטת ה"טיים שרינג".

מש' התעשיה והמסחר מבקש לצמצם גרעון־הסחר עם ארגנטינה ואורוגוואי

משלחת בראשות אריאל שרון – לדיונים עם ראשי הממשל שם

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משלחת התעשיינים הישראלית ב־ראשות השר שרון תפתח בימים הקרובים בדיונים עם ראשי הממשל בארגנטינה ואורוגוואי במטרה לצמצם את הגרעון המסחרי הקיים עם שתי מדינות אלה. נתונים שפורסמו אתמול על ידי משרד התעשיה והמסחר מורים, כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה היצוא לארגנטינה הגיע ל־14 מיליון דולר והיבוא משם ל־28 מיליון דולר. בתקופה זו היה היבוא מאורוגוואי 11.5 מיליון והיצוא כמיליון דולר בלבד.

ישראל קונה מארצות אלו בעיקר בשר קפוא, גרעינים ודגים.

המשלחת מתכוונת לנצל את הבי־קור בארצות דרום אמריקה גם על מנת לבדוק אפשרויות של שיתוף פעולה תעשייתי בין שתי המדינות ושיתוף פעולה טכנולוגי וחקלאי.

ארנון טיברג נבחר לתפקיד מנכ"ל התאחדות התעשיינים

המינוי – של הנשיאות ותוך סטייה מנוהל קודם

ארנון טיברג

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במסגרת הניסיון לצמצם את הנטל על נשיא התאחדות התעשיינים, אלי הורביץ, סטתה אתמול נשיאות ההת־אחדות, מהנוהל שהיה קיים בה עד עתה ובחרה מחדש את מנכ"ל ההתאחדות ארנון טיברג, במקום שי־מונה על פי המלצת הנשיא.

בחירת המנכ"ל היא שלב ראשון בניסיון להפוך את תפקיד מנכ"ל ההתאחדות לתפקיד ציבורי, וכך לאפשר למנכ"ל, לייצג את הנשיא בפורומים בכירים ובכלל זה גם פורו־מים ממשלתיים, ולמעשה להקטין את עומס הפעילות המוטל כיום על נשיא ההתאחדות.

טיברג ישא מעתה בתואר מנכ"ל נבחר, וירכז בידיו סמכויות נוספות אשר לא היו לו קודם לכן, ובכלל זה נושא תיאום בין האגפים והנשיאות בהתאחדות, ובין הנשיאות ויתר גופי ההתאחדות. בהתאחדות מציינים, כי אין בהגדרת התפקיד החדשה כדי לפגוע בסמכויות הנשיא, אלא רק להקטין את העול המוטל עליו.

מחר צפויה החלטה על החלפת ההנהלה בחברת מעדנות

מאת יונתן שרמן

בעלי המניות של חברת "מעדנות" מתכנסים מחר לישיבה מיוחדת כדי להחליט על החלפת הנהלת החברה. צפוי שעמוס מרחיים, מנכ"ל "כלל תעשיות" ייבחר כיו"ר מועצת המנהלים של החברה במקומו של אברהם בלס ואמנון דייק, מנהל השיווק של חברת "קוקה קולה", ימונה כמנכ"ל החברה במקומו של מרדכי קידרון.

עורך את המוסף: חיים בר

כלכלה ועסקים

תדיראן, אלביט ואלתא סיימו הנפקת המו"פ

מאת יונתן שרמן

"תדיראן" הודיעה בתחילת השבוע כי היא סיימה את הנפקת המו"פ שלה הצליחה לגייס את כל הסכום של 40 מיליון דולר מהציבור. תוך שהיא צוברת תת־יתר של 11 מיליון דולר. מתוך כלל ההזמנות להנפקת "תדיראן". שמונה מיליוני דולר היו הזמנות של עובדי החברה והשאר הזמנות של גורמי חוץ.

בשבוע שעבר גם חברת "אלביט" הודיעה כי השלימה את מילוא גיוס ההון על פי הנפקת תשקיף המו"פ שלה, שכללה גיוס של 19 מיליון דולר. לפני כן הודיעה חברת "אלתא" כי היא השלימה גיוס 13 מיליון דולר.

גיוס התנפקות של שלוש החברות הללו מהווה תפנית בגישת המשקיעים ביחס לאפיקי ההשקעה צמודי דולר. בחודשים הראשונים של התוכנית הכלכלית, התקשו "אלביט" ו"תדיראן" במכירת יחידות המו"פ שלהן, מכיוון שהציבור התבצר מהשכנות הפק"מ התפ"ם ולא רכש יחידות מו"פ צמודות לדולר. בחודשים האחרונים גברה הנטיה לרכישת יחידות מו"פ: הריבית השקלית נמצאת בירידה והציבור שוב נוטה לכיוון השקעות דולריות.

הצלחת הנפקות "תדיראן", "אלביט" ו"אלתא" אפשר שתמריץ את החברות האחרות אשר עדיין לא החליטו אם לנסות ולגייס כספים על פי חוק אלסינט — כל עוד זה אפשרי. הכוונה ל"טלרד", "אל אופ" ול"סאיטקס". אחד גם לה אישור לגייס 14 מיליון דולר בהנפקת מו"פ.

כפי שפורסם ב"הארץ" בעבר. חוק אלסינט יבוטל ככל הנראה בשנת הכספים הבאה ובמקומו יקבל המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר תקציב נוסף לסיוע למחקר ולפיתוח של מפעלים גדולים. התקציב הנוסף יהיה ככל הנראה בסכום של 70 מיליון דולר. ויהיה שווה־ערך לסכום שהממשלה ויתרה עליו במסים לשם הנפקות המו"פ.

בתי חולים, קבלנים וחקלאים חייבים 75 מ' ד' לחברות הדלק

מאת יהודה שרוני

החובות לחברות הדלק מסתכמים בימים אלה ב־75 מיליון דולר. מצב המאלץ את חברות הדלק לנהוג ביתר זהירות עם לקוחותיהן. הדבר בא לבי־טוי, בין השאר, בהגדלת ההפרשה לחובות מסופקים. עם זאת, חברות הדלק אינן נוהגות לנתק את אספקת הדלק. לבעט במקרים קיצוניים. מחשש פן הלקוח יפנה לחברת דלק אחרת ויקבל שם את האספקה.

במקרים שבהם החוב אינו משולם במועד, גובות החברות ריבית דולרית על החוב, או מנהיגות הסדר תשלומים נוח יותר. נודע, כי החייבים העיקריים לחברות הדלק הם בתי החולים, הטוע־נים כי אינם יכולים להעביר את התשלומים במועד בגלל עיכובים בהעברת התקציב להם. חובות גדולים נוספים יש גם לחברות הקבלניות לעבודות עפר. סוכני חברות הדלק העובדים עם לקוחות מהמגזר החקלאי, עומדים בפני בעיית חמורות של גביה.

האשראי הממוצע שמעניקות חב־רות הדלק ללקוחותיהן הוא 14 יום, ואולם חלק מהלקוחות מקבלים אשראי גבוה בהרבה, המגיע לעתים ל־60 יום. גורמים בענף הדלק מסרו ל"הארץ", כי למרות הקשיים הגדולים בגביית החובות, המצב בהחלט אינו בגדר קטסטרופה, ובמצבת הכוללת החובות לא חל גידול חריג לעומת השנים הקודמות.

"דן אנד בראדסטריט": 154 הצטרפו לרשימת החברות בקשיים

מאת סופר "הארץ"

154 חברות הצטרפו לרשימת החברות בקשיים של "דן אנד בראדסטריט" בחודש אוקטובר ומספר החברות ברשימה זו הגיע לשיא של 1332. זה גידול של 13 אחוזים לעומת החודש הקודם, אבל עדיין גידול מתון יחסית לחודשים יוני ויולי. מאז תחילת השנה גדל מספרן של החברות ב־100.

חלוקה ענפית מראה, כי שיעור החברות המייצגות את ענף הבניה גדל בשישה אחוזים מ־12 ל־18 אחוזים, ואילו חלקן של חברות המסחר ירד מ־27 אחוזים ל־2 אחוזים.

הענפים המובילים:

מסחר ושירותים	21%
בניה	18%
תחבורה ותיירות	13%
מתכת	12%

ברשימת החברות בקשיים כלולות חברות אשר נקלעו לקשיי נזילות ובכלל זה חברות ה מתקשות לעמוד בהתחייבויותיהן וכן חברות אשר פעילותן צומצמה באופן ניכר וחברות אשר חדלו לפעול או שמונה להן כונס נכסים. הנהלת חברת "דן אנד בראד־סטריט" מציינת, כי אי הוודאות במשק הישראלי מתבטאת בכמות גדולה והולכת של הזמנות מהארץ ומחו"ל לדו"חות עסקים על מצבן של חברות ישראליות.

בית המשפט המחוזי בחיפה: אין להרע את תנאי האשראי

מאת יונתן שרמן

בית המשפט המחוזי בחיפה קבע לפני 10 ימים בפסק דין עקרוני ראשון בתחום נושא המחירים, כי בתי הזיקוק אינם יכולים להרע את תנאי האשראי של המפעלים הפטרוכימיים, וזאת עקב התוכנית הכלכלית שמו־פעלת על ידי הממשלה. החלטה זו היא החלטת ביניים, עד אשר בית המשפט יקבל את חוות דעתו של מומחה שמונה על ידי בית המשפט לבדוק את תמחיר האתילן.

המפעלים הפטרוכימיים טענו, כי לא ניתן להרע את תנאי האשראי שלהם לגבי כמויות האתילן הנרכשות לשם ייצור פוליאתילן הנמכר בשוק המקומי, בגלל התוכנית הכלכלית של הממשלה המקפיאה את כלל המחירים במשק. בית המשפט המחוזי בחיפה קיבל את טענתם של המפעלים הפטרוכימיים והורה לבתי הזיקוק להמשיך ולספק למפעלים הפטרוכי־מיים אתילן לשיווק בשוק המקומי במספר ימי האשראי שהיו נהוגים קודם לכן.

ישראל ברון — למען אחי ורעי

תקופה ארוכה לא היה באוצר ממונה על הכנסות המדינה. חיפשו וחיפשו עד שמצאו את ישראל ברון, מי שהיה עד אז עורך דין פרטי בת"א.

לפני זמן קצר עמד ברון בפני בעיה. הוא היה צריך לערכן את שווי השימוש ברכב לבכירים.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

הערכון התלת־חודשי הרגיל. מצפונו של ברון לא הניח לו לערכן את השווי במלוא המדד. לכן נכמר על השכר הנעים של הבכירים במשק והוא החליט לערכן את שווי הרכב רק בחלק מעליית המדד. לדוגמה (בדולרים):

נפח המנוע	ערכון לפי ברון	ערכון מלא
1300	90	150
1600	125	210
2000	180	310

הערכה הזולה של השווי האמיתי של רכב צמוד מלמדת, שהיא מגיעה לפי שלושה ממה שנקרא "ערכון לפי ברון".

ההוצאה החודשית על רכב בעל נפח מנוע של 1300 סמ"ק, לרבות ירידת ערכו, היא פחות מ־300 דולר לחודש. ההוצאה על רכב בן 1600 סמ"ק היא פחות מ־400 דולר, וברור שלגבי רכב בן 2000 סמ"ק גם 600 דולר לא יספיקו.

עקב כך נהנים כיום הבכירים כמתנה חודשית מהאוצר בשווי שבין 40 ל־120 דולר לחודש — תלוי בנפח המנוע. ככל שגדל הנפח, כך גדלה ההטבה.

ומי הם אותם בכירים?

טועה מי שחושב שהבכירים מרוכזים בסקטור הציבורי. שם — בממשלה, בעיריות ובסוכנות — מצויים רק כ־500 מכוניות צמודות (אחת מהן שייכת לישראל ברון). עיקר הבכירים מרוכזים בסקטור הפרטי וההסתדרותי. שם יש לכ־50 אלף מנהלים מכוניות צמודות והמדהם הנהנים מהקלת המס יוצאת הדופן.

כך יוצא שהממונה על הכנסות המדינה מטיל מצד אחד קנס של 3% על כל המכוניות במדינה, ומהצד השני מחלק אותם הכספים ממש לקבוצת מנהלים, שהממונה חפץ ביקרם.

חברי ועדת הכספים אישרו את הערכון החסר בלי הרבה בעיות. גם להם יש חברים.

"רפאל" עובר לייצור מגופים לתעשיה

מאת יונתן שרמן

מפעל "רפאל" של קונצרן "כור", המייצר מגופים מכניים, עובר הסבה לייצור מגופים לתעשיה במקום מגופים למוצרי השקיה בלבד, כפי שהיה עד עתה. "רפאל", שינה כמה קווי ייצור, והוא מייצר באיכות גבוהה יחסית בהשוואה למגופים המיועדים למוצרי השקיה. אלה נמכרים כיום בשוק האמריקאי והאוסטרלי.

השנה מתוכנן יצוא מגופים תעשייתים בסכום של כמיליון דולר ויש כוונה להגדילו בעתיד לסכום גבוה הרבה יותר.

מפעל "רפאל" שייך לחטיבת המכניקה של "כור", ובמסגרת תוכניות הארגון־מחדש של "כור" יש כוונה לאחדו עם מפעל "קים", המייצר אף הוא מגופים.

העורך: נחמיה שטרסלר

איגוד לשכות המסחר: ההגנה על קריית הפלדה גורמת להתייקרות הברזל לבניה

מאת אברם צחר

באמצעי הממשלה לתמוך בקריית הפלדה בעכו גורמים לייקור הברזל לבניה בכ־40 אחוז. כך עולה מתזכיר שהגישו ראשי איגוד לשכות המסחר למשרד התעשיה והמסחר בירושלים. מהתזכיר, שאליו צורפו מחירונים של יצרני פלדה בחו"ל, של קריית הפלדה בעכו וכן מפרטי המחירים של חברת תוכלה ושירותי יבוא אחרים, עולה כי טונה פלדה מיובאת לזיון בטון עולה — ללא מסים — בין 429 ל־432 אלף שקל (תלוי באזור היבוא). לעומת זה, טונה פלדה מאותו הסוג, של קריית הפלדה, עולה — ללא מסים — קצת יותר מ־602 אלף שקל.

על פי נתוני התזכיר, המחיר שמפעלי הפלדה משלמים בארץ בעבור גרוטאות ברזל נע בין 17 ל־22.7 דולר לטונה. (מחירים אלה כוללים היטל אשראי), זאת לעומת המחיר האפקטיבי של גרוטאות בשוקי חוץ לארץ, שהוא ברמה של 70 עד 80 דולר לטונה.

ראשי לשכות המסחר סבורים כי מדי שנה ניתן היה לייצא גרוטאות בכמות של עד 100 אלף טונות. הפסד ההכנסות למשק המדינה בגין איסור יצוא זה מסתכם מדי שנה בכ־6 מיליוני דולר.

סוכני הנסיעות יצטרפו לאיגוד לשכות המסחר

מאת זהר בלומנקרנץ

התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות תצטרף בקרוב לאיגוד לשכות המסחר, כך נודע ל"הארץ". הצטרפותה של התאחדות הנסיעות והתיירות באיגוד לשכות המסחר אמורה להביא לשיתופה במספר רב של ועדות ציבוריות וממשלתיות. כן מצפה התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות כי הצטרפותה לאיגוד לשכות המסחר תביא לייצוגה טובה יותר של המגזר בפני מוסדות ממשלתיים, שעד היום לא היה להם קשר ישיר והדוק עמה.

בתוך כך נודע, כי איגוד סוכני התיירות נוקט צעדים להחלפת שמו בשם שיבטא בצורה הולמת ומדויקת יותר את פעילות האיגוד בתחום תנועת התיירות הנכנסת לישראל. בישיבת ההנהלה שהתקיימה לקראת סוף השבוע החליט לפנות לחברים כדי לקבל הצעות לשם חדש. בישיבת ההנהלה הועלו הצעות שונות, כמו איגוד לסוכני תיירות־נכנסת או איגוד סוכני נסיעות לעידוד ושיווק תיירות לישראל.

אנשים ועסקים / אריה לביא

אילו הבנקים היו ברשימה...

הפיננשל־טיימס מפרסם מדי שנה את רשימת 500 החברות הגדולות באירופה, מדורגות על פי שווי השוק שלהן. הבנקים הישראליים אינם נכללים ברשימה זו, אך חברת הייעוץ יהודים ביקשה לבדוק מה היה קורה אילו היו מכלילים אותם ברשימה. התברר, כשני הגדולים של ישראל, פועלים ולאומי, היו תופסים את המקום ה־10 וה־11, בהתאמה, ברשימת הבנקים הגדולים באירופה. בכך יש נסיגה, שכן בשנה הקודמת היה בנק הפועלים תופס את המקום השישי ובנק לאומי את המקום השמיני.

המסיבה האחרונה של הבנקאים

הבורסה התל־אביבית חגגה בשבוע שעבר 60 שנה לפעילות בניירות ערך במסיבת קוקטייל רבת־משתתפים במלון הילטון בתל אביב. למסיבה הופיעו מרבית ראשי מערכת הבנקאות. בעת שיו"ר הבורסה הד"ר מאיר חת נשא דברי ברכה, לא התאפק אחד הנוכחים והגדיר את המסיבה "המסיבה האחרונה של הבנקאים", ברמז למסקנות ועדת החקירה למניות הבנקים העתידות להתפרסם בעתיד הלא רחוק.

התוצאות הטובות של הסנה

קוראי הרבעון לכלכלה יוכלו לעיין בגיליון הקרוב במאמר מלומד המעיד על שיפור ברווחיות חברת הביטוח ההסתדרותית — הסנה. אין ספק, במאמר מובאים פרטים רבים שהכותב מגלה בהם בקיאות רבה. הכותב אינו אחר מאשר יצחק גל — הכלכלן הראשי של החברה ומנהל היחידה לתכנון בהסנה: פרט מהותי זה שכחו להזכיר בחוברת.

סולל בונה בונה תדמית

קונצרן סולל בונה מבקש לשפר את תדמיתו, לנוכח המתקפה הציבורית עליו בחודשים האחרונים עקב הפסדיו הכבדים, ובמיוחד לנוכח חוסר רצונה של חברת שיכון עובדים להתמזג עם הקונצרן הוותיק. בסולל בונה החליטו להיעזר גם באיש יחסי ציבור, לכל מגזרי החברה. לצורך כך נבחר איש יחסי־הציבור הוותיק חיים פלד, העומד בראש חברת הפרסום הנושאת את שמו ואשר עד כה נתן לחברה בעיקר שירותי פרסום.

עוזר חדש לשר האוצר

נריה שטראוכלר, 46, משמש מאז 3 בנובמבר עוזר מיוחד לשר האוצר יצחק מודעי. עדיין לא בחרו אילו תפקידים ושליחויות ימלא העוזר החדש, איש המפלגה הליברלית בעפולה. אך לדבריו, הוא ימלא כל תפקיד שיוטל עליו. הוא בא במקומו של יורם גלדאי, עוזרו לשעבר של שר האוצר, אשר התמנה נספח מסחרי ביוסטון, טקסאס. עדיין לא סוכמו תנאי העסקתו של העוזר החדש, שבמשך 25 שנים ניהל את החברה המשפחתית שלו ושל אחיו. אחיו צבי ואבינועם שטראוכלר ימשיכו בניהול החברה המשפחתית, העוסקת בשיווק דירות ובניה.

(שלמה מעוז)

הזמנות לא תרומה כן

בית החולים תל השומר הזמין מחברת פישר תעשיות פרמצבטיות תרופות לעיניים ותכשיר להזרקת פנים, אך בגלל המצוקה התקציבית נאלץ לבטל את ההזמנות ולהחזיר את התרופות. הד"ר אלי פישר, מנכ"ל החברה הנושאת את שמו, החליט לנקוט צעד יוצא דופן ושיגר את התרופות בחזרה לבית החולים, כתרומה. נראה שהד"ר פישר נוהג על פי הכלל "שלח לחמך"...

בסאיטקס למדו מניסיון העבר

הנהלת סאיטקס למדה מניסיון העבר ובשבוע שעבר, כשהודיעה על הפסדים כבדים ברבעון השלישי של השנה — התייצבו ראשי החברה בניו־יורק, בפני ציבור המשקיעים. אפי ארזי יו"ר מועצת המנהלים של "סאיטקס" וג'רלד דגון המנכ"ל לעניינים פיננסיים, טסו לניו־יורק ערב פרסום ההודעה על הפסדי החברה בבורסה, זאת בכוונה שלא לחזור על הסיטואציה מלפני חודשים: אז, כאשר "סאיטקס" הודיעה שלא תעמוד בתחזיות המכירות, מחיר מנייתה התמוטט מכיוון שאיש מראשי החברה לא היה בניו־יורק כדי להסביר את ההתפתחויות. הפעם ארזי לא הסתכן וטס לניו־יורק — אבל גם כך ירד מחיר המניה בעשרים וחמישה אחוזים.

(יונתן שרמן)

פרבר מונה למנכ"ל ניקוב

אהרן פרבר מונה למנכ"ל חברת המחשבים ניקוב. הוא מחליף את זאב רפאה, שכהונה למנכ"ל רשות החברות הממשלתיות ופרש משום כך מתפקיד וכן ממועצת המנהלים של ניקוב, שבה כיהן כיו"ר. המנכ"ל החדש נמנה עם מייסדי ניקוב לפני 12 שנה.

30 שגרירים באו לשמוע פרטים על הסחר החופשי

30 שגרירים ונספחים כלכליים באו בשבוע שעבר לבית לשכת המסחר בתל אביב כדי לשמוע מפי נשיא לשכות המסחר פרטים על הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארצות הברית. בפגישה סקר נשיא הלשכה דני גילרמן בפני הנציגים הזרים את הקורה כיום במשק ואת הישגי התכנית הכלכלית, והציג את האפשרויות המזומנות למדינות זרות בהשתלבות בפעילות העסקית בארץ, תוך ניצול יתרונות שמעניק הסכם הסחר החופשי.

(אברם צחר)

* יחיאל קיסלר מונה מנכ"ל חברת כוכבית בחוף המערבי של ארה"ב, הפועלת בלוס אנג'לס, במקומו של אלי הירש. החברה זו הינה זרוע השיווק של רים תעשיות בארה"ב. בעבר עבד קיסלר בחברת תקנר השקעות.

* זאב אבלס מונה על ידי נגיד בנק ישראל לשמש כממלא־מקום זמני למנהל המורשה של בנק צפון אמריקה, יוסף ויגרצ'ין, בעת היעדרו של האחרון. תוקף המינוי עד סוף דצמבר.

* דורון אלקלעי מונה מנכ"ל הכבירות של אלרן מחשבים. הוא מחליף את אבישי הרפז, שיצא בשליחות החברה לארה"ב.

* יעקב גינצבורג מונה מנכ"ל מפעל שטיחי כרמל בקיסריה, לפני כן שימש חשב החברה.

שלח לקרובים ולידידים באירופה המערבית
מתנה מקורית
תיבת שי פרי־הדר
תיבת תפוזים או אשכוליות (עד פתח הבית).
לפרטים נוספים: צלצל 03-253326 — 03-210121
מ־8.00-13.00
פרדס סינדיקט של מגדלי הדר בישראל בע"מ
רח' קפלן 8 ת"ד 1290 תל־אביב 61012.

15 פרויקטים חדשים אושרו ע"י הקרן למו"פ ישראל – ארה"ב

מאת סופר "הארץ"

15 פרויקטים חדשים של מחקר ופיתוח, המשותפים לחברות ישראליות ואמריקאיות, אושרו על ידי מועצת המנהלים של הקרן הדו־לאומית למו"פ ישראל־ארה"ב, בתחומי טכנולוגיות המוליכים למחצה, תוכנה, לייזרים, תקשורת, הדרכה באמצעות מחשב, מיכשור, ביוטכנולוגיה ובקרה.

מועצת המנהלים של הקרן שהתכנסה בסוף השבוע שעבר בירושלים אישרה את הפרויקטים החדשים. מנכ"ל הקרן, הד"ר א' מלבסקי, מסר שבשנה האחרונה הוסיפה ממשלת ישראל סך של 25 מיליון דולר כל אחת, זאת לנוכח ההצלחה של הקרן. הוא אמר שסכום של 35 מיליון דולר היקצב למימון 115 פרויקטים המשתפים ל־230 חברות ישראליות ואמריקאיות.

סוף החודש החל בשבת ימנע הזרמה בנובמבר

מאת יהודה שרוני

בנק ישראל אמור למחזר החודש בשוק ההון 263 מיליארד שקל כספי פריונות. מנתונים ראשונים שהצטברו עד כה מעריך בנק ישראל, כי הוא יצליח למחזר כספים אלה. 128 מיליארד שקל מסכום זה אמורים להיפרדות ב־30 לחודש. מכיון ש־30 בחודש חל בשבת, הסכום ייפרע רק ביום א' וייכנס לחישוב נתוני ההזרמה של חודש דצמבר. הסכום הנותר, 135 מיליארד שקל, מרביתו מוחזר, בסוף השבוע באמצעות הפקדותיהן של קרנות הפנסיה־הסכום נטו של 95 מיליארד שקל (הפקדות הסתכמו ב־117 מיליארד שקל, והפריונות הסתכמו ב־22 מיליארד שקל).

גורמים בשוק ההון מעריכים כי קרנות הפנסיה העדיפו לרכוש החודש אג"ח במקור, משום שהן פועלות על בסיס המדד הידוע, והתאם לכך הן זכאיות לצבור גם את מדד חודש אוקטובר שפורסם בסוף השבוע ואשר עלה בשיעור גבוה מהצפוי.

בבנק ישראל מתוכננת בימים אלה מתקפת גיוס הון חדשה באמצעות איגרות חוב. בבנק המרכזי מקווים, כי באמצעות איגרות חוב אלה אפשר יהיה לספוג לפחות חלק מסכומי העתק אשר הוזרמו בחודש שעבר, עקב הפירעון של מניות הקשישים.

הסנט אישר "חוק הטקסטיל" שיגביל היבוא מ־12 מדינות

ישראל איננה ברשימה — בזכות הסכם הסחר החופשי

מאת אבי גנאור

(ניו־יורק). למרות האיום של הנשיא רונאלד רייגן בהטלת וטו, אישר בסוף השבוע שעבר הסנאט האמריקאי את "חוק הטקסטיל", שיגביל את יבוא מוצרי הטקסטיל לארה"ב מ־12 מדינות — רובן מאסיה. ההחלטה על אישור החוק התקבלה ברוב של 60 חברי סנט, שהצביעו בעד, לעומת 39 שהצביעו נגד.

מקורות בכירים מהמפלגה הרפובליקאית שנאבקו נגד קבלת ההחלטה, מסרו אתמול שלהערכתם, אכן יטיל הנשיא רייגן וטו על ההחלטה ושהקונגרס יידרש לרוב של שני־שלישים מחברי הבית כדי להתגבר על הווטו.

חוק הטקסטיל הוא החוק הראשון שאושר בסנט מאז חזרו נבחרי העם האמריקאים מחופשת הקיץ שלהם כשהם מודאגים מאובדן מקומות העבודה של בוחריהם, עקב העליה הניכרת בהיקף היבוא לארה"ב ובעיקר של מוצרי טקסטיל המיובאים במחירים זולים ביותר מהמזרח הרחוק. לפי החוק, ייאלצו שתי יצרניות הטקסטיל הגדולות, דרום קוריאה וטאיוואן, לקצץ בכ־30% את יצוא הטקסטיל שלהן לארה"ב. הונג־קונג תיאלץ לקצץ את היצוא ב־14%. שאר תשע המדינות יוכלו ליצא טקסטיל לארה"ב בהיקף שלא יעלה על זה של שנת 1984. התשע הן: יפן, סין, אינדונזיה, פקיסטאן, הודו, הפיליפינים, תאילנד, ברזיל וסינגפור.

הסנט כלל בהצעת החוק, שאישר, גם את סין, למרות לחצים כבדים שהופעלו מצד הסטייט דפארטמנט, החושש שהצו החדש יפגע ביחסי ארה"ב–סין, ומפני צעדי גמול מצד הסינים כנגד יצרנים אמריקאים שמנסים למכור סחורות לסין.

נציגים כלכליים ישראלים רשמיים בארה"ב ציינו, כי בשלב זה נראה שיצרניות הטקסטיל מישראל ייהנו מההגבלות שיחולו על המתחרות הגדולות ממזרח אסיה, מפני שישראל חתומה על הסכם הסחר החופשי, העומד מעל לכל החלטה מגבילה אחרת של הממשל.

שרות סחר חוץ
מכל מקום לכל מקום
הבנק לשרות היצואן
יום עיון ליצואנים בשיתוף עם מכון היצוא הישראלי
יום העיון יתקיים ביום ד', 4.12.85, בין השעות 08.45-13.30,
במרכז הקונגרסים, גני-התערוכה תל-אביב, במסגרת תערוכת יצוא 85'.
בתכנית:
★ שיטות תשלום בינלאומיות
★ קרנות למימון היצוא
★ מימון יצוא לטווח בינוני וארוך וערבויות ליצוא
★ מימון הסחר בין ישראל וגרמניה
המעוניינים להשתתף ביום העיון
מתבקשים להתקשר לצורך הרשמה למרכז יצואנים
של בנק הפועלים, 03-258819, 03-250810.
ההשתתפות ביום העיון - ללא תשלום.
בנק הפועלים

על זה אפשר לבנות!
חברת הביטוח "אושיות" הרוויחה 130 אלף דולר - בחצי שנה
יש לך את אושיות
אושיות חברה לביטוח בע"מ

הודעה לציבור
אנו מתנצלים בפני לקוחותינו
על אי־הנוחות הנגרמת להם, כתוצאה מעיצומים,
הננקטים השבוע ע"י ועד העובדים והפוגעים
בחלק משירותי הבנק לציבור
עם לקוחותינו הסליחה
בנק דיסקונט

המרכז הישראלי לניהול
סדנאות הדרכה למנהלים
הודעה על פעילויות קרובות בתל-אביב
שיפור התקשורת העיסקית בשפה האנגלית
BUSINESS COMMUNICATION
בהנחיית פרופ' אריה פולבורג
4-5 בדצמבר 1985
* פיתוח מיומנויות ואסטרטגיות ביצירת תקשורת עיסקית בשפה האנגלית * יישומה של גישת מערכות בהצגת נושא באנגלית * התנסויות בהצגת נושא באנגלית בפני קבוצות קטנות וגדולות *
הראיון ככלי ניהולי
בהנחיית מר אלקנה קידר
24 בנובמבר 1985
* ראיון כתהליך תקשורת בינאישית * עקרונות וטכניקות בראיון * סגנונות אישיים בראיון * ראיונות לקבלה והערכה * ראיונות למתן החזר הד * ראיונות ככלי לטיפול בקונפליקטים
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מגמת מסחר מעורבת בבורסה

לאחר מספר ימים של עליות שערים, השתנתה אתמול מגמת המסחר בבורסה, וסוחרי הבורסה נטו לספק את הביקושים שהופיעו למניות, בדרך כלל במהירות. התפנית במגמת שוק המניות נעוצה בחוסר הביטחון הנובע להתפתחויות הצפויות בשוק המניות בימים הקרובים. חלק מניירות הערך עלו בימים האחרונים בשיעור של עד 15 אחוז, ומספר גופים ניצלו זאת על מנת למכור חלק מאחזקותיהם. קרנות הנאמנות הפגינו גם אתמול את תמיכתן בשוק המניות, אלא שבניגוד לימים האחרונים, הן קלטו את ההיצעים רק בירידות שערים. מחזורי המסחר בשוק המניות שבו והצטמצמו. הסתכמו ב—1.3 מיליון דולר. נציין כי לראשונה זה תקופה ארוכה מאוד, מדד המניות הכללי נותר ללא שינוי.

יציבות במניות ההסדר

מדד מניות ההסדר ירד אתמול באופן סמלי ביותר. שערי מניות הבנקים הגדולים נותרו ללא שינוי שער. ההיצע במניות הסופק של בל"ל ובמניות בנק הפועלים נותק ללא שינוי שער, ואילו ביקוש למניות אי.די.בי. סופק ללא שינוי שער. יציבות שער הדולפין הותירה את רמות התשואה לפדיון ללא שינוי משמעותי לעומת אלה ששררו בבורסה שלשום.

בנק	תשואה שנתית הלוית באחוזים
בל"ל 0.1	14.64
הפועלים ש	14.87
אי.די.בי. רג	14.68
דיסקונט א	14.77
המזרחי ש	14.75

הביקושים סופקו ללא שינוי

למרות התפנית השלילית ששררה אתמול בבורסה, הרי עדיין זרמו ביקושים גדולים לחלק מניירות הערך. אולם, ביקושים אלה סופקו במהירות וללא שינוי שער. כך היה במניות הסנה שופרסל ב', פולגת ב', כלל תעשיות, דיסקונט השקעות ואחרות. לעומת זאת, מניות שבהן הופיעו היצעים, נקלטו רק לאחר ירידת שער. כך למשל, ירד שערה של מניית אי.די.בי. פיתוח ב—3.9 אחוז, מניית רובק ב—3.6 אחוז, ומניית דלק ב—3 אחוז. היצע גדול יחסית למניית ים המלח נקלט ללא שינוי שער בעיקר על ידי אחת מקרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים.

הצעה מאוחרת במניית כלל אלקטרוניקה

היצע גדול יחסית שהופיע שלשום למניית כלל אלקטרוניקה נחטף ללא שינוי שער תוך מריבות קולניות של סוחרי הבורסה. אתמול, כשאוירת המסחר השתנתה לרעה, הופיע שוב היצע גדול, ואולם הפעם הוא נקלט רק בירידת שער של 7.2 אחוז. ההיצע הגדול הגיע כתגובה מאוחרת לדוחות הכספיים השליליים שהוצגו על ידי חברת סאייטקס. גם למניות חברות האלקטרוניקה האחרות כמו אלביט ואלרון הופיעו אתמול היצעים, שנקלטו בירידת שער קלה. מדד מניות חברות האלקטרוניקה ירד אתמול ב—1.17 אחוז.

אינקובה—קונים בלבד

ביקוש גדול ביותר למניות חברת אינקובה הביא לרישום שער קונים בלבד. בבורסה מעריכים כי רישום שער זה נבע מהזרמת ביקוש גדול יחסית של אחד הבנקים הבינוניים. פעילות ספקולטיבית נוספת היתה גם בניירות ערך דלי סחירות אחרים. כך למשל, נרשם קונים בלבד למניית דיקית 1, למניית תגל 5, ולמניית כהן פיתוח. ביקוש גדול למניית כלל גרלנד סופק ללא שינוי שער.

אגרות החוב ממשיכות לעלות

עליות השערים באגרות החוב נמשכו גם אתמול. הפעם התרכזו עיקר עליות השערים באגרות החוב בעלות הצמדה מלאה לטווח הארוך ולטווח הקצר. פעילות ערה ביותר היתה גם באגרות הצמודות חלקית למדד. המדד הכללי של אגרות החוב עלה אתמול ב—0.42 אחוז במחזור של 1.5 מיליון דולר.

גידול בפעילות במק"מ

היקף הפעילות במק"מ הסתכם אתמול ב—9 מיליון דולר. הגידול בהיקף הפעילות נבע מירידת אטרקטיביות ההשקעה באפיקים האחרים. רמות התשואה לפדיון אפיקים אלה נותרו ללא שינוי מהותי לעומת שלשום. בנק ישראל ינפיק היום שתי סדרות חדשות של מק"מ.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
135		הפס'	מסח'
145	8	99.15	3.30
215	15	98.50	3.11
225	22	97.95	2.91
235	29	97.35	2.86
245	36	96.80	2.79
116	44	96.10	2.79
126	50	95.65	2.74

הודעות בורסה

חברת יעגא הודיעה לבורסה כי הרשות לניירות ערך לא הגישה נגדה כל כתב אישום. כתב האישום הוגש נגד חברת מגע באשמת מניפולציה במניות החברה.

חברת בת של קונסורטיום קיבלה מימון של 1 מיליון ליש"ט מחברת אלביון לביצוע עסקות סבר.

אינטר ישראל
בבית מגדלור!
משרדים להשכרה ולמכירה
בתנאים מיוחדים! -
ובמקומות מרכזים אחרים.
03-294141

אילת אוברסים בע"מ
אילת
שיטות חיסכון
בהובלת מטענים
בינלאומיים
אילת אוברסים בע"מ
דרך שלמה 61, תל אביב 66059
טלפון 03-899121, טלקס 35652

שערים יציגים של מטבע חוץ

18.11.85

המטבע		שער	המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1478.2	אוסטרליה	דולר	994.16
בריטניה	לירה	2103.5	דר"א	רנד	546.19
גרמניה מע'	מרק	563.66	בלגיה	10 פרנק	279.08
צרפת	פרנק	184.94	אוסטריה	10 שילינג	801.74
הולנד	גילדן	500.76	איטליה	1000 לירה	834.65
שווייץ	פרנק	688.01	יפן	100 ין	724.15
שוודיה	כתר	187.86	אירלנד	פאונד	1743.8
נורווגיה	כתר	187.82	ספרד	100 פזטה	916.51
דנמרק	כתר	155.89	ירדן	דינר	3861.1
פינלנד	מרק	262.79	לבנון	לירה	84.470
קנדה	דולר	1073.1	מצרים	לירה	864.01

שערי מטבע־חוץ 18.11.85

בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1469.8302	1488.1698	1445.72	1510.78
1 ליש"ט	2091.5684	2117.6656	2052.12	2144.47
1 מארק גרמני	560.7899	567.7870	551.59	576.41
1 פרנק צרפתי	183.8897	186.1841	178.16	189.01
1 גילדן הולנדי	497.9100	504.1226	489.74	511.78
1 פרנק שווייצרי	684.2785	692.8165	673.05	703.34
1 כתר שוודי	186.8230	189.1541	183.76	192.03
1 כתר נורווגי	186.7044	189.0340	183.64	191.91
1 כתר דני	155.0454	156.9799	152.50	159.36
1 מרק פיני	261.3961	264.6576	257.11	268.68
1 דולר קנדי	1067.0274	1080.3411	1049.52	1096.75
1 דולר אוסטרלי	987.7259	1000.0501	944.16	1058.58
1 ראנד דרא"פ	542.3673	549.1347	478.82	526.70
10 פרנק בלגיים	276.2839	279.7312	271.75	283.98
10 שילינג אוסטרי	797.7369	807.6905	784.65	819.96
1000 לירט' איט'	830.1780	840.5365	812.48	857.57
1000 ינים יפן	720.1520	729.1376	708.34	740.21
1 דינר ירדני			3801.77	4036.93
1 לירה מצרית			816.30	866.18

שערי מטבע חוץ בינבנקאיים

אתמול 18.11.1985 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל־1 שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4217/1.4227
ל־1 $ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.6223/2.6233
"	גלדנים הולנדיים	2.9505/2.9525
"	פרנקים שווייצריים	2.1480/1.1490
"	פרנקים בלגיים	52.96/52.98
"	פרנקים צרפתיים	7.9920/7.9950
"	לירטות איטלקיות	1771.10/1771.60
"	ינים יפאניים	204.05/204.20
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.0755/1.0761

שער הזהב $ 323.75 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח':	1.4176/1.4188	2.1390/2.1405	2.6135/2.6150
3 ח':	1.4094/1.4107	2.1256/2.1271	2.5992/2.6007
6 ח':	1.3982/1.3997	2.1057/2.1077	2.5781/2.5801

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי אגרות החוב

4% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3031	298000	— —
3032	299000	+500

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	28616	+317
3602	26309	+293
3603	24398	+265
3604	21863	+242
3605	19859	+24
3606	18703	+21
3607	17724	+21
3608	16766	+20
3609	15875	+4
3610	14301	+3
3611	13799	+2
3612	13383	+3
3613	12520	+2
3614	11996	+2
3615	11069	+1
3616	10121	+1
3617	9299	+11
3618	8811	+9
3619	8267	+10
3620	8009	+229
3621	7599	+219
3622	6844	+200
3623	6232	−101
3624	5863	−97
3625	5330	+6
3626	4922	+6
3627	4558	+6
3628	4169	−21
3629	3900	−19
3630	3681	−19
3631	3408	+4
3632	3208	+4
3633	3025	+4
3634	2826	+84
3635	2670	+80
3636	2569	+78
3637	2263	−13
3638	2103	−12
3639	1922	−11
3640	1654	+49
3641	1431	+43

סדרה	שער	שינוי
3642	1317	+57
3643	1166	+50
3644	965.8	+1.2
3645	869.5	+1.1

4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3101	269200	+1700
3102	260000	+700
3103	257500	+1000
3104	249100	+600
3105	236500	— —
3106	229100	+1100
3107	231429	−4634
3108	219954	+2207
3109	214669	+264
3110	217747	+255
3111	209164	+257
3112	208197	+3708
3113	208846	+255
3114	201750	+247
3115	199140	+584
3116	193415	+1692
3117	202074	−2183
3118	203517	+9440
3201	170181	+5071
3202	170480	−5959
3203	171766	+4434
3204	168104	+4614
3205	163433	+196
3206	165045	+2547
3210	160951	+2622
3211	153121	−4075
3212	150424	−4234
3213	148771	+171
3214	143043	+165
3501	137090	−3595
3502	135143	−3377
3503	120821	−3024
3504	118091	−3099
3505	119437	−3145
3521	121015	+1256
3524	108992	+1217
3522	115064	+186
3523	108541	+177
3525	104135	+196
3526	103965	+199
3527	101819	+195
3528	98919	+191

סדרה	שער	שינוי
3529	98686	+121
3530	96376	+119
3531	95986	+118
3532	93172	+115
3533	93020	+114
3534	87436	+107
3535	88178	+108
3539	83269	+91
3536	87682	+154
3537	87470	+154
3538	82327	+145
3540	82095	+135
3541	79272	+131
3542	82793	+146
3543	78607	+139
3544	79156	+97
3546	77241	+95
3547	76868	+94
3548	76683	+94
3550	72854	+89
3551	72240	+88
3545	76622	+94
3549	72268	+88
3552	66228	+81
3554	66044	+81
3555	66044	+81
3553	65119	+80
3571	56192	+69
3556	62890	+115
3558	62794	+117
3559	60491	+112
3560	57244	+107
3561	56899	+107
3557	63905	+197
3572	57819	+184
3573	57162	+257
3574	52672	+237
3577	52656	+241
3578	48516	+222
3575	52240	+150
3576	51925	+149
3579	47827	+140
3580	45602	+369
3581	41456	+342
3582	38168	+317
3583	37043	+307
3584	34810	+142
3585	32919	+137
3586	29791	+126
3588	29750	+128
3587	30151	+267
3591	27443	+247

סדרה	שער	שינוי
3592	27377	+246
3593	27279	+246
3589	27155	+241
3594	25856	+234
3590	26876	+291
3595	25557	+281

5% מלווה פיתוח (בירידה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	113265	−561
2002	112575	−563
2003	109083	−93
2004	110456	+18
2005	102828	+1252
2006	102665	+1288
2007	100558	+1264
2008	98763	−1470
2012	96564	−1491
2015	93926	−1501
2009	101615	+935
2010	100277	+1276
2011	98327	+1253
2013	98290	+1286
2014	95532	+1255
2016	95838	+119
2018	93182	+115
2021	89941	+111
2017	93035	−1522
2019	92663	−1567
2020	89946	−1523
2022	85906	+104
2023	86285	+2362
2024	79419	+1168
2027	76473	+1143
2031	72971	+1125
2025	82357	+3657
2026	81771	+3639
2028	77469	−2180
2030	76126	−2122
2029	75028	+1333
2033	68884	+1286
2035	63126	+1208
2032	73989	−1879
2034	69783	−1822
2036	63948	−1717
2037	62104	+618
2052	52084	+553
2038	61354	+75
2040	58952	+72
2051	55729	+68
2039	57770	−1602
2041	54671	−1553

סדרה	שער	שינוי
2053	53785	+1625
2054	53187	+382
2056	50821	+55
2058	45961	+1242
2060	44085	+48
2055	51367	+59
2057	48233	+319
2059	44396	+50
2061	32708	+37
2062	29987	+59
2063	28705	+56

הליס

סדרה	שער	שינוי
16	102.5	−1
17	101.5	+0.5
18	103.3	−0.2
19	100	— —
20	100	— —
21	103	+1
22	100	−0.5
23	87.2	−0.8
24	86.8	+0.5
25	88	−0.5
26	91.2	+1
27	88.3	— —
28	86.6	+0.6
29	86.7	−0.5
30	92.2	−1
31	96.2	+2.8

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	230.9	−0.6
7002	223.8	−0.6
7003	214	+0.9
7004	198.3	+0.7
7005	184.8	+0.7
7006	174.2	+0.4
7007	162.8	+1.6
7008	154.6	+1.5
7009	149.4	+0.6
7010	140.1	+0.5
7011	132.4	+0.5
7012	127.8	+0.5
7013	119.5	+0.5

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11689	+23
6102	7228	+155
6103	6424	+102
6104	5946	+48
6105	5629	+46
6106	5510	+21

סדרה	שער	שינוי
6107	5302	+20
6108	3810	+83
6109	3615	+80
6110	3573	+78
6111	2976	+61
6112	2885	+60
6113	1970	+51
6151	755.5	+2.9
6152	723.9	+2.7
6153	630.4	−2.5
6154	618.8	−2.6
6155	407.6	+1.6
6156	323.6	+1.5
6157	241.3	−1.3
6158	229.2	−1.2
6159	192.9	+2.3
6160	182.2	−0.8
6161	176.1	−0.9
6162	160	−1.2
6163	149.5	+2.5
6164	143.8	+2.4
6165	134.2	+2.1
6166	126.1	+0.5
6167	123.3	+0.5
6168	121.4	+0.5
6169	114.3	−0.2
6170	107.3	+0.4

אדמון

סדרה	שער	שינוי
2501	147.3	−0.7
2502	144.7	−0.8
2503	140	−0.8
2504	138.6	+0.7
2505	133.2	+0.6
2506	129.4	+1.4
2507	124.8	+1.3

אחרים

סדרה	שער	שינוי
אלסינט	60.8	— —
תדיראן	44.1	— —
רסק הנ	178	−0.4
כור הנ	161.3	−1.5
כלל הנ	464	— —
מ'צפ ד	325	— —
מ'צפ ב	390	— —
מ'צפ י	420	+4
טיל בנ	199	— —
תיעוש	153	— —

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר ההנפקה	מחיר הפדיון
[illegible]	3270.37	3221.93
[illegible]	20018.46	19823.04
[illegible]	23767.56	23529.69
[illegible]	1048.79	1028.19
[illegible]	1115.80	1093.56
[illegible]	1119.49	1097.72
[illegible]	1341.70	1315.02
[illegible]	385.69	377.50
[illegible]	320.90	314.28
[illegible]	17134.44	16923.10
[illegible]	7919.46	7763.95
[illegible]	2725.07	2671.63
[illegible]	3335.41	3293.14
[illegible]	3608.91	3510.61
[illegible]	998.45	985.15
[illegible]	7246.26	7094.03
[illegible]	2667.13	2654.44
[illegible]	461.21	455.64
[illegible]	100.26	98.12
[illegible]	465.41	456.43
[illegible]	989.32	979.60
[illegible]	1273.69	1248.94
[illegible]	4737.99	4629.42
[illegible]	4831.83	4730.45
[illegible]	10836.88	10624.09
[illegible]	936.86	918.08
[illegible]	722.30	711.42
[illegible]	7216.31	7128.89
[illegible]	6561.04	6463.68
[illegible]	1660.24	1627.72
[illegible]	450.62	445.14
[illegible]	1242.48	1230.27
[illegible]	2944.82	2909.53
[illegible]	1046.94	1023.75
[illegible]	1103.94	1082.19
[illegible]	196.60	192.75
[illegible]	279.59	274.09
[illegible]	— —	— —
[illegible]	2769.31	2729.05
[illegible]	2986.66	2928.41
[illegible]	22242.36	22010.95
[illegible]	330.21	323.71
[illegible]	1938.78	1893.14
[illegible]	13783.29	13578.67
[illegible]	13153.80	12958.54
[illegible]	2386.31	2356.78
[illegible]	115.41	113.86
[illegible]	8447.12	8281.08
[illegible]	1025.10	999.66
[illegible]	2956.94	2915.78
[illegible]	3756.78	3740.50
[illegible]	1085.67	1064.36
[illegible]	24970.74	24725.21
[illegible]	957.22	945.00
[illegible]	3039.15	3002.66
[illegible]	109.16	108.69
[illegible]	304.76	298.77
[illegible]	8830.22	8740.86
[illegible]	101.80	100.53
[illegible]	751.43	736.42
[illegible]	2725.49	2672.55
[illegible]	81315.90	79699.40
[illegible]	6720.45	6588.93
[illegible]	1308.79	1281.97
[illegible]	10942.54	10727.61
[illegible]	30479.85	30178.18
[illegible]	822.12	805.74
[illegible]	2369.20	2147.00
[illegible]	181.08	178.44
[illegible]	2092.20	2073.50
[illegible]	1026.58	1014.93
[illegible]	797.41	786.16
[illegible]	508.19	503.63
[illegible]	20758.00	20137.62
[illegible]	642.62	629.81
[illegible]	2201.00	2158.30
[illegible]	610.95	599.27
[illegible]	11522.52	11104.76
[illegible]	756.31	741.36
[illegible]	815.39	797.75
[illegible]	17704.85	17442.19
[illegible]	6386.77	6260.95
[illegible]	277.58	272.01
[illegible]	2592.59	2554.53
[illegible]	284.26	278.66
[illegible]	107.68	105.54
[illegible]	11237.52	11017.18
[illegible]	3323.60	3282.63
[illegible]	3635.00	3597.07
[illegible]	8099.82	8059.52
[illegible]	6651.22	6577.73
[illegible]	19698.05	19302.62
[illegible]	4732.96	4666.56
[illegible]	1114.14	1098.19
[illegible]	1899.10	1881.82
[illegible]	928.22	915.65
[illegible]	304.69	298.84
[illegible]	1003.04	982.70
[illegible]	1007.39	994.77
[illegible]	1094.17	1080.66
[illegible]	724.72	708.56
[illegible]	5027.78	4956.57
[illegible]	1310.13	1284.19
[illegible]	1335.10	1328.12
[illegible]	15299.77	15166.40
[illegible]	301.89	297.91
[illegible]	3953.24	3923.63
[illegible]	1264.22	1224.82
[illegible]	11904.71	11647.00
[illegible]	24233.82	23764.29
[illegible]	58602.96	57444.22
[illegible]	400.06	394.49
[illegible]	12312.98	12011.28
[illegible]	616.32	604.09
[illegible]	1418.53	1404.44
[illegible]	655.29	645.95
[illegible]	4303.15	4261.64
[illegible]	356.59	352.42
[illegible]	965.13	946.37
[illegible]	972.57	965.27
[illegible]	1165.36	1142.50
[illegible]	329.81	328.21

שערי המניות 18.11.85

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור אלפי ש' ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל ביקוש/היצע אלפי ש' ע"נ
אגוד ב	14000		5			−22.5
המזרחי 0.1	1410	תב	498.5	+70	+5.2	+909.1
המזרחי א 0.5	600	תב	1493.5	+32	+5.6	+1984.7
כללי לא בהסדר	35200		43			−20.6
בנק צפ'אוצר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צפ'אוצר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צ'אוצר אופ			—	הפסקה	מסחר	—
תנות א 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
תנות 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
תנות שה ב			—	הפסקה	מסחר	—
בנק כ... 05	2278		1085.7	−62	−2.7	−1416.9
... 0.5	1948		1536.6	−12	−0.6	−811

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אי.די.בי. רג 100.0	71320		333.9			+56.4
אי.די.בי. ב 100.0	73000		.1			.1
אי.די.בי. בכ א	436000		1.7	−4000	−0.9	−1.7
אגוד 0.1	52900		45.9	−400	−0.8	−8.6
דיסקונט ב	91601		8.5			+7.3
דיסקונט א	90820		60	+20		+31.2
דיסקונט שה ב	10700		5.8	+150	+1.4	+29.9
המזרחי ...	29100		476.4			+370.2
המזרחי ש	29300		73.6			+76.2
המזרחי שה 9	13320		54.5			+13.7
הפועלים בכב	90000		2			−2.9
הפועלים ב	48220		978.4			−92.8
הפועלים ב	46260		50.3	+60	+0.1	+168.5
כללי א 1.0	123500		7.3	−1400	−1.1	−7.3
כללי אפ 9	121500	שב		+1900	+1.6	+20
כללי שה 5	96000		1	−970	−1	−1
כללי שה 7	4922		11.2			+38.8
כלל 0.1	30825		1231.2			−1044.2
כלל שה 9	41980		.2			−30.8
כלל שה 11	11810		300	+10	+0.1	+251.6
מימון המר 1.0	42650	שב				
מימון המר 5.0	21600		4.5	−230	−1.1	−4.5

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אדנים 0.1	6826		45	+325	+5	+13
[illegible]	3275		142.6	+80	+2.5	+121
[illegible]	3200	שב		+10	+0.3	+51.1
[illegible]	2720	שב				
כרמל שה 1	2346	שב		+26	+1.1	+30
[illegible] 5.0	3200		30.8	+149	+4.9	+98.8
[illegible]	697		1190	+30	+4.5	+1258.7
[illegible]	1700		35			−35
עצמאות 0.1	3250	שב				
טפחות בכב ש	11500	תב	10	+1000	+9.5	+37
טפחות רג ש	10800		80	+100	+0.9	+96.8
טפחות שה 1	6000		15	−300	−4.8	−15
טפחות שה 2	3131		80	−4	−0.1	−55.4
[illegible] 1.0	578		119.8	+23	+4.1	+119.6
[illegible] 5.0	330		.6			.7
[illegible] 1.0	1200		47.3	+45	+3.9	+119

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible]	239		1915.6	−6	−2.5	−2185.3
הלוואות בכבב א	30000		1.7	+750	+2.6	+3.3
הלוואות בכבב ב	155500	שב				
[illegible] א ש	3095		110	+5	+0.2	+17.2
בית תעש' בכב	59400	לנ				
בת תעש' בב ג	355000	לנ				
בת תעש' בב גג	188715	לנ				
בת תעש' בב גג1	186415	לנ				
בת תעש' בב ד	209268	לנ				
בת תעש' בב דד	63060	לנ				+10
[illegible] 5.0	561		1025.5	−5	−0.5	−533.3
[illegible] בב	170700	שב				.9
כלל ליסינג 0.1	2700	תב	120	−300	−10	−209.7
כלל ליסינג 0.5	1490	תב	172.5	+105	+7.6	+148.6
כלל ליסינג אופ	10100		16.7	+150	+1.5	+48.5

ביטוח

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אריה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אריה אפ ב			—	הפסקה	מסחר	—
אריה שה 1			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 0.1	2610	בח	40.2	−29	−1.1	−6.5
[illegible] א 0.5	1459		100	+61	+4.4	+160.8
[illegible] 0.1	1045	תב	160	+95	+10	+175
[illegible] 0.5	460		95.7			−148.7
הדר 1.0	1020		50	−20	−1.9	−418.3
הדר 5.0	434		1241.6			+38.8
הסנה ש	1682		2557.1			+1746.1
הפניקס 0.1	4560	תב	501	+314	+7.4	+301
הפניקס 0.5	1770	תב	675.6	+150	+9.3	+1213.7
המגדל-ישראל 1.0	3620	תב	90.5	+329	+10	+90.5
המגדל-ישראל 5.0	1299		33	−42	−3.1	−50
[illegible] 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
מנורה 1.0	14450		3.5	+350	+2.5	+1.4
מנורה 5.0	5350		10.3	−100	−1.8	−7.2
סהר ג 1.0	2420		463.7			−10.8
סקורינס 0.1	3420		94.6	−50	−1.4	−92.8
צור ש	1300		215.5			+111.2
ציון החזקות 1.0	5437	תב		−300	−5.2	−8.3
ציון החזקות 5.0	1450	תב	118.2	+90	+6.6	+118.2

מסחר

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אינטר גאבא 1 ש	3240		10.7	+10	+0.3	+4.3
אינטר גאבא 5 ש	1030		100			+100
אינטר גאב אפ 1	531		461	+20	+3.9	+954.3
[illegible] 1.0	3350		25			+25
[illegible] אפ 1	3150		25			+25
[illegible] 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible]	1040		250	+35	+5.5	+367
קריסל 1.0	2260		123.8	−119	−5	−304.8
רפק 0.1	26500	שב				
רפק 0.5	5000		15			+4.8
שופרסל א 2.0	4018		50.8	−82	−2	−253.8
שופרסל ב 10.0	2190		477.4			+146.6

שירותים

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] ג ש	3250		1090.6	−100	−3	−781
הראל 1.0	2225	שב				
הראל 5.0	730		200	+8	+1.1	+217
ספנות הפסקה 0.1	9215		170	−5	−0.1	−124.1
ספנות הפסקה 0.5	4070		234.7	+150	+3.8	+471.3
קידר 0.1	900		601.5	+31	+3.6	+354
קידר 1.0	217		2142			+842
חברת השכל 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
מוט' עזרה 0.1	2100		85	−10	−0.5	−10.2
מוט' עזרה 0.5	630		992.7	+29	+4.8	+1249.4
מוט'עזרה אופ	300		410.3	+9	+3.1	+627.5
קונסורטיום 0.1	929		142.2	−1	−0.1	−72.8
קונסורטיום 0.5	394		630	−1	−0.3	−570

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
קופל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
גלי זהר 1.0	12300	תב	29.4	+700	+6	+31.6
גלי זהר 5.0	4235	תב	40	+385	+10	+89.6
מלונות דן 1.0	3300		34.1	+70	+2.2	+23.5
מלונות דן 5.0	2023		40	+96	+5	+40
חוף האלמוג 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] בר 1 ש	1760	שב	9.4	−20	−1.1	−9.4
מלונות הירדן	1780		103.6	+1	+0.1	+27.6
מלונות יהלום 1	450		565.9	+5	+1.1	+877.6

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] 1.0	1197		42	+57	+5	+14
ת.ה.ל. 1.0	6000		3	+68	+1.2	+27.3
יעגא 1.0	2220		59.6			+21.3
יעגא אפ א	1945		50.9	−5	−0.3	.9
כלל מחשבים 1.0	2195	תב	25	+200	+10	+15
מ.ל.ל. 1.0	4909		45.4	−1		−23.6
מ.ל.ל. 5.0	2400		2.1			−2.1
[illegible] מחשבים 1.0	2140		16.3	+30	+1.4	+39.3
[illegible] מחשבים 1	3511		17.1			−17
[illegible] מחש' 5	1700		59.2	+70	+4.3	+59.2
תים מחשבים 1.0	1200		86.2	−40	−3.2	−83
תים מחשב' אופ	12000	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אביבים גינר' 1ש	660	בח	333	−34	−4.9	−104.3
אביבים גינר' 5ש	366	שב				
אזור 1.0	497		418.2	−23	−4.4	−228.2
אזור 5.0	199	תב	960.3	−22	−10	−860.3
אזורים 1.0	1540		721			+776
אילן 1.0	830		644.7			+328.6
אילן אפ 1	880		245.1			+195.1
אל-רוב 1.0	1234		50	−1	−0.1	−100
אל-רוב 5.0	925	שב				
[illegible] 1.0	840		50	+19	+2.3	+50
[illegible] אפ 1	642		85	+41	+6.8	+85
אפריקה 0.1	25600		90.1			+82.6
אפריקה 1.0	17200		43.9			−14.8
ארזים	712		140	−20	−2.7	−40
[illegible] 0.1	6170		7.3	+81	+1.3	+6.9
[illegible] 0.5	4130		34.6	+370	+9.8	+20.6
[illegible] 1.0	2840		70	+100	+3.6	+70
[illegible] 1.0	1111	שב		−69	−5	−13
[illegible] 5.0	600		155	+17	+2.9	+195
[illegible] אפ 1	547	שב				
[illegible] 1.0	2400		240.5	+100	+3.7	+400.5
הדקר 1.0	286	בח	131.4	−15	−5	−245
הדקר 5.0	198.5		338	+9.5	+5	+378
הדקר אפ 1	119		260	+6	+5.3	+260
[illegible] 0.1	2790		1.2			−22.7
[illegible] 0.5	1635		50.7			−37.9
ה.ל.ב. 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
ה.ל.ב. 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
נכסים ובנין	3120		1182.9	−60	−1.9	−469.1
גבים 0.1	4650		59.2	+50	+1.1	+167.6

(המשך)

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
גנים 0.5	3080		120	+80	+2.7	+200
הכשרת הישוב ש	19925		119			+334
[illegible] 0.1	1500		240.1	−70	−4.5	−160.1
[illegible] 1.0	4818		30	+120	+2.6	+67.2
[illegible] 10.0	5300	תב	16	+300	+6	+16
[illegible] פיתוח 1.0	3532	קב		+168	+5	+15
[illegible] ד	635		5203.7			+2584.7
[illegible] 1.0	1606		126	−84	−5	−74
[illegible] 5.0	370		280.3			+153.2
מ.ת.ב. 1.0	1032	תב	653.8	+75	+7.8	+1215.1
[illegible] בניה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] בניה אפ			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible]	1246	מק		+59	+5	+132.6
[illegible] 5.0	425		292.1			−7.9
[illegible] 5.0	327		200			+450
[illegible] 1.0	302		647	+14	+4.9	+2015
[illegible] אפ 1	3137	שב				
לוינשטיין 1.0	2900	שב				.2
לוינשטיין 5.0	517		200			+55.2
לוינשטיין אפ 1	419	שב		−51	−10.9	−200
ליפשיץ 1.0	585		355.6	+20	+3.5	+243.6
ליפשיץ 5.0	260		291.3	+10	+4	+88.2
ליפשיץ אפ 1	151.5		550	+1.5	+1	+285.9
מאה אביב 0.5	12154		5.6	−1		−2.6
נכסי אחרים	2400		99.1	−124	−4.9	−359.5
[illegible] החזקות 1.0	5750	שב				
[illegible] החזקות 5.0	3551	שב		+20	+0.6	+40
סולל בונה בבב א	3350		80.8	+100	+3.1	+90.9
[illegible] 1.0	1780		24.9			+44.9
[illegible] 5.0	1071	שב				−49
[illegible] אפ 1	701		100	+2	+0.3	+200
[illegible] בר 1 ש	8015	תב	160.5	−50	−5.9	−160
קיסריה 0.1	971		232.7	−30	−3	−210.7
קיסריה 0.5	410		434.9	+6	+1.5	+1034
רובינשטיין 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
רובינשטיין 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
רומבך 1.0	1228	קב		+58	+5	+565.7
רומבך 5.0	954		168.3			−165.3
רסקו בבבל	2100		118.1			+27.3
רסקו רג	2084		130			+130
רסקו אפ 1	2099		.3	−21	−1	.3

חקלאות

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
בעצי הדר 0.1	2120		46.5	+30	+1.4	+30
בעצי הדר 0.5	840		462	−5	−0.6	−312.9
הדרים 0.1	8840		204.3			+102.5
[illegible] הדרים 1.0	1321		455	−40	−2.9	−614.2
פרי אור 0.5	3100		109	−68	−2.2	−138.2
[illegible] 5.0	6889		48.4	−10	−0.1	−41

התאם לעצמך השקעה בבנק לאומי
לפי טווח הזמן, סוג ההצמדה ואפשרויות השימוש.
בנק לאומי

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אסאס	1031		91.8	−40	−3.7	−16.5
אסאס אפ 1	6422	לנ				
אטלנטיק 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	2910		.1			.1
גולדפרוסט 5.0	600		140	+14	+2.4	+142.1
גולדפרוסט אפ 1	475		100	+15	+3.3	+400
דובק בב ש	2690		565.3	−100	−3.6	−649.8
דובק בב מ	2790		799	−80	−2.8	−688.8
[illegible] 1.0	930		445	+11	+1.2	+259.4
[illegible] 5.0	400		483.2	+10	+2.6	+841.8
פרי-זה 1.0	5270		533.5	+150	+2.9	+116.2
פרי-זה 5.0	2600		525.3	+30	+1.2	+27.2
[illegible] 1.0	6300		50	−200	−3.1	−40
[illegible] 5.0	4050		29	−150	−3.6	−29
[illegible] 1.0	940	תב	491.5	−58	−5.8	−646.6
[illegible] א 5.0	560		319	+11	+2	+219
כן 1.0	11900		1.8	−100	−0.8	−1.8
כן 5.0	6160	שב				
[illegible] 1.0	4044		50	−40	−1	−44.5
עלית	10500		47.8	−500	−4.6	−37.8
עסיס ב 0.5	16000		3	+300	+1.9	+2.9
[illegible] 1	2000		50	−100	−4.8	−23.6
שמן מבב א	4150	שב	172	+80	+2	+198.8

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
ארגד בר 1 ש	660		39.9	+16	+2.5	+11.1
ארגד אפ א	2152		7.2	+82	+4	+3.7
אופים 1.0	930		9	+40	+4.5	+219
אופים אפ 1	2030	שב				
אופנת כרוך 1.0	1140		228	+35	+3.2	+228
אופנת כרוך 5.0	700		420	+19	+2.8	+366.6
אפתן 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אפתן אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
ארגמן רג ש	3900		11	+15	+0.4	+1
אתא ב 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אתא ג 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
דלתא-גליל 1.0	3060		176.1			+78.5
דלתא-גליל א 5.0	2290		104.6			+110.5
[illegible] 1			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 5			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 1.0	1360		312	+60	+4.6	+608.4
[illegible] 5.0	1065	תב	428.7	+94	+9.7	+649.9
[illegible] 1.0	2400		42.6	+48	+2	+27.6
זיקית 1.0	2600	קב		+124	+5	+205.4
זיקית 5.0	1450		159	+22	+1.5	+16.3
סיב-סוב 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
סיב-סוב אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 1.0	1560		24.1	+60	+4	+24.1
לודזיה 0.1	1376	תב	187	+125	+10	+455.5
לודזיה 0.4	382		980.6			−262.6
[illegible] 1.0	460		1714.4			−1046.9
[illegible] גליק	866		446.2			+150.3
[illegible] גליק אפ 1	1830		108			−80
מקס 0.1	32000		5	−485	−1.5	−1.6
מקס 0.5	5000		44.5	−200	−3.9	−99.5
עיט 1.0	8100		42	−100	−1.2	−20.5
עיט 5.0	2600		155.2	−80	−3	−128.9
עמק פרידה 1 ש'			—	הפסקה	מסחר	—
פולגת א 0.1	6840		756.3			+451.8
פולגת ב 0.4	3690		1085.2			+367.2
[illegible] א 0.5	2520		56	+120	+5	+18.8
פינטר	729	תב	145	−40	−5.2	−85
[illegible] 1.0	8450		30			−24
[illegible] 1.0	4165		659.3	+55	+1.3	+1066

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
אורדן 0.1	12000		183.5			+281.3
אורדן 0.5	9570		9			+46.7
כבלים ש	9000		10	+420	+4.9	+22.1
[illegible] 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
קופסאות פח 1.0	595		2041.7			+1316.7
קופסאות פח 5.0	438		112.3			+112.3
בורגן 1.0	529		632.2	+4	+0.8	+75.5
בורגן אפ א	454		166.5	+16	+3.7	+243.5
מתכת כרום 1.0	1850	תב	189.8	+150	+8.8	+208.7
מתכת כרום אפ 1	1258	תב	60.1	−130	−9.4	−68.7
כבלי ציון 1.0	1690		381.1	−5	−0.3	−370.4
כבלי ציון 5.0	469		2739.8			+1145.5
כבלי ציון אפ	735		1565.2			+659.8
[illegible] 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
נחושתן 0.1	6500	תב	30.4	+501	+8.4	+40.8
נחושתן 0.5	2050		100	+48	+2.4	+39.9
[illegible] 3.0	1208		187.5			−6.5
[illegible] פלדה 1.0	3885		121.8			−101.8
קינג 1.0	5400		117.8	+180	+3.5	+137
קינג 5.0	2656		130	+136	+5	+130
קליל 1.0	2226	בח	71.9	−25	−1.1	−10.3
קליל 5.0	964		166			−26.7
[illegible] 5.0	1450		257.7	+64	+4.6	+186.8
תעשיות לכיש 1.0	1000		268.2	+20	+2	+222.5
תעשיות לכיש 5.0	510		310	+10	+2	+135

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אלביט 3.0	165000		4.9	−4000	−1.1	−5.9
אלקו 0.1	3430		37			−7
אלקו 0.25 ש	1930		115.1			−165.1
אלקו 0.25 ב	1916	תב	135.7	+174	+10	+135.7
אלקטרה 0.1	9200	שב				+28
אלקטרה א 0.5	4960		28.8	+40	+0.8	+100
אלרון 3.0	374000		5.8	−2500	−0.7	−2.7
אורית 1.0	28200		30.8			−6.8
אורית אפ 1	28000		7.7			−3.7
כלל [illegible] אלק	2320	תב	2389.9	−180	−7.2	−2115.8
ספקטרוניקס 1.0	1743		732.2			+410.9
ספקטרוניקס 5.0	1180		407.2			−503.8
[illegible] 1.0	1594		286			−103
[illegible] 5.0	770		783.5			−655.5
[illegible] 1.0	4726		40	+200	+4.4	+45
[illegible] 5.0	2034		139.5	+64	+3.3	+121.7
[illegible] 1	2805	שב				.3
[illegible] 5	1245		35	+60	+5.1	+50
ת.א.ת. 1.0	2940		77.3	+81	+2.8	+67.3
ת.א.ת. 5.0	820		560.2			−19.2
ת.א.ת. אפ 1	5750		12	−150	−2.5	−7
תדיראן	3367		78.3	+40	+1.2	+68.3

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
א.ב. תעשיות 1	1865		230			+33
[illegible] 5.0	1462		50			+25.6
[illegible] 1.0	7800		7.1	+10	+0.1	+42.9

(המשך)

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] 5.0	6100		25	+100	+1.7	+35
[illegible] 1.0	8050	לנ				
[illegible] 5.0	4450	לנ				
[illegible] 1.0	1805	תב	11.7	−95	−5	−22.1
[illegible] 5.0	560		200			−207.6
[illegible] אפ 1	400		100			−50
[illegible] 1.0	751		100	+21	+2.9	+217
[illegible] 5.0	372		352.1			−126.1
[illegible] 1.0	7500	תב	15	+400	+5.6	+22
[illegible] 5.0	1323		60.4	+63	+5	+35.1
[illegible] 1.0	685		59.4			−19.4
[illegible] 5.0	398	תב	396.7	+52	+15	+396.7
[illegible]	1330		94.4	+9	+0.7	+26.3
[illegible] 1	16886	לנ				−1.3
[illegible] 5	9013	לנ				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
אגו 5.0	12315		31.8	+115	+0.9	+47.6
אליאנס ב	945	תב	611.6	+65	+6.3	+554.3
גל תעשיות 1.0	3120		262	−100	−3.1	−122.7
גל תעשיות 5.0	1860		155	+60	+3.3	+155
[illegible] 1.0	3071		36.6	+3	+0.1	+104.8
דשנים 0.1	9555	תב	25.4	+455	+5	+40.7
דשנים 0.5	3550		251.7			−137.2
[illegible] 10.0	1365		3880	+10	+0.7	+3402.4
[illegible] ש	46000		36.2	+400	+0.9	+45.6
[illegible] אפ 4	43000		10.1	+2000	+4.9	+21.6
ליפסקי 1.0	900		244	+80	+9.8	+64.1
ליפסקי אפ 1	1522		26			−66.3
[illegible]	11220		729.4			−229.6
[illegible] 10.0	280		4731.5			−1424.3
[illegible] 1.0	3050		41.3			−41.3
[illegible] 5.0	1380		44.5	+15	+1.1	+26.5
[illegible] אפ 1	1490	שב		+30	+2.1	+16.7
[illegible] 1.0	5969		5	+211	+3.7	+13.7
[illegible] 1.0	5980		186.8	+30	+0.5	+303.2
[illegible] 5.0	3200		91			−9
[illegible] 1.0	4260		27.3			+22.7
[illegible] אפ 1	4040		6.3	+40	+1	+1.7
ת.ב.ל. 1.0	1465		66	+16	+1.1	+6
ת.ב.ל. 5.0	611	קב		+39	+5.1	+398.8
[illegible] 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 10.0	9547	שב		−502	−5	−84.9
[illegible] א 5.0	2780		146.4	+80	+3	+92.4

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] 1.0	3401		77	+100	+3	+73.5
[illegible] 5.0	1958	תב	86.5	+178	+10	+79.4
[illegible] 1.0	2075	תב	200	+105	+5.3	+291.5
[illegible] אפ 1	1919	תב	134.5	+170	+9.7	+280
יאה 1.0	3200		150	+100	+3.2	+134.5
יאה אפ 1	4905		20			−10.6
[illegible] אשקלון 1	300		710			+130.3
[illegible] אשקלון אופ	440		144.8			+4.2
[illegible] ב 0.5	13590		31.2	−10	−0.1	−4.7
מפעלי נייר 10.0	106500	תב	37.4	+6000	+6	+111.4
[illegible] 1.0	1195	שב				−39.2
רים 0.1	1898	שב				−18.3
רים 0.4	994	תב	340	+90	+10	+670
תגל ב 0.2	9400		8.6			+8.6

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] 1.0	3200	תב	37.2	−200	−5.9	−27.2
[illegible] 5.0	1600	שב				+2
[illegible] 1.0	1900	תב	140.6	+99	+5.5	+215.5
[illegible] 5.0	850		15	−40	−4.5	−50
[illegible] אפ א	715	קב		+45	+6.7	+457.3
[illegible]	7750		73.5	+150	+2	+63.5
[illegible] 1.0	3920	שב	54	+120	+3.2	+58
[illegible] 5.0	2000	תב	99.2	+99	+5.2	+70.6
[illegible] 1.0	6120	תב	37	+290	+5	+16.6
[illegible] 5.0	2050		106	+50	+2.5	+145.7

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
כרמית 0.1	4140		568			+282.8
כור בב ש	3900000	שב	.3			.1
כלל תעש' 1.0	937		4061.9			+3715.6
[illegible] בתעשיה	429		945.9			−259.5
[illegible] אופ	321		2340	+12	+3.9	+2367.6

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible] ש	3140		70.3			+29.7
אי.די.בי. פתוח 2.0	2390		1788.5	−96	−3.9	−3775.7
אינקובה 0.1	1040	קב		+50	+5.1	+4234
אינקובה 0.5	552	קב		+26	+4.9	+4085.2
[illegible] ב	2700	תב	43.8	+150	+5.9	+117.9
[illegible] ב	2750	תב	46.2	+170	+6.6	+86.2
[illegible] ש	1508		527.7			+314.8
[illegible] ב	1600		89.8	+40	+2.6	+89.8
[illegible]			—	הפסקה	מסחר	—
[illegible] 1.0	705		1899.5			−1615.8
[illegible] 5.0	548		350			−213.9
[illegible] 1.0	1260	שב				−75
חברה לישראל 1.0	2012	בח	66.9	−106	−5	−96
חברה לישראל 5.0	765		437.6	+20	+2.7	+303.3
[illegible] 0.1	53895					.2
[illegible] 1.0	14815		10	−585	−3.8	−24.9
[illegible] א 0.5	6398	תב	72.9	−701	−9.9	−77
פועלים השק ש	2730		868.4	−5	−0.2	−224.2
כלל השק	3267		1121.3			+678.8
דיסקונט השק ש	3200		1688.5			+1392.5
מזרחי השק ש	2950		59.7	+250	+3.3	+42.8
כור השקעות	8771	שב				
הדרן 1.0	1552		19.6	−11	−0.7	−28.6
הדרן 5.0	445		1089.4			+55.1
[illegible] ש	5800		20			
ירדן א 0.1	1250		880.3	+50	+4.2	+679.8
כלל 10.0	1643		1042.9			+170.6
כלל 50.0	938		1171.8	+18	+2	+994.8
[illegible] 0.1	5361		34.8	+699	+15	+34.8
[illegible] 0.1	1452		139.1			−15.1
מגדל 0.1	5950		92.8	−250	−4	−132.2
מגדל א 0.5	2800	שב				
[illegible] 0.1	1605	בח	71.7	+70	+4.6	+197.7
[illegible] 0.5	679		20	−1	−0.2	−101.1
[illegible] ש	14250		262.2			+10.7
פמה א 0.1	4481		98.3	+131	+3	+98.1
פמה 0.5	2080		293.7	+30	+1.5	+313.7
פריון ב 2.5	900		325			+34

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible]	2035	תב	328.9	+185	+10	+268.9
[illegible] אפ 1	1780		20			−20
גליל טכנולוגיות	271		1665.4	−13	−4.6	−932.2

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
דלק חיפושים 1.0	2347		205.5	+112	+5	+147.4
דלק חיפושים 5.0	1230		51.5	−10	−0.8	−51.5
פז חיפושי נפט	9050		50			−59.4
[illegible] 1.0	1711	קב		+81	+5	+7.9
[illegible] 5.0	641		307			+87
[illegible] אפ 1	525		320	+5	+1	+485
[illegible] 5.0	980		1172.1			+815.1
[illegible] 1.0	1585		93	−52	−2	−129
[illegible] 5.0	685	תב	160	−45	−6.2	−234.6
סיסמיקה 1.0	998	שב		−52	−5	−209.7
סיסמיקה 5.0	359		355	+1	+0.3	+93.5
סיסמיקה אפ 1	235		325			+242.3
[illegible] ב 0.3	1709		116.9			+141.3
[illegible] 1.0	228		1104.5			+136.5
[illegible] 5.0	161	תב	790.7	−9	−5.3	−896.7
[illegible] אפ 2	413		140			+109.5
נפטא ש	670000		.3	+10000	+1.5	.1

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הבדל
[illegible]	232	שב				+3

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בח	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	2ק	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	3ק	קונים בלבד יום שלישי
לנ	לא נסחר	3מ	מוכ' בלבד יום שלישי
הם	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

300 נכי צה"ל יפגינו ביום א' עם מכוניותיהם בקריה בתל־אביב

ימחו נגד היטל חדש בגובה של כמיליון שקל, שעליהם לשלם בעת חידושו של רשיון הרכב ★ הנכים (50—59 אחוזים) היו פטורים עד כה מתשלום היטלים

מאת ראובן פדהצור

כ־300 נכי צה"ל מתכוונים להפגין עם מכוניותיהם ביום ראשון בפתח משרד הביטחון בתל־אביב, אם עד אז לא תתקבל ההלכה המבטלת את הצורך בתשלום היטל על רכבם.

מדובר בנכים שאחוזי הנכות שלהם בין 50 ל־59 אחוזים, והיו פטורים בעבר מתשלום היטלים על כלי רכבם. לפני כמה חודשים הוחלט באוצר להפעיל לגבי נכים אלה את תקנה מספר 1 לתקנות התעבורה לשנת 1985, שלא הופעלה עד כה.

כעת חייבים הנכים לשלם היטל של כמיליון שקל, בממוצע, בעת חידוש רשיון הרכב. עד כה שילמו את ההיטל כמה מאות מן הנכים. בנוסף לקבוצת נכים זו יוטל ההיטל גם על אלמנות והורים שכולים, שהיו זכאים עד עתה לפטור.

הנכים פנו למשרד הביטחון כבר בחודש אפריל. לפי המלצת אגף השיקום התמוך של הביטחון להביא לפני הממשלה הצעה לפיה יוחזר המצב ועל־ידי כך יוחזר המצב לקדמותו. כנראה בגלל התנגדות האוצר לא הובאה ההצעה בפני הממשלה.

בארגון נכי צה"ל הוחלט להמתין עד לאחר ישיבת הממשלה ביום ראשון בתקווה שהנושא יעלה בה לדיון. אם לא – יביאו כ־300 נכים את מכוניותיהם בפתח משרד הביטחון.

183 מ' שקל נאספו במיגזר הערבי לקרן חינוך מקצועי

ח"כ תופיק זיאד: "השרים נבון ווייצמן הם השרים הקרובים ביותר לאזרחים הערבים בארץ" ★ נבון תרם בשם משרד החינוך 50 מ' שקל ווייצמן — מיליון וחצי ש'

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

במבצע התרמות לקרן חינוך מקצועי טכנולוגי במיגזר הערבי נאספו 183 מיליון שקלים. אתמול בערב כנס ייסודה של הקרן בנצרת, בהשתתפות שר החינוך יצחק נבון, השר עזר וייצמן ואישי ציבור משני העמים.

שר החינוך התרשם שבירך על הקמת הקרן אמר, כי חשיבותה אינה בכסף, אלא במעורבות שמגלים נציגי האזרחים הערבים. הוא הבטיח, כי משרדו יכפיל בשנה הבאה את התקציב לחינוך הטכנולוגי הכללי לרשות המיגזר הערבי. הוא תרם בשם משרד החינוך 50 מיליון שקלים. עוד אמר כי משרדו לא ישאל איך יוצאו כספי הקרן מפני שמשרד החינוך בוטח במייסדיה וזו רק הזכות לעצמאות הקרן.

השר עזר וייצמן תרם בשם משרדו מיליון וחצי שקלים והביע תקווה כי התפתחות החינוך הטכנולוגי תקרב את בני שני העמים.

ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זיאד, שיבח בדברי ברכתו את השרים נבון וייצמן. "ניתן לקבוע שנבון וייצמן הם השרים הקרובים ביותר לאזרחים הערבים בארץ. להשתתפותם בכנס זה משמעות מיוחדת", אמר.

המועצות הערביות ישבתו אם לא יקבלו כסף עד 2.12

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

המועצות המקומיות הערביות יפתחו בשביתה לתקופת זמן בלתי מוגבלת ב־2 בדצמבר. אם לא יעבירו להם משרדי הממשלה סך של 15 מיליארד שקל שהובטחו להן.

בכינוס ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות שנערך בנצרת טענו הדוברים, כי משרדי הממשלה הבטיחו להעביר סך של 2 מיליון דולר בשעתו, סכום כפול מהסכום הנדרש עתה. אולם עד כה לא זכתה אף מועצה לחלק מן הכסף, חוץ ממועצת אום־אל־פחם.

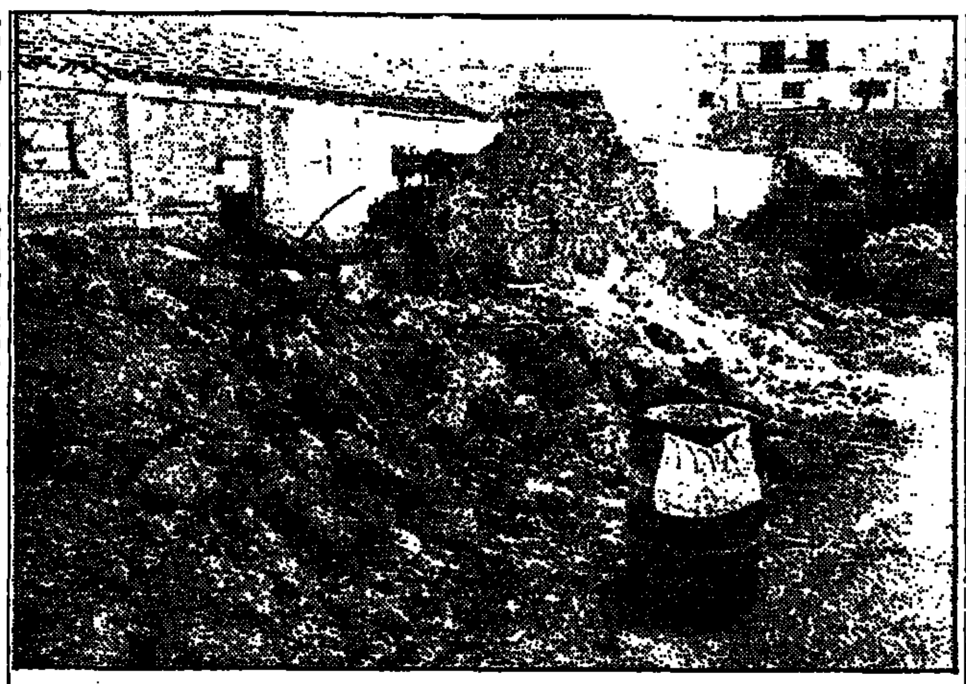

שלשום נהרסו בהוראת מהנדסי עיריית פתח־תקווה, חלק ממבני היקב הישן בעיר, הנמצא ברחוב חיים עוזר אוסישקין, מפני שהיוו סכנה לציבור. מבנה אחר של היקב יישמר ויהפוך לחלק מפרויקט חדש במרכז העיר, שיכלול את כיכר המייסדים, כיכר השעון ועוד. במבנה של היקב שנותר מיועד לקום בית גביעות יין.
(כתבה נורית אמיתי, צילם אורן מאירי, י.פ. פא).

בעקבות חילופי אישים במשרד הבריאות

הותר למכור אופטלגין בלי מרשם

יצרני האספירין יחוייבו לצרף לתרופה עלון לצרכן ולפרט בו את הסכנות הכרוכות בשימוש בתרופה אצל ילדים וצעירים עד גיל 20 ★ הולך ומחמיר מצבם של יצרני התרופות

מאת יפעת נבו
סופרת "הארץ"

משרד הבריאות התיר למכור בצורה חופשית בבתי מרקחת את משכך הכאבים הוותיק הפופולארי דיפירון (אופטלגין). ב־1984 אסר המשרד על מכירה חופשית של דיפירון. בעקבות ממצאים של מחקר בין־לאומי על הדיפירון הוחלט לבטל את האיסור. כמו כן הוחלט לשנות את ההגבלות לגבי האספירין.

לפני כשנתיים התנהל מאבק משפטי בין משרד הבריאות לבין יצרנית הדיפירון בארץ, חברת טבע. בית המשפט קיבל אז את עמדת משרד הבריאות, לאסור מכירה חופשית, משום שהוא המוסמך להגן על בריאות הציבור. בעקבות חילופי אישים בהנהלת משרד הבריאות נבדק הנושא מחדש.

מעתה תותר מכירה של טבליות, טיפות, סירופ ופתילות דיפירון ללא מרשם רופא. דיפירון בהזרקה יינתן רק בנוכחות רופא.

גם מכירת האספירין תותר מעתה ללא מרשם רופא. אך תכשירי האספירין המיועדים לילדים ולמתבגרים (עד גיל 20), יסופקו רק על פי מירשם רופא, משום שהשימוש בתכשירים המכילים אספירין אצל ילדים וצעירים עד גיל 20 החולים במחלת חום ויראלית כגון שפעת או אבעבועות רוח, עלול לגרום הופעת "תסמונת ריי". התסמונת, שהיא אמנם נדירה, מאופיינת בהקאות, ערפול חושים, פגיעה מוחית קשה ונזק בכבד. משרד הבריאות הוליט להביא לידיעת הציבור, הסגל הרפואי את הסכנה בתכשירי האספירין, באמצעות חיוב יצרני התרופות לציין זאת בעלון לצרכן המסופק עם התרופה.

משרד הבריאות הוליט שהסרת ההגבלות על שתי התרופות תכנס לתוקף בעוד חודש, כדי לאפשר ליצרניהן להיערך לקראת הסימון המתחייב בעלון לצרכן.

מחמיר מצב היצרנים

יהונתן שרמן סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: מצבם של יצרני התרופות הולך ומחמיר עקב אי־תשלום עקבי של חובות למפעלי הפרמצבטיקה על ידי משרד הבריאות וקופת חולים הכללית. אתמול שלחו ראשי התעשיה הפרמצבטית מברק לפרופ' דן מיכאלי, מנכ"ל משרד הבריאות ובו הם מתריעים על המצב הקשה של הענף ודורשים פגישה מיידית עם מיכאלי להסדרת הנושאים האקוטיים של הענף.

יצרני התרופות, מציינים, הפסיקו את אספקת התרופות למשרד הבריאות בחודש ספטמבר ולמרות מברקים שנתקבלו בשבוע שעבר במפעלים, שבהם מבקש משרד הבריאות לחדש את הרכישות, חובות משרד הבריאות עדיין לא הוסדרו והספקת התרופות עדיין משובשת. ל"הארץ" נודע בקשר זה, כי מפעל "אביק" מתכוון להגיש תביעה משפטית נגד משרד הבריאות על אי תשלום חובותיו למפעל.

ערבי מכר מרווה משולשת ונידון ל־3 חודשי מאסר

פעם ראשונה שמוטל עונש מאסר בפועל על עבירה של מסחר בצמחי תבלין ★ רשות שמורות הטבע מקיימת פיקוח על כמה צמחי תבלין

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"
לאיזור הסביבה

לראשונה בארץ הוטל עונש של מאסר בפועל על עבירה של מסחר בצמחי תבלין. העונש, חודש מאסר בפועל, שלושה חודשים על תנאי ו־400 אלף שקל קנס הוטל על תושב הכפר בית אילו, אחמד אלבואר, שנמצא אשם בסחר בצמח התבלין מרווה משולשת מארימיה. את העונש הטיל שופט בית משפט השלום באשקלון עמירם דנברג.

הנאשם נתפס עם ששה טונות של מרווה משולשת ליד המחסום בארז, בדרכו למכור את צמח התבלין בשוקי עזה. אלבואר נתפס ונשפט בעבר פעמים אחדות על סחר בצמחי תבלין.

יצויין, כי מרווה משולשת הוא אחד מצמחי התבלין המוגנים בארץ ורשות שמורות הטבע מקיימת פיקוח ופעילות, כדי למנוע את הכחדתו מנוף הארץ.

לאחרונה מעודד משרד החקלאות, פיתוח וגידול חקלאי של צמחי התבלין המבוקשים. אמש לא ניתן היה להשיג תגובה ממשרד החקלאות ביחס למגדלי התבלינים הזוכים לעידוד המשרד.

הערב אפשר יהיה לראות את השביט במצפה בגבעתיים

מצפה הכוכבים בגבעתיים יהיה פתוח היום בין השעות 8—10 בערב, כדי לאפשר לציבור לצפות באמצעות טלסקופים בכוכב השביט "האלי", הנראה אחת ל־76 שנה.

מנהל המצפה יגאל פת־אל מסר, כי חובבים הצליחו לראות במצפה את כוכב השביט כמה פעמים בשבוע שעבר.

זמיר הורה לפרקליטות לדרוש את החמרת העונש למפעילי טלוויזיה בכבלים

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, הורה לפרקליטות המדינה לדרוש מבתי המשפט להחמיר בעונשים שיוטלו על מפעילי תחנות הטלוויזיה בכבלים ללא רשיון.

בהנחיות שהפיץ למשטרה ולתביעה הכללית, מדגיש זמיר, כי "פעילותן של תחנות לשידור טלוויזיה בכבלים בשכונות ובבתי דירות, גברה מאד בשנים האחרונות".

היועץ המשפטי מטעים, כי פקודת זכויות היוצרים קובעת עונש של ששה חודשי מאסר למי ש"גורם לשם תועלתו הפרטית להצגתה ברבים של יצירה שיש בה זכות יוצרים שלא בהסכמת בעל היוצרים".

מאיר שמגר פסל שופט מחוזי מהמשך ישיבה בתיק פלילי

סניגורו של הנאשם גילה כי השופט יוסף זהבי החל לכתוב את גזר הדין עוד בטרם הסתיימו הטיעונים לעונש

(עו) בית־המשפט העליון הוליט לפסול שופט מלישבת בדין בתיק סמים, משום שהחל בכתיבת גזר הדין עוד לפני שהסתיימו הטיעונים לעונש. אתמול הועבר המשך הדיון לשופט אחר.

מדובר במשפטו של מאיר פרץ, בן 28, שהואשם בפני בית המשפט המחוזי בחיפה כי יבא 9.4 גרם הרואין מהלבנון לישראל. משפטו התחיל בפני השופט המחוזי יוסף זהבי, ובשלב הטיעונים לעונש גילה הסניגור באקראי כי בתיק בית המשפט מצויים דפים שעליהם התחיל השופט לכתוב את גזר־הדין עוד לפני תום המשפט.

בעקבות זאת ביקש הסניגור מן השופט זהבי לפסול את עצמו מלשבת בדין. אך הוא סירב, ואז פנה הסניגור בעירעור לבית המשפט העליון.

נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, קיבל את העירעור, פסל את השופט זהבי מלהמשיך לשבת במשפט זה והורה להעביר את המשך המשפט לשופט אחר. השופט שמגר אף קבע, כי השופט האחר שידון בתיק יהיה רשאי לשמוע את הטענות והראיות בעניין גזר הדין.

המחסור באחיות מוסמכות מחמיר ומגיע כבר ל־300

מאת יפעת נבו

כ־300 אחיות מוסמכות חסרות היום בבתי החולים השונים בגלל מעבר אחיות לעבודה חלקית, קיצוץ תקנים ונשירה.

בעיית המחסור באחיות מוסמכות בבתי החולים תועלה על ידי מזכ"ל הסתדרות האחיות, ברכה פרן, בשיחה שתקיים בימים הקרובים עם שר הבריאות משה גור.

לדברי פרן, רוב האחיות הן בגיל בניית המשפחה, וההוצאות למטפלת ועוזרת מכרסמות כמעט את כל משכורתה של אחות במשרה מלאה. בגלל המיסוי שכר הנטו במשרה מלאה משתווה כמעט לנטו ממשרה חלקית. במשרה חלקית מרבית האחיות יכולות להסתדר ללא מטפלת ועוזרת. לכן המעבר של אחיות למשרה חלקית הוא גדול. ה"נשירה הטבעית" מן המקצוע, מסיבות נישואין, שינוי מקום עבודה של הבעל והדומה מקיפה כ־17 אחוזים מהאחיות.

בן 71 מת מפצעיו אחרי שנפגע בפיצוץ ב־29 לספטמבר

(ע). לאון ביטון, בן 71, שנפגע ביום 29 בספטמבר בפיצוץ מיטען חומר נפץ "בשוק התורכים" בחיפה, מת מפצעיו במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה ונקבר אתמול.

שעות ספורות לפני מועד ההלוויה דחה שופט השלום החיפאי, כמאל חיר, את בקשת המשטרה לצוות על נתיחת הגופה, לאחר שבני־המשפחה הביעו התנגדות לנתיחה.

השופט קבע, שבתיק הרפואי של המנוח בבית החולים שמורים הממצאים הרפואיים שיש בהם כדי להסביר את סיבת המוות.

אברהם דישון הושעה מחברותו באגודת העתונאים למשך חצי שנה

ועד אגודת העיתונאים בת"א בישיבתו ביום 15.11.85 החליט להשעות את אברהם דישון מחברותו באגודה, למשך ששה חודשים.

ועד האגודה קיבל את החלטתו פה אחד ובכך אימץ המלצת של מליאת ועדת האתיקה, אשר קיבלה קודם לכן מסקנות של ועדת בירור, שהוקמה על ידה.

ועדת הבירור הגיעה למסקנה הבאה: "ביום 1.2.83 רכש אברהם דישון מניות של "מאגרי טכנולוגיה", בהקצאה מוקדמת באמצעות החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ.

ההקצאה הוצעה ע"י שמואל רכטר לדישון, באורח פרטי, דבר שיש בו משום הטבה כספית משמעותית לעומת רכישת מניות בהנפקה רגילה.

מעשה זה נוגד את הפסוק הראשון בסעיף 4 של תקנון האתיקה של מועצת העתונות.

מכתב גלוי
לשר המשטרה מר חיים בר לב

א.נ.

פעמים פניתי אליך במכתבים בענין גנגסטריזם אלקטרוני אכזרי המופעל עלי זה שנים. המכתב הראשון שלחתי אליך בדואר רשום ב־30.5.85 ולא קבלתי תשובה; המכתב השני מסרתי בלשכתך ב־30.7.85, על מכתבי זה קבלתי תשובה ב־6.8.85 חתום ע"י מר ב. גלעד, ניצב מיל. הממונה על תפקידים מיוחדים, המאשר קבלת המכתב על כל נספחיו, בנספחים אלו יש פירוט רחב מה הן הפעולות האלקטרוניות האלו המופעלות נגדי ומאיזה מקומות הן מופעלות עלי. אבל לעצם הענין, מה הם האמצעים שינקטו לשים קץ למעשי רשע האכזריים האלו, לא קבלתי תשובה עד היום. משום זה אני פונה אליך דרך העתונות.

לפני שפניתי אליך פניתי אל מפקדי משטרת תל אביב בענין זה. פניתי במכתב גם למפכ"ל המשטרה מר קראוס בעת שהיה מפקד משטרת תל אביב. על מכתבי זה למר קראוס קבלתי תשובה מטעם משטרת תל אביב חתום ע"י רפ"ק מר אברהם פיטר, שמעשים האלו הם לא מעשים פליליים.

אצטט קטעים מספר מיומני על פעולותיהם נגדי בחודשים האחרונים, שגם הצבור הרחב ידע אודות קיומו של הגנגסטריזם האלקטרוני החדיש הזה.

ואת מה במשטרת תל אביב מגדירים כמעשים לא פליליים:

סיפור אחד ממעשי הרשע של אנשי סדום ועמורה משנת 1985.

יום ג' 9.7.1985 השעה 17.30 בחנות.

היום תליתי בחלון הראווה שבחנותי שני פרסומים, אחד על תשובת המשטרה שבה המשטרה הודיעה לי שפעולות אלקטרוניות האלו הם מעשים לא פליליים ותגובתי על זה. הפרסום השני על פרשת נעמי הזיד. תגובתם על זה דומה לתגובת חיה רעה פראית שפצעים אותה: התפרצות של גל קרינה אלקטרונית אכזרית עלי. זמן קצר אחרי שתליתי את הגליונות האלו. גלי קרינה על הצואר ללא הפסקה שמכווצים את השרירים שאם אני מסובב את הראש זה גורם לכאבים עזים. לפני שעה קמתי משינת אחרי הצהרים. כל גופי היה בכעין ענן קרינה של פלדה שוברת. הרגשתי כאבים בכל חלקי הגוף מכף רגל עד הראש, ובעיקר ההתרכזו על הצואר. רחצתי את הפנים במים קרים, עזבתי את הדירה ונסעתי לחנות.

שעה 02.10 יורד עלי גל קרינה חמה איומה. לפני עשר דקות ירדתי מהמטה, קבלתי על כתף ימנית מכה כמו סכין נכנס לתוך הכתף. אינני יכול לישון בגלל שבכל פעם בא על הכתף קרינה שוברת וגם על הראש. אני בתוך גהינום של גלי קרינה אלקטרוניים שוברים הכתפיים. זה איום ונורא, אבל **החלטתי** היא מוחלטת – אפילו שאגוע מיסורים לא אכנע לחלאה הזאת.

יום ג' 10.9.85

אתמול עבר עלי יום קשה, כמעט כל היום באו על ראשי גלי קרינה לוחצות וגם על הגוף. ונוסף לזה הארימו עלי גז, זה ריח של גז אמיתי.

יום ה' 17.10.85 השעה 10.30 בחנות

בימים האחרונים הם מתרכזים בגלי קרינה על הראש שמכים ומפצחים את הראש וגורמים לכאבי ראש עזים וגם לערפול החושים, בזמן שאני מקבל מכה אלקטרונית כזאת יש לי הרגשה שהראש נעשה חלול ומפוצל לשניים.

ואותך, אדוני השר, אני שואל: האם מעשי רשע סדיסטיים כאלו יש להגדיר כמעשים לא פליליים! אין להעלות זה על הדעת!

ומה בדעתך לפעול לבער את התועבה הזאת מישראל!

בכבוד רב,
אבנרי יוסף
ככר מלכי ישראל 8 תל־אביב

מרום נוה העיר בירוק
בלב רמת גן
כתובת שתהיה גאה בה.
כעת הטבות נוספות בתנאי הרכישה.
אותם אנשים אותה אווירה אותה רמה: נוה אביבים, נוה אמירים, מרום נוה

על אדמה פרטית **בלב רמת־גן**, סביב פארק מתוכנן רחב ידיים ומרהיב ביופיו משתרע **"מרום נוה"** - השיא החדש בדירות יוקרה.

"מרום נוה" - מתוכנן להיות אזור מגורים מהודר בדרגה הגבוהה ביותר של איכות חיים. שילוב של בניה עילית, וכל הדרוש לחיי נוחות מודרניים (מרכז מסחרי, משרדים, בידור וספורט).

השלב הראשון הסתיים ומשפחות רבות נהנות כבר היום מרווחת דירותיהם ויופיין.

החל בהקמת הפארק עם פינת משחקים לילדים ומרכז מסחרי

לבחירתך מגוון מרשים של דירות 3, 4-5 חדרים, דירות מרפסת, דירות גן ופנטהאוזים מפוארים מדגמים שונים, בתכנון עם מבט לשנות האלפיים.

נוה חברת בנין בע"מ
חברה בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53, ת"א טל' 241166 ימי א' ב' ג' ה' 09.00-13.00; 16.00-18.00 ויום ד' 09.00-13.00
משרד מכירות ודירה לדוגמא באתר: רמת־גן, רח' תרצה, טל' 03-771737/8 ימים א'-ה' 11.00-13.00, 16.00-18.00
משרד מכירות ת"א: רח' דיזנגוף 173

לחיות ב־TOP
ברובע היוקרה החדש של "נוה"
מרום נוה - העיר בירוק

אליטליה מגישה: חופשה בלי גבול

נצל את השילוב המיוחד של אליטליה ואוויס וצא לחופשה בלי גבולות ברחבי איטליה.

המחירים בלירות איטלקיות בתוקף עד 15.3.86. כפוף לתנאי ההשכרה של "אוויס"

קבוצה	5 ימים	7 ימים	יום נוסף	סוף* שבוע	מחיר לק"מ
A	134,150	187,800	26,850	69,000	323
B	166,700	233,400	33,350	75,600	342
C	205,600	287,800	41,200	92,300	390
D	250,000	350,000	50,000	115,000	436
E	366,750	513,400	73,400	129,000	485

להזמנות פנה למשרדי אליטליה:
ת"א — 244141
• ירושלים: 222794, 228653
• ירושלים המזרחית: 283515

Alitalia jetdrive AVIS
* יום א' 12:00 — יום ב' 12:00

מחוז חיפה
מרחב תכנון מקומי מנשה — אלונה
תיקון טעות
בהודעה, בדבר הכנת תכניות מפורטות, שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3258, תשמ"ו, עמ' 516 — נפלה טעות. יש להוסיף לרשימת השטחים ב"תכנית שדה יצחק" חלקות 5, 18 בגוש 7720, חלק מחלקה 22 בגוש 7892 וחלק מחלקה 2 בגוש 7893.
יאיר גבאי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מנשה — אלונה
כ' בחשון תשמ"ו, 10 בנובמבר 1985

הודעה
מי שברשותו טיפות עיניים דקסאפרין מספר סדרה 420785 מתבקש להחזירן לבית המרקחת הסמוך. התכשיר יוחלף באחר.
"פישר" מעבדות פרמצבטיות בע"מ

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

מקס — מרדכי פלדמן ז"ל

יעלו מוקירי זכרו לקברו לאזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי ח' בכסלו תשמ"ו 21.11.85 בשעה שלוש אחה"צ, בבית העלמין החדש בכפר סמיר, חיפה

תודתנו לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.

התהלוכה תצא בשעה 14:30 מבית צוקרמן רחוב שמשון 16 חיפה

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו לעבודה הגימלאית

רבקה (ריבושה) שחורי ז"ל

אשר צוותה גופתה למדע
ומביעים את תנחומינו לכל חבריה וידידיה

בתי זקוק חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו היקר

דוד קיט ז"ל

אבלים:
אשתו – צילה קיט
בנו – זליג קיט ומשפחתו
בתו – דינה ריטן ומשפחתה
הנכדים והנינים בארץ ובחו"ל

ליסבון, 17.11.1985 (ד' כסלו תשמ"ו)

למג'ר דוידסקו — הרוקח המחוזי חיפה

משתתפים בצערך הכבד על מות

אביך ז"ל

ויטמד בע"מ

למשה עשת
חבר הדירקטוריון

אתך באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

בית "מקורות"

מטע תעשיות מזון בע"מ
מכרז
למכירת משאית סגורה (עם בידוד) מספר 163—431 מדגם דודג' 500 שנת יצור 1975 (מנוע לא תקין).
את המשאית ניתן לראות בין התאריכים 19.11.85—22.11.85, במוסך "הגבעה" צומת השרות המטאורולוגי.
הצעות נא לשלוח עבור מטע בע"מ ת.ד. 160 חדרה מיקוד 38101 — מכרז רכב עד ליום 28.11.85.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

עד מכירת הטרקטור ה־400!
מבצע לזמן מוגבל!
לקראת מכירת הטרקטור ה־400 של השנה! תנאי קניה מיוחדים לרוכשים בתקופת המבצע. כל הקודם זוכה!
לפרטים התקשרו עוד היום — מרכז המכירות באשדוד 055-34452-3-4 מרכז המכירות בחיפה 04-641383 — אנשי המכירות האזוריים — אזור הדרום נחום לידנבלט 08-458998, גלעד פנו 03-5511519, אזור המרכז — דני נהב 053-32645, אזור הצפון — מתניה אפק 067-67783, ישראל סדן 04-251882, ובכל סניפי הספקה בארץ.
הספקה
case ih
משרד ראשי — תל־אביב, רח' ולפסון 62
מחלקת הטרקטורים, מוסך ראשי, מוסך חלפים — אשדוד — אזור התעשיה הצפוני, ע"י "אגף", טל. 055-34452-3-4, סניף צפון חיפה — צ'ק פוסט, רח' מצה 13, טל. 04-641383

הארץ

יום שלישי, ו' בכסלו, תשמ"ו
19 בנובמבר 1985

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233. Tel. 824261

עצבנות שאינה במקומה

עליית מדד המחירים לצרכן בחודש אוקטובר ב-4.7 אחוזים — 0.7 אחוז מעל למינימום המחייב תשלום תוספת יוקר בחודש דצמבר — גרמה, ובצדק, אכזבה אצל הממונים על הכוונת המשק. אך היא גם גרמה — ובהחלט שלא בצדק — עצבנות במשרד האוצר: אם לשפוט על-פי מה שדווח אתמול בעיתון-ערב, יש מי שחושש במשרד הכלכלי המוביל, כי עתידה של תוכנית ההבראה הכלכלית מוטל על הכף.

תהיה זו טעות להאשים כלי-תקשורת זה או זה ביצירת בהלה: הוא ממשיך ומוסר מה שאמרו למתביו מי שאמירתם ראויה שתימסר. ואולם, אותו עובר "בכיר", המצביע על תוספת היוקר שתשולם בדצמבר כראשיתה של אפוקליפסה, חייב היה לדעת, כי בסך הכל מדובר בהקדמתה בחודש אחד: לינואר בלאו הכי נצפה לתשלום. ולא זו בלבד: אותן תוספות שכר המסתכמות עד לחודש מארס 1986 ב-20 אחוז, נחזו אף הן ושולבו בחישובי התוכנית.

ליציבות המחירים, כפי שהכרנוה מאז חודש אוגוסט, לא נשקפת סכנה מתוספת היוקר בשיעור 3.7 אחוזים, שתשולם בדצמבר. הראיה: המעסיקים כציבור אף לא דרשו התאמת מחירים — ואילו דרשו, היו נענים, ובדין, בסירוב. בין אם תתגשם הערכתו האופטימית של שר האוצר, שעל-פיה מדדי דצמבר וינואר יהיו נמוכים במיוחד, ובין אם לא תתגשם, המשק רץ עד כה במסלול שנקבע לו, ללא צורך בהת־אמות מקיפות, בתפרים וכיוצא באלה, שהם מרעין בישין.

אין איפוא יסוד לעצבנות: מבט חטוף על שער הדולר השחור עשוי לאשר הערכה זו. לעומת זאת, דרושה נחישות בהגשמת התוכנית, לרבות קיום איזון נאות בין הכנסות והוצאות התקציב: גירעון גדול מדי יחזיר אלינו את האינפלציה, ואילו הקטנתו היתרה תכה שלא לצורך בתעסוקה ובפעילות המשקית. מן הראוי לזכור כי בידי הממשלה עוד שני מכשירי ויסות רווחיים: שער הריבית ושער החלי־פין. הפעלה מתואמת של שלושתם עשויה להבטיח את המשך ההליכה לעבר הבראה כלכלית.

בלא אופטימיות יתרה

ארה"ב וברה"מ, כל אחת בדרכה היא, הקדישו בשבוע האחרון מאמצים להנמיך את הציפיות מפיסגת רייגן-גורבאצ'וב הנפתחת היום בז'נווה. האמריקאים אמרו מפורשות, כי אין לצפות להסדר במכלול הבעיות הקשות של מירוץ החימוש, הקונפליקטים האזוריים ושאלות זכויות האדם ביומיים של שיחות בין שני המנהיגים. הסובייטים הב־הירו, כי לא תיתכן פריצת דרך בנושא המרכזי של הגבלת מירוץ החימוש, מבלי שהאמריקאים יוותרו על תוכנית מגננת החלל האסטרטגית, הידועה בשמה "מלחמת הכוכבים".

בעוד מר רייגן הרבה בדיבור על שאר הנושאים שעל סדר-היום — כלכלה, תרבות, זכויות האדם — הקשיח גורבאצ'וב את עמדתו בעניין הנשק בחלל ונסוג גם מהסכמתו להמשך המחקרים המעבדתיים (אשר ממילא קשה לפקח עליהם). משקיפים מערביים סבורים כי מלכתחילה לא היה מקום לצפות לפשרנות בעניינים אלה מצד גורבאצ'וב, העומד בארצו לפני ועידת המפלגה בפברואר, שבה ידרוש אישור פורמלי למעמדו ולמדיניותו הכלכלית.

השבוע שקדם לפיסגה הוקדש למערכה התעמולתית — ניצול הנוכחות של כ-3,000 עיתונאים וצוותי רדיו וטלוויזיה מכל העולם. נדמה היה כי הסובייטים הפתיעו את האמריקאים בזריזותם ובגמישותם בתחום זה. האמריקאים עשו מאמץ להדביקם ביומיים האחרונים, והעלו הצעה לאפשר למדענים ולאנשי צבא סובייטים לבקר במעב־דות בארה"ב — אם עמיתיהם מארה"ב יורשו לבקר במיתקנים המקבי־לים בברה"מ. האמריקאים גם הגדירו את מטרת הפיסגה "סימון מסגרת" להמשך המו"מ על הנושאים שעל סדר-היום, ולא השגת הסכמים לאלתר.

הדלפה לעיתונות האמריקאית של מכתב שר ההגנה וויינברגר אל הנשיא רייגן, שבו הוא מפציר לנקוט עמדות תקיפות בכל הנוגע למירוץ החימוש, הביכה את המשלחת האמריקאית בז'נווה; אולי פחות בשל עצם תוכנו של המכתב (שלא בא כהפתעה) ויותר משום שהיא מרמזת על קרע מאחורי הקלעים בעמדה האמריקאית. זאת יכלו הסובייטים לנצל הן למטרות תעמולתיות והן לגיבוש הטקטיקה במו"מ עצמו.

תמונת-המצב ערב פתיחת הפיסגה מורה, שמוטב אולי לצפות רק לתוצאות חלקיות ומוגבלות, אשר ישאירו פתח להמשך ההידברות הבין-מעצמתית. בשלב זה נראה כי ההכרעות שיקבעו את גורל יחסי מעצמות-העל עד סוף המאה יכולות להיות יותר מסוכנות מאשר דחיית ההכרעות למועד מאוחר יותר.

מתנגדי הסכם בריטניה–אירלנד פונים לבית-המשפט

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). המנהיגים הפרוטסטנטים המתנגדים להסכם צפון-אירלנד אשר נחתם ביום שישי בין ממשלות בריטניה ואירלנד מת־כוננים היום להוציא נגד הממשלה הבריטית צו מבית-המשפט אשר יאסור עליה ליישם את ההסכם. הם יטענו, כי ההסכם מעניק למדינה זרה (הרפובליקה של אירלנד) רשות להתערב בענייניה של מדינה אחרת, וכי הדבר נוגד את עקרונות הדמוקרטיה ואת משאלות-הלב של מרבית האוכלוסיה בצפון-אירלנד.

חוגים רשמיים בלונדון אינם מאמינים, כי בית-המשפט ייענה לתביעו־תיהם של הפונים ויתערב בהחלטה שהתקבלה בדרג ממשלתי. אם כך ייראו פני הדברים, יממשו 15 חברי הפרלמנט הפרוטסטנטים המייצגים את צפון-אירלנד את הצעד שעליו הודיעו בתחילת השבוע, ויפרשו מן הפרלמנט. יכפו 15 בחירות-משנה נפרדות ויבקשו מן הבוחר להביע בהם אמון מחודש. אם יזכו, יפגינו כלפי לונדון את התמיכה שממנה הם נהנים בהתנגדותם להסכם.

אתמול נערך דיון ראשון בפרלמנט בנושא זה, אולם בעוד ראש הממשלה תאצ'ר זוכה לתמיכת מפלגות האופוזיציה, לרבות הליבור, ערכו הצירים הפרוטסטנטים מצפון-אירלנד התקפה חריפה במיוחד עליה עת השיבה לשאילתותיהם. פיטר רובינסון המייצג את בלפאסט כינה את ההסכם "זנות פוליטית" וגרר אחריו תגובות נזעמות של רוב חלקי הבית. הבריז ניצלו שוב את ההזדמנות כדי להוקיע את מה שכינו "בגידתה של הממשלה", לבד מאיאן פאזלי, אשר נקט לשון כזאת לפני יומיים ואמש התנצל על כך בפומבי.

הקלפים בפיסגה

ארה"ב יודעת שגורבאצ'וב זקוק להפוגה במירוץ החימוש, אולם בשל אילוצים פנימיים, מרווח הוויתורים שיוכל השליט הסובייטי לעשות בז'נווה יהיה מוגבל

פיסגת רייגן-גורבאצ'וב: על מה ידברו

מאת אליהו סלפטר

אין זה מקרה שהשאיפה לבלום את המחקר והפיתוח של יוזמת המגננה האסטרטגית ("מלחמת הכוכבים") האמ־ריקאית עומדת בראש יעדי ברה"מ בוועידת הפיסגה הנפתחת היום בז'־נווה. תוכנית זו עשויה לחשוף נקודת תורפה כפולה של הסובייטים: המצב הרעוע של כלכלתם ופיגורם הרב בת־חומי המדע והטכנולוגיה.

יכולתה של ברה"מ להמעיט במשקל תלותה — מול יכולתה של ארה"ב לנצלן — תקבע, בסופו של דבר, את מערכת היחסים בין שתי מעצמות-העל בשנים הבאות. אך התוצאות המיידיות של העימות בז'נווה ישפעו, לא פחות, מכושרם הטקטי של רייגן וגורבאצ'וב ועוזריהם לתרגם את היתרונות והחולשות ההדדיים ללשון המו"מ בדרג של פיסגה.

מהלך השיחות של היומיים הקרו־בים יושפע, ככל הנראה, על ידי ארבעה מרכיבים, חלקם אישיים וחלקם אובייקטיביים:

* "הכימיה": לא מעט תלוי בהיווצרות אווירת אמון בין שני המנ־היגים, האחד זקן במושגי נשיאים אמריקאים והשני צעיר במושגי מנהי־גות סובייטית. זו הפגישה הראשונה לרייגן עם מנהיג סובייטי, מאז נכנס לבית הלבן לפני חמש שנים — הוא מצוי עתה בשלהי הקריירה הפוליטית שלו. הוא שואף להירשם בהיסטוריה כמי שעשה צעד מכריע למען השלום בעולם. גם לגורבאצ'וב זו פגישה ראשונה עם מנהיג אמריקאי. אם יי־כשל בה, מבחינת האינטרסים הסובייטיים, יכריע הדבר במידה רבה את עתיד מעמדו בקרמלין.

אין לבטל את משקל הצוותים שהכי־נו את שני המנהיגים לפיסגה ואלה המלווים אותם לז'נווה. אין זה סוד ששר החוץ ג'ורג' שולץ והיועץ לענייני ביטחון לאומי רוברט מקפרלן מייצגים את הקו ההדור המתון בוואשינגטון והם שעומדים מאחורי רייגן בז'נווה. הניצים, שר ההגנה ויינברגר ועוזרו ריצ'רד פרל, נשארו בבית. אך המרחק מז'נווה לא יבטל לחלוטין את ההשפעה הניצית שיש לויינברגר על הנשיא. כדי לחזק את ידיו של רייגן, גילה הפנטגון בשבוע האחרון את דבר קיומן של כמה מערכות נשק וביון מתקדמות ביותר. ברה"מ מצדה פעלה לערער את ביט־חונה של וואשינגטון באמצעות פרשת רב-המרגלים יורצ'נקו אשר (באמת או למראית עין) ערק וגילה (עם או בלי מרכאות) סודות שמורים ביותר — וכשבוע לפני הפיסגה חזר למוסקווה.

* הציבור בבית: לגבי שני המנ־הגים, ז'נווה היא גם בימה פוליטית פנימית. למה שיוזה משם באמצעי התקשורת ובצינורות דיפלומטיים לבעלי הברית, יהיה משקל רב לא רק במערב אלא גם בגוש הסובייטי. אם כי כל אחד משני המנהיגים יעמוד לביקורת מסוג שונה בבית: הנשיא רייגן יישפט, קודם כל, על ידי הציבור האמריקאי, הרוב שיקבל מידע עצמאי למדי מן העיתונות, הרדיו והטלוויזיה החופשיים. הוא יצטרך גם להשיב לשאלות הגוזות באט"ו, אשר מצד אחד מצפות כי יש־מר על כל האינטרסים המערביים, אך מצד שני חוששות מהסלמת מירוץ החימוש עקב יוזמת המגננה האסט־רטגית.

לגורבאצ'וב יש פחות לחשוש מפני דעת הקהל ואמצעי התקשורת בארצו, ומהנהגות מנהיגי ברית ורשה. אך יהיה עליו לעמוד בשבט ביקורתם של עמיתיו בפוליטביורו של המפלגה, שבעיניהם ירצה בוודאי להופיע כמנהיג נמרץ ותקיף על האינטרסים הסובייטיים. נקודה זו יש להדגיש, משום שגורבאצ'וב חדש בתפקידו וספק אם ביצר כבר את מעמדו בקרמ־לין במידה שאין עליה עוררין. ועידת המפלגה — בפברואר הבא — מציבה מועד קרוב לביקורת. (משקיפים במערב אף סבורים שאילו נערכה הפיסגה אחרי ועידת המפלגה, שבה יבצר גורבאצ'וב עוד יותר את מעמדו, אפשר שהיה מגלה יותר גמישות בז'נווה).

* סדר היום: על סדר היום ארבע קבוצות של נושאים, אשר בשלוש מהן יש ניגודים או הבדלים משמעו־תיים בעמדות שני הצדדים, מן הקל אל הכבד:

א. אין חזויים מחלוקות רציניות בנושאים הדו-צדדיים, כגון הרחבת קשרי התרבות, חידוש קשרי התעופה הישירים ופתיחת קונסוליות חדשות. אם הפיסגה לא תיכשל לחלוטין, תיתכן גם הסכמה על עריכת מפגשים שנתיים קבועים בין מנהיגי ארה"ב וברה"מ.

ב. קשה לצפות להבנה בין נשיא אמריקאי למנהיג סובייטי בשאלת זכויות האדם. הדגש שישים רייגן בנושא זה יושפע ממהלך הדיונים בשאר הנושאים. מעריכים שאם תהיה התקדמות משביעת רצון בנושאים "הכבדים", יעדיף הנשיא לדחות את העימות בשאלת מתנגדי המשטר בברה"מ ובשאלות ההגירה להזדמנות אחרת — גם מתוך תקווה שהבנה בסעיפים אחרים תניע את הקרמלין למחווה ממשית בכיוון המתחייב מהסכמי הלסינקי.

ג. הן וואשינגטון והן מוסקווה מעוניינות למנוע הסתבכות של מעצ־מות-העל בעימותים במלחמות אזו־ריות. האמריקאים דורשים סיום המעורבות הסובייטית באפגניסטאן והפסקת התמיכה במורדים באמריקה הלטינית; הסובייטים טוענים לזכות לסייע ל"בעלות ברית" ולאלה המנה־לים "מלחמת שחרור לאומית". במק־רה הטוב, תושג בנושא זה הסכמה שלא להרחיק לכת במעורבות עד כדי סכנת עימות ישיר בין ארה"ב לברה"מ.

ד. הנושא ה"כבד" והחשוב ביותר על סדר יומה של הפיסגה הוא ריסון המירוץ בתחום הנשק האסטרטגי. שני הצדדים מציעים צמצום המאגרים הבין-יבשתיים ל-6,000 ראשי-חץ גר־עיניים. אך דורשים הרכב שונה של סוגי הנשק: האמריקאים דורשים איסור על טילים עם כני-שיגור ניי־דים ועל דור הטילים הכבדים במיוחד — שבהם יש יתרון לסובייטים. בר־יה"מ דורשת לאסור על טילים בליס־טיים וטילי שיוט המשוגרים ממטוסים — שבהם יש יתרון לארה"ב. בטילים לטווח ביניים (באירופה), האמריקאים דורשים משוואה בין נשק סובייטי לנשק אמריקאי, בעוד הסובייטים דורשים לכלול בחישוב גם את הנשק הגרעיני של בריטניה וצרפת.

אך המחלוקת הקשה והחזיתית ביותר היא בנושא יוזמת המגננה האסטרטגית. הנשיא רייגן אמר, שכי־סול המחקר והפיתוח של "מלחמת הכוכבים" אינו עומד למיקוח, בעוד גורבאצ'וב אומר שבלא הסכמה בנושא זה לא תיתכן הסכמה בשאר הנושאים האסטרטגיים.

* העוצמה הכלכלית: ברה"מ נהנית מיכולתו של משטר טוטליטרי למקד את המאמץ הכלכלי והפוליטי במספר מצומצם של יעדים, ומן המשקל המשני שיש לדעת הקהל בהחלטות על יעדים אלה. קל יותר לתעמולה הסובייטית להחדיר למדי־נות דמוקרטיות את הנושאים הדי־מויים שהיא מעוניינת בהם, מאשר למדינות דמוקרטיות להחדיר נושאים דימויים לתודעת קובעי המדיניות במדינה טוטליטרית. כניגוד לפסגות עבר, מתייצב בז'נווה שליט סובייטי צעיר מול מנהיג אמריקאי קשיש — על כל המשתמע מכך לגבי הדימויים והיתרונות היחסיים.

ארה"ב, לעומת זאת, מגיעה לפיסגה עם מודעות מלאה ליתרונה הכלכלי והטכנולוגי. הכלכלה הסובייטית מד־שדשת ומעורערת, בכמות ובאיכות. הטכנולוגיה הסובייטית, בתחום הצבאי ובתחום האזרחי, מפגרת בשנים — ואולי בעשרות שנים — אחרי הטכנולו־גיה האמריקאית. הביורוקרטיה והדי־כוון המרכזי מעכבים את התקדמות הכלכלה, וברה"מ עומדת בפני דילמה אשר לכאורה אין לה פתרון: משק מודרני מחייב שימוש נרחב במח־שבים ובמערכות תקשורת עצמאות; אך משטר טוטליטרי בנוי על הגבלה מרבית של מידע לסוגיו ורואה באי־פתיחות של עידן המחשבים סכנה לעצם קיומו.

הנשיא רייגן בא לז'נווה ביודעו בבירור שגורבאצ'וב זקוק להפוגה במירוץ החימוש כדי לשפר את תפקוד הכלכלה הסובייטית. גור־באצ'וב, בז'נווה, מודע לכך שהצבא והמפלגה מגבילים מאוד את מרווח הוויתורים שהוא יכול לעשות בתחום שאיפותיה הבינלאומיות והכושר ה־צבאי של ברה"מ.

כיצד מרוויחים זמן עד שאפשר יהיה לגשר על האילוצים של שתי המעצמות — זו שאלת השאלות המונחת ביסוד כל הנושאים בוועידת הפיסגה.

והיה היועץ לרועץ

במצב שנוצר במערכת הייעוץ לראש הממשלה — לא יהיה מנוס אלא למנות יועץ לענייני יועצים

מאת אברהם טל

שמעון פרס הוא ראש הממשלה המיועץ ביותר שהיה לנו מעולם. ספק אם יש מישהו היודע בדיוק מה מספר יועציו. באופן כללי, אפשר להבחין בין שלוש קבוצות של יועצים המקיפות אותו. קבוצה אחת, הקרובה אליו ביותר מבחינה פיזית, מורכבת ברובה מחבורת צעירים המכונה "נערי פרס"; אומרים שהם הכי פחות חשובים. הקבוצה השנייה מורכבת בעיקר מפוליטיקאים נבחרים חברי ה מפלגה, שביניהם לבין מר פרס שוררים יחסים קרובים במיוחד. הקבוצה השלישית, מורכבת מכל מיני אנשים מומחים למיניהם ה־חל, לביטחון, בינלאומיות, ל־כלכלה וכו', וכן ממקורבים שמר פרס מכיר זה כבר ומעריך באופן אישי. כאמור, אין נתונים מוסמ־כים על כמות המייעצים למר פרס, אך נראה שמספרם מגיע לעשרות רבות.

אחת השאלות המסקרנות ביותר לגבי לשכתו של מר פרס (המונח "לשכה" אינו מייצג את המסורים אך במונח "חצר" יש טעם לפגם) היא: כיצד מצליח מר פרס להפעיל כהלכה מנגנון יועצים כה גדול. כדי להפעיל את כל יועציו ביעילות נחוצים נוהלי עבודה מסודרים, כך שכל יועץ ויועץ יידע מתי, באיזו דחיפות ובאיזה עניין בדיוק נדרשת עצתו. כמו כן דרוש מנגנון ניתוב משוכלל, שיב־טיח כי כל המבקש-עצה יגיע אל היועץ הנכון — וכל עצה תגיע אל ראש הממשלה במועד הראוי. דרושים גם מכשירי בקרת-ייעוץ שיאפשרו לקבוע, לפחות בדיעבד, אם הייעוץ היה "ייעוץ-מועיל", "ייעוץ-שווא" או חלילה "ייעוץ-אחי־תופל". קשה לדעת אם כל הנהלים, המנגנונים והמכשירים האלה קיי־מים ומופעלים כהלכה. מה שברור הוא, כי גם היועצים הם בני אדם — העלולים לשגות ואף שוגים לפעמים.

קחו לדוגמה את היועץ לענייני תקשורת של ראש הממשלה, אשר לפי הנמסר התערב עם השר ללא תיק עזר וייצמן על בקבוק ויסקי שהפעם השר שרון יפוטר. קל להבין את וייצמן: הוא התערב בנוסח "או שאני זוכה, או שאתה מפסיד". מדוע? כי יש שתי אפשר־ויות בלבד: או שוייצמן יזכה בבקבוק, או שיזכה בהשלכת שרון מהממשלה. ככל הידוע, משתי זכויות אלה, וייצמן היה מעדיף את השניה. אבל בשני המקרים הוא היה יוצא נשכר. לכן אפשר להבין מדוע הסכים להתערב. אך מה על היועץ? כאשר יועץ תקשורת של ראש הממשלה התערב שהפעם שרון יושלך מהממשלה — והיה מוכן לסכן בקבוק ויסקי — קיבל זאת כל איש תקשורת כתורת משה-מסיני: עניין סגור. אין זאת כי היועץ משוכנע לחלוטין כי הפעם שרון יעוף באמת. בעקבות כך, מתעוררים ספקות כבדים ביותר לגבי שיפוטו. טוב, אם אני הקטן, היושב במרחק של 70 ק"מ מפרס, הייתי סמוך ובטוח כי הפעם שרון יושלך החוצה, וטעיתי — לי מותר לטעות. אבל הוא? היועץ ל־תקשורת, היוצא והבא בלשכת פרס ורואה אותו פעמיים-שלוש ביום, שיטעה כדי כך?

או קחו יועץ אחר, שהוא גם מזכיר הממשלה. הלה נשאל בכד לוחיה במוצאי יום רביעי שעבר, אחרי ישיבת הממשלה, אם פרס מסר את מכתב הפיטורין לשרון. תשובתו הנודעת היתה "איני יודע". דבר זה מעורר תמיהה. מזכיר הממשלה יושב סמוך לראש הממשלה, ראייתו טובה, תנועותיו של ראש הממשלה אינן נעלמות מעיניו. כיצד זה לא ראה אם ראש הממשלה מסר או לא מסר לשרון נייר, שהיועץ עצמו טרח מן הסתם על ניסוחו ועל הדפסתו? הטוח עיניו? התערפלה ראייתו? אולי נפגם זיכרונו? אכן, שאלות מבי־כות לגבי יועץ כה בכיר.

או קחו את השר הבכיר שחל, שהוא, כך אומרים, יועץ הסתרים של ראש הממשלה. זה חודשים מודלפות לעיתונים ידיעות ה קשורות בו, במישרין או בעקיפין, שלפיהן קואליציה צרה המושתתת על המפלגות הדתיות היא פחות או יותר עובדה מוגמרת. ברגע שיעלה רצון מלפני ראש הממשלה לפרק את ממשלת האחדות הלאו־מית — הוא יוכל לעשות זאת, בד־מנו החופשי, הקואליציה עם ש"ס, המפד"ל, האגודה ו"מצד" מר־כבה ומזומנה לשאת בעול ממשלה צרה. רק לפני קצת יותר משבוע קראנו בעיתון כותרת: "שחל בטוח כי 65—70 מנדטים בכיס". יש להניח כי מידע זה העביר גם לראש הממשלה, וייתכן שעל סמך מידע זה אפילו פעל מר פרס בשלבים הראשונים של משבר שרון. מה האמת? בעיצומו של המשבר היא התבררה: ההערכה נכונה בשיעור של 77—83 אחוז, כלומר, רק 54 מנדטים בכיס. ובכך לא די להקמת ממשלה.

אי-אפשר לעסוק במערכת הייעוץ של ראש הממשלה בלי להזכיר כתבה שפורסמה בכותרת "צוות שלא שלף מהמותן", והנה תיאור מרתק של צוות ייעוץ נוסף (שעד אז לא ידעתי על קיומו). צוות זה מורכב משרה של מומ־חים והוא מייעץ לראש הממשלה בענייני מדיניות-חוץ בכלל, ובבעי־יות אזורנו בפרט. שם הקוד של צוות זה הוא "פורום אברשה", ועבודתו מתנהלת הרחק מעיני המצלמות ומפנקסי הכתבים. אני שומע כי הצוות הזה מילא תפקיד חשוב בעיצוב מדיניות הפתיחה כלפי חוסיין. כך למשל, נתקבלה הערכתו כי המלך ימלא להבא תפקיד מרכזי בענייני הפלש־תינאים, תוך דחיקת מעמדו של אש"ף. עד לפני שבוע הייתי אחוז התפעלות מכושר החיזוי של צוות זה. אך בימים האחרונים התחלתי לתהות אם הוא גם חוזה. שהרי בד בבד עם ההליכים המדיניים האלה חלה התקרבות דמשקית בין סוריה לירדן, וכי האפוטרופסות על אש"ף תעבור מירדן למצרים. אם העניינים יימשכו בקווים הנוכ־חיים, אנו עלולים לשאול את עצ־מנו תוך שבועות אחדים אם הסכמתנו ל"ליווי" בין-לאומי לא היתה מחיר מופרז בעד שינויים שאינם דווקא לטובה.

אינני מתיימר לקבוע מסקנות פסקניות בעניין כל כך חשוב, אך דומה כי יש מקום להביע חשש אם בכל מה שנוגע לייעוץ לראש הממשלה, העניינים מתנהלים כ־שורה. האם יעילות העצות אינה עומדת ביחס הפוך למספר היוע־צים? אם המצב יימשך כמות שהוא, לא יהיה לבסוף מנוס מלמנות יועץ לענייני יועצים בלשכת ראש הממשלה.

מבט אחר / הדה בושס

והנה החדשות

שמעון פרס מצליח לשמור גימה של הומור בדבריו בימי המשבר האחרונים. אנחנו עם משונה, אומר ראש הממש־לה והוא מתכוון לומר שיש לנו הרגלים משונים. הנה הוא אומר, לא שמעתי על מקום בו משדרים מדי שעה חדשות. לצורך הדיוק: מה על הבי.בי.סי. ומה על ארה"ב, בה יש תחנות המשדרות חדשות במעט כל היום? ואם משדרים חדשות בתכיפות כזאת מה פלא אם נוצר אצלנו צורך לייצר חדשות? ואכן, שמעון פרס מצביע על אחד מסימני-ההיכר של הקיום הקלאוסטרופובי הישראלי: מעורבות כפייתית, כמו היינו מכורים לחדשות.

וכך, כאשר פותחים את מהדורת "מבט", בסיכויי מזג האויר לעתיד הקרוב, המאחר לבוא, הופך עניין זה לאירוע תקשורתי ובעלי טורים, עושים ממנו נושא, ומסיקים מסקנות והשלכות על מצבנו הלאומי.

החדשות עומדות במרכז חיינו ואנו סובבים כמו שיכורים סביבן, מתמכרים להן, מתמכרים לשידורים הרודפים זה את זה, מדי שעה, צופים ומאזינים שוב ושוב, לאותן חדשות החוזרות על עצמן, וליוזמי החדשות למיניהם, המרחיבים ומפרשים את החדשות.

גם ה"טוק-שו'ס", ברדיו ובטלוויזיה, מהווים בעצם, הארכאיזציה על החדשות ולמעשה, אנו מאזינים וצופים שוב ושוב לאותן חדשות — ובאמת מה יכול כבר להשתנות מדי שעה — אם כי האירועים אינם מכזיבים. כך גם קורה, שאם אנו מחמיצים לעתים מהדורת חדשות, אנו גם מחמיצים ידיעה חשובה. השאלה המתבקשת מאליה, היא, "שמעתם חדשות?".

במשך השנים גם התרגלנו למבנה הקשה ברדיו. לעברית שלא כדרך הטבע, מלה הדגשים וניגונים מלאכו־תיים, עד שכל המגישים-קריינים נשמעים שם כאיש אחד — ובלי זהות אישית — הזהות היחידה היא גברית או נשית. אבל אין כמו ההרגל — גם אם זה הרגל מגונה — והעברית הרדי־פונית הפכה לחלק בלתי נפרד מן החדשות. אני לא מאמינה שהיינו מסוגלים כבר להאזין לחדשות בעב־רית נורמאלית, מדוברת, של יומיום. אנו עלולים ללקות בהלם, אם מגיש-קריין ידבר כאחד האדם, ואז הרי נחשוש שקרה משהו נורא וסופו של העולם הגיע.

סכין בגב

אני למשל גם איני מסוגלת להבין את אלה המצלצלים ומן לטלפון, דווקא כאשר אני צופה ב"מבט" או מאזינה ל"היום הזה", ואינני תופסת כיצד המטלפנים אינם צמודים למקלט או לטרנזיסטור כמוני. איני מוכנה שיפריעו לי גם בסיום המהדורות — כאשר מדווחים על להיטים אבודים, או על תוצאות המשחקים בספורט — גם אז עצבי חשופים, ואני חוששת מהחמצה. דווקא בסיום עלולים להו־פיע על המרקע המבשרים ובפיהם לסיכום, חדשה שנתקבלה זה עתה.

באנגליה, כאשר צפיתי בחדשות תהיתי כיצד קורה שהחדשות משעמ־מות כל כך, וגם אם מדי פעם מספקת שם המהדורות האירית פיגועים הב־לביים, גם אז לא כל אחד חש כאילו הסכין נתקעה בגבו, ויש להם עניינים אחרים כדי להסיח את הדעת.

לוויתן מבולבל

פרס צודק. אנחנו עם משונה. הנה בשכונות הבימים טובים כדי שלא לקלקל לנו את מצב הרוח, מדווחים בדרך על מיני אסונות טבע ופגעים רעים בעולם, — רעידות אדמה, שט־פונות, התפרצות הר געש.

גם על מירוצי מכוניות מדווחים ועל תצוגות אופנה. לאחרונה מככב בחדשות אותו לוויתן מבולבל, שפרשת נדודיו דווחה לפרטיה. מהדורת "מבט" של מוצאי שבת, גם היא מקוצצת ומ־טרפת. ו"השבוע — יומן אירועים" החוזר אם אם למרקע, מוסווה כ"מבט" של ליל שבת, חוסל במהרה ברוחה כדי לא לפגוע במזאל שלנו.

משימה בלתי-אפשרית

אבל לחדשות כה זוהות חזיוניות משל עצמן, הן מתגברות על על המכשולים בדרך. הנה, אני קוראת ב"מעריב" של יום ששי האחרון, כיצד בכל ערב בשעה תשע למרות התנאים הבלתי נסבלים והתקלות הלהנים, מצליח צוות אנשי "מבט" לשדר את המהדורה, למרות שפרשת עלילותיה של מהדורה אחת ויחידה מצטיירת כמשימה בלתי-אפשרית. "מבט" עדיין מוקרנת מדי ערב על המרקע, והעם כולו צופה בה בשקיקה, — להיט נדיר שאסור להחמיץ אותו ולמרות ליקו־יים, פגמים ולחצים. "מבט" היא תכנית חשובה. הישג נדיר של הטלוויזיה. זוהי מהדורת חדשות בעלת השפעה, החודרת מגבלות המרקע, ובמידה רבה היא לא רק משקפת את המציאות, אלא בוראת ויוצרת אותה. כולם משתוקקים להופיע ב"מבט", ההופעה בה מקנה יוקרה ומעמד.

ל"מבט" לצד ה"כוכבים" המגישים, הקבועים מדי ערב את עולמם, גם המתראיינים הקבועים, בימתם של ראש הממשלה וסגנו, שר הביטחון ושר האוצר, וזוגות הצבעים, המייצ־גים את האיזון הקדוש. הפופולאריים ביותר, שריד את אולמרט, ושבה וייס את רן מרידור.

ישנם גם הנודניקים כפי שמגדיר אותם יאיר שטרן, והנרגנים כפי שאנו למדים לדעת משתלם. ישנם חביבי הטלוויזיה שכל מילה משלהם זוכה לדיוות, וישנם היוזמים והלוחצים הפוליטיים המסתפקים בלית-ברירה באיזון. אבל לזכות "מבט", ייאמר שאין היא נכנעת ללחצים פוליטיים. תמוה רק שכל אנשי השררה, החוזרים ומשחזרים אחרי "מבט", אינם עושים די כדי לשנות שם את פני הדברים, מבחינה טכנית לפחות. הטלוויזיה פועלת במיכשור ישן נושן, בתנאים בלתי נסבלים, וכמובן עד היום ללא מנהל. ואם בלחצים עוד אפשר לעמוד, ללא מיכשור, ועם שר תרבות וחינוך שאינו מפעיל את סמכויותיו, ונותן לעניינים להתדרדר — קשה לנחש עד מתי מוכה ל"מבט".

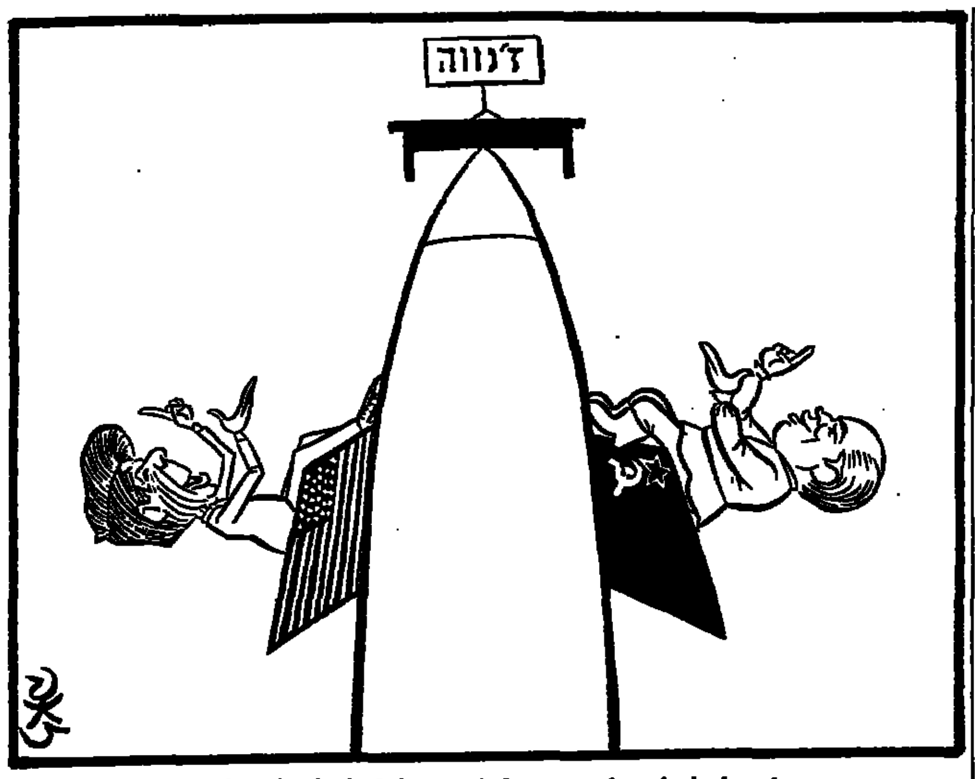

יריות ראשונות במתקפת התעמולה

מאת דניאל דגן

הסובייטים זכו בנקודות כבר בסיבוב הראשון. המסר שלהם ברור ומובן, לעומת המסר האמריקאי, המופשט והשנוי במחלוקת פנימית

ז'נווה

ההגנה הטובה ביותר היא כידוע ההתקפה. וכלל זה ננקט כאן במלוא היעילות על ידי הרוסים, במצח נחושה ובלי שמץ של פקפוק עצמי. הדובר הרוסי לאוניד סמיאטין טען במסיבת עיתונאים של משלחתו, כי בברית המועצות אין כלל אסירים פוליטיים. לעומת זאת, הוא ידע לנקוב בשמות של עשרות לוחמי חופש ופעילים למען זכויות האדם, הנמקים לדבריו בבתי כלא בארה"ב, או בארצות אחרות במערב.

כשאחד העיתונאים העלה פקפוקים בגירסה המיתממת, השיב סמיאטין בהתקפה מחודשת, חריפה עוד יותר. זכויות האדם נשמרות בברית המוע־צות יותר מאשר בכל מקום אחר, הוא טען. בארה"ב, לעומת זאת, נמצאים מיליוני אנשים מחוץ למעגל העבודה, או אינם זוכים לטיפול רפואי נאות בשל חוסר אמצעים. בכך נשללות מהם זכויות אנוש יסודיות — אותן זכויות שכל אזרח סובייטי נהנה מהן באופן אוטומטי.

מסיבת העיתונאים הנגדית של המשלחת האמריקאית נשלטה גם היא במידה רבה על ידי הרוסים — נציגים בכירים של כלי התקשורת הסובייטיים, המודים לא בושה שהם פוע־לים כדי לסייע לסמיאטין במלחמת התעמולה האדירה שלו. כמו על פי הוראה מגבוה, הציגו עיתונאים אלה שאלות חדות ותקיפות ליועץ הנשיא רוברט מקפרלן, תוך לסבך אותו בס־תירות ובהודאות מביכות על חילוקי הדעות השוררים בממשל בוואשינג־טון. בשביל עיתונאים אמריקאים המגננה התקיף הוא דבר מובן מאליו, חוקה של מקפרלן שהוא מורגל בו. אך כשהתגובות האגרסיביות באות מצד חברים למקצוע מברה"מ, ברור לכולם כאן, שהם עדים למתקפה מתו־כננת של הקרמלין.

הנשיא במצב מביך

במתקפה הזאת על חסדיה של דעת הקהל העולמית, ובעיקר המערבית, זכו הסובייטים בנקודות כבר בסיבוב הראשון. בעוד שבנציגות האמריקאית בז'נווה ישב דובר בלתי מוכר חסר סמכויות, הפיצו סמיאטין והצוות הב־כיר שלו בפני עיתונאים מאנשים המוסמכים לבטא את עמדות הקר־מלין. הם משכו עניין ותשומת-לב בהופעות מתוכננות ומלוטשות, שהצ־טיינו בהוצאה במנות גרושות, והיו גזורות על פי צרכיהם של כלי התקשורת במערב.

בשעה שסמיאטין וחבריו שהו כאן ושלטו במידה רבה בזירה, נמצאו עוזריו הבכירים של הנשיא רונאלד רייגן בוואשינגטון, וקיימו התייע־צויות לקראת טיסתם לאירופה. וכאשר הגיעו העוזרים מקורטוף לז'נ־ווה, הם לא התפנו כלל למאבק-נגד תעמולתי כדי לאזן את מתקפת הפתיחה הסובייטית. עיסוקם הראשון היה לנסות ולפרק את המוקש הראשון שנקרה בדרכם: מכתב של שר ההגנה קאספר ויינברגר אל הנשיא, שבו הזהיר רייגן מלעשות ויתורים לרוסים בתחום פירוק הנשק.

פרסומו של מכתב זה הטיל כמובן ספקות בכנות הכוונות של המשלחת האמריקאית, וסיפק לסמיאטין חומר למכביר למתקפה תעמולתית הבאה. אפילו הנשיא רייגן לא הצליח להסתיר את רוגזו על הפרשה, והגיב באירגזות גלויה כאשר עיתונאים פנו אליו בשאלות, בצעקות ממרחק. עם זאת, קשה היה לשפוט אם רוגזו של רייגן מופנה נגד וויינברגר האיש, נגד העצות של שר ההגנה שלו, או נגד פרסום תוכן המכתב בעיתונות האמ־ריקאית.

המומחה הסובייטי לענייני אמריקה, גאורגי ארבאטוב, קשה כאן ביתנה מהיר של המצב החדש, והגיב בסיפוק בולט: "הנשיא נקלע למצב מביך ביותר. הוא אינו יכול לצאת נגד ויינברגר, או נגד העצות שלו, או נגד העיתונות. הוא נתון בלחץ מוגבר להו־כיח, שהמשלחת האמריקאית לא באה לכאן בכוונה להכשיל מראש כל אפשרות של התקדמות בנושא המר־כזי של סדר-היום הבינלאומי — הצורך בהגבלות הדדיות על הנשק, והוכחה להימנע מפתיחת מירוץ הח־מוש בחלל החיצון".

ההדגשה האחרונה תואמת בדיוק את התפיסה הסובייטית, ומקנה לקר־מלין הזדמנות-פז למתקפת תעמולה במסגרת הסרי התקיים. יותר מ-3000 עיתונאים מכל קצווי תבל מתגוררים כאן בכלובי זהב של אולמות ענק, ומצפים לכל פיסת מידע על תוצ־אות כלשהי בשיחות רייגן-גור־באצ'וב. מי שיודע לנסח את עמדותיו בצורה בהירה וחד-משמעית זוכה ליתרון ברור. מי שמהסס, מתמרן ונ־כנס לפרטים קשים להסבר, עלול להיקלע לעמדה תעמולתית נחותה.

לרוסים יש מסר פשוט, ברור ומובן לכל: הניחו את התכניות לפיתוח מערכות הגנה שיוצבו בחלל החיצון ("מלחמת הכוכבים"), תקבלו בתמורה נכונות סובייטית לפירוק חלקי של מערכות הנשק הגרעיניות על פני כדור הארץ. המסר האמריקאי הוא אבסטרקטי, מסובך ונתון בסימן של חילוקי דיעות פנימיים: באנו לכאן כדי לנסות ולהגיע להבנה על פירוק נשק הדדי, שיהיה נתון לביקורת ולפיקוח. אנחנו רוצים לבצר את השלום ואת היציבות הבינלאומיים. מבלי לוותר על הצורך להגנה על החופש שמטנו נתנה העולם הדמוקרטי. נדבר כאן לא רק על טילים וכלי נשק גרעיניים, אלא גם על דיכוי זכויות האדם בברה"מ ועל מגמות ההתפש־טות הסובייטית.

פיסגת רייגן-גורבאצ'וב: עמדות פתיחה

עיר במצור

מלחמת התעמולה האדירה — עד כה לא התרחש כאן יותר מזה — מתנהלת על רקע תפאורה של עיר במצור, השמורה על ידי אלפי חיילים במדים. השוויצים עושים את העבודה הביטחונית בדייקנות ובקפדנות כהר־גלם, הדברים מגולמים בדמותו של הנס מאייר — מפקד של יחידת מי־לואים בחיל הרגלים. בחיים האזרחיים מאייר הוא אחד משלושת המנהלים הכלליים של הבנק הממלכתי השוי־צי. כאן בז'נווה הוא קצין גבוה, הנוסס ברחובות ומורה לאנשיו לירות בשודדים הנכנסים ל"תחומים סגורים" ואינם מגיבים על קריאות "עצור". מאייר מוצא הקבלות בין תפקידיו בבנק וברחובות ז'נווה המבוצרת, ואומר: "בשני המקומות צריך לפעול בצורה אמינה וסולידית".

הרוסים הקלו על עצמם בכך שהת־בצרו ב"מתחם" הגדול של המשלחת הסובייטית בז'נווה, שהוא מעין עיר בזעיר אנפין. את הזוג גורבאצ'וב שי־כנו בבניין הייצוגי "וילה רוזה" שב־תוך תחומי הנציגות. כתובתו הזמנית של מנהיג ברה"מ מתאימה מאוד למאמצים של סמיאטין להציג את הסובייטים כמי שרוצים למנוע התנ־גשות ולהפחית את סכנת המלחמה: שדרות השלום, ז'נווה. בשביל הזוג רייגן נבחרה טירה צרפתית קטנה שנבנתה במאה השמונה עשרה, ושבה השתכן ב-1955 הנשיא דווייט איזנ־האואר. הטירה מוקפת בגן גדול, שבין שביליו מתירים מדי פעם לצלמים להנציח את ההכנות האחרונות של הזוג רייגן לפגישה עם גורבאצ'וב.

מלבד רגעים אחדים של רוגז על הטיפול שבו זכה מכתב ויינברגר, נראה הנשיא רגוע ושליו, וככל הנראה הספיק לנוח ולהסתגל להבדלי הזמן בין אמריקה לאירופה. כמנהגו מימים ימימה, הוא נהנה להפגין את שנינותו בתשובות קצרצרות ומבדחות-מעט על שאלות הנשאלות לעברו ממעמדת הצלמים.

מפגינים מכל העולם התכנסו כאן כדי לתת ביטוי לציפיותיהם מן הפיסגה של שני הגדולים — פגישה ראשונה בין שני ראשי מעצמות-העל מאז שלאוניד ברז'נייב וג'ימי קארטר חתמו ב-1979 בווינה על הסכם "סאל"ט 2" להגבלת מירוץ החימוש הגרעיני (ההסכם לא אושרר מעולם, אך לדעת רוב המומחים, מוסקווה וואשינגטון שומרות, פחות או יותר, על ההגבלות הכלולות בו). אצל השוויצים, כידוע, אין חוכמות. המפ־גינים מתקבלים בנימוס הכבוד כל עוד הם אינם עוסקים בעניין שלשמו באו לכאן — מצעדים מאורגנים בר־חובות וכל מיני מרעין בישין אחרים העלולים לפגוע בסדר הציבורי. בפעם האחרונה הותרה כאן הפגנה בסוף השבוע שעבר. מאז שורר בעיר שקט מוחלט, ואוי למי שינסה להפר אותו בניסיון חדש לארגן מצעדי מחאה.

לכל היותר מותר להמתין בקרנות רחוב או באולמי כניסה של מלונות, ולהכריז באוזני כל מי שמוכן לשמוע על כוונות לפגוש את שני האנשים המרכזים בידיהם יותר עוצמה וה־שפעה מכל אחד אחר.

מי שאינו מאמין במחאות מוצא סעד נפשי בטקסים מיוחדים הנערכים בימים אלה בכמה מן הכנסיות של ז'נווה. ארגון הנקרא "מועצת הכנסיות העולמית" קרא להמונים ללוות את פיסגת רייגן-גורבאצ'וב בתפילות לש־לום ולהצלחה. ומי שאינו מתנחם בב־גון אלה יכול אולי לשאוב סיפוק מכתובות גדולות הזועקות מן הקירות ברחובות מרכזיים בז'נווה: "רייגן וגור־באצ'וב, העולם אינו שייך לכם".

השתנה משהו בדרום אפריקה...?

לא, דובים ולא יער

כשתגיע לדרום אפריקה תראה ש -

לא דובים ולא יער...
דרום אפריקה היא כמו תמיד אחד המקומות הנפלאים ביותר בעולם לחופשות וטיולים.

ולא פחות מתמיד, אלא יותר מתמיד
כי דרום אפריקה היא היום אחד המקומות הזולים בעולם משום שהדולר שלך שווה שם יותר מכפליים.

וכשתיסע עם S.A.A. תקבל עוד יותר -

כן שיטות תשלומים מיוחדת במינה
10 תשלומים שקליים לא צמודים. עם ריבית סימלית.

וכן הנחות משמעותיות ביותר
בעשרות בתי מלון מפוארים ובסניפים להשכרת רכב.

עכשיו, יותר מאי פעם – זה הזמן לטוס לדרום אפריקה עם S.A.A, חברת התעופה הלאומית של דרום אפריקה

יציאה בכל יום שלישי בשעה 16:45
לפרטים נוספים התקשר עכשיו לטל: 657759, 03-658388 או עם סוכן הנסיעות שלך.

טוס איתנו ותרגיש בהבדל
SAA
SOUTH AFRICAN AIRWAYS

מאחורי המסך והמיקרופון / לילי גלילי

רובינשטיין אינו נבהל מתרגילי ההשהיה לערוץ השני

ישיבתה האחרונה של הכנסת לא היתה בחזית אירוע מעודד לכי שוחרים כבר בעיני רוחם את מנעמי הערוץ השני. עצם אישור השם המפורש נגד תגובה נמרצת של חברי כנסת של אגודת־ישראל, שהודיעו חד־משמעית שהם מתנגדים בעצם גם לערוץ היחיד הקיים, שלא לדבר על השני. ח"כ מיכה רייסר ופנחס גולדשטיין, בעלי הצעת חוק פרטית להפעלת ערוץ שני, יצאו חפויי ראש. שבועות עקשניות מספרות גם, כי באחד הפורומים של הליכוד אמר שר המשפטים, משה נסים, כי אישור הצעת החוק של אמנון רובינשטיין יארך עוד כחצי שנה לפחות. המשתתפים בישיבה התרשמו כי השר נוקט סחבת מכוונת בנושא. כך או כך, הערוץ השני נראה שוב כ"פאטה מורגנה" מתרחקת. פנינו בעניין לשר התקשורת, אמנון רובינשטיין, שהצעת החוק שלו לערוץ שני נדונה עתה בוועדת שרים לענייני חקיקה.

— תגובתה הקיצונית של אגודת־ישראל נראית לך כמאיימת על עתידו של הערוץ השני?

— לא. אני רק חושב שהם לא כל כך מבינים מה קורה. היום יש כבר ערוץ שני — שכולל תחנה נוצרית מלבנון, עם שידורי דת נוצרים. שידורים בשפות שונות מירדן, תחנות טלוויזיה פיראטיות בכבלים שמשדרות בחלקן פורנוגרפיה. כך שכשאנו מציעים ערוץ שני ישראלי, ואנשי אגודת־ישראל מתנגדים, אני חושב שהם לא מבינים את משמעות העניין, אולי משום שאין הם צופים בטלוויזיה ואינם מודעים למצב. על כל פנים, הממשלה קיבלה החלטה חיובית בעניין על דעת כל השרים — להוציא יוסקה שפירא — ואני אדאג שההחלטה לא תישאר אות מתה על הנייר.

— עמיתו של השר נסים רומזים, כי הוא נוקט סחבת מתוך רצון לעכב בעצם את הפעלת הערוץ השני, או למנוע אותה בכלל. ראית בישי־

ראיון

אמנון רובינשטיין: אדאג שההחלטה לא תמות על הנייר

לכוונה זו?

— לא הרגשתי בכך. הישיבה בעניין זה ביום ה' האחרון בוטלה אמנם, אבל זה היה לרגל המצב שנוצר אז. להיפך, סוכם עם השר שמלבד הדיונים הרגילים, יוקדשו להצעת החוק ישיבות מיוחדות. אם יתממש הדבר, אפשר לסיים את ההליך ולהביא את ההצעה לקריאה ראשונה בכנסת בעוד כחודשיים.

— אתה חושב שהמשבר החדש בין הליכוד למערך עלול להשפיע על הליכי הפעלת הערוץ השני, שהיו שנויים במחלוקת בין־מפלגתית כבר קודם?

— אני לא רואה סיבות לזה, כי הרי הרעיון התקבל ביוזמה משותפת של המערך והליכוד. אני גם שואף להציע לתפקידי מנכ"ל הרשות ומנכ"ל חברת החדשות אנשים שאין להם זיקה פוליטית. אני חושב שנגיע להסכמה. אם כי לא הגענו עדיין לשלב הזה.

— רשות השידור זריזה מכם. וכבר הם עושים להפעלתו של רדיו מקומי באילת, בלי חסות החוק שלכם.

— אני שמח שלפחות עקב היוזמה שלי נקטה רשות השידור יוזמה לרדיו באילת. אך אני תוהה מנין יבוא הכסף? תמיד טוענים שהם במשבר כספי עמוק. אני לא בטוח גם שזה צעד נבון שהם יקימו תחנות רדיו קטנות, כשזה תחום מתאים ליזם פרטי, ולא להשקעת כספי הציבור.

— יש איזושהי פעילות שלכם בשטח, לבד מהדיונים בחוק?

— בהחלט, עושים גם מהלכים אחרים. כבר מכינים את כל עבודת התשתית המשפטית לפרסום המכרזים לבעלי זיכיונות־ההפעלה העתידיים, ומבצעים את העבודה הטכנולוגית לצורך מיפוי התדרים. פנו אלינו הרבה קבוצות שמעוניינות בזיכיונות. נפגשנו עם ארגון אמני ישראל והבטחנו את נושא ההפקה המקורית. ערוץ שני יקום כי הציבור רוצה בו, ולכולם ברור שכך אי אפשר להמשיך.

יורם רונן: הצעה

יאיר שטרן: ליכוד

מיכאל קרפין: מערך

דוד גלבוע: שיתת־דרישה

פרס־שמיר: שנינו ביחד, וכל אחד לחוד

בשולי הסערה הפוליטית העזה של השבוע שחלף, התחוללה "מיני" סערה גם במחלקת החדשות של הטלוויזיה. הימים הראשונים של המשבר היו דווקא שקטים יחסית: גיבורי הפרשה, פרס־שמיר־שרון, סירבו בעיקשות להופיע בטלוויזיה, והותירו את הזירה התקשורתית הזאת ל"גיבורי־המשנה" ו"למקורבים". לאיש לא היה זמן מיותר לבזבז על לחצים ותככים שתכליתם תקשורתית בלבד.

בישיבת הבוקר של יום שישי שבסופו של המשבר, החליט לערוך האולפן־סיכום... עם גיבורי הפרשה. לאחר שעה קלה ביקש הכתב המדיני יורם רונן צוות לראיין את ראש הממשלה, ואף הודיע כי יועציו של פרס התנו את הופעתו בכך שיראיין לבד. הדרישה עוררה את זעמו של מנהל החדשות, יאיר שטרן, שהודיע לרונן כי לא ייתכן כדבר הזה: הם לא יכתיבו מי עוד יראיין ביומן, ובאירוע

שבו שותפים שני צדדים לא מראיינים אחד לסיכום. בשיחה עם רונן והעורך דוד גלבוע, הורה שטרן לפנות גם לשמיר.

...וקרישה: לאחר זמן למחשבה, הודיעו אנשי שמיר כי הם רוצים "זמן שווה", דבר שהטלוויזיה לא יכלה להבטיח. בין לבין "רצו" טלפונים מקבילים בין הטלוויזיה ללשכת פרס ולשכת שמיר. בסופם, חזרו בהם אנשי פרס מהדרישה שפרס יככב לבד ביומן, ואילו אנשי שמיר הודיעו כי שמיר לא יהיה ספח לפרס והוא מעדיף להתראיין לבד במוצאי השבת. סוף טוב — כמעט: פרס לבד בראיון יום שישי, ושמיר בראיון קצר יותר, אך במוצאי השבת. משששככו הדי הפרשה הגדולה, נותרו האשמות הדדיות

כלפי הטלוויזיה. מימין טוענים כי עורך מבט מיכאל קרפין משרת את פרס; משמאל הטענים כי יאיר שטרן הוא "שתול" של הליכוד במערכת. אלה קובלים על העדפה של פרס, והדבר הוזר ליועץ התקשורת אורי סביר, "קו פתוח" למחלקת החדשות ומספרים על טלפונים המגיעים משם גם תוך כדי שידור; אלה מתלוננים כי במשבר ליכוד־מערך, זכתה עמדת הליכוד לבולטות־יתר לא מאוזנת. השקט היחסי מלחצים פוליטיים שהקנתה לטלוויזיה ממשלת האחדות הלאומית, מופר במקביל לכל משבר הפוקד את הממשלה. על סמך ההתנסויות כבר עתה, יש להניח כי התקרבות הרוטציה תביא ימים קשים על הטלוויזיה הממלכתית.

תחביב רוסי יקר

בימים אלה התבשרנו, כי לקראת פגישת הפיסגה המתקיימת בז'נווה, הגבירו הרוסים את ה"ג'מינג" לשידורי הרדיו מהמערב. "הגבירו", אמרנו, כי בימים נטולי דרמות בין־גושיות, אין הרוסים חסים על כספם בעניין זה. מדי שנה מוציאה ברית־המועצות סכום משוער של 500 עד מיליון לירות שטרלינג על שיבוש השידורים מן מערב הנקלטים בארצם. נתונים אלה מסר איש שירותי החוץ של הבי־בי־סי, אלברט גאלין, לחברי ועדת החוץ. העיתון "דיילי טלגראף" דיווח עליהם. חברי הוועדה, שביקרו לא מכבר בבריה"מ, הצטיידו לקראת סיורם במקלטי רדיו בגלים קצרים, על מנת לבדוק באופן אישי את הפעלת הג'מינג". הם התרשמו, כי שידורים אכן מופרעים מדי פעם, ביחוד השידורים ברוסית ובפולנית. לשאלתו של חבר ועדת החוץ אם שידורי הבי־בי־סי ברוסית הם אנטי־רוסיים, השיב איש שידורי החוץ כי "אין הם מתכוונים להיות כאלה, אך מן הסתם מתפרשים כך על ידי הרוסים".

עד כאן הדיווח מן ה"דיילי טלגראף". בשיחה עם מנהל "קול ישראל" בערבית, סיפר מנהל שידורי החוץ של הבי־בי־סי כי ממשלתו מייחסת חשיבות עליונה לשידורים אלה, ולערכם התעמולתי. עובדה: משגבר ה"ג'מינג" העיראקי לשידורים בגלים בינוניים, הפעילו מיד 10 משדרים בגלים קצרים, הקשים יותר לשיבוש (אם כי קליטתם בעייתית יותר). לא היה אפשר שלא להשוות מצב־עניינים זה לתקופה שבה הרבו העיראקים לשבש את שידורי "קול ישראל" בערבית בארצם. כל הבקשות והתחינות לספק משדר אחר עלו בתוהו. אבל בסופו של דבר, הרי אלה הבריטים שיש להם את עיקר בעיות־ההסברה בעולם הערבי, לא ישראל.

קיבוץ — כן, קרית שמונה — לא

בישיבת הממשלה שלשום נתגלע ויכוח בין היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר לשר התקשורת אמנון רובינשטיין באשר להפעלתה של טלוויזיה "חירום" בכבלים במקלטים של קרית שמונה. זמיר טען, כי גם סוג כזה של רשת כבלים טעון אישור החוק להפעלת טלוויזיה בכבלים, ואילו רובינשטיין גרס כי טלוויזיה לשידור הודעות לשעת חירום, אינה מצריכה חוק. בפגישה שנקבעה, לצורך העניין עם שר המשפטים וראש הממשלה, ייתכן שיוצע פתרון־ביניים שלא יצריך המתנה ארוכה. התקדים של רשתות כבלים בקיבוצים אינו תופס במקרה זה, באשר הקיבוץ — שלא כמו קרית שמונה — מושב לרשות הפרט.

ציתותים

אורי פורת: תופשה פרטית

חיים יבין: בשליחות הבונדס

דניאל פאר: סוס מצליח

* המנכ"ל, אורי פורת, יצא לשבועיים של חופשה פרטית בארה"ב. עד לרגע האחרון ממש, פחד פורת שמשבר ממשלתי ישבש את תוכניות חופשתו, שלה ציפה בכליון עיניים. לאחר שיושב משבר פרס־שמיר, יצא לחו"ל. גם חיים יבין יצא לארה"ב בשליחות הבונדס. סמיכות־הזמנים של נסיעות השניים, בצירוף לשמועות על פגישת פיסגה בין פורת ליבין ודיווח רפיק חלבי, השוהה בארה"ב מטעם הקרן החדשה לישראל, מעוררים גלים של ניחושים על המשך מגעיו למינויו של יבין למנהל הטלוויזיה. אך כנראה שהמסע נוסף ליום עסקים... מקרים עסקיים, הרי על דרך הבדיחה אומרים כבר בטלוויזיה שלאחר שפורת ליטיקאינו נכשלו בניסיונם למנות מנהל, יבוא העניין עתה להכרעת הקונגרס, או אף למעלה מזה.

* "הלו ג'רוזלם", מגזין ישראלי בשפה האנגלית המיועד לארה"ב, שודר ביום שישי האחרון בראשונה בטלוויזיה הישראלית. במתכונתו זו פונה המגזין, המופק על ידי חברת "קסטל" בראשותו של מיכה שגריר, לתיירים המבקרים בארץ. התוכנית, בהנחייתו של מיכאל רק, משודרת עתה גם ברשת כבלים באירופה. בתוך... הוחלט הטלוויזיה הירדנית לשדר במקביל ובאותה רשת את "הלו עמאן". על התחרות המפתיעה אמר מיכה שגריר: העובדה שהם משדרים את "הלו עמאן", ולא את "הלו אל־קודס", מעידה אולי שיש תקווה למהלכי השלום.

* שמועות עקשניות מדברות על הכוונה להוליך את מנחה "סיבה למסיבה", דניאל פאר, בזיון לגנוזן.

הרעיון הועלה כבר לפני חודשים מספר, אולם דווקא לאחרונה התבטא אורי פורת כי "התוכנית עלתה על הדרך הנכונה, ואין מחליפים סוסים במעלה ההר". ההודעה לא מיתנה את גלי השמועות בנושא.

* עודי נרקיס מינה, "גלוב אינטרנשיונל" ביצע, ו"קול ישראל" נהנה מהתוצאות: סקר האזנה לשידורי "קול ישראל" בספרדית בארגנטינה, מלמד כי 90 אלף איש מאזינים למשדרים, המשודרים שלוש פעמים ביום. כ־2 אחוזים מהנשאלים השיבו, כי שידורי "קול ישראל" בספרדית מהווים בעבורם מקור מידע חשוב על הנעשה בעולם. "קול אמריקה" זכה על אותה שאלה ב־9 אחוזים; הבי־בי־סי ב־24, רדיו מוסקווה ב־8, רדיו ספרד ב־7 ורדיו שוויץ ב־2 אחוזים.

"הירדן" נגד הטלוויזיה

"הירדן", שבועון ארץ־ישראלי חדש של הימין, הוא אולי עוד לא עיתון על פי אמות־המידה המקובלות, אבל סוד רדיו־טלוויזיה כבר יש לו. לא סתם טור, אלא כזה הנקרא "טורו אלקטרוני", שלא יהיה שום מקום לספק, כותב הטור חרד. כנראה כל כך מן הטור האלקטרוני או אתר, עד שהוא מעדיף להסתתר מאחורי הכינוי "אבי בועז", כמקובל בארגוני מחתרת למשל.

ומה יש ל"ירדן" לומר על שידורינו הממלכתיים? לא דברים טובים. ראיון שערך גבי גזית עם ח"כ עבד'ל ואהב דראושה, נשמע ל"אבי בועז" "כאילו יחנת השידור של אש"ף מראיינת את 'אבי חסן, עוזר של ערפאת'". מצב ימוכין גם בשמות־מלים "הדיים ידי ישמעאל, וה"קול קול ישראל". אחר כך קטע על "שיקולים מקצועיים" (המרכאות במקור) של כתבי החדשות בטלוויזיה, והמגנון על הגדרתו של שר האוצר לשעבר יורם ארידור שסגן כי "הטלוויזיה מתנהלת כסובייטית". "אבי בועז" מגיע למסקנה: "לא רק הטלוויזיה, מר ארידור. ולא רק על הניהול השתלט... "הסובייטים". הסובייטים אגב, נתן ביטוי לדעותיו בסיקור הדיווח בעלי. המצלמה של הסובייטים הצ"ל לא מצאה במקום את ההתלהבות. המאמה, העוצמה. רק את דברי תיהם ושמאותיהם של "חברי הסובייטים" עצמם". אלה רק מובאות חלקיות. המחבר רגיל מן הסתם כנראה, שכטורו יש להילחם בטורו נגדי. טורו מילולי נגד טורו אלקטרוני.

רכב ותחבורה / בעריכת מיכאל גרטי

אוטוביאנקי בעלת נימוסים טובים

נסיעת בכורה

יצרני הרכב הגדולים קוראים למכוניות כאלה "אפס כפול" — או בתרגום חופשי, ביני־כבניני. האוטוביאנקי החדשה — 10־Y — באה לא רק להחליף את האוטוביאנקי A־112 הוותיקה (וכי־צורה ייבשך לפחות עוד שנה), אלא בעיקר להציג שינוי בגישה למכוניות האפס הכפול. שינוי גישה שהוכרז כבר בעבר בדגמים נסיוניים של יצרנים שונים. לא ייפלא איפוא שעיצובה הכולל של האוטוביאנקי החדשה דומה במיוחד לדגם הניסיוני של פולקסווגן — "סקוטר". פתרונות העיצוב המעשיים הם שהכתיבו את הצורה. כך למשל, נבנו דלתות רחבות במיוחד (החיוניות במכונית עירונית להנסיעות בה קצרות והכניסות והיציאות מרובות). ההליך אחורי קטום בזווית ישרה (והוכתב על ידי מינהרת הרוח). אין טעם בייצור מכונית עירונית קטנה אם מבנייה מחייבים הדרוקות בצורת קריגעליים בכל נסיעה למרכול.

עיצובה החיצוני של ה־10־Y בהחלט אינו משעמם. יש כאלה המתאהבים בחלונות הענקיים ובדלת האחורית השחורה. ויש כאלה המתעבים אותה ממבט ראשון — שאלה של טעם. העיצוב הפנימי לעומת זאת מקובל יותר — וניכרת בו מעורבותם של טובי מעצבי־הפנים של איטליה — החל מכיסוי הרמים המקיף את המכונית סביב־סביב וכלה בתא הקבוץ והנוח לאחזיה. כמכונית עירונית אמיתית, שולבו ב־10־Y שני תאי כפפות ותא מכוסה לרדיו (ולרבות מחזיקים לשתי קלטות במכסה). הישיבה במכונית נוחה במיוחד לפנים — הכיסא ניתן לכיוון לכל נהיל רצוי. החל מחזקי כדורסל וכלה במתעמלות קרקע. המרחב במושב האחורי הוא בעייתי יותר — לעומת האוטוביאנקי הוותיקה, הרי המושב האחורי מרווח מאוד, אך התיקרה הנמוכה־יחסית מאחור מחייבת את מי שגובהו בעל 1.85 מטר לשבת בראש מורכן, או להחליק לפנים. נוספים במוצעי קומה הסתדרו בנוחות רבה גם בנסיעה ארוכה.

בשלוש הגירסאות של האוטוביאנקי החדשה, בחנו את העממית ביותר — ה"פאייר". המכונית מצוידת במנוע החדיש ביותר שמייצרת קבוצת פיאט־לנצ'יה, מנוע ה"פאייר" (ראשי התיבות של מנוע אינטגרלי ביוצר רובוטית), בנפח 999 סמ"ק. המנוע החדש מחליף את מנועי ה־903 סמ"ק הוותיקים — אך תוספת של 10 אחוזים לנפחו לא תרמה לו כוחות סוס נוספים — והוא מפיק 45 כוחות סוס ב־5,000 סל"ד. הרווח הגדול של המנוע החדש הוא המומנט החזק שלו — 8.2 ק"ג מטר, ב־2,200 סל"ד בלבד; מומנט המקובל יותר במנועים בנפח 1,200 סמ"ק.

המנוע ממוקם לרוחב מלפנים ומניע כמובן את הגלגלים הקדמיים. תיבת־הכוח הזאת מתקתקת ברוממה בכל סיבובי מנוע אפשריים ואינה בוחה גם על נסיעה בסיבובים נמוכים במיוחד.

תיבת ההילוכים של ה־10־Y היא בעלת חמישה הילוכים. הידית קצרה ומיקום ההילוכים חד וברור. כאן אין צורך לצאת למסע ניחושים כדי לחפש את ההילוך החמישי.

הגורם המכבי המרשים ביותר באוטוביאנקי החדשה אינו המנוע או תיבת ההילוכים — אלא ההתאמה המושלמת ביניהם. זוהי ללא ספק מכונית המיני הראשונה בעלת נפח מנוע של פחות מ־1,000 סמ"ק שבה ההילוך החמישי אינו מיועד לשימוש בדירות בלבד. המהירות הסופית הורדה אמנם ל־145 קמ"ש — אך כדורה להילוכים הקבועים יחסית. אפשר לנסוע בחמישי גם בעליות תלולות למדי, וגם במהירות של 80—90 קמ"ש. במהירויות גבוהות יותר — כביב 120 — לא נתקלה המכונית המבחן בעליה שחייבה מעבר להילוך רביעי. פרט לכמה מתלולים של ממש בהר הנגב. או בעליה התלולה של הקסטל.

לשילוב המצוין של המנוע ותיבת ההילוכים נוספו מערכת מיתלים נוחה — המיתלים האחוריים מבולבים עם מוט מעוקל דמוי האות אומגה, המשכמם הן זרועות נגררות והן מוט ייצוב — והנה מעולה שמעטים כמותו במכוניות בעלות הנעה קדמית. ההגה קל ומדויק — והוא מאפשר קוטר סיבוב כה קטן עד שגם תרגילי חניה במקומות צפופים הם המובן כאליו.

מכונית המבחן צוידה בצמיגים צרים יחסית — 135 x 13, וצמיגים אלה סייעו בפעולה קלה של ההגה. צמיגים רחבים יותר, כגון 70 155 x 13, עשויים אולי להעניק למכונית אחיזת־כביש טובה יותר בנסיעה במהירות גבוהה מאוד בפיתולים — אך יקשו את תמרוני החניה.

נראה כי במקרה זה בזירת הייצור תואמת את מטרת המכונית כמכונית עירונית. עם כל הקידמה הטכנולוגית של מערכת ההגה והמיתלים, מן הראוי לזכור שהאוטוביאנקי החדשה היא בסופו של דבר מכונית קטנה. ואי אפשר לנצח את המרחק בין הצירים. גם כמשקלה הקל — 720 ק"ג — מוכיר את גודלה, ומגביל אותה להתנהגות של מכונית קטנה. עיקרה של התנהגות־כביש זו ניכר בדרכים משובשות במיוחד — ובפיתולי העליות של הר הנגב אפשר היה לחוש ב"זריקת הגב" קלה כאשר המכונית חלפה במהירות גבוהה מעל מהמורה בכביש והגלגלים האחוריים ניתקו מגע עם האספלט. התרופה פשוטה: נסיעה במהירות החוקית (ואולי מעט מהר יותר), מחזירה לאוטוביאנקי החדשה את אחיזת־הכביש הטובה. ובמהירויות אלה ההיגוי ניטרלי — ללא זריקת זנב וללא בריחה של האף.

ביצועי ה־10־Y טובים אולי מאלה של האוטוביאנקי הישנה, אך בגירסת ה"פאייר" אינם המרשימים ביותר בבך למשל. נדרשו כ־15.5 שניות לתאוצה מ־0 ל־100 ומחס מן־המהירות אינה עוברת את התחום שבין ה־140 ל־150. אלא שכאן צריך לשוב ולהזכיר, כי לא רק הנתונים המספריים חשובים — חשובה לא פחות הדרך שבה המכונית מגיעה לביצועים אלה. ה־10־Y עושה זאת ללא מאמץ ובצורה חלקה להלורין. שלא כבקודמתה, אין הנהג באוטוביאנקי החדשה צריך "למשוך" הילוכים עד לפיצוץ המנוע, וגם ניי באינו חובב נהיגה אישלקית יוכל להפיק מכוניה את כל ביצועיה בצורה תרבותית ורגועה.

לאוטוביאנקי החדשה מעלות מלבים שאפשר לומר כי היא "גדולה על המכונית". השימוש במחשבים במהלך 13 אינטש איפשר עיצוב ברוטוס (לפנים) ובתופי בילום (מאחור), גדולים יותר לפיסקה המכונית. ובגבולים השתלבו בעריכת באפשר בליה מבוקרת בלא באצן הורבה, גם בשימוש מהיר ותכוף בכביש ההדרי השתפתל של דרך הנפט לירוחם. לא גילו הבלמים כל סימני הרפיה הדרגתית נענתה ללחץ על הדוושה בקלות ובדייקנות.

העיצוב ההנדסי לעילא ומנוע ה"פאייר" לא נועדו רק לנסיעה רגועה. מקדם־הגרר של המכונית נמוך כביותר, ועל פי נתוני היצרן הוא 0.31; זה בשילוב עם מנוע קטן בעל מומנט גדול ותיבת הילוכים מעולה, עושים את האוטוביאנקי החדשה למכונית חסכנית במיוחד. הנתונים הרשמיים קובעים כי צריכת הדלק במהירות קבועה של 90 קמ"ש היא 23 ק"מ לליטר — ועל פי תוצאות המבחן, נראה שאפשר להאמין לנתונים אלה. נהיגה בעיר ומחוץ לעיר — שכמחציתה במהירויות גבוהות במיוחד — יחד עם שורה של האצות ובלימות חזקות, הביאה לתוצאה מסכמת של נסיעת המבחן: 638 ק"מ ב־34 ליטר בנזין, או כ־18.5 ק"מ לכל ליטר. בשימוש רגיל — שעיקרו צפוי להיות נסיעה עירונית — נראה כי כי שלא ינסה להעלות עסן מתכבינים יגיע בקלות יחסית לצריכת דלק של 20 ק"מ לליטר.

שילובו של מיכל דלק חדיש (עשוי מחומרים פלסטיים), רוגמת מכלי הדלק של מכוניות היוקרה של אודי, בנפח של 47 ליטר, מבטיח כי נהג ישראלי ממוצע יזדקק לתדלוק רק אחת לשלושה־ארבעה שבועות ויוכל לנסוע כמעט 1,000 ק"מ במיכל.

האוטוביאנקי החדשה היא ללא ספק מכונית המאפיינת את הטכנולוגיה של סוף שנות ה־80. ועיצובה המיוחד יחד עם החידושים הטכנולוגיים מעמידים אותה כאחת המכוניות הקטנות המתקדמות ביותר. עם זאת, היא ככל זאת מכונית קטנה, על המשתמע מכך. למי שנסע עד כה באוטוביאנקי הישנה או במכוניות דומות, תיעשה ה־10־Y לבחירה טבעית — ביחוד לאחר שהופסק יבואה של המאבדה של פיאט.

במחיר של כ־9,500 דולר, האוטוביאנקי החדשה מתחרה במכוניות יפניות בעלות מנוע 1,000 סמ"ק, תוך פזילה לשוק שבו היה בעבר עיקר מכירות האוטוביאנקי הישנה — שוק המכונית השניה במשפחות בעלות יכולת ושוק הצעירים המבקשים לקנות מכונית חדשה בראשונה בחייהם. מה שחרץ את גורלן של מכוניות רבות בקטגוריה זו היה דווקא העיצוב החיצוני — ועדיין נותר לראות אם קהל־המטרה של המכונית החדשה נכון לכראה הלא שגרתי שלה.

מי יגרור את השוטר? — מי יסגל את מכוניות המשטרה? מובן שאף אחד לא יעז לגעת בהם. ואולי משום כך, הם מזלזלים בחוקי התנועה ובתמרורי החניה.

דוגמא לכך היא חנייתם היום־יומית של מכוניות שוטרי "המדור", המדובר במכוניות מדור אסקורט ואריקה, בעלות מספר אזרחי, החונות בשעות הבוקר העמוסות בקטע שבין תחנת משטרת דיזנגוף והרחוב רוטשטנסקי בת"א. חנייתן האסורה, לצורת תמרור "אין עצירה" ושלט אזור "קצב גבוה" חוסמת נתיב תנועה סמוך לתמור.

המכוניות שבתצלום אף עומדות מעבר לקו־הקצירה שליד התמרור (צולמה ב־4.11 ב־08:00 בבוקר).

"ג'מקאנה" גם בישראל

חברת "מירוצי ישראל בע"מ", בשיתוף עם המועדון המוטורי הישראלי, פותחת בארגון אירועי ספורט מוטורי ברחבי הארץ. במסגרתם זו יהיה אירוע בנוסח מתקדמת נוסח "ג'ימקאנה". ה"ג'ימקאנה" בודק את המיומנות והמת התיחכום של הנהג. על מגרש חנייה בגודל 100x100 מטר מסמנים מסלול מפותל באמצעות עמודים, וביניהם צריך הנהג לעבור. בדומה למסלול "סלאלום". המסלול כולל גם סיבובי 360 מעלות, חנייה בהילוך אחורי ועוד.

כל נהג עובר את המסלול לבדו וזמן המעבר נמדד. כל שגיאה בהיגה גוררת תוספת שניות, בהתאם לסוג השגיאה ואופי המסלול. המטרה היא, כמובן, לעבור את המסלול במינימום זמן ובמינימום שגיאות.

המהירות הממוצעת למסלול "ג'ימקאנה" היא 15—20 קמ"ש, מפני שהמסלול מפותל ואינו מאפשר לפתח מהירות גבוהה. מהירות כזאת אינה דורשת ציוד בטיחות מיוחד. תוצאה טובה על מסלול ה"ג'ימקאנה" מעידה על מיומנות גבוהה של הנהג ושליטה טובה ברכב, בניגוד למירוץ מכוניות הדורש גם תעוזה רבה ועמידה בלחצים.

אירועי ה"ג'ימקאנה" יתקיימו במקומות שונים בארץ, אשר לעריכם בכל מגרש אספלט גדול, דים הרציים. האירוע המרתק פתוח לקהל הרחב וכל בעל רשיון נהיגה ישראלי בר־תוקף יוכל להשתתף בו. תמורת דמי השתתפות עממיים. מספר המכוניות המשתתפות מוגבל, וכדי לאפשר הרשמה מוקדמת, ידווח מקום האירוע מראש.

בימים אלה מתנהלים מגעים לקיום ה"ג'ימקאנה" הראשון עוד החודש, באזור תל־אביב. אירועים בנוסח ה"ג'ימקאנה", מבורים ב"חברת מירוצי ישראל", יעבירו את המודעות לנהיגה מיומנת, מתוחכמת ובטיחותית.

הצד השני של הבטיחות בדרכים (ב')

אוטובוס ושמו סכנה

מאת פרופ' לאון גרוס

בשנת 1984, הכמות הממוצעת של האוטובוסים בארץ (הציבוריים והפרטיים) היתה 8,105 יחידות. מאוטובוסים אלה, 1,520 המהווים 18.75 אחוז, היו מעורבים בתאונות דרכים עם נפגעים באותה שנה. נמצא שלכל יום קלנדרי היו מעורבים בתאונות יותר מארבעה אוטובוסים בממוצע או לחילופין, כל אוטובוס סטטיסטי מעורב בתאונה פעם ל־5⅓ שנים (לפי המצב בשנה הסטטיסטית הקודמת).

מצבת כלל הרכב המנועי בשנת 1984 היתה בממוצע 745 אלף יחידות ו־20,048 כלומר 2.69 אחוזים מהן היו מעורבות בתאונות: כל רכב מנועי סטטיסטי מעורב בתאונה פעם ל־37.2 שנה בקרוב (לפי המצב אשתקד). מחישוב השוואתי רואים שהאוטובוסים מעורבים בתאונות פי־שבעה יותר מאשר כלל הרכב המנועי בארץ.

את המספרים, יחד עם אלה השייכים למכוניות נוסעים פרטיים, רואים בלוח מס' 1. הם מחושבים לפי הנתונים של רבעון לסטטיסטיקה של התחבורה כרך י"ב, מס' 2—1, 1985.

הקילומטרז' של האוטובוסים (קילומטר נסיעה לשנה) גבוה בהשוואה לכלל מצבת הרכב. בשנת 1984 עברו האוטובוסים בארץ 547 מיליוני ק"מ, וכל כלי הרכב 13,772 מיליונים. כלומר, הקילומטרז' של האוטובוסים מהווה 3.6 אחוזים מכלל מצבת הרכב. מהנתונים של הלוח מס' 2 רואים שבתאונות עם נפגעים בחישוב למליון ק"מ נסיעה האוטובוסים מעורבים פי 91 אחוז יותר מאשר כל כלי הרכב המנועים וב־75 אחוז יותר מאשר מכוניות נוסעים פרטיות.

אנו רגישים לנושא במיוחד לאחר נה אחרי האסון ליד מושב הבנים שבו, בהתנגשות בין אוטובוס ורכבת נהרגו 22 ילדים, ועקב התנגשויות שבין אוטובוס לאוטובוס שבהן היו עשרות נפגעים. אנו זקוקים להסעה באוטובוסים יותר מאשר בארצות מפותחות אחרות בגלל המינוע הנמוך (מספר רכב מנועי ל־1,000 תושבים) ומפני שהרכבת אינה מפותחת אצלנו ובמידה הדרושה ואמצעי תעבורה המוניים נוספים חסרים לנו.

האוטובוסים בישראל משתייכים באיכותם לטובים בעולם והטיפול בהם סדיר. הנהגים בעלי רשיון לנהיגה מקצועית בדרגה גבוהה והמוראליות שלהם אינה נמוכה. בכל זאת, המצב הבטיחותי של האוטובוסים חמור מאוד. פגיעות של אוטובוסים בהולכי רגל למיליון ק"מ נסיעה גבוהות פי שניים מאשר של כלל מצבת הרכב בארץ למיליון ק"מ נסיעה (שנת 1983 לפי הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה). האוטובוסים פוגעים ב־328 הולכי רגל בשנה, כלומר בערך נפגע הולך רגל אחד ביום מאוטובוס. החישובים מראים גם כי האוטובוסים מעורבים ב־4.2 תאונות דרכים ביום (שנת 1984).

נהג אוטובוס נמצא במתח גבוה המעייף אותו במידה רבה. הנסיעות העירוניות קשות במיוחד בגלל אופיין. הדוחק של כלי רכב שונים של הולכי רגל בסביבתו, הרחובות שבדרך בם אינם מתאימים לנסיעה שוטפת מודרנית, וכן הליקויים בארגון התעבורה ובסדר שלה הם מסדר שהנהג אינו מצליח להתגבר עליו. בשנת 1984, מסך 13,152 תאונות דרכים 10,617 היו עירוניות (רבעון לסטטיסטיקה של תחבורה מס' 3 שנת 1985).

הנהג לא רק נוהג בנסיעתה הוא גם (בדרך־כלל) כרטיסן. נזכיר פה מקרה של דריסת אישה באוטובוס, בתחילת הנסיעה מתחנה. להגנתו של הנהג נאמר בבית־המשפט שהוא לא היה יכול לראות את האישה מבושבה. וקראו לזה "מקרה של חוק פיתגורס". אבל לא צוין שלולא עבד הנהג ככרטיסן, עם טיפול בדלתות, היה יכול להתרומם ממושבו קמעה ולראות יותר טוב את המתרחש לפניו.

על נהג אוטובוס, בנוסף לעומס בטיחותי, גופל עומס ביטחוני גדול. עליו להתמודד עם ההתקפות על האוטובוס (פגיעות אבנים ויריות) וכן לטפל במקרים של חפץ חשוד בתוכו. כרטיסנים באוטובוס יכולים לעזור בהרבה בהפחתת מספר התאונות של האוטובוסים. בנוסף, הם מגבילים במידה רבה את מהירותם המסוכנת של האוטובוסים שהיא כעת גבוהה למדי. מהירות זו, בממוצע שנתי (רבעון לסטטיסטיקה של תחבורה מס' 4 שנת 1984), בקמ"ש לשעה היא: בקווים עירוניים 18, בפרברים 21.5 ובבין־עירוניים 50.5.

למעורבות הגבוה של האוטובוסים בתאונות כמה סיבות אוביקטיביות. יש להביא בחשבון ששהדינאמיקה הדינמיות שלהם טובים פחות מאשר במכוניות נוסעים, האוטובוס דורש יותר מקום בכביש ועל ידיוס העקומות לנסיעתו של האוטובוס להיות מוגדל. בדרגה רחובות אין מפרץ לתחנת האוטובוס והדרושים 3 מטרים מרוחב הכביש לתחנה כשבילו. חלק גדול מנסיעותיו של האוטובוס הן בשעות העומס, כאשר הבטיחות בכבישים מופחתת. שיפור התאורה יעזור כאן בהרבה.

גיל האוטובוסים, בהתחשבות בקילומטרז' הגבוה שלהם, נמצא בממוצע. בסוף 1983 הוא היה 7.7 שנים בממוצע ובאחרונה לא ידוע על שיפור משמעותי. יותר מ־2,000 אוטובוסים הם בני יותר מעשר שנים ואפילו יותר מ־100 אוטובוסים בגיל שמעל ל־20 שנים. מדי שנה בשנה מכניסים יצרני רכב שיפורים בטיחותיים ויש לשמור על מודרניזציית האוטובוסים כמו כן אין להרשות עייפות יתר של חומרי החלקים החשובים לבטיחות.

לפי דיני התעבורה מותר לנהוג באוטובוס עד 12 שעות בכל תקופה של 24 שעות, ועד 68 שעות בכל תקופה של שבעה ימים. נהגי אוטובוסים מנצלים את מכסה מותרת זו ואולי עוברים אותה, בשל התוספת למשכורתם בעד שעות נוספות. שעות רבות של נהיגה מעייפות את הנהג מעל לסביר וזה פוגע פגיעה רצינית ביותר בכושרו להתרכז בתנועה ולהגיב בעירנות ובבטיחות. בנוסף, איחורים בנסיעה לגבי לוח הזמנים מעודדים את הנהג להסתכן בנהיגה ולעבור עבירות תנועה, בעיקר כאשר הוא מפסיד זמן בגלל מכירת כרטיסים ומסיבות אחרות (רמזורים לא מסודרים, פקקי תנועה).

חייבים, אם כן, לצמצם בהרבה את העבודה של נהגי האוטובוסים. במיוחד בקווים עירוניים, לשבע עד שמונה שעות ליממה ו־40 שעות לשבוע (בממוצע) ולהוקק חוק מתאים לזה. גם חייבים לשפר את הסדר בכבישים ואת הנסיעה בהם, ובראש ובראשונה בערים. לרמזורים חשיבות גדולה, ובמקרים של אי־תקינותם, או תקלות בהם, הם עלולים להפריע במקום לעזור. יש לדאוג במידה רבה למיקומן המתאים של תחנות האוטובוסים ולהקצות לתחנות אלה חלקי כביש מתאימים.

דרושות השקעות ניכרות להתאמה — יותר טובה מאשר עד כה — של הכבישים בערים לדרישות הבטיחותיות בנסיעות האוטובוסים, כולל צמתים דו־מפלסיים, מינהרות, גשרים, כמו כן שיפורים אחרים ברזולוציות רבים. לפני ביצוע תוכניות ורב־שנתיות עם תקציבים גבוהים דרושות, מחוסר ברירה, הגבלות ניכרות בנסיעות עירוניות של רכב פרטי (מכוניות נוסעים, רכב דו־גלגלי ותלת־גלגלי), לטובת רכב ציבורי, עם עדיפות רחבה לאוטובוסים.

על משרד התחבורה, רשויות, ועדות וארגונים המטפלים בבטיחות בדרכים לדאוג יותר מאשר עד כה להסעה באוטובוסים. יש לנצל למטרה זו את ההתפתחות המדעית בהנדסת התעבורה ואת המומחים בשטח זה. על הטכניון המרכז לבטיחות בדרכים שלו חובה לתרום את חלקם.

דור חדש של משאיות

משאיות חלוץ כדגמי F1.6 ו־F1.7 ו־F1.10 הוצגו בשבוע שעבר על־ידי מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ, בבני התערוכה בתל אביב.

שני דגמים אלה על כל הווריאציות שלהם באים להחליף את דגמי וולוו המקובלים כיום, F6, F6S ו־F7.

בדגמים החדשים F6־11 המיועדים למשאיות במשקל כולל של 11 עד 16.5 טונה, הארגז הדש שנפחו גדול ב־27 אחוז, רצפה נמוכה. חלונות גדולים יותר ב־20 אחוזים וטובה ארגונומי של מכשירי הבקרה ושאר הציוד לנהג. התא עשוי מדגם פלדה מגולוונת להגנה מפני חלודה. מערכת הרכבה להידום ולאוורור. בעלת הספק כפול. וכן מערכת מיזוג אוויר אלקטרונית, לפי בחירה. מבסיס קדמיים היקים בצורה מלבנית. הנותנים תאורה יעילה יותר. לדגמי F1־6 צורה של בנועים בעלי מגדש אוויר (עם או בלי מצנן ביניים). הדגם בעלת מגבר שכבה ההנעה בעלת 207 כוחות סוס תוך שמירה על צריכת דלק נמוכה ורמות פליטה נמוכות.

ה־F1.10 בעלת משקל כולל של 11 טונה, היא משאית האירופית הראשונה המצוידת בבלמי דיסק בכל הגלגלים. מערכת בלמי דיסק אלה רפידות הבלמים עשויות מחומר נטול אסבסט. למניעת הנזקים הסביבתיים. דגמי F1.6 בעלי משקל־כולל של 14 או 16 טונה מצוידים בבלמי אוויר דחוס בכונן בלמי התוף.

שלדות המשאיות החדשות עשויות ממסגרות חדשות, מפלדה בעלת כושר מתיחה גבוה, והנותנת יותר חוזק וקשיחות.

משאיות ה־F1.7 וה־F1.10 (מ־14 ל־33 טונה) כוללות "מערכת מידע" אלקטרונית מיוחדת, היכולה לפרוק את כל המכשירים פרט למד־המהירות ולמכונמד. באופן זה יכול הנהג להתרכז בדרך ובתנועה. המערכת תזהיר את הנהג כיד כאשר אחד המכשירים יראה שמערכת או פונקציה מסוימת של הרכב אינן פועלות באופן תקין.

למשאיות הגדולות האלה תא־נוע חדש (כשני סוגים), תא יום וכן תא־שינה. הרצפה בתא החדש נמוכה במיוחד, נוחה לכניסה ולעליה, החלל מרווח. חזות לבינור המשטעי לאורך השבים והבטיחות לנהג, הוא מצויד במתלה יעיל לספיגת זעזועים ותנודות, הוא עשוי ברובו מלוח פלדה מגולוונת, להגנה נגד חלודה. מערכת חימום ואוורור מורגשת משתלבת עם מיזוג־אוויר מלא, עם רשת אוטומטי של ספורטינג בתא הנהג. מבסים קדמיים מלבניים ורושם לעשור הראות בחשכה.

גרסת F1.7 מצוידת במנוע דיזל חדש בעל מגדש אוויר והמצוע בשור אפשרויות של תשוקה מזה המנוע בינניים, כציוד סטנדרטי. שני קשורים חשובים ב־F1.7 החדשה הם צריכת דלק קטנה יותר ושליטה נעימה יותר.

גירסת F1.10 משלבת בתוכה את היתרונות של משאית בעלת תא־נוע נמוך וכולל גישה נוחה בבניה וביציאה וכן גובה כולל קטן יותר עם הספק של משאית הולו בעלת מנוע דיזל בן ליטרים ומספק ... עד ... כ"ס.

משרד הדתות: פרוש ועשה חיים

מאת זאב יפת

בחודש שעבר התפטר מתפקידו הרב שמחה מירון, מנהל בתי־הדין הרבניים. מירון טוען כי לא יכול היה לשאת את הפרוטקציוניזם שהחדירו הרבנים הראשיים למערכת. הנהלת משרד הדתות טוענת שמירון נכשל כליל בתפקידו. בסופו של דבר, בהסכמת שני הצדדים, פרש. מבחינה כספית, שמחה מירון הוא כיום אדם מסודר היטב בחיים.

זהו סיפור המעשה, כפי שאירע מאחורי הקלעים: שנים רבות שימש מירון בתפקידים מינהליים במשרד הדתות. לפני שש שנים לחץ על פטרונו דאז, שר הדתות אהרן אבו־חצירא, לזכות במינוי למנהל בתי־הדין הרבניים. בסופו של דבר, זכה במינוי. מכיוון שעבר למערכת השיפוטית במשרד הדתות, תבע וקיבל פיצוי על כל שנות עבודתו הקודמות.

עוד קודם המינוי, התעוררה בעיה. כדי לזכות בתפקיד מנהל בתי הדין הרבניים, חייב המועמד, על פי חוק הדיינים, להיות דיין. כדי לשאת בתואר זה עליו לעמוד בבחינות "כושר דיינות" ולזכות באישור הרבנים הראשיים. מירון לא היה מעוניין לעמוד בבחינה. סעיף אחר בחוק קובע כי מי שהוכר על ידי מועצת הרבנות כגדול בתורה, או שימש במשך עשר שנים לפחות כרב־עיר בפועל, יהיה פטור מבחינות כושר. אפילו אבוחצירא לא הצליח לשכנע את המועצה כי מירון הוא בבחינת גדול בתורה. אז הוסיף שר הדתות תקנה לקבלת כושר דיין, שלפיה כי ששימש יועץ משפטי להנהלת בתי־הדין במשך ארבע שנים לפחות ושר הדתות העידו לשמש מנהל בתי־הדין הרבניים, יוכל לקבל כושר כדיין. היתה זו תוספת שנתפרה במיוחד בעבור שמחה מירון, שאכן זכה בתפקיד. אך ועדת מינוי הדיינים הרגישה בהחלטתה, שאסור לשמחה מירון לשבת בדין, וכי כושר דיין שהוענק לו הוא לצורך תפקידו כמנהל בתי־הדין.

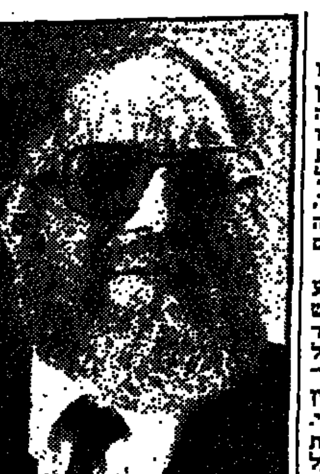
הרב שמחה מירון

לא חלפו ימים ומירון לא הסתפק בשכר דיין, אלא דרש וקיבל שכר כדיין בבית־הדין הגדול, הזהה לשכר שופט עליון במערכת השיפוט האזרחית.

באחרונה, כאמור, התפטר מירון מתפקידו. בקשתו לפרישה מוקדמת לגימלאות נדונה בפני ועדת מינוי לדיינים. ועדה זו ממנה דיינים כשם שהיא מוסמכת לשחררם, בטרם עת, מתפקידם. בתפקיד יו"ר הוועדה מכהן שר הדתות הד"ר יוסף בורג, שהיה להוט לראות את מירון מחוץ לכותלי המשרד. בקשת הפרישה המוקדמת אושרה. מירון זכה לתנאי פנסיה מפליגים. 50% משכרו החודשי. עובד מהשורה במשרד הדתות חייב לעבוד כעשרים וחמש שנים כדי לזכות בתנאי פרישה דומים.

מירון עצמו שבע רצון מהתנאים שהשיג. הוא יודע שיש כאלה המעוניינים לפוצץ את ההסכם. אך לדבריו — "לא יעלה בידם לשנות את הסיכום שנחתם כדין".

על דבר אחד בלבד מצר מירון. לבד משלושה חודשים שבהם ימשיך לקבל שכר, זאת כ"הסתגלות" למצבו החדש, היה מגיע לו שיישאר כאמן זה ברשותו גם רכב־השרד הצמוד. אך "הרשעים" במשרד הדתות, כדבריו, נטלו ממנו את הרכב. הוא כיום ללא שימוש בזכר מינהל הרכב.

בדין ובצדק / צבי הראל

טובות הנאה בין ידידים

על רקע כמה פרשיות שעלו באחרונה על סדר־היום הציבורי בעניין קבלת טובות הנאה על־ידי עובד ציבור, נשמעו הטענות הבאות: 1. לא ניתנה תמורה בעבור טובת ההנאה. 2. נותן טובות ההנאה היה ידיד אישי ותיק, שיחסיו עם המקבל חרגו מעבר ליחסים מקצועיים.

מבלי להוות דעה לגבי מקרה ספציפי כלשהו, שימשו "בני הטענות" נושא, שבית־המשפט העליון נתן עליו את דעתו.

עוד בשנות ה־50, אימץ בית־המשפט העליון את הלכה, שעבירת השוחד יכולה להתקיים גם אם לא הוכח כי עובד הציבור סטה מהשורה, כאשר העניק שירות מיוחד לאיש שנתן לו טובת־הנאה. הלכה זו מוכרת יותר כ"מילה לזמר על פני המים". או כ"משוא פנים בדרך כלל". במארס 1955, למשל, אימץ הלכה זו שופט בית־המשפט העליון משה לנדוי (לימים, נשיא בית־המשפט העליון). זה היה כאשר דן בערעור של נאשם שהורשע בכך שנתן שוחד לשוטר ששירת במחלקה הבלכלית של משטרת ישראל. השוטר קיבל מהמערער טובת־הנאה שהתבטאה בשכירת מכונית חינם לכמה ימים. לא הוכח כי אותו שוטר עשה פעולה מסוימת כתמורה לטובת־ההנאה שקיבל.

בדצמבר 1982 ריכך שופט בית־המשפט העליון אברהם חלימה פסיקה עקיפה של בית־המשפט העליון בהיבטים השונים של השוחד. זה היה כאשר בית־המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה בפרשת זיכויו של הרב זבולן שרמי (פד"י ל"ו חלק רביעי). הרב שרמי עבד בתפקיד בכיר ברבנות הראשית והיה הממונה על משגיחי הכשרות בבתי־המלון. הוא הורשע על שקיבל שוחד — סכומי־כסף מבתי־מלון, בסמוך לחגי ישראל (ביחד עם השופט חלימה, ישבו הנשיא מאיר שמגר, או מ"מ הנשיא, ר' השופט יהודה כהן).

השופט חלימה מצטט מפסק־דין של השופטת מרים בן פורת (היום מ"מ הנשיא) הנוגע לעניין החברות וההיכרות האישית בין נותן טובת־הנאה ומקבלה. השופט חלימה מייחד את דבריו באשר לכוונת נתינת טובת ההנאה (היסוד הנפשי של הנותן והלוקח). כך כתבה השופטת בן פורת: "ככל שההיכרות האישית יותר רופפת, טובת הנאה יותר 'נכבדה', או הקשר עם התפקיד יותר אמיץ, כן תגבר הנטייה להסיק מן הנסיבות של הנתינה והלקיחה את היסוד הנפשי הנדרש. אולם טעות היא לחשוב שטובת־הנאה שערכה קטן, ולוא גם בין מכרים, לעולם אינה בגדר שוחד. מטרת הנתינה או הלקיחה היא הקובעת. אם יש ראייה שטובת־הנאה ניתנה או נלקחה כפעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור — אשם אותו אדם בעבירת השוחד". (פד"י ל"ב חלק שני).

עורך־דין פרטי ותיק, העוסק בעבירות צווארון לבן, סבור כי מפסיקת בית־המשפט העליון עולה, כי אכן יחסים ידידותיים עשויים להיות הגנה במקרה של אשמת שוחד, אולם גם לכך יש גבול. אותו פרקליט מוסיף ומדגיש, כי גם כשהמדובר בשני ידידים קרובים, וטובת־ההנאה היא בסכום נכבד מאד, יש להסיק מכך את כוונת השוחד.

השופט שמגר

השופט חלימה

חנינות לא לפרסום

אחרי הביקורת שמתח נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר על החנינות הלארמטוקטית של נשיא המדינה (כאשר־החנינות) ושר המשפטים (הממליץ על חנינות), היה אפשר לקוות כי בעתיד, בקשות חנינה ייבדקו בדיקה עניינית יותר. ביקורתו של שמגר התעוררה, כאשר הנשיא ושר המשפטים הקלו בעונשו של איש־העסקים דאוד סניורה מירושלים המזרחית. ואילו הנסיבות לא השתנו מאז דן בית־המשפט העליון בערעורו.

השאלה המציקה היא, כיצד יוכל הציבור לדעת כי לשכת הנשיא ולשכת שר המשפטים חננו אנשים או הקלו בעונשם לפי העיקרון האמור להנחותם, כלומר, על־פי שינוי הנסיבות. לדוגמה: שינוי במצב בריאותו של האסיר. בשיחה עם דובר לשכת הנשיא, עמי גלוסקא ודובר משרד המשפטים יצחק פיינברג, עולה, כי שתי לשכות אלו אינן נוהגות, בכלל, לדווח על חנינות או על הקלות בעונש. כך קרה בחנינה שניתנה ליו"ר ועד העובדים לשעבר של התעשיה האווירית, שמואל קישלס (מחיקת הרשעה על קבלת שוחד), והקלה בעונשם של דוד ארנפלד ומאיר אגסי, שנידונו לשנות מאסר בפרשת הוצאת גופתה של תרזה אנגלביץ. (יחד עם מורשעי פרשת אנגלביץ, הוקל בעונשם של של 13 אסירים אחרים לרגל החגים).

בשני מקרים אלה, כבמקרים אחרים, הפרסום אינו מגיע מלשכת הנשיא או מלשכת שר המשפטים, אלא בדרכים עקלקלות. בשעתו אמר לי פיינברג, כי משרד המשפטים אינו מדווח לציבור על חנינות והקלות בעונש, האיל ועצם הפרסום עלול להעניש שוב את האסיר, לאחר מה שכבר עבר עליו בבית המשפט. קשה להשתחרר מהרושם, כי אי־הפרסום מקורו בחשש שהציבור, ובו השופטים, יתקוממו על החנינות וההקלות בעונש הבלתי־מוצדקות־לכאורה.

מרים זגל: שבע וחצי שנות מאסר

השופטת אוסטרובסקי־כהן

תסקיר קצינת המבחן: יש גבול עד כמה אפשר ליישר קו עם הנאשם

התמונה הזאת חוזרת לעתים קרובות, לפחות במסגרת הטיעונים לעונש, לאחר שהנאשם הורשע ובית־המשפט עומד לגזור את עונשו. מופיעים עדים מטעם הנאשם ומדברים בשבחו. לעתים, נשמעים הדברים כהגזמה: עדי ההגנה מפליגים ומהללים כל־כך את הנאשם, עד כי אין להבין מה הוא עושה על ספסל הנאשמים. למשל: מספרים על נאשם פלוני כי היה רודף צדק, כאשר הוא מורשע במעשי שחיתות.

הגזמה ברוח זו נשמעה בשבוע שעבר, כאשר מרים זגל (52) הורשעה על ששימשה בלדרית סמים ליותר מקילוגרם הירואין. התביעה טענה כי זגל היתה בלדרית של קבוצת אנשים, ביניהם המסעדן גאזי חקק, העצור בהולנד בפרשה זו, והוכרז כבר על הסגרתו לישראל (ערעורו של חקק בנוגע להסגרתו לישראל תלוי ועומד).

השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, ששלחה את זגל לשבע שנים וחצי מאסר בפועל, מביעה בנימוקי גזר־הדין את תמיהתה על משפט אחד המופיע בתסקיר של קצינת שירות־המבחן, ובו כתבה בעלת התסקיר: "אצל הנאשמת בולטת כמיהה ליושר אישי, ליחסים אמינים ולתכנים משמעותיים בחייה".

"לאיזה יושר אישי מתכוונת קצינת שירות המבחן, כשמדובר על צעירה המחדירה לתוך האוכלוסיה כמות אדירה של הסם הממית הזה? על איזה יחסים אמינים מדברת קצינת המבחן — בין הנאשמת לבין שולחיה המבטיחים לה כסף?

על משפט זה בתסקיר קצין־המבחן כתבה השופטת: "קשה לי להבין כיצד ניתן ליישב הערכה כזאת עם בלדרית סמים תמורת בצע כסף".

מתמחים בשכר עבדים

את מאות המתמחים למקצוע עריכת־הדין אפשר לראות תמיד בלווית הפרקליט־המאמן או השופט־המאמן שלהם. עבודתו של מתמחה היא חלק בלתי־נפרד מעבודתם של פרקליטים ושופטים, החל בעבודות משרדיות וכלה בעבודה משפטית של ממש: הכנת התיק למשפט או חיפוש פסקי־דין לנושא זה או אחר.

שכר המתמחים עלוב מאד, ומכל שכן, על רקע הסכומים הגדולים שגורפים עורכי־דין לא־מעטים. מתוך שיחה שלי עם מתמחים אחדים, אשר הציגו לי את תלושי־השכר שלהם לחודש אוקטובר, אפשר להבין שאפילו רווקים אינם יכולים להתקיים על שכר כה זעום. מתמחה העובד שישה ימים בשבוע עד שעה 1 בצהריים קיבל במשכורת האחרונה — ששולמה לו באחד בנובמבר — 182 אלף שקל (הברוטו הוא נטו במקרה זה). מתמחה העובד עד שעה 3 אחר־הצהריים מקבל תוספת של כ־60 אלף שקל בחודש. למעשה, גם מתמחה העובד עד שעה 1 משרתו נחשבת בפועל למשרה מלאה, מפני שהוא צמוד למאמן שלו כל שעות היום.

העניין נראה עגום עוד יותר, לנוכח התעריף האחרון, שקבעה לשכת עורכי־הדין לשכר המתמחים: 300 אלף שקל בחודש (החל באחד באוקטובר האחרון, מעודכן לחודש אוגוסט 1985). במשרדים הפרטיים אין המתמחים משתכרים הון רב, אולם יש ביניהם העובדים גם בשעות אחר־הצהריים ומשתכרים כ־400 עד 500 אלף שקל בחודש.

מפסידים ממציאות זו במשק המתמחים העובדים במשרדים ממשלתיים — בפרקליטות המדינה, מתמחים של שופטים ומתמחים במשרדי ממשלה אחרים. הוסבר לי, כי שכרם של מתמחים אלה הוקפא בגלל ההקפאה במשרדים הממשלתיים.

בימה חופשית

החלטה שנויה במחלוקת

מאת רות גביזון

החלטת בית המשפט העליון בדבר הצעות החוק מטעם סיעת "כך", אינה מתחייבת מעקרונות הדמוקרטיה

באחרונה חייב בית המשפט הגבוה לצדק את נשיאות הכנסת להניח על שולחן הכנסת שתי הצעות חוק פרטיות מטעם סיעת "כך". ההצעה הראשונה קוראת לשלילת זכויותיהם האזרחיות של ערביי ישראל. לפיה, יוכלו לא־יהודים בישראל להתגורר בה רק במעמד של "גר־תושב", להיות כפופים ל"מסים ולעבדות", ללא זכות להשתתף בחיים הפוליטיים. השניה מציעה שורה של צעדים למניעת התבוללות, ביניהם הפרדה מוחלטת בשירותים ליהודים ולא־יהודים, והטלת איסור פלילי על קיום יחסי אישות בין יהודים ללא־יהודים.

נשיאות הכנסת נימקה את החלטתה בכך ששתי ההצעות שבהן מדובר אינן סתם הצעות חוק של חבר כנסת לא פופולרי, שאינן מקובלות על חלקים מן הכנסת. קשה להעלות על הדעת הצעות שהגזענות שבהן בוטה יותר וגלויה יותר. יתרה מזו, הצעות אלה דומות באופן מפחיד לחוקי נירנברג הידועים לשמצה. אפיון זה של הצעות החוק והאסוציאציות שהן מעלות, מקובלים אף על בית המשפט. המחלוקת היא בדבר ההשלכות של קביעות אלה.

טעמי ההחלטה של בית המשפט הם בעיקרם שניים: ראשית, לפי תקנון הכנסת אין לנשיאות הכנסת רשות לפסול הצעות חוק פרטיות של חברי כנסת בשל תוכנן. שנית, עקרונות הדמוקרטיה מחייבים כי לא תהיה לנשיאות הכנסת סמכות כזאת, שכן הכרה בה פותחת פתח לפגיעה בכוחו של חבר כנסת נבחר לפעול למימוש מצעו בדרכים פרלמנטריות.

החלטת הבג"ץ מעלה שתי שאלות נכבדות. ראשית, האם נכון הוא כי ההחלטה מתחייבת מעקרונות הדמוקרטיה? האם נאמר כי אין הדבר כך, או כי השאלה לפחות שנויה במחלוקת, האם היה בית־המשפט חייב, לאור המשפט הקיים ולפי בחינת תוצאות ההלכות והלופיות, להגיע אליה האם באמת "לא היה מנוס", מבחינת תפקידו של בית־המשפט, מחייבה של נשיאות הכנסת להעמיד לדיון שתי הצעות חוק אלה?

לדעתי, כלל אין זה ברור שהדמוקרטיה מחייבת את החלטת בית המשפט. אפשר בהחלט לטעון כי הרצון לשמר את הדמוקרטיה היה מחייב דווקא לתמוך בעמדת נשיאות הכנסת. כמו כן אני סבורה, כי בית המשפט יכול היה, מבחינת המשפט הקיים, להחליט שלא להתערב בהחלטת הנשיאות במקרה זה. החלטה כזאת אף היתה הולמת יותר עקרונות חשובים של משפטנו הציבורי, ערכי היסוד של המדינה, ומרקם היחסים העדין בין הרשויות.

פסילה בשל תוכן

אין ספק כי מצב שבו נשיאות הכנסת, המורכבת מנציגי מפלגות גדולות, פוסלת על הסף הצעות חוק פרטיות של חברי הסיעות הקטנות בכל מקרה שבו אין הצעות אלה לרוחה, הוא סיוט לכל דמוקרטיה. הפגם אינו הפגיעה בזכות האמיתית של חבר כנסת להעביר חקיקה: הצעת חוק פרטית שאינה מקובלת על חלק ניכר מן המחוקקים, לא תוכל לעבור ממילא. הפגם הוא, בעיקרו של דבר, בסיכול יכולתו של חבר הכנסת לתת ביטוי רשמי וסמלי לעמדותיו בדרך של העלאת הצעות על סדר־היום ודרישה כי ייערך בהן דיון לגופו של עניין.

אולם לעמדה זו מסכימה אף נשיאות הכנסת, ומהסכמה זו לא נובע בהכרח שבדמוקרטיה הכל כשר: לא כל ציונים שחבר כנסת בוחר להעלות על הכתב ראוי להיחשב הצעות חוק. במדינה המכבדת את עצמה ואת ערכיה הבסיסיים, מה באמר אם יקום חבר כנסת ויגיש הצעת חוק להכריז על ביטול המדינה? או הצעת חוק להוציא להורג קבוצה מתנגדיה?

רק במקרים קיצוניים ביותר ראוי "לצנזר" הצעת חוק פרטית בשל תוכנה. יו"ר הכנסת אינו טוען אחרת. הכנסת עד היום, בשנים ארוכות של מחלוקות פוליטיות עמוקות וסוערות, לא נקטה מעולם צעד דרסטי זה. יו"ר הכנסת רק טוען כי למרבה הצער עלה על הפרק מקרה קיצוני שכזה, ואני מסכימה עמו. במקרים קיצוניים, כאשר תוכנן של הצעות החוק חותר תחת התשתית הערכית שהיא־היא נפש הדמוקרטיה ושורש הצדקתה, כלל לא ברור מה נובע מהתחייבות לדמוקרטיה. דיון לגופו של עניין, אף אם הוא מסתיים בהצבעה נרחבת נגד הצעה מסוימת, הינו הכרה בקבילות העקרונית של המסר. בעיני, הטענה כי [illegible] בכל המקרים המסוכנים, סבירה לא פחות מן הטענה כי לעולם אין לתת סמכות לפסול הצעות חוק פרטיות בשל תוכנן.

העובדה כי כיום כהנא הינו חבר כנסת, אינה מחייבת שכל יוזמה שלו, בלי קשר לתוכנה או משמעותה, תתקבל. העוד הסוד לבעיה זו בהסדרים הקיימים טמון בכך, שתקנון הכנסת והנורמות המקובלות בה, חייבים להיבנות על אמונה מסוימת שנבחרי הציבור יעמדו בדרישות ערכיות מינימליות. עד עכשיו התגלו הנחות אלה כמוצדקות. עובדה זו אינה מחייבת אותנו לפעול על סמך הנחות אלה כאשר המציאות מפריכה אותן. יש בהחלט לנסות ולהוציא את כהנא מן הכנסת. אולם אין זו סיבה להניח לו להיעזר עד שנצליח בכך.

יתרה מזו, ההחלטה כי "הצעות חוק" גזעניות אינן ראויות אף לקבל את הגושפנקה הרשמית של מסמך שהונח על שולחן הכנסת, משיגה מטרה של שמירה על כבוד הכנסת בלי לרוקן מתוכן את יכולתו של חבר כנסת לקדם את עניינו: הצעות חוק לא־גזעניות מוגשות ונדונות: מותר לו להציע הצעת אי־אמון: מותר לו להסתמך על חסינותו המהותית.

אפשר היה להימנע

מקובל עלינו כי בית המשפט חייב להפעיל את החוק, וכי ערובה חשובה לעקרונות הדמוקרטיה וזכויות האדם הינה כי אלה יוגבלו רק מכח החוק. אם יש התנגשות בין התשובה ה"נכונה" מבחינה מהותית לבין עיקרון זה של שלטון החוק, חייב בית המשפט, ברוב מקרים, להעדיף את שלטון החוק, להכיר בזכויות הבסיסיות כל עוד לא הוגבלו בחוק, ולהניח למחוקק את שינוי החוק והתאמתו למצב הראוי. יש מקרים שבהם מצב עובדתי ומשפטי קשה מחייב כמעט החלטה קשה ורעה, מפני שבית המשפט קרוע בין רצונו להחליט נכונה במקרה שלפניו לבין רצונו לא לשלם מחיר כבד מדי במונחי ההסדרים הכלליים החלים על מקרים "רגילים". לדעתי, אין זה המקרה שלפנינו.

ההסדר המשפטי הקיים הינו פשוט: הטיפול בחקיקה נקבע בתקנון הכנסת. התקנון קובע כי הצעות חוק פרטיות יימסרו לנשיאות הכנסת. זו תניח אותן על שולחן הכנסת לאחר "אישור". השאלה היא, אם סמכות האישור כוללת רק סמכויות טכניות־צורניות, או שמא יש בה פתח גם לפסילה של הצעות בשל אי־התיישבותן בוטה עם ערכי היסוד של המדינה.

ברור כי אם סבור הבג"ץ, כפי שגרמו בחלקים מסוימים של ההחלטה, שלעולם אין זה ראוי לאפשר לנשיאות הכנסת למנוע הנחת הצעת חוק פרטית על שולחנה, וכי עדיף שהצעותיו של כהנא יידונו בהליך הרגיל, לא יעשה מאמצים לפרש את ההסדר המשפטי הקיים בצורה שתאפשר פסילה כזאת. לעומת זאת, אם כפי שאני סבורה, ההסדר הראוי הינו הסדר שיש בו סמכות הגבלה מצומצמת, וכי במקרה הקיים יש סיבה סמלית חמורה להעברת הצעות לדיון ענייני, מן הראוי לשאול, האם חייב המצב המשפטי הקיים את התערבותו של בית־המשפט [illegible]

ראשית, הוסר התערבות של הבג"ץ במקרה הזה לא חייב מתן הכשר כללי לפסילת הצעות חוק פרטיות על ידי נשיאות הכנסת. הבג"ץ יכול היה לנסח באופן קפדני מאד את העקרונות הראויים, להזכיר (מה שמקובל ממילא על נשיאות הכנסת) כי אחד מיסודות הדמוקרטיה הינו יכולתו של חברי כנסת לפעול למימוש מצעם, ולהחליט כי במקרה זה אין שימוש לרעה בכוח הפסילה — ולא להתערב. כך בדיוק עשה בית המשפט ב־1965 בפרשת ירדור, כאשר אישר פסילת רשימה לכנסת בשל תוכן מצעה, אף על פי שלא היתה מסורה בחוק סמכות כזאת. הלכה זו אושרה בהחלטת בית־המשפט לפני הבחירות האחרונות.

שנית, ביחסים בין הרשויות מקובל, כי אם בית המשפט מגלה תקלה במלאכת החקיקה הוא אינו פועל מיד לביטולה. כך, למשל, עשה הבג"ץ שנים ארוכות בנושא זכות הבחירה של אסירים או אנשים שאינם יכולים להגיע לקלפי. בית המשפט הפנה את תשומת־לבו של המחוקק כי הוא מצא טעם לפגם, מבחינת הזכות להיבחר, במצב המשפטי הקיים. למרות זאת, בחר בינתיים שלא להתערב, ולבקש מן הכנסת עצמה להסדיר את הנושא.

שלישית, לבית המשפט מסורת נבונה של איפוק כרבי בהתערבות במהלכים פנימיים של הכנסת. החלטת הבג"ץ במקרה שלפנינו היא בהחלט צעד בכיוון חדש והמסוכן דווקא לאותו מרקם של חיים משותפים שעליו יוצא בית המשפט להגן.

הכנסת אינה מעל לחוק. טוב שבית המשפט אינו מוכן להתנער מן התפקיד לבדוק את פעולת הכנסת ולהביע את דעתו על המקרים שבהם נהליה פוגעים בצורה חמורה ביותר במינהל תקין. מצד שני, הכנסת הינה המחוקק. מקום שיש ויכוח בין נשיאות הכנסת לבין הרכב של בית המשפט על השלכות של מחויבות לדמוקרטיה במצב כה עדין, אין הדאות שהפוסק המתאים ביותר הוא דווקא בית המשפט.

ולסיכום, לא ברור מהי הסכנה החמורה שאי־התערבות של בית המשפט במקרה זה היתה מעוררת. ברור לגמרי מהן הסכנות שההחלטה שניתנה בפועל חושפת אותנו להן. חלק מהן כבר התממשו.

הזיכרון כאסטראטגיית למידה

מאת יפעת נבו

תהליך שיקום ייחודי לפגועי מוח פותח בבית לווינשטיין, ובו החולה מתאמן לבדו בעזרת מחשב. שיטה זו עשויה לשמש גם אנשים בריאים, המתמודדים עם בעיות זיכרון

ליד נול־הארגזה ישב צעיר מזוקן כבן 23. חוט־הצמר שכבר נטו צייד סטיה הבו פסי־צבע והיים. הפסים אמורים להיות מורכבים ממספר זהה של חוטים באותו צבע, אבל גם עין לא חדה יכולה להבחין, כי [illegible] סיפר, כי גם כדי להגיע למצבו הנוכחי, נדרשו לו חודשים ארוכים של עבודה מאומצת. "נפגעתי מכדור במוח, במסגרת שירות מילואים. העובדה שאני מודע למגבלותי עוזרת קצת, רק קצת. השיקום הוא הרבה יותר אישי ממה שחשבתי", מספר הצעיר.

שיחזור התהום. האינטליגנציה, הושפעה פרסית והמאפיינת פגועי־מוח רבים. אלה שמזלם שיחק להם, הגיעו לבית לוינשטיין, בית החולים השיקומי של קופת־חולים ברעננה. מוסד זה הצליח במשך השנים לעשות נפלאות בטיפולו ברבים מבין נפגעי הראש, שהוגדרו כ"צמחים", ולהחזיר אותם להכרה ולתפקוד. יש ביניהם כאלה שאף הצליחו להשתקם כדי לחזור למקצועם, או לעבור הסבה מקצועית טובה. אבל המספרים המסכמים של ההצלחות עדיין אינם מספרים את הסיפור האמיתי, האנושי, של בני־האדם שמדובר בהם. סיפורם הוא סיפור מלחמה עיקשת וממושכת מאד על השבת הזיכרון שאבד, ועל הזיכרון השותק, החומק להם מדי רגע.

הפרופ' בתהליך השיקום הייחודי שפותח בבית לוינשטיין, שהוא יכול לשמש גם אנשים בריאים, בעיקר ילדים וצעירים, המתמודדים בשנות לימודיהם עם בעיות זכירה. מי מאתנו לא נשך לעצמו שפה בתום מבחן זה או אחר, משום שאירוע חשוב, או מספר־מכתה חמק מזיכרונו דווקא [illegible]

הפרופ' לוי רחמני, הפסיכולוג הראשי של בית לוינשטיין, מתמחה בקשר שבין התהליכים האינטלקטואליים וההתנהגותיים לבין פעילות המוח הנורמלי והפגוע, הן לגבי מבוגרים הן לגבי ילדים. הוא מכיר בהשלכות של פיתוח שיטות למידה חדשות אצל נפגעי מוח — על פיתוח שיטות למידה אצל בריאים. לדבריו, השיטה הייחודית שפותחה באחרונה מנצלת את המחשב לצורך שיחזור תפיסת המרחב. [illegible]

הרצאות הרבנים נשמעת תאורטית מאד, אבל במציאות המדובר בעניינים מוחשיים מאד, שאדם נורמלי אף אינו מודע כי הוא שולט בהם. הצעיר ליד הנול סיפר לי כי לפני הפגיעה התפרנס כנהג משאית. לאחר שנפגע, והחלים בגופו מהפגיעה, מצא עצמו בבית לוינשטיין. הוא שהה כחודש [illegible] צריך לצאת כדי להחזיר את פניה לאכול, או לעשות את צרכיה. [illegible] מחורה, אינו זוכר כיצד לחזור. גם אם מרוכז ביציאה לפרוזדור. בעיה חמורה עוד יותר שנתקל בה, היתה המקלחת. הוא לא היה מצליח, ועדיין מתקשה בכך גם כיום, לנווט עצמו מתחת לזרם המים. גם לצורך כניסה ויציאה דרך פתחי דלתות הוא מוצא עצמו נתקל במשקופים, שלא מרצונו.

גירוי יצר המשחק

"תפיסת המרחב שלי נפגעה קשה. אני לא מסוגל היום לחשוב על חציית כביש לבדי, משום שאין לי אומדן מרחק לגבי מכונית מתקרבת, ואני עלול להידרס. אני עדיין מתקשה לזהות צמים־מבחנים, שלפיהם אדע לזהות חזר או בגד. היו ימים שניסיתי ללבוש סוודר הישר מהשרוולים. גם אותי זה מצחיק. לא תיארתי לעצמי שלא אהיה מסוגל לבצע דברים שבגיל שלוש כבר עשיתי ללא בעיות. היו רגעים קשים של יאוש. היום אני מתחיל להאמין שאוכל להשתקם", מספר הצעיר.

את המעבר מן היאוש אל התקוה הוא עשה בעזרת המחשב. תהליך השיקום בעיסוק בעזרת המחשב. הוא אחד מתוך 15 חולים, שנוסתה בהם השיטה באמצעות המחשב, במשך שמונה החודשים האחרונים, וההצלחה ניכרת. מבין ה־15, ארבעה היו ילדים. רובם המכריע היו נפגעי תאונות דרכים, וילדה אחת שסבלה מנזק מוחי עקב דלקת מוח שנרפאה. לכל החולים היו בעיות התמצאות במרחב והתמצאות בזמן, רבים לא ידעו לומר אם עכשיו בוקר או ערב, או כמה זמן חלף מאז הארוחה האחרונה. היו שהתקשו אפילו בקליטת שמה של מטפלת חדשה, והיו שלא הכירו אפילו את קרובי המשפחה. רובם היו מחוסרי הכרה שבועות רבים.

השיטה, שפיתח הפרופ' רחמני קרויה אסטרטגיות למידה, והיא נעשית בסדרה לתיכנות מחשבים, במרכז לשיקום מקצועי שליד בית לוינשטיין. החולה רואה על הצג שורות ועמודות, השורות מסומנות בספרות והעמודות באותיות. יש חולים, כמותם הצעיר ליד הנול, שהתקשו מאד להגיע לאבחנה בין שורות לעמודות, אף שאלה מסומנות כמאוזן ואלה כמאונך. כאמור, בעיה של תפיסה מרחבית. רק כעבור שעות ליד המחשב, כאשר העניין הזה חודר לתפיסה, מתבקש החולה לסווג את העמודות והשורות לקבוצות. בשלב הבא, הוא מתבקש לאפיין את הקבוצות. עוד דרגה בהתקדמות [illegible] קווי אורך ורוחב.

"המיוחד בתכנית המחשב, שהחולה מיד יכול לתקן את עצמו בעצמו. התוכנית שבנינו מאפשרת לו לקבל על הצג גם מעין הנחיות, החוסכות את הסבר של המדריך. זה מחזק לא רק את הסקרנות של החולה, באמצעות גירוי יצר המשחק שיש בכל אחד מאתנו, אלא גם את ביטחונו העצמי. הוא עושה לבדו, לומד לבד, מאתר לבדו את שגיאותיו, ומגיע לבדו למסקנות נכונות, או למבוי סתום. המבוי הסתום הוא מסקנתו שלו, וזה כבר הרבה", אומר הפרופ' רחמני.

החולה כמדריך

למעשה, אסטראטגיות הלמידה של הפסיכולוג אינן בנויות על זכירת פריטים יחידים, או קבוצת פריטים, אלא על דרכי ארגון של האינפורמציה. כל אינפורמציה. החולה לומד לקבץ את הפרטים לקבוצות בעלות ייחוד, ולתייק בזיכרונו מעין קטלוג. ברגע שהצליח לתפוס את השיטה, הוא מוצא עצמו שולט על אלפים ואפילו רבבות פריטים, באמצעות זיכרון הכולל יחידות של "מגירות", אשר בכל אחת יש אלפי פריטים.

את התיאוריה ודרכי־יישומה פיתח הפרופ' רחמני על־סמך הידע התיאורטי והמעשי שצבר במשך שנים ארוכות בעבודתו הקלינית, כפסיכולוג קליני בבית לוינשטיין. [illegible] נפגע המוח. באותה מידה שזה נכון לגבי ילד או אדם בריא. לכן איננו קוראים לזה תהליך שיקום, אלא אסטראטגיית למידה", מסביר הפסיכולוג.

הוא מודה, כי הצלחות השיקום של החולים, שהודרכו עד כה בלימודי המחשב, אינן יכולות להיזקף רק לזכות התכנית הממוחשבת. אותם חולים המשיכו לקבל טיפולים פיסיולוגיים משקמים, ריפוי בעיסוק המפעיל תהליכי שיקום הזיכרון והלמידה בדרך אחרת, פיזיותרפיה, וטיפול באמצעות קלינאי תקשורת.

"המחשב הוסיף עוד כלי לכלים המצויים בידינו. הוא גם שיכלל את הטיפול בכך, שעם המחשב, החולה לומד לשחזר כמו עם המדריך, ולמעשה, המדריך הוא החולה עצמו. כך לומד החולה לא רק לארגן את המידע הנקלט, אלא גם להיות מסוגל לשלוף את המידע מן הזיכרון, כאשר זה נחוץ לו לשימושו. זה עוד נדבך בהחלמה ובשיקום", אומר פרופ' רחמני.

חיים בתל־אביב / חיים הנדוורקר

הזנחה באיזור יוקרה

שלמה להט: מר"ם שלא עלה יפה

דוד טייק: דרישה שלא נענתה

אחד מבעלי־ההון היהודים־האמריקניים ביותר בישראל הוא דוד טייק. טייק הוא בין השאר מבעלי המניות העיקריים במלון הילטון וכן הבעלים של המלונות גרנד ביץ' ופאלאס. טייק, איש־עסקים קשוח, מחלק את זמנו ועסקיו בין ישראל וחו"ל. הוא נמנע בקפדנות מכל חשיפה עיתונאית. לכן, אף שהוא מוכר היטב בקהיליית אנשי־העסקים, הציבור יודע עליו, אם בכלל, מעט מאד.

זה זמן־מה נטוש ויכוח קשה, שלא נודע בציבור, בין טייק לבין עיריית תל־אביב. על רקע סכסוך זה, החליטה העירייה שלא לקדם את תוכניות הבנייה שלו באיזור. הרקע לוויכוח הוא שטח השייך לטייק בסביבת הרחובות הירקון־הירדן. על קרקע זו מבנים הנראים כחורבות. חלקם מאוכלסים, הם משמשים למגורי אדם או לעסקים. הדיירים כאן מוגנים, וזה מסביר את ההזנחה. דיירים אלה אינם מוכנים להשקיע אגורה בשיפוץ, שהרי המבנים אינם שייכים להם. הבעלים, מתוך רצונם לעודד את הדיירים לצאת, לא השקיעו אף הם אגורה בשיפוצים. במשך השנים, התדרדרו הבניינים מרע אל רע. עשר שנים חלפו והמצב הגיע לידי כך שחלק מן הבניינים נעשה מסוכן למגורים ונשקפת סכנה כי יתמוטטו.

בעיריית תל־אביב אומרים לנו כי שיגרו מכתבים לטייק, ובהם הוא נדרש להרוס את הבניינים. דרישה זו לא נענתה. מתברר כי כאשר יש מבנה שהוגדר על־ידי מהנדסי העירייה כמסוכן, והבעלים אינם נענים לדרישה להרוס, על העירייה לבצע את ההריסה במקומם. אם יתרחש אסון, אנשי העירייה יישאו באחריות פלילית לכל נזק שייגרם.

"אילו טייק היה מבצע את ההריסה, היה עליו לפצות את הדיירים המוגנים. האולם אם העירייה מבצעת את ההריסה, טייק איננו חייב לשלם להם דבר. טייק העדיף איפוא שלא לבצע את ההריסה.

אומרים לנו בעיריית תל־אביב: יש כאן בעיה המניה. אי־אפשר לקחת, סתם כך, דיירים ולזרוק אותם לרחוב בלי כל פיצוי. מן הראוי שטייק יפצה את הדיירים ואנו נהרוס את המבנים (המדובר בסך הכל ברבבות דולרים). בעירייה חוששים שאינטרסים מכך שבסופו־של־דבר היא נהפכת לבעלת הזרוע בשירותו של טייק האמיד, מול חסרי הבית.

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט נפגש לא־מכבר עם טייק בעניין. בניסיון ללכת לקראתו, הציעה לו העירייה לאפשר לו הגדלת אחוזי־הבנייה בשטח עצמו. מתוכנן לקום בו בניין משרדים. המו"מ לא עלה יפה, ובעירייה אומרים כי בכל מגע עם טייק או עם אנשיו הם נוהגים בעמדה נוקשה. כתוצאה, החליטו בעירייה שלא לקדם את הוצאת רשיונות־הבנייה לבניינים המתוכננים על־ידי טייק באיזור.

אמר לנו גורם בכיר בעירייה: טייק אינו ממהר כנראה לממש את תוכניתו במקום. עקב המצב הכלכלי בארץ, ולכן לא איכפת לו שהמצב יימשך כך עוד זמן רב. אנו נמנעים בכל האפשר מביצוע הריסה בשטח שלו. בכל מקרה, משתלם לו להשאיר חורבות על המגרש. אילו המגרש היה מפונה, הרי היה עליו לשלם מסים גבוהים יותר, כמקובל בקרקע פנויה. יש להדגיש, טייק פועל כחוק. הוא יודע היטב כיצד לנצל לצרכיו.

פנינו למשרדו של טייק וביקשנו לשמוע את תגובתו. לדאבוננו, התעלם טייק מפנייתנו. חשב החברה, ששון שמו, היה מוכן להגיד לנו כי אינו מבין את עמדת העירייה. לדבריו, אלה שכבר פונו, ולמעשנתם, לא קיבלו פיצוי. עניינם יצטרך להגיע לערכאות. כיום אין עוד כמעט בניינים שיש להרוס. יש דייר אחד, שלדעתו, אינו מוגן. יש בעלי־עסקים שאינם רוצים לפנות את המקום, והם מבקשים לסחוט כספים. (בסיור בשטח, הצביעו לפנינו אנשי העירייה על כמה בניינים, שמצבם גרוע ויש להורסם).

בעירייה רוגזים: הציבור השקיע הון בפיתוח הטיילת. חבל שמי שבונה מכך אינו עושה קצת יותר, כדי שלתיירים הבאים למלונותיו יהיה נעים יותר לעין. האולם העירייה במילכוד. למרות ניסיונותיה לצאת מהבנתם של הדיירים, קרוב לוודאי שלא תהיה לה ברירה אלא להרוס את המבנים, במוקדם או במאוחר, ואפילו ללא פיצוי.

תמיהות על הדנובר

הוויכוח אם יש להפעיל את סנדלי הדנובר אם לאו הולך ומתפתח. העובדות בשטח מלמדות כי אנשיו של ראובן גרוס ממשיכים במלאכת הסינדול, על־פי הוראות העירייה. מכל פעולת הסינדול עולות וצפות תמיהות.

* כל נהג שמכוניתו מסונדלת חייב ללכת לשלם את הקנס בבנק, ואחרי שעת סגירת הבנקים ועד 10 בלילה — בעירייה. משם, עליו לנסוע לחניון של ראובן גרוס ושם להציג את הקבלה ולהמתין לשחרור מכוניתו בעבור שלוש שעות. מדוע, אם כן, לשחרר את הנהג העצבני ממילא? מדוע לא יוצב גוף נוסף, מטעם העירייה ליד החניון של גרוס, ובכך יקוצר את דרכו של הנהג המסונדל?

לא אחת קורה, למשל, שנוסעי קולנוע השבים למכוניתם אחרי השעה עשר בלילה מגלים כי מכוניתם מסונדלת. אחרי השעה עשר בלילה אין כל סיכוי לשחרר את הרכב, שכן איש אינו גובה את הכסף מהמסונדלים. עקב כך, קורה שנהגים המגיעים ממקומות מרוחקים מתל־אביב נאלצים לבלות בלינה בתוך רכבם. מדוע לא להשאיר את הקופות פתוחות עד שעה מאוחרת יותר?

ח"כ רב בן מאיר, ראש אגף התנועה בעיריית תל־אביב, אומר לנו בתגובה: נתגלעו חילוקי־דעות בינינו לבין הקבלן בעניינים מסוימים. ברגע שתיפתר הבעיה, נציב גובה ליד החניון של גרוס. אשר לבעייתם של התקועים במכוניותיהם המסונדלות למשך כל הלילה — לא נשאיר קופה פתוחה אחרי עשר בלילה.

חו"ל בעיר

כמיהתם האדירה של הישראלים לחו"ל, שלא סופקה השנה למרביתם, המריצה את שני בתי־המלון הגדולים של תל־אביב לנסות ולפתות את הקהל הישראלי במאכלי חו"ל. מלון שרתון מקיים פעם בשבוע מזנון כיד לאומי, בכל ארוחה מוגשים מאכלים משלוש מדינות. בסך הכל, ייוצגו מאכליהן של כ־30 מדינות. בין הארצות: יפן, הודו, הפיליפינים, אינדונזיה, בריה"מ, מרוקו ומצרים. מסתבר כי במלון מבשלים טבחים מכל המדינות הללו, והיה מי שחשב כי כדאי לנצל את הידע מהבית של כל אחד מהם.

במקביל, יתחיל מלון הילטון לקיים בסוף החודש שבועיים של ברזיל. במסגרת אירועים אלה, תגיע לארץ להקת רקדניות, והאוכל יהיה כולו על טהרת ארץ הסמבה.

חינוך נוסח אנגליה

יותר ממאה כיתות של בתי־הספר ישתתפו בתכנית חינוכית, הנחשבת ליוקרתית ביותר בעולם ומקורה באנגליה. לאחרונה ביקר בארץ מזכירו של הדוכס מאדינבורו, קומנדר ריידרד קורף, והעביר סמינרים בנושא זה במגזר היהודי, הערבי והדרוזי.

יהודה אראל, מרכז התכנית בארץ, אומר כי התכנית מדריכה את בני הנוער להתמודד עם עצמם, כדי שיהיו בני־אדם שלמים, תוך עיסוק בתחומי השירות הקהילתי, הספורט, התחביב והאתגר. המצטיינים מבין בני־הנוער באנגליה זוכים למדליית זהב מידיו של הדוכס. בישראל ייקרא התואר למצטיינים — "אות הנוער הישראלי".

הקומנדר קורף סיפר כי אל תכנית זו הצטרפו 45 מדינות, בתוכן ירדן וסעודיה. בראש העמותה העוסקת בנושא זה בארץ עומד סגן ראש עיריית תל־אביב נתן וולוך, ויו"ר הכבוד היא רעיית השגריר הבריטי, שרה סקוויר. מטרת העמותה להרחיב את התכנית לכל רחבי הארץ, בסיוע אנשי אגף הנוער של משרד החינוך.

קללת הבניה הבלתי חוקית

מאת יוסף תמיר

לבנות רבי־קומות בישובים הערביים

התפשטות האוכלוסין בישובים ערביים (במיוחד בגליל) מאיצה בתושבים לבצע עבירות סיטוניות על חוקי התכנון והבניה. אין זו הסיבה היחידה לגל הבניה הבלתי חוקית ולאנרכיה שאוחזת בנושא זה בגליל. פיגורים בעיבוד תכניות בתואר וכן גורמים פוליטיים, מדרבנים גם הם אלפים רבים לבנות תוך התעלמות מחוקי המדינה ומצורכי התכנון הפיסי של ישראל. מפירי החוק "מצפצפים" בריש גלי לא רק על בית־המחוקקים ועל הרשויות המקומיות, הגופים המוסמכים לפי החוק לטפל בסוגיות אלה, אלא שהם עושים ללעג ולקלס גם את הממשלה ואת בתי המשפט. הם מזלזלים בפרהסיה בצווי ההריסה המינהליים שהוצאו כדין. פסקי דין של שופטים היו לחוכא ואיטלולא. בשטח נוצרות עובדות מוגמרות. התערבות פוליטית, גם אם היא רצופה כוונות טובות, מובילה לגיהנום. היא מוסיפה שמן על מדורת התוהו ובוהו.

הבניה הבלתי חוקית כמוה כסרטן בגוף המדינה, ויש לשרשה. אם תימשך ההשלמה עם התופעה — תגבר ההפקרות ואיש הישר בעיניו יעשה. לא רק בגליל.

הנגע המסאיר רוסן בשנות ה־70. היתה זו הכנסת שהתגייסה לעצור את התהליך המסוכן. הכנסת הקדישה חוק נכבד מוטה לחקיקה, ששמה קץ להפקרות. האחראים לאכיפת החוקים עשו רבות למלא את שליחותם. בארץ נוצרה מודעות לחומרת הבעיה. לשיא הגיע העיסוק בנושא בעת הריסת בית ערבי בגדרה. הנער שימש לקח לרבים. לא הכל הכירו בעוצמה שבניה בניגוד לחוק עשויה למוטט מוסדות השירותים המוניציפליים, תוצאת עומס בלתי נסבל. לנגע השלכות ישירות ועקיפות על יחסי אוכלוסיה סמוכה זו לזו. בניה בלתי חוקית מחבלת בתכנון הארצי הכולל, בטיב הסובב ובאיכות החיים. היא מעקרת את סדרי המינהל, ובו־בזמן מאמללת רבים וכד עשירה אחרים.

שום מדינה מתוקנת אינה סובלת גילויים כאלה. במדינות המתוקנות התופעה חוסלה לחלוטין. בשוויץ נהרסה בזמנו וילה בת קומתיים בגלל חריגה מבוטלת — ב־14 סנטימטרים — מתנאי הרשיון.

בניה בלתי חוקית שמשלימים עמה דומה למגיפה. חובה על הממשלה לשים לה קץ.

יושבים ערביים חייבים למצוא מוצא מהתסבוכת. הפתרון הנראה לעין הוא בבניה רב־קומות. כשם שאבי גר בבניין בן 17 קומות — כך גם על שכניו להסתגל למהפכה בתחום זה.

פרסומי

ברכות לחברת כבלים ביום חגה

אומנות הכבל

במסגרת ההתארגנות מחדש שהיא עוברת, חונכת "כבלים" מפעל חדש בבית שאן

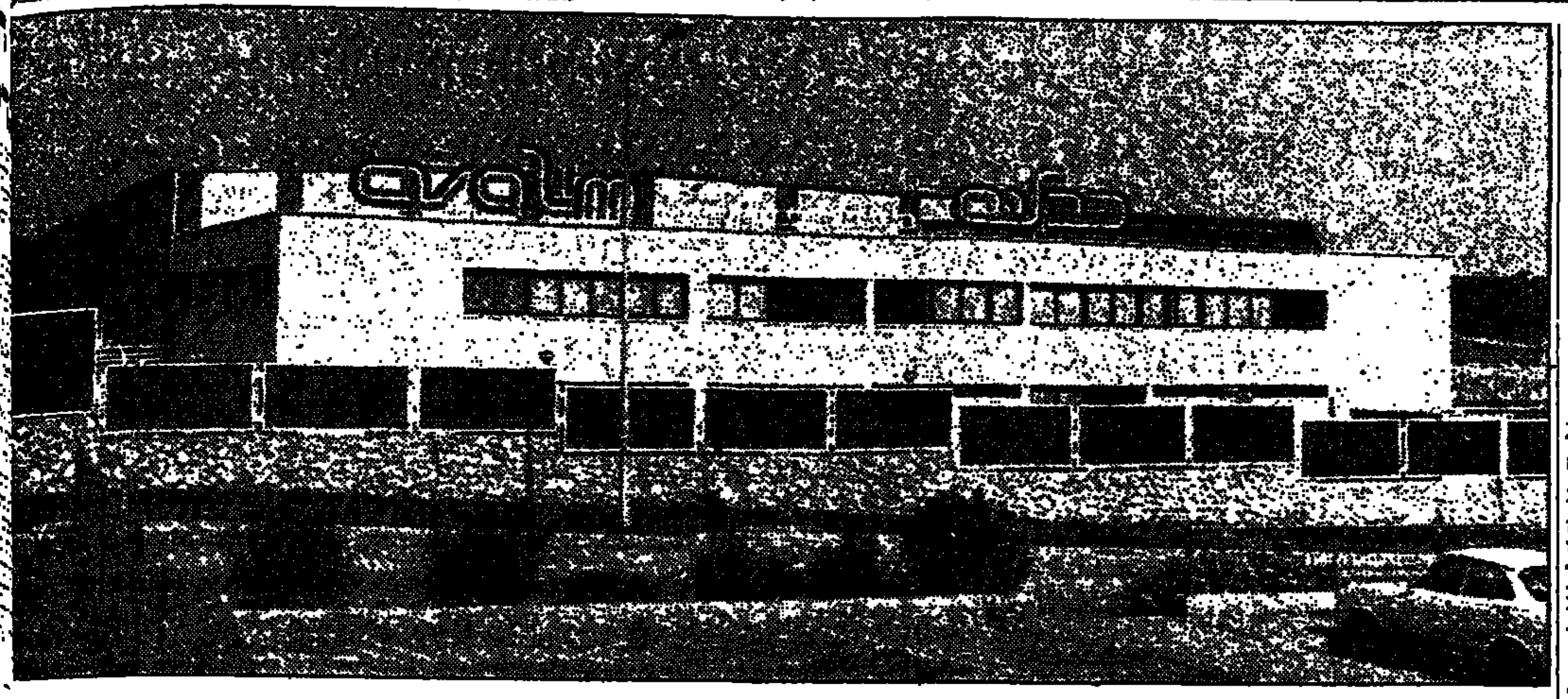

אוריאל תמיר, מנכ"ל "כבלים"

מאת אודי גרנדר

העסק שלנו הוא עסק לא קל, אומר אוריאל תמיר, מנכ"ל "כבלים". זו תעשיית תשתית, שבמשך שנים היתה עתירת עבודה. יש בה דמיון מה לתעשיית הטכסטיל, בתוספת שכדי לייצר כבל טוב צריך גם את אותה איכות שיש לאשה שיודעת לאפות עוגות. אותו מתכון, אצל שתי נשים, ייתן עוגות שונות. זאת שלא יודעת לאפות – תקדיח את התבשיל.

בכבלים יש עדיין אומנות. ייצור כבלים מאחד ארבע דיסציפלינות של הנדסה: כימיה, חשמל, מכונות ותעשייה. בעשור האחרון נכנסה תעשיית הכבלים העולמית למצב של עודף ייצור. מאחר וזו היתה תעשיית תשתית עתירת עבודה, ארצות מתפתחות בנו מפעלי כבלים. התעשייה האירופית והאמריקאית בחרה בין שני כיוונים: הוצאת האדם מקו הייצור – או סגירת העסק.

ב"כבלים", אומר תמיר, בחרו בדרך של המעטת אלמנט העבודה בתהליך ייצור הכבל. מתברר כי ככל שמצליחים בתחום זה – היכולת להתקדם גדולה יותר. אפשר להוציא אנשים ולייצר אותה כמות – או להישאר עם אותה כמות אנשים ולמכור יותר. "אנחנו – הוא ממשיך – מנסים למצוא את שביל הזהב בין השניים".

על ידי העברת ייצור כבלי התקשורת לבית שאן, נחסך כשליש מכוח האדם שעסק בתחום זה – ומולה קיבל הייצור. שלב המכוּני אינו סוף הדרך. כוח האדם בחברה יופנה יותר ויותר להחזקת המכונות ופיתוחן ופחות לתפעול המעשי שלהן. הסוד הגלוי בייצור כבלים הוא איחוד התחנות. כך שמגיעים לקו ייצור שאדם אחד המשגיח עליו משגיח על שלוש וארבע תחנות.

התחלה עם רוטנברג

"כבלים" קיימת מעל 50 שנה. ראשיתה – ביוזמתו של פנחס רוטנברג וחברת החשמל, ובתחום שזירת חוטי נחושת לקווי חשמל. החברה התפתחה וייצרה בעיקר כבלי חשמל, ואחר כך נכנסה לתחום הבידוד מגומי. בשלהי שנות ה־40 נכנסה החברה להשקעות של בנק דיסקונט לשותפות במפעל, והיא הובילה אותו משך כ־25 שנה, עד תחילת העשור הנוכחי.

בשנות החמישים החלה "כבלים" בייצור כבלי תקשורת. היו אלה בעיקר כבלי טלפון, בעלי בידוד נייר ומעטה עופרת, לשימוש משרד הדואר, שהפך לימים למשרד התקשורת. בתחילת שנות השבעים יצאה החברה כמויות גדולות של כבלים כאלה לאיראן.

בראשית העשור הקודם, החליטה החברה להתרחב לתחום האלקטרוניקה. הוקם מפעל במעלות, בשיתוף חברת סלדיין, מארה"ב.

משך כל השנים, התרחבה החברה לצדדים ולעומק, על ידי רכישת חברות אחרות. מבין אלה, יש להזכיר במיוחד את כבלים ופלסטיק באשדוד, שייצרה כבלי כוח סקטוריאליים, ואת איזלקו, למתיחת כבלי נחושת ואלומיניום.

בסוף שנות ה־70 התברר, כי מגוון הפעילויות ואי הסדר במערך הייצור של החברה, שנבנו בשיטת טלאי על טלאי, מקשים על הפעילות, והופכים את הכניסה לעידן רווחיות בתנאי שוק קשים לבלתי אפשרית. החברה סבלה גם מחוסר גיבוי תעשייתי בארץ: היא לא היתה גדולה דייה על מנת ליצור גיבוי כזה בעצמה – ומבנה הבעלות לא איפשר לה להיות קשורה בגוף תעשייתי גדול.

החברה להשקעות של בנק דיסקונט ביקשה להחליף את שותפיה ב"כבלים" – החברה לישראל – בשותף תעשייתי. נוצר מגע עם תדיראן, שהיתה הבעלים של חברה קטנה לכבלי תקשורת. בסוף 81 רכשה החברה לכבלים את חברת הבת של תדיראן בבית שאן, ותדיראן נכנסה כשותפה ב־40% ב"כבלים".

[illegible]

עם כניסת תדיראן לשותפות הוחל בהכנת תוכנית אב ארוכת טווח לחברה, בסיוע חברת ג'נראל כבל, מארה"ב. אחת המסקנות של התוכנית היתה, שיש להפריד טריטוריאלית בין תחומי העיסוק של החברה – תקשורת, כוח ואלקטרוניקה – ולרכז כל אחד מהם במיקום אחד בלבד. ביצוע תוכנית האב צבר תנופה גדולה עם יציאת החברה להשקעות של דיסקונט מהשותפות, וריכוז 85% מהבעלות בידי תדיראן, בסוף 83.

נאמנים לתוכנית זאת, נסגר בפברואר השנה המפעל באשדוד, והציוד לכבלי כוח רוכז בחיפה. בתחילת 86 ייסגר גם המפעל בכפר אתא, וציודו יועבר לחיפה. מחיפה הוצא כל הציוד לייצור כבלי תקשורת, חודש, עודכן, וביחד עם הציוד במפעל הקטן בבית שאן – שימש להקמת המפעל החדש, הנחנך עתה.

תהליכי ההיערכות מחדש לוו בתוכנית השקעות רחבה בציוד, כך שלמפעלים החדשים והמחודשים נכנס רק ציוד מודרני ומעודכן, המאפשר לייצר יותר מהר, יותר מדוייק ויותר באול.

ב"כבלים" מקווים להגיע במפעל החדש למחזור של 20 מיליון דולר בשנה, לפחות שליש מהם ליצוא. כבר כיום מחזיקה החברה בכ־70% מהשוק המקומי. הלקוח העיקרי של המפעל בבית שאן היא חברת הבזק – ובצידה כל החברות המקומיות העוסקות בטלקומוניקציה. המפעל מחזיק כבר כיום בהזמנות יצוא למרכז אמריקה, בהיקף של למעלה ממיליון דולר.

צופים, כי המפעל בבית שאן יעסיק כ־130 עובדים. רובם המכריע באים מן העיירה עצמה, והדברים אמורים גם בדרג הניהולי. החברה מסייעת למחזות מקומיים בלימודים, על מנת שישתלבו בעבודה במסגרתה. שליש מן העובדים מוגדרים מקצועיים. כמחצית עובדי המפעל עבדו במקום במפעל הקודם. "אילו הייתי צריך להתחיל הכל מחדש הייתי זקוק לחמש או שש שנים", אומר תמיר. "המעבר שלנו היה קל יחסית, כתוצאה מזה שהיה לנו גרעין לא קטן בשטח. מי שחושב שהמעבר לעיר פיתוח קשה בשל היותה עיר פיתוח – טועה. קשה תמיד להיכנס לנושא חדש במקום חדש".

מפעל בעיר פיתוח הוא בית

"הריחוק מהמרכז מקשה מעט באחזקת, אבל יש להם גיבוי של חברת האם בחיפה. לעומת זאת, יש סיבות רבות ללכת לעיר פיתוח. מנימוקים של כוח אדם והתייחסות אנשים למקום עבודה. עובדים באיזור פיתוח שאותה מתייחס אליהם נכון, רואים במפעל את ביתם. משהו שלהם. בעיר הגדולה – לא. היותה הקפדה בבחירת כוח האדם, וזה נחשב מפעל מצליח[…] אנשים רואים שכתוצאה מפעילות[…] שלהם העסק מתרחב וגדל. זה ל[…] הולך ברגל. אני לא חושב שאנח[…] משלמים בבית שאן יותר מאח[…]רים. שזו הסיבה לכך שאנו נחש[…]בים כיום מקום התעסוקה הטו[…] ביותר בעיר. אותה מתעניין כמ[…] משלמים כשצועקים לך שם נתנו[…] בבית שאן ובמעלות זה לא 'ש[…] נתנו' – אלא 'שם מפטרים'. המפע[…]"

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל בע"מ
זר ברכות
מ. בדיל בע"מ

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
ברכות
ש. וציה ובניו בע"מ
ציוד להחדרת מסמרים וסיכות לאריזות עץ וקרטון ולבנית משטחים.

א. שיצר בע"מ
כימיקלים וציוד למעבדות חיפה
מברכים את **החברה לכבלים**

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

המשך פעילות ברוכה
לרגל פתיחת המשכן החדש

שרותי יעקב
שוס את איזנשטיין

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

שפע ברכות ואיחולים
ח. ממרוד בע"מ
בניה, בטונים, גדרות, פתוח ואסגרות
גן-יבנה
טל: 055-32276
מען טל: 055-51633

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל
בישראל בע"מ

ברכות חמות ולבביות
עם פתיחת המפעל החדש

משאות המפרץ
שינוע בע"מ
שרותי ההסתדרות
מפרץ חיפה
חברה להובלה ועבודות מנוף
טל: 04-722469 — 04-726746
04-720004

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
שלוחה ברכת הצלחה
מנכ"ל י. מוסרי
י.מ. כימיקלים בע"מ
ת"א רח' משה בן ישראל 23 טל. 383551, 03-380494

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

המשך שיתוף פעולה ואיחולי הצלחה
בית מסחר לחומרי חשמל

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
לחטיבת כבלי התקשורת

ברכות להיכנסכם למשכנכם החדש

י. קשמן
חומרי חשמל בע"מ
מפיצים של טרמופיל
האספקת כל סוגי הכבלים
טל: 03-810958

תדיראן

מברכת את
חברת הבת שלה,

כבלים
החברה לכבלים ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

לרגל חנוכת
מפעלה החדש
בבית שאן.

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל בע"מ
ברכות והצלחה
חרושת כבלים מסילות

אוגדן שמואל
MAILLEFER

מברכים את החברה לכבלים ומנהליה
במיטב הברכות
להפעלת המפעל החדש של
חטיבת כבלי תקשורת בבית-שאן

ומאחלים שגשוג, פוריות והצלחה בעתיד

מצטרפים לברכות צוות אוגדן […]
HENRICH GMBH
Zumbach

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל בע"מ
לפתיחת המשכן החדש
שאו ברכות
אודים אלבז חומרי בנין מרכז רסקו בית שאן

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
שפע ברכות ואיחולים
ישראל מנדלסון בע"מ הספקה, טכניות והנדסה

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

ברכות לפתיחת המפעל החדש

אלקו התקנות ושרותים
(1973) בע"מ
עבודות חשמל מתח נמוך, גבוה, ועליון
הרכבות מכניות ואלקטרו-מכניות
עבודות אחזקה
משרדים בכל הארץ

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

ברכות מאליפות
לפתיחת המשכן החדש

מועצה מקומית בית שאן

לידידינו היקרים
בחברה לכבלים ובטרמופיל
צרור ברכות לבביות

אמינא בע"מ חברה הודבית למסחר
נורטרק-ישראל בע"מ

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

שאו ברכה נאמנה
לרגל חנוכת המפעל החדש
כפרית תעשיות P.V.C.
צבעים ומייצבים
קיבוץ כפר עזה

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל בע"מ
כה לחי!
דפוס הגמל בע"מ
הדפסות אופסט בלס
פרוספקטים וקטלוגים

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בע"מ

לרגל פתיחת המשכן החדש
שאו ברכותינו
והמשך שיתוף פעולה

טרפלקס קבוץ רשפים
יצרני קומפאונדים מ־P.V.C.

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ

מיטב ברכותינו
לרגל פתיחת חטיבת כבלי התקשורת בבית שאן

כבלים

לחברה לכבלים בע"מ

עם פתיחת המפעל החדש לכבלי תקשורת בבית שאן

ברכות לבביות להצלחה ושגשוג

מ.חזקיה — ציוד לתעשית הכבלים והפלסטיקה

ת.ד. 21130, תל־אביב, טל. 268824; טלקס IL: HESKI 341691

מצטרפים לברכות ספקי הציוד:

D.A. MACHINERY · BOXY · H. HEATON · WOYWOD · CARL SIGERIST

שלנו קולט".

המפעל בבית שאן נכנס כבר ליצור סידרתי של כבלים מסיבים אופטיים. בידי החברה הזמנה הגדולה הראשונה של חברת הבזק לכבל סיבים אופטיים לתקשורת בין עירונית 227 קמ. זהו תחום התפתחות רחב בעתיד. את המוצר הזה אפשר יהיה לייצא, בעיקר לארה"ב שהיא שוק גדול למוצרים אלה. בטווח של חמש שנים, סיבים אופטיים יהוו נתח נכבד במוצרי המפעל.קווי היצור הותאמו גם לתקן האמריקאי, ובכבלים מקווים לייצא לפחות שליש מתוצרת המפעל.

אורך הרוח של תדיראן

"מאז שתדיראן נכנסה, התחלנו להסתכל יותר מ־5 ס"מ לפני האף. התחלנו להכין את החברה לעשור הבא" – אומר תמיר.

היקף ההשקעות האדיר שנצרכנו לו, וההוצאות ההיערכות מחדש, שכללה גם הסרת שומן גדולה בתחום כ"א, והתייעלות – כל אלה היו אפשריים תודות למדיניות תדיראן. לא זרקנו אף אחד לרחוב. אנחנו דואגים לכל עובד ותיק שאנחנו מוציאים. כל התהליך הזה על הון. העובדה שכל זה היה צריך להיערך בתוך סופה כלכלית גרר הפסדים רצופים של החברה בשלוש השנים האחרונות. היתה פה נכונות בלתי רגילה של הבעלים לוותר על ההווה למען העתיד. החברה יוצאת מהתהליך הזה חזקה, מודרנית ורווחית בצורה שתצדיק את כל ההשקעות.

הנכונות ואורך הרוח של תדיראן, הגיבוי הטכנולוגי והתעשייתי ישאו פירות. אנחנו מוכרים כיום בארה"ב ב־2 מיליון ד' לשנה ויותר באמצעות תדיראן יו.אס.אי מסייעים לנו בתחום הניהולי, השיווקי.

כשיש לי בעיית שיווק, מס, יצור – יש לי עם מי להתייעץ. בשבילנו זה לא מעט. כשהייתי צריך לחתום על חוזה ידע עם חברה בארה"ב, פניתי לתדיראן, הם העמידו לרשותי עו"ד, נסענו לארה"ב וגמרנו חוזה. זה לא הולך ברגל. בתחום הרכש, בתחום ניהול תמחיר, בהורדת מלאים – אנחנו מקבלים סיוע.

הם גם יורדים לנו לנשמה כשצריך. – חותם מנכ"ל "כבלים" – אבל הייתי מתפלא אם לא.

לחברה לכבלים וחוטי חשמל בע"מ
מצטרפים לברכות
ש. לדרר
יצור ושיווק מוצרי אריזה
הדפסת תוויות וסרטי הדבקה

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל
בישראל בע"מ
לחטיבת כבלי התקשורת
ולהנהלת העובדים
שגשוג והצלחה
הנהלת ועובדי
מבני פלס בע"מ
חב' הנדסית לעבודות
בנין ופיתוח
המגינים 58 חיפה
טל' 04-533171-2

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
ברכות
למשכנכם החדש
נגה אלקטרומכניקה בע"מ
טל' 04-211321 תל־חנן

לחטיבת כבלי
התקשורת בבית־שאן
לחברה לכבלים
שפע ברכות ואיחולים
המחבר המקשר
* מופות אפוקסי ופוליאוריטן לחיבורי כבלים תת קרקעיים
* מערכות תאורה מגומי לגנרטורים
* תקעים שקעים, בתי מנורה ממפרים

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
לרגל פתיחת המפעל מצטרפים לברכות
ISRAEL GENERAL AGENTS FOR
CIS

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל
בישראל בע"מ
ברכות חמות
והמשך שיתוף פעולה
ז. רוזנשטיין בע"מ

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בע"מ
ברכות לחנוכת מפעלכם החדש
עלו והצליחו
פרנס כלל הסגיר בע"מ
עמילי מכס ומשלחים בינלאומיים

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל
בישראל בע"מ
ולכבלי תקשורת
זר ברכות
א. גין־גת תעשיות בע"מ
מיכון וציוד משרדי
חיפה, דרך העצמאות 61 טל. 524302
תל אביב רח' קרליבך 31 טל. 280627

לחטיבת כבלי תקשורת
ברכות עם חנוכת מפעלכם
בבית שאן
מולדת תוצרת שימור
מושב מולדת

לעובדי ומנהלי חטיבת
כבלי תקשורת
עם חנוכת המפעל החדש
שלוחות ברכותינו
בית כור

חברה אמריקאית למזרח הקרוב (ישראל) בע"מ
ANEC
לחברת כבלים
וחוטי חשמל בע"מ
קבלו את מיטב ברכותינו ואיחולינו
להרחבת המפעל החדש בבית שאן
כה לחי!

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
צרור ברכות
תפוחי תוה
הארץ־דרוכשים

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל בע"מ
שלוחה ברכת ידידים חמה
לרגל פתיחת המשכן החדש
חזקו ואמצו
י. פולינובסקי · I. POLINOVSKY
Customs Clearing Agent
שער פלמר 1, חיפה
ת.ד. 33063
מיקוד 33031

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בע"מ
שפע ברכות ואיחולים
אורלן (1983) בע"מ
יצרני משטחי עץ
וספקי עצים לאריזות

לחברה לכבלים
ולחוטי תקשורת
בישראל בע"מ
עבודה פוריה במשכנכם החדש
צוות עובדי תלדור
קבוץ עין דור – גשור

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל
בע"מ
מצטרפים לברכות
בע"מ
אולשק מיחזור
מתכת ופלסטיק

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בע"מ
שלוחות מיטב הברכות
למשכנכם החדש
רפיד סוכנויות מסחריות
בודסקי משה

לחברה לכבלים ולחוטי חשמל ישראל בע"מ
ב ר כ ו ת
לרגל פתיחת המפעל החדש
בבית־שאן
פקר פלדה

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
מצטרפים לברכות
דזון מוריס ושו"ת בע"מ

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בע"מ
המשך שגשוג ופיתוח
כה לחי!
פינגולד סיני ובנו בע"מ
ספקי פלדות לתעשיה
אריה שנקר 8 (בבניש I.P.C)
א. תעשיה מפרץ חיפה
טל' 04-723246, 04-725191

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל בע"מ
איחולים להמשך שיתוף
פעולה פורה
מפעלים פטרוכימיים
בישראל בע"מ

לחברה לכבלים
ולחוטי חשמל
בישראל בע"מ
לרגל פתיחת המפעל החדש
תחזקנה ידיכם
מוביל חיפה

מכתבים למערכת הארץ

קורקבני אדריכלים או שמירת אתיקה

גדעון סאמט (ב"הארץ", 15.11.85) גורר ויכוח לגיטימי וכואב על דרך תכנון בניין בית־המשפט העליון — למאבקו הבלתי־לגיטימי (אף שלעי־תים צודק) בקהילת האדריכלים בארץ.

בניין בית־המשפט העליון, כך סאמט, אינו קורקבנם של אדריכלים, כלשונו. הוא קורקבנך שלך — כאזרח במדינה זו. אם לסבבה כזו לא יקום אדריכל בצורה הוגנת ומקצועית, אשר עונה על בעיות האתיקה, מה יקרה בתיכנונם של פרויקטים חשובים פחות?

הסערה, שפרצה בקהילת האדרי־כלים, קמה סביב נציגי הבוגרים, אשר נתנו ידם (בלחץ משפ' רוטשילד) לקיום תחרות מעוותת בין האדריכלים הישראלים, אשר חייבים להתחרות ב"פוקרטות", נגד אצולת האדריכלים בחו"ל, אשר תעלה ישירה ל"גמר" — כביכון שכן (25.000 דולר האחד).

על הליך מעוות שכזה, אשר נוצר בפרכה מגוחכת בין רצונות התורם ובין לחץ ראשי אגודת האינג'נרים והאדריכלים — כל הבר עיריה, כולל הזמנת אדריכל זר לתיכנון הפרויקט.

מ. עצמון — אדריכל

תל אביב

*

גדעון סאמט במאמרו "האדריכלים מפטפטים בקורקבנם" עורך חשבון נוקב עם האדריכלים, ולצערי בצדק. אדריכלים עצמם גרמו ליחס שהם זו־כים לו היום. אך אין זה צודק שההר־גנים הישרים ישלמו מחיר שהר־תרית של אחרים.

לדאבוני, אינני יכול לראות בה את קרן "יד הנדיב" כסבל הלכות. לאור התנהגות הקרן בתחרות לבנין הכנסת, בשנת 1958. באותה פרשה קרן "יד הנדיב" שיתפה פעולה עם אדריכלים אינטרסנטיים, שישאפו, ובסופו של דבר הצליחו, לנשל את אדריכל קלרוויין מזכייתו בפרס הראשון. אין לדבר על הניסיון הרע, שבביטול הזה לקרן "יד הנדיב" בתחרות לבנין הכנסת, ושבעקבותיה צריכה היום להבטיח את עצמה כנגד הפתעות. קרן "יד הנדיב" התנהגה בזמנו בניגוד לאתיקה, ואין לה היום זכות להכתיב מוסר ולקבוע דרכים בלתי־הגונות כנורמה חדשה לתחרויות.

צבי הקר, אדריכל

תל־אביב

שרון, הפשרה והנשיקה

ה"פשרה" בין שרון ופרס מזכירה את הספור הבא: בזמנו היה נוהג סבב בין אלופי צה"ל. כל שבת מסר אלוף אחר את מכוניתו ונהגו לאירוח קצינים בכירים של האו"ם. כאשר הגיע תורו של אלוף אחד, שהתפרסם במעלליו, היתה תגובתו: "אני אתן את המכונית? שיישקו לי בתחת!"

העניין עורר סערה גדולה, הגיע למטכ"ל, הוקמה ועדה לבירור המק־רה. לאחר דיונים מסובכים הסכים האלוף לפשרה: "הם לא יישקו לי בתחת ואני לא אתן את המכונית".

יוסף נרימן

נאות אפקה

בין "אמונה" ל"תבונה"

במסגרת דברי בשידור הטלוויזיוני "מה השאלה" ("הארץ", 15.11) נכשלה הדה בדבס בפעולת־שמיעה, שגורמת לשינוי של משמעות דברי, ואף מייחסת לי עמדה, הזרה לי לגמרי. לפי שמיעתה אמרתי: "נחזיק מעמד על־ידי האמונה וניזם הכוחות העומ־דים לרשותנו"; ואילו מה שאמרתי בפועל היה: "נחזיק מעמד על־ידי התבונה וניזם...".

האמונה אינה אמצעי להשגת מטרה כלשהי. אמונה מעצבת את דמותו הרוחנית של אדם או של ציבור, אך אינה בסיס לתיכנון של פעולה. פעולה הנובעת מהכרעה ערכית — מן הרצון לחתור לקראת תכלית מסוי־מת: מוסרית, או חברתית, או דתית, והרצון זה אינו מותנה באמונה בהשגת התכלית, ואף אינו דורש היכול על־ידי אמונה כזאת.

כשנאבקנו על חידוש עצמאותו המדינית של העם היהודי לא תלינו זאת בוודאות של הצלחת המאבק, וגם היום החלטתנו להגן על עצמאותנו זו עד קצה גבול יכולתנו אינה מעורערת על־ידי ההכרה, שיכולת זו מוגבלת. יכולת זו נקבעת על־ידי מידת התבונה שבנו, ושימוש נאות בכוחות העומדים לרשותנו בפועל — לא כר־חות דמיוניים, שאינם קיימים אלא בהזיות לאומיות או משיחיות של בעליהן.

ישעיהו ליבוביץ

ירושלים

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

תקליטונים יקרינו גם תווים

מי שחושב שתקליטון־הלייזר. כפי שאנו מתחילים להכירם בשנים האחרונות, הם פורפסוק — אינו אלא טועה. כבר נכתב כאן, לפני חודשים אחדים, שבשנים הקרובות, ישמשו התקליטים הללו מוסיקה וגם יקרינו תמונות על מסך הטלוויזיה. תשמע אופרה וגם תראה אותה. או תאזין לקונצרט של כנר או פסנתרן עם תזמורת, ועל המירקע תראה את הקונצרט. כמו היית נוכח בו. עכשיו, גם מדברים על הקרנת תווים על המירקע. המבינים וקוראי־התווים יו־כלו להאזין לאופרה. או ליצירה סימ־פונית, ומאותו תקליטון עצמו יועבר אל מירקע הטלוויזיה תווי היצירה. אתה מאזין וקורא את היצירה, בו זמנית.

אם יש למישהו בארץ ספק לגבי היותו של התקליטון־הלייזר (הקומ־פאקט־דיסק) מחליפו של תקליט הפלאסטיק השחור — מוטב לו להתפכח מספקותיו. "גרמופון", ירחון התקליטים הבריטי, מפרסם החודש ראיון עם יאן טימר, הנשיא והמנהל הביצועים של קונצרן "פוליגראם". תחת גגו של הקונצרן הענק מופקים תקליטי "פיליפס", "דויטשה גרמופון" ותוויות אחרות. טימר (52) הוא האיש שמאחורי מהפכת תקליטוני־הלייזר. עתה הוא עורך. ב"גרמופון", סיכומי ביניים וגם מציג תחזית עד לסוף העשור הנוכחי.

התקליטון הוצג בראשונה ביפאן באוקטובר 82', באירופה במארס — יוני 83'. בארצות־הברית ובקנדה — באוגוסט־ספטמבר 83'.

עד לסוף שנה זאת, 85', כבר יופקו 45 מיליוני תקליטונים ו־2.300.000 מכשירי־השמעה. ב־1990 — קובע טימר — יהיו 80 מיליוני מכשירים ו־661 תקליטונים.

בעוד חודש כבר יעמדו לרשות האספנים 8.000 הקליטונים שונים. כלומר, כבר היום אפשר להרכיב תקליטיה קלאסית עשירה ויפה.

המחירים אמורים לרדת במרוצת השנה הקרובה. השבועון "טיים" התנבא, שלקראת חג־המולד הקרוב ירדו מחירי המכשירים הניידים (מצויינים) של "סוני" לסביבות 100 דולרים. לעת עתה, נראית התחזית אופטימית מדי. אבל, מניחים, שחנויות המציאות בניו־יורק יציעו את המכ־שירים הקטנים, בעוד שבועות אחדים, ב־150 דולר האחד. יש, כמובן, גם מכשירים יקרים ויוקרתיים, שמחירם מגיע ל־2.000 דולר ויותר, האחד. אלה המחירים בניו־יורק. אצלנו, כאשר יימכרו, יהיו המחירים גבוהים פי שלושה ויותר. בינתיים, גדל יבוא התקליטונים. אותם רוכשים בעלי מכשירים שנרכשו בחו"ל והובאו לארץ.

באך, צ'לו

6 הסוויטות לצ'לו ללא ליווי, של יוהאן סבסטיאן באך, הן השיא והד פיסגה של המוסיקה לצ'לו. עובדה הי־דועה לכל, אך נראה כי הובה להזכירה. וזאת, משום שצ'לנים צעי־רים, באירופה ובארצות־הברית, מנסים בשנה וחצי האחרונות להעפיל ולטפס אל הפיסגה. חלקם קרובים אליה, חלקם — אם לשפוט לפי ההקלטות — נותרו, מתנשפים ומתנשמים, איישם באמצע הדרך.

הקלטות שש הסוויטות שעשה פאבלו קאזאלס, בשנים שלפני מל־חמת העולם השניה, היו מאז ומתמיד התנ"ך של הצ'לנים. הן הוקלטו, במועדים שונים, בין השנים 1936 ו־1939 בפאריס ובלונדון, וראו אור בתקליטי 78. בשנות השישים הועברו לתקליטים ארוכי־נגן, ומאז מנסים המומחים לשפר את איכות ההקלטה, בעבודת מעבדה משוכללת. עתה, מצ־פים להופעתם המחודשת לאחר שעב־רו תהליך שיפור ממוחשב. ההטבעה הטובה ביותר עד כה היא של "אלקטרולה" בגרמניה, בשלושה תק־ליטים בסידרת הקלטות־המופת "דא קאפו".

אינני יודע אם צ'לן אחר הגיע אל הבהירות והמחשבה המעמיקה שאליה הגיע קאזאלס. הצרה, שהצליל, למרות כל הניסיונות לשפרו, אינו יכול לעמוד בתחרות עם הקלטות הצ'לו של היום. הרבה ממאפייניו של הכלי אובדים בדרך. נשמע קצת כמו נגינה מבעד לשכבה צעיפית.

המתחרה הגדול של קאזאלס בנ־גינת הסוויטות ובהקלטתן היה, במשך שנים רבות, פול טורטלייה. הוא הקליט את הסוויטות פעמיים: ב־1971 בהקלטה אנאלוגית וב־1983 בהקלטה דיגיטאלית. שתיהן לחברת "היז מאסטרס וויס" באנגליה. טורטלייה, הצרפתי, מוסיף לנגינתו נימה רומנ־טית. המחולות נשמעים יותר קלילים ומתנגנים מאשר אצל קאזאלס. הפר־ליודים, לעומתם, נשמעים אצל קאזאל־לס כשילוב בין תפילה להגיגים. בהקלטה המאוחרת, הדיגיטאלית, נש־מע טורטלייה פחות מופנם, הצליל הדיגיטאלי הוא לעילא ולעילא. עניין של טעם. יש המעדיפים את ההקלטה הראשונה, יש ה"נשבעים" על השניה. כך או כך, קאזאלס וטורטלייה נתנו לנו את הפרשנויות הגדולות של 6 יצירות־המופת של באך.

בשנה וחצי האחרונות ראו אור עוד ארבעה ביצועים, של צ'לנים יותר צעירים, או צעירים מאד: יו־יו מא (סי־בי־אס), לין הארל (ראקה), מישה מייסקי (דויטשה גרמופון) והיינריך שיף (אי־אמ־איי). אני מניח, שצ'לנים סקרנים להאזין לכל אחד מהם, להשוות, לשבח או לבקר. לכל אחד מן הארבעה המאפיינים שלו. אך דומה כי שלושה מלבד היינריך שיף ביקשו להגיע אל הפיסגה מהר מדי. מבחינה טכנית, יו־יו מא מושלם. וירטואוזו עזק, אך עדיין אין תפיסתו בשלה.

כדאי, אולי, להזכיר כי ביצירות לכינור ללא ליווי, שהן התאומות לסוויטות לצ'לו, דחה יצחק פרלמן, במתכוון, את הקלטת הסונטות והפר־טיטות עד לשלב מתקדם מאד בקר־יירה שלו. רק לאחר שיקליט את רוב הרפרטואר לכינור. שלמה מינץ, לעומתו, מיהר להקליט את באך, והד תוצאות מעולות. מה אני מבקש לומר? שאת המוסיקה לכלי־סולו של באך מוטב להקליט כאשר תפיסתו של האמן שלמה ובשלה. לעתים, אנו למדים, טעה האמן בתחושתו. הקוים מדי.

מבין ארבעת הצ'לנים הצעירים הקרוב ביותר לשלמות הוא היינריך שיף, האוסטרי הצעיר (34). "אלקט־רולה" הקליטה אותו, בהקלטה די־גיטאלית, בכנסיה קטנה בסיאון, שווייץ. התוצאה נפלאה, ההקלטה מושלמת, והעיקר — הנגינה בשלה ומרתקת.

שיף הוא תלמיד הגדול של ניקו־לאוס ארנונקור, המנצח האוסטרי, המנגן באך בכלים בני־התקופה ובד־רך נגינה כמו נוגנו עתה היצירות בר־אשונה. דעתו של ארנונקור על נגינתו היתה חשובה לשיף מאד. הוד מנצח האזין, בינואר השנה. לנגינת הסוויטות הדיגיטליות החדשות. אר־נונקור מרעיף על הנגינה שבחים אדירים ועל פרקי־המחול בסוויטות. בנגינת שיף, אומר ארנונקור שבאך מצטייר בהם כיוהאן שטראוס של המאה השמונה־עשרה. הפרליודים נש־מעים כמאולתרים. לא מאולצים. ארנונקור הוא, בשנים האחרונות, האדמו"ר של רבים משוחרי באך בארץ. בעיקר בקרב הדור הצעיר. אם הרבי אומר, הוא יודע את אשר הוא אומר. ומי אני, הקטן, שיאמר אחרת. האמת, מכל בחינה. ההקלטה נפלאה. ולה מעלה נוספת: רק שני תקליטים. כמה מן ההקלטות האחרות פרושות על פני שלושה. הוסכמו רק נוסף להנאה.

מה קרה לגבריילוב?

כשלונו הגדול של אנדריי גבריילוב בארץ אינו נותן לי מנוח. משהו קרה לפסנתרן הרוסי הצעיר, וקשה לדעת מה. אלא אם כן יפתח פיו, ואולי יתרום לפיזור הערפל.

את התכנית שניגן בארץ, יצירות שופן, ניגן בניו־יורק חכה לביקורות נלהבות. בחודש הבא יודפס תקליט חדש של גבריילוב, בלונדון. ובו הוא מנגן את סונטת מארש־האבל ואת ארבע הבאלדות. אני סקרן לשמוע. קשה להאמין שאי־אמ־איי תוציא לשוק תקליט לא טוב. העשוי לקלקל את מכירתם של רבי־המכר של גבריילוב.

בינתיים, הגיע לידי בשבוע שעבר עוד תקליט, חדש, של גבריילוב. למעשה, שני תקליטים במעטפת כפולה: הסוויטות הצרפתיות של באך. הוא הקליט את 6 היצירות בבר־אטיסלאבה, לחברות התקליטים של ברית־המועצות וצ'כוסלובקיה. עתה, הן מוצעות בצמד התקליטים מתוצרת אנגליה (אי־אמ־איי, הקלטה דיגיט־אלית, הטבעת דיי־אמ־איי, 27"0173).

נגינה נפלאה, מאופקת, שקולה, מעודנת — ובעצם כל המעלות המאפיינות את נגינת הסוויטות לצ'־מבלו/סולו של הגדול, אותן הקליט במשותף (בפסנתר) עם סביאטוסלאב ריכטר.

אבל, גם נגינתו המקסימה של גבר־ילוב לא תתחרה עם הביצוע המעניין מכולם: של גלן גולד (בתקליטי סי־בי־אס).

חבל, שבאי הרסיטל של גבריילוב בארץ התרשמו ממנו כפי שהתרשמו. לאספני תקליטים הוא מצטייר הרבה יותר טוב. יותר מעניין. כבר היו דברים מעולם.

מוסיקאים גדולים תפסו כאן "יום רע", מסיבה כלשהי, ואמנים בינוניים התעלו על עצמם וקצרו הצלחות נלהבות.

בקצרה

● צ'ייקובסקי: מפצח האגוזים. הנוסח המלא. התזמורת הסימפונית של סינסינאטי, בניצוחו של ליאו־נארד סלאטקין. שני תקליטי אר־סי־איי, מארצות־הברית, הקלטה דיגיט־אלית, אי־אר־סי — 7005.

סלאטקין היה מנצח־באלט, הוא את המוסיקה הזאת, ובניצוחו היא נשמעת מסעותית, סמפונטית וקולחת. ההקלטה גם מקנה תחושה של עומק־במה, רק לעצום את העיניים (מי שאוהב באלט) ולראות את התמונות לנגד עיניו. מאחר ש"מפצח האגוזים" (המוצג עתה, מדי פעם, על־ידי הבאלט הישראלי) קוסם במיוחד לילדים, יש בתגם מיוחד בשבילם. בקופסה, בנוסף לשני התקליטים, כלולים גם גליונות קרטון, ועליהם, בהדפסה צבעונית, דמויות, תפאורות וגם מעין מסגרת לבמה. גוזרים, מקפלים, מעמידים ומ־דביקים. לדעתי, מתנה נאה לחנוכה לילדים אוהבי־באלט.

הארץ ממליץ

תל אביב

צ'או פנטין (גורדון) — סיפור ידי־דות תקמה, בין ספקטסים עלוב ובין תורן־לילה בתחנת דלק, הנושא כאב נסתר. בסרטו של קלוד ברי, העשוי במסורת של "הסרט האפל". משחק מצוין של הקומיקאי המשולאי קו־לוש בתפקיד טראגי.

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

זרים (תמוז) — סרט אמריקאי מיוחד ומעניין של ג'ים ג'רמוש. שנעשה בתקציב דל, והעוסק בחו־בנות של הקשרים האנושיים, וב"ב־לות" של אדם מעצמו. מסך שחור בין תמונה לתמונה גורם לקצב מיוחד, שקצת קשה להתרגל אליו.

עירית אירית (סינמה 2) — מהתלה קלילה על חילוף הזהות בין עקרת־בית ישראלית מרובעת ועורכת־דין מתפרעת. עירית ואירית מוצאות עצמן בשכבות, מעורבות האחת בחייה של האחרת. כמאי נפתלי אלטר. השח־קנים: ליאורה גרוסמן, אירית אלטר והנן גולדבלט.

רומן שהתחיל במלחמה (צפון) — סיפור אהבה עדין, הממזג הומור וצער תום על רקע החיים ברוה"מ אחרי מלחמת העולם השנייה. בימוי יפה של פיוטר טודורובסקי ומשחק טוב של כל המשתתפים.

אמדיאוס (לב 2) — מחזה של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בדי־מויים חזותיים ובמוסיקה, על אודותיו של מוצארט כפי שהיא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאלייה. עבודת בימוי יפה מאד של מילוש פורמן. ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאלייה וטום הולסי כמו־צארט.

קולונל רדל (אורלי) — אנטומיה של קונספירציות פוליטיות, ערב מלחמת העולם הראשונה, ושל התפוררות קצ־פרומית זו. אישטוואן סאבו ("מפיסטו") בונה סרט זה, על־פי מחזה של אוסבורן בליווי מצויין של שחקנים גרמניים.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבמאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות, מעשה בדמות בסרט המתאהבת באשת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה, על צעיר קתולי (ג'ון לינץ') הנכנס לחיות בעיר קטנה בצפון אירלנד, תקוע בין המאבק של המחתרת האירית ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שברצח בעלה נטל חלק.

הייכאום (לב 1) — הסידרה בת 16 השעות תוקרן 5 פעמים, ברצף של שלושה ימים ויומיים.

ירושלים

קולונל רדל (בנייני האומה) — ראו אורלי ת"א

בירדי (אורגיל) — ראה פריז ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) ראו שחף ת"א

אמדיאוס (אורלי) — ראה לב 2 ת"א

עירית אירית (מוריה) — ראה סינמה 2 ת"א

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 19.11
תיאטרון הבימה
נמר הברבורות: 20.30
התיאטרון הקאמרי
כולם רוצים לחיות — בתיאטרון ירושלים: 20:30

מדריך הארץ

משנה יומית	פרק יומי
עירובין דת ה"ז	שמואל ב' א"ב
הלכה יומית	**דף יומי**
ברכות נה, ס"א	נדרים סו

תורנות רופאים

הוצאת רופאים במקרים דחופים:
מ"ס בערב עד למחרת ב"ד בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512253
גוש דן 781111
הרצליה 052"541333
נהריה 923333
ראשון' 084"51335
חיים 585555
חולון 805155
לוד־רמלה 08"221022
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03"433300, 03"433500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03"261111.
חיפה 04"672222/3.
נתניה 053"35316
באר־שבע 057"418111.
מרכז רפואי באר יעקב, 08"225958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"382611
מרכז מידע למסבי לחץ
מבקש "מעגלים"
א ר"ה 11.00־13.00
ב ר"ד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
כירוסאת שירים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר קומה 3 (ליד הכניסה)
טל: 294869, 285822—03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03"284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04—523—566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.
ער"ן — שירות רפואי ש"ד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 318820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב:
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
רוקח — (ילדים)
בקור חולים — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, אא"ג)
שערי צדק — (כירורגית, אורטופדית)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב
הקריה אבן גבירול 19 226680
זיזה אצ"ל 52 של התקווה 378403
רמת גן
רמ"ג רבקה 13 798971
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
חולון
אסותא סוקולוב 4 658197
בת־ים
הלל בלפור 9 583042
נתניה
נבע שער הגיא 14 22695
ירושלים
פרמאט רוממה המ"ג 28 523191
חיפה
הנביאים שד' הנביא 33 333312
הקריות
אופיר העצמאות 80 קרית אתא 46783

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות
— ייעוץ ומידע בנושא הכוונה, סכסוכים
— אמצעי מניעה.
ימים ב' וה' — 17.00—21.00.
יום ג' — 18.00—21.00.
בוגרשוב 66 ת"א. טל' 281228.
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח'
14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 הרפתקה מאיה
18.00 באותו עניין
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) ההשכלה הגבוהה — הסכיכין
18.45 (ע) רוצה פתרון — הריון בלא נישואין
19.00 (ע) מפגש בין תרבויות — מצרים ואירופה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 הדב הלבן — פרס־טבע
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 המציל נפש אחת — על המשטר ברוסיה בימי הצאר
23.50 פסוקי של מקום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 השכון משפט ד'
08.40 כלי טרות
09.00 אנגלית ה'
09.20 מדעי הטבע ה'־ה' — הים
10.10 אנגלית ז'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית
11.15 חשבון ה' — חיבור בשברים
11.30 סאנראנה ו'־ט' — גיאולוגיה, מתקופת האבן לתקופת הסילן
12.00 ארץ־מולדת — בין חומות ירושלים
12.25 ספרות (על־יסודי)
13.00 מוסיקה (על־יסודי), העשרה — וילה לובוס והגיטרה
14.00 הלוויין גדול המעמד
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת וענן
16.00 פרפר נחמד
16.30 איזים
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקאלית — טמברג: אבשלום וחספור מתוך אופ' 90 גילברט שכטר — פסנתר; ביאטנבנ: שלישיה בלה מי־נור לקלרינט, פסנתר וצ'לו (על' אבן) עמנואל קרסוצקי/מיכאל הנק מד־צארט: קונצ' בדו מינור לפסנתר ותז' ק 491 ומארי פראייה/הקאמ' האנגלית; סטראווינסקי: "פולצ'ינלה". מוסיקה לבאלט עפ"י פרגולזי וסולנים/סינס־נטי/גביל מארינר)
09.30 קונצרט בוקר — צ'ייקובסקי: סרנאדה בדו מאג'ור לתז' כלי־קשת ותז' קאמ' אנגליה/רנייאל ברנבוים; שומאן: "סמר־לת הגלת בניוידור" אפ' 6 (ארמן לפביור — פסנתר); בסמטנה: רביעיה במי במול מאג'ור לכלי־קשת אופ' 127 (הרביעייה האיטלקית); באך: סוויטה מס' 3 ברה מאג'ור לצ'לו סולו ורואלף קיר־שבאום); בארטוק: קונצ' מס' 2 לפסנתר ותז' (מאוריציו פולייני/הסימפ' מ' שיקאגו/קלאודיו אבאדו)
12.05 מוסיקה קאמרית
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מסלול התקליטיה
16.00 קונצרט מנחה
18.30 אתנחתא. מוסי שפיס — כינור/אלן שמוצפלד — פסנתר. הנדל: סונאטה מס' 4 ברה מאג'ור אופ' 1/13 מ' פוזר: "דקוראשן", מתוך "מוסיקה קאמרית 70"; א. איזאי: סונאטה בלה מינור לכינור סולו אופ' 27 א. ברג: "שיר לכור" ו"שיר־ערש" מתוך "הזקן" פרד קופייב: 5 נעימות אופ' 35 ב' ברואנס: סונאטה מס' 3 ברה מינור אופ' 108
20.05 ערב טוב — מוצארט: קונצ' מס' 2 בר־במול מאג'ור לקרן ותז' ק 417 (אירנה ג'ייסס/הסימפ' י"ם, רשה"ש/לוקאס פוס; רבנזאק: נוקטורן כנר מאג'ור אופ' 40 ויוזף סוק — כינור/אלפרד הולצ'ק — פסנתר)
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו: הפיל' היש־ראלית/גוסטאב קוהן/סולן: אילן רוגוף — פסנתר. מוצארט: סימפ' מס' 28 בדו מאג'ור ק' 200; רחמאנינוב: קונצ' מס' 2 בדו מינור לפסנתר ותז' אופ' 18; דבר־ז'אק: סימפ' מס' 9 במי מינור אופ' 95 "מן העולם החדש"
22.30 מעט ועוד — ר. מאר־שיפ־ (1972) ותזמורת האמבריות באריזו ברטארי)
23.00 ההצגות ידיעה עם הזר — ... מאהלה "במאה העולם"

רשת א'

15.25 השכלה ודעת לכל — ...
16.05 ספר פוליטי
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — ...
18.06 בנתיבות — ...
18.47 פרקי היום כתנ"ך
19.05 לימוד תלמוד — ...
19.30 שידורים לעולים
22.05 שבינו ביחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

18.06 אבבע על הדופק — ענייני מי־פאה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש — ענייני ...
20.05 חוגות "כבקשתך" — ...
22.05 שבבכה
23.05 קפה ראשו — ...

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת — ...
21.05 ארום עתיק — שירים ...
23.05 פנינו ג'אז

גלי צה"ל

17.30 כוחות — מגאזין לענייני צבא
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.35 מבט הצבא
19.05 רדיו, רדיו
20.05 לא רק רוק
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — ... ביהדות לסלעים
22.05 על הדבש ועל הכיפאק
23.05 אהבה קלאסית

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 שחרית מוסיקאלית
09.30 מבטים
10.30 הדיו־קל
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה ודעת לכל
12.05 פסמי הצהרו
13.00 שידורים באנגלית
13.30 שידורים בצרפתית
14.00 לכל לבו ולכל המתעניין

רשת ב'
08.05 סע לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 פלפולת חדשות ופטמונים
13.00 נשבי היום
14.06 יש עניין
15.05 רגעי קסם — שירים ישנים
16.10 סע לשלום
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'
06.11 בוקר לאוהב
07.07 שיר בשקר בבוקר
09.05 מה כבר תשע?
10.05 אגן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי מוקה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול — מגוון פרי
14.06 לי ולך — שיר הבדכה
15.05 ושים ודש ומתחרים
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הצגה יומית, יקיר אביב

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 יומן הבוקר
09.05 נכון לעכשיו
11.05 שעה של פסם
12.05 להיט לחיאקון
13.00 אחת ולעניין
13.15 בכנען ישראלי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחרי הצהרים

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קולונל רדל 6.00, 9.00
אלנבי — מאסה הדי 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — בי"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 11.00
בן יהודה — הבז האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — צ'או פאנטין 4.30, 7.30, 9.30
גת — אהבתו של סואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל — טוטסי 7.15, 9.30
הייכל אין — הכלב האמיץ פלסש 7.15, 9.30
נערה תוצרת שוודיה 12.00
הוד — תוף מפשע 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — הנוקם 5, 7.30, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5, 7.20, 9.40
חן 3 — קאל 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — נשים בעורף 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — השוטר מגנב פטור 10.30, 1.30, 5.00, 7.35, 9.45
לימור — אמריקאית בפריז 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — הייכאום מ־6.00
לב 2 — אמדיאוס 2.00, 7.00, 5.00, 9.50
רומן בהמשכים
מוגרבי — הבוכה הגדול 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — לרקוד עם זר 7.15, 9.30
מקסים — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התרבות הישראלית — התחיה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנג־לית) 9, 12, 6, 8 (בגרמנית) 7, רצ־חות פשוטות 10.50
סמדר — חברים 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — 1900 — חלק א' 7.00, 1900 — חלק ב' 9.30
סינמה 1 — העד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אירית עירית 4.30, 7.15, 9.30
פאר — בגידות בסריאסטה 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בירדי 11.30, 2.00, 4.15, 7.15, 9.30, לילה בקזבלנקה 11.45
צוותא — התנהגותי 8.00
צפון — רומן שהחל במלחמה 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תבלת — יער האיזמרגד 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — זרים 7.30, 9.30
תל־אביב — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — מרון ובת זוגו 4.00, מרדף בתוף לזהוי 1 7.00, 1001 שקרים על ביקסר 9.30

נס ציונה

נס ציונה —

ירושלים

אדיסון — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — בירדי 7.00, 9.15
אורנע — בין החומות 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — שלגיה ושבעת הגמדים 4.00, סרט מסנגן 5.00, קריאת העורב 7.30, ההיסטוריה המטורפת של העולם 9.30, הפרפר 11.30
בנייני האומה — קולונל רדל 6.00, 9.00
הבירה — בי"ס לעבירות תנועה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — הבוכה הגדול 4.30, 7.00, 9.00
מוזיאון ירושלים — המבט 6.00, 8.30
סינמטק — 20 אלף מיל מתחת למים 4.00, סילברדו 7.00, לב כלב (אולם קטן) 7.00, המדבר האדום (אולם קטן) 9.00, אב חורג 9.30
מיטשל — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15
סינמה 1 — מבצע בעורף האויב 4.30, 7.00, 9.00
עדן — הבז האיש השלג 4.30, 7.00, 9.15
סמדר — טוטסי 7.00, 9.15
רון — אל נורטה 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אלמוג — בי"ס לעבירות תנועה 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנינג'ה האמריקאי 5.00, 7.15, 9.30
הדר — העד 7.15, 9.30
לילי — רסטי ג'יימס 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — השוטר מגנב פטור 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — בירדי 5.00, 7.15, 9.45
גן 3 — יער האיזמרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — רומן בהמשכים 5.00, 7.15, 9.40
רמת גן — רמבו 7.15, 9.30
שביט — אירית עירית 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — נשים בעורף 7.00, 9.15
עמל — אירית עירית 7.00, 9.15

חולון

מתנס קרית שרת — מלחמת הכוכבים 4.00, אמדיאוס 6.00, 9.00
ארמון — נינג'ה בעל תשע הנשמות 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — הנוקם 5.00, 7.15, 9.30
סבוי — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
רינה — תוף מפשע 7.15, 9.30

גדרות

בית העם — מקס הלוחם וכיפת הרעם 7.00

חיפה והסביבה

אורה — אמריקאית בפריז 4.30, 9.15
אורלי — אמדיאוס 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון — הבוכה הגדול 7.00, 9.15
ארמון — חטיפת הדמים 4.30, 9.15
חן — סחן כחן 4.30, 6.45
מוריה — העד 7.15, אירית 9.15
סינמטק — פסטיבל סרטי ש' 9.30
עמקי — תחנה לשניים 7.00
כוכב עליון 9.00
עצמון — רציחות פשוטות 9.15
פאר — בית ספר לאסירים 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המתחדש — רסט 4.30, 7.30, 9.30

רב גת

גת 1 — רומן על בטוח 4.30
גת 2 — קוקן 4.30, 6.45
רון — אפוקליפסה עכשיו 6.00
שביט — שושנת קהיר הסגולה

קריות (חיפה)

אורות — קוד השתיקה 7.00
בית העם — מכבי המל 9.15
היובל — המאפיה בסיציליה 15
נוגה — אירית עירית 7.00, 9.15
סביון — הנוקם 7.00, 9.15
כסיף — בי"ס לעבירות תנועה 9.15

עפולה

היכל התרבות — בגידות בריו

בת־ים

אורנים — בעל אחד יותר מדי 9.30
עצמאות — הנינג'ה האמריקאי 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — קוד השתיקה 4.30, 7.15
היכל — הנינג'ה האמריקאי 7.15, 9.30
תפארת — יער האיזמרגד 7.15
חלון הכרמל — אפוקליפסה 7.15, 9.30
תחנ

נתניה

מגדיאל — קפיטה 7.00, 9.15
שרון — הנוקם 5.00, 7.00, 9.15

חדרה

חדרה — הדרקון האחרון 4.30
העד 9.15
חן — רומן בהמשכים 7.00, 9.15

הארץ · הלוח החדש · מעריב

בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.

המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א, מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים למסירת מודעות: 371222 (רב־קוי) בלבד.

מבשרת ציון — המועצה המקומית

דואר מעה ציון

מכרז מס' 5/85 למשרה פנוייה

במועצה המקומית מבשרת ציון פנוייה המשרה הבאה:

תואר המשרה:

מהנדס המועצה

הדרגה: 6—8 של דירוג המהנדסים

תיאור התפקיד:
1. ייעוץ למועצה ולוועדותיה בעניינים הנדסיים.
2. הכנת אומדנים תקציביים וחומר למכ־רזים כלל אומדני כמויות ועלות.
3. פיקוח ומעקב על ביצוע עבודות פיתוח, בנייה וכיוצא בזה.
4. ניהול משא ומתן עם משרדי ממשלה, מוסדות וקבלנים.
5. תיאום ופיקוח אחר ביצוע תוכנית המיתאר המקומית.
6. עבודות הקשורות עם הוועדה המקומית לתכנון ובניה והשתתפות בישיבותיה במידת הצורך.
7. השתתפות בישיבות ועדת מכרזים, ועדת רשיונות ובכל ישיבה של מליאת המר עצה או ועדותיה שנכחותו בה נחוצה.

דרישות המשרה:
1. בעל תעודה של מהנדס או אדריכל.
2. ידיעת השפה העברית. רצויה ידיעת שפות נוספות.
3. כושר קיום מגע נאות עם עובדים וקהל.
4. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
5. נסיון של 5 שנים בתחום תכנון ערים.

בקשה להגשת מועמדות יש למסור ליחידת כח אדם במועצה עד יום כ' בכסלו התשמ"ו (3.12.85).

שאלון אישי ניתן לקבל ביחידה לכח אדם במועצה.

צדוק בן־יצחק
ראש המועצה

מבשרת ציון — המועצה המקומית

דואר מעה ציון

מכרז פומבי בעניני עובדים מס' 6/85

התפקיד:

עובדת סוציאלית

הדרגה: בהתאם לוותק ולכישורים.

תואר התפקיד:
* מתן עזרה לנזקקים לסעד סוציאלי הפונים ללשכת הסעד או לנזקקים המצויים במוסדות.
* קיום מגע אישי במשך כל תקופת הטיפול באמצעות שיחות וביקורים בבתיהם, ויצירת קשר עם בני משפחות הנזקקים וחקירת מצבם הכלכלי והד בריאותי של בני המשפחה.
* הדרכת הנזקקים.
* קיום קשרים עם משרדי הממשלה והמוסדות ציבור.
* מתן סעד חומרי ומתן סעד בפתרון בעיות כלליות ותרבותיות.

שאלון אישי יש לקבל בכח־אדם במועצה. הצעות יש להגיש לכח־אדם במועצה עד לתאריך כ' בכסלו התשמ"ו (3.12.85).

צדוק בן־יצחק
ראש המועצה

מבשרת ציון — המועצה המקומית

דואר מעה ציון

מכרז מס' 4/85 למשרה פנוייה

במועצה המקומית מבשרת ציון פנוייה המשרה הבאה:

תואר המשרה:

מנהל המחלקה הטכנית

הדרגה:

6—8 של דירוג המהנדסים או המח"ר

תיאור התפקיד:
1. אחריות לניהול המחלקה בנושאי תכנון, מים, מאור, תברואה ואיכות הסביבה.
2. הכנת תוכניות עבודה תקופתיות ופיקוח על ביצוען בהתאם להנחיות ראש הד מועצה.
3. הכנת תקציב רגיל ותקציב פיתוח ב־נושאים שבטיפול המחלקה.
4. ביצוע תפקידים נוספים, שיוטלו עליו ע"י ראש המועצה.

דרישות התפקיד:
1. השכלה אקדמאית מושלמת עם עדיפות בתחום הטכני או ההנדסי.
2. כושר ניהול משא ומתן עם משרדי ממשלה, מתכננים, חברות וקבלנים.
3. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
4. ידיעת השפה העברית. רצויה ידיעת שפות נוספות.
5. נסיון בתפקיד ניהולי־הנדסי במשך 5 שנים.

בקשה להגשת מועמדות יש למסור ליחידת כח אדם במועצה עד יום כ' בכסלו התשמ"ו (3.12.85).

שאלון אישי ניתן לקבל ביחידה לכח אדם במועצה.

צדוק בן־יצחק
ראש המועצה

לבית הספר הימי מבאות־ים

דרושה **אחות מוסמכת**

במשרה מלאה, מגורים במקום.

המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים להנהלת ביה"ס במבואות־ים מכמרת, טל' 053"53242.

לחברה בחיפה דרושים

1. **טכנאי מיזוג אויר**
— למתקנים מרכזיים
* נסיון מוכח של 5 שנים לפחות בהפעלות, אחזקה ושרות למתקנים מרכזיים.

2. **טכנאי מיזוג אויר**
* נסיון של שנתיים לפחות במערכות מיזוג אויר מרכזיות.

מועמדים מתאימים יפנו הצעותיהם בכתב, בציון הפרטים המבוקשים לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 2144 (מיקוד 31040).

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
מחלקת המגנון ת.ד. 92 ירושלים 91920

משרה פנויה מס' ח/229/85
במחלקה לעלית ילדים ונוער,
כפר הנוער "בן יקיר", כפר הראה

דרוש

מדריך חינוכי דתי
(רווק)

הכישורים הדרושים:
1) רצוי נסיון בהדרכת נוער.
2) דרושה השכלה פדגוגית מלאה.

הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד — בדירוג עובדי הוראה.

הערה: המועמד חייב להיענות לדרישות החינוך הדתי.
מגורים במקום.

כל הנאמר בהודעה זו בלשון זכר יש לראותו כנאמר בלשון נקבה.

מועמדים מתבקשים לפנות לטלפון: 063"65203, 063"65689

דרושים

בחורים/בחורות

לתפקיד בטחוני מעניין בנמל התעופה בן־גוריון

העבודה מוצעת למשרה מלאה בלבד ואינה מוצעת לסטודנטים.

תוקפת החוזה — מינימלית — שנה.

תנאי קבלה:
* לאחר שירות צבאי.
* 12 שנות לימוד לפחות.
* דוברי אנגלית ברמה גבוהה (ראיון הקבלה ייערך בשפה האנגלית).
* מצב בריאותי תקין.
* הופעה נאה.

מגורים באיזור גוש דן — חובה לתקופת החוזה.

למעוניינים בעלי הכישורים המתאימים, תתקיים ועדת קבלה במנהלת נמל התעופה בן־גוריון, בבניין משרד הבריאות (סמוך לאולם המכס), ביום ה', 21.11.85, בין השעות 08.30—14.00.

הערה:

הרשמת מועמדים תחל בשעה 06.00 ותסתיים בשעה 09.00. ההרשמה תתבצע ע"י נציגי ועדת הקבלה בלבד ותכלול אך ורק מועמדים הנוכחים פיזית במקום ועונים לתנאי הקבלה. לא תהיה התחשבות ברשמים שאינם נוכחים ברישום.

מספר המועמדים שיראויינו מוגבל.

לא יוראיינו מועמדים שטרם שוחררו מצה"ל.

מועמדים אשר מועמדותם נדחתה בועדות קודמות לא יוראיינו.

הרשמת המועמדים תיסגר עם רישום מספר מועמדים שיפורסם ע"י הועדה במקום. על המועמדים להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים, תעודת שחרור מצה"ל ושתי תמונות.

לחברת יענ"א איסוף נתונים

דרושים

1. **הנדסאי/טכנאי** פיתוח מיקרו בעל נסיון של 5 שנים לעבודת פיתוח באמצעות MDS.
2. **טכנאי מעבדה** דרג ד' לשירות/בשטח ובמעבדה עם ידע במיקרו פרוססורים.
3. **טכנאי שרות** דרג א' עם ידע במיקרו פרוססורים.
4. **מלחימה מנוסה** — לחצי משרה.

לקביעת ראיון נא להתקשר למרי טלפון 03-332446.

בגיד בע"מ — קרית גת

דרושה

מזכירה בכירה

* בעלת נסיון מוכח
* שליטה מלאה באנגלית
* הדפסה עברית + אנגלית — רצוי

נא להתקשר לטל. 051-873906 — אורנה.

— סודיות מובטחת —